

Załącznik 1. Tabela uwag zgłoszonych w ramach konsultacji społecznych

Uwagi pisemne zostały zgłoszone przez następujące osoby/podmioty:

1. Agencja Rozwoju Pomorza S.A.
2. Akademia Pomorska w Słupsku
3. Bractwo Przygody Almanak Stowarzyszenie Kultury Fizycznej
4. Forum e-Zdrowia
5. Gdańska Rada Organizacji Pozarządowych
6. Gmina Kosakowo
7. Gmina Kościerzyna
8. Gmina Miasta Ustka
9. Gmina Miasta Sopotu
10. Gmina Stężyca
11. LGR Morenka
12. Miasto i Gmina Sztum
13. Międzynarodowe Targi Gdańskie S.A.
14. Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot
15. Osoba prywatna
16. Osoba prywatna
17. Politechnika Gdańska
18. Pomorska Izba Rzemieślnicza Małych i Średnich Przedsiębiorstw
19. Pomorska Sieć Leader
20. Pomorskie Rumia Invest park Sp. z o.o.
21. Powiat Chojnicki
22. Powiat Kwidzyński
23. Rada Imigrantów i Imigrantek przy Prezydencie Miasta Gdańska
24. Rada Uczelni Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego
25. Regionalna Izba Gospodarcza Pomorza
26. Regionalna Izba Przedsiębiorców NORDA
27. Słupski Subregionalny Zespół Roboczy
28. Stowarzyszenie dla osób z Chorobą Parkinsona i Chorobami Zwyrodnieniowymi Mózgu Park On
29. Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Regionu Słowińskiego „Kluka”, Pomorska Regionalna Organizacja Turystyczna reprezentująca Powiat Słupski
30. Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”
31. Stowarzyszenie Polska 2050
32. Stowarzyszenie Północnokaszubska LGR
33. Uniwersytet Morski w Gdyni
34. Urząd Miasta Malborka
35. Urząd Miasta Rumia
36. Urząd Miejski w Gdańsku
37. Urząd Miejski we Władysławowie

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
Uwagi ogólne						
1.	Pomorska Sieć Leader		Uwaga ogólna: Sugerujemy, aby działania nr 2.1.2., 3.1.1., 3.2.2., były wdrażane w części za pośrednictwem LGD/LGR przy zastosowaniu instrumentu terytorialnego RLKS. Ich zakres oraz możliwa forma wdrażania predysponują je do realizacji na terenie całego województwa w oparciu o oddolne podejście, angażujące lokalną społeczność. Część wskazanych zakresów to projekty które cechuje oddolność - dopasowanie interwencji do potrzeb mieszkańców, to także zakresy działań – w naszej opinii stanowiące coś więcej niż zbiór projektów – to raczej element strategii lokalnej, spójnej wizji, uzgodnionej na obszarze całości działań. W konsekwencji w ramach w/w działań zakłada się wdrażania części przewidzianych zakresów interwencji poprzez przedmiotowy instrument, oparty o wdrażanie lokalnych strategii rozwoju opracowanych przez trójsektorowe partnerstwa – lokalne grupy działania. Zakres działania wdrażanych za pomocą RLKS zostanie określony na późniejszy etapie wdrażania Regionalnego Programu Strategicznego, (zwanego dalej RPS), równolegle z opracowanymi oddolnie lokalnymi strategią rozwoju.		Uwaga do rozważenia na dalszym etapie prac	Uwaga zostanie rozpatrzona na etapie tworzenia programu regionalnego na lata 2021-2027. Jej ewentualne uwzględnienie zależeć będzie od ostatecznego kształtu programów polityki spójności na lata 2021-2027 oraz dokumentów je operacjonalizujących.
2.	Osoba prywatna		RPS ma pewne założenia dotyczące zawodów przyszłości, które nie są spójne z RPS edukacja i kapitał społeczny. Czy poszczególne zespoły pracujące na d RPS odbyły wspólne debaty? Spotkania i uzgodnienia. Tego się nie czuje.		Uwaga nieuwzględniona	W ramach uwagi nie sformułowano konkretnej propozycji zapisu i nie wskazano niespójności.
3.	Urząd Miejski w Gdańsku		Proponuje się ujednolicenie struktury wszystkich RPS pod względem redakcyjno-graficznym, w tym przyjęcie jednolitej struktury rozdziałów (w RPS Edukacja i RPS Zdrowie pojawiają się rozdziały Wprowadzenie i Wyzwania), przyjęcie jednakowych punktorów / numeracji (w części diagnostycznej pojawiają się wnioski w ramach, w RPS społecznych są one wskazane strzałkami, w RPS BŚiE bulletami, różna szata graficzna tabel w RPS), w rozdziale IV. System realizacji podrozdziały ponumerowano cyframi rzymskimi, w innych rozdziałach na poziomie podrozdziałów użyto cyfr arabskich, etc.). Proponuje się porównanie analiz SWOT pomiędzy RPS i tam, gdzie to możliwe użycie tych samych haseł do opisanie tych samych zjawisk (część haseł w analizach SWOT odnosi się do tych samych zjawisk, np. w zakresie zagrożeń, lecz zapisano je innymi określeniami wpływając na spójność diagnostyczną analizy).		Uwaga częściowo uwzględniona	Z uwagi na specyfikę każdego RPS mogą się one od siebie różnić. Jednak w takim zakresie, w jakim jest to możliwe i zasadne, będą one spójne.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
4.	Urząd Miejski w Gdańsku		W dokumencie brakuje zapisów dot. budowania „odporności” branży turystycznej na sytuacje kryzysowe, mechanizmów ochronnych w sytuacji zapaści ruchu turystycznego w regionie. Przez najbliższy rok region będą odwiedzać w większości turyści krajowi, którzy będą poszukiwać kompleksowej, aktualnej, atrakcyjnej i łatwej w pozyskaniu oferty turystycznej z wykorzystaniem smart rozwiązań. Wg prognoz Port Lotniczy w Gdańsku będzie potrzebował ok. 1-3 lat na przywrócenie ruchu pasażerskiego sprzed pandemii. Konkurencja o turystę zagranicznego w Polsce będzie bardzo duża.		Uwaga częściowo uwzględniona	Proponowane wątki znajdują się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi w działaniu 3.2.1 (wypracowanie systemu zarządzania kryzysowego w turystyce).
Trendy i uwarunkowania zewnętrzne						
5.	Stowarzyszenie Północnokaszubska LGR		Propozycja, aby na etapie prac i przed zatwierdzeniem zweryfikować o możliwie jak najbardziej aktualne dane (Dane statystyczne z lat: 2017, 2018, 2019).		Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi. Informacje zostaną zaktualizowane - przyjętą zasadą w projekcie RPS jest prezentacja najnowszych dostępnych danych.
6.	Urząd Miejski w Gdańsku	4	Propozycja rozwinięcia zapisu.	W dobie obecnego zapotrzebowania prym wiodą umiejętności cyfrowe połączone z kompetencjami z obszaru nauk ścisłych tzw. STEM (science, technology, engineering, mathematics). W przyszłości niezbędnym będzie skojarzenie ich z wiedzą z zakresu np. psychologii czy kognitywistyki oraz kompetencjami językowymi.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
7.	Urząd Miejski w Gdańsku	4	Propozycja zmiany obejmuje uzasadnienie. Więcej o projekcie badawczym: http://ccss.jhu.edu/research-projects/nonprofit-economic-data/	Uzupełnienie diagnozy o wątek wskazujący na rolę III sektora w gospodarce. „Ważną rolę w gospodarce, czego często sobie nie uświadamiamy, pełnią organizacje non-profit. Z raportu The State of Global Civil Society and Volunteering: Latest findings from the implementation of the UN Non-profit Handbook (2013), opracowanym przez Center for Civil Society Studies, działającym przy Uniwersytecie Johna Hopkinsa we współpracy z Organizacją Narodów Zjednoczonych, wynika, że udział tych podmiotów, z uwzględnieniem pracy wolontariuszy wynosi średnio 4,5% (badaniem objęto 15 państw). W odniesieniu do Polski brakuje takich analiz, przewidywać można, że jest to wartość dużo niższa. Jednakże należy zaznaczyć, że miasto Gdańsk w 2019 r. zleciło organizacjom pozarządowym, w otwartych konkursach ofert realizację zadań o wartości 68,8 mln zł. Wiele organizacji pozarządowych świadczy usługi z zakresu pomocy, wsparcia i integracji społecznej, w związku z czym zdają się kluczowym elementem odpowiadania na potrzeby społeczeństwa związane ze zmianami demograficznymi.	Uwaga częściowo uwzględniona	Niektóre elementy proponowanego zapisu zostaną uwzględnione w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
8.	Urząd Miejski w Gdańsku	4	Trendy globalne w gospodarce - w tym rozdziale wspomniany jest Europejski Zielony Ład a nie ma Programu Cyfrowa Europa (Digital Europe) – warto o nim wspomnieć, bo będzie wsparciem finansowym szerokich rozwiązań w najbliższych latach.	-	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi. Wątek będzie ujęty w treści dokumentu w punkcie I Część diagnostyczna, 1. Trendy i uwarunkowania zewnętrzne dot. otwartego dostępu do danych tzw. open data, który będzie wykorzystywał możliwości programu Cyfrowej Europy.
9.	Regionalna Izba Gospodarcza Pomorza	4	Cyfryzacja to nie informatyzacja to korzystanie z danych generowanych przez systemy informatyczne	bullet 2. Doprecyzować zapis dotyczący cyfryzacji, dopisać „informatyzacji, digitalizacji”	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi. Wątek będzie ujęty w treści dokumentu w punkcie I Część diagnostyczna, 1. Trendy i uwarunkowania zewnętrzne dot. otwartego dostępu do danych tzw. open data, który będzie wykorzystywał możliwości programu Cyfrowej Europy.
10.	Urząd Miejski w Gdańsku	5	Skrót KE nie został rozwinięty w Wykazie Użytych Skrótów. W treści dokumentu pojawiają się ponadto inne nierozwinięte skróty, np. WRDS, IZ, KPK s. 40/41; IOB s. 45, i in.	-	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS. Skróty zostaną rozwinięte.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
11.	Urząd Miejski w Gdańsku	5	Istotnym zjawiskiem jest również kryzys systemu finansowego, w tym bankowego i inwestycyjnego oraz polityka monetarna, które to zjawiska wiązały się np. z kryzysem z lat 2007-2009.	Do innych czynników zewnętrznych, które oddziałują na gospodarkę regionu, należą także: sytuacja polityczna i gospodarcza w Europie, sytuacja na Bliskim Wschodzie oraz polityka handlowa USA i Chin oraz sytuacja na globalnych rynkach finansowych.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
12.	Urząd Miejski w Gdańsku	5	-	Dodać akapit o polityce przemysłowej: „Wzrost znaczenia polityki przemysłowej (industrial policy) po okresie stagnacji spowodowanej pandemią - czyli działalności interwencyjnej Państwa (lub Regionu) prowadzonej w stosunku do przemysłu. Na Pomorzu polityka ta powinna dotyczyć zarówno tradycyjnych przemysłów słabnących (declining industries) jak morskich połowów rybackich czy częściowo stocznioвого jak i nowopowstałych innowacyjnych gałęzi (infant industries) jak przemysł ICT (hardware) i np. programowania i gier (software). Pomoc w utrzymaniu (lub planowym i bezpiecznym społecznie wygaszaniu) powinna mieć charakter osłonowy. Natomiast wsparcie powinno skupić się na gałęziach, które osiągają wysoką wartość dodaną na jednego zatrudnionego oraz gałęziach będących podporą rozwoju innych innowacyjnych i kreatywnych przemysłów.”	Uwaga częściowo uwzględniona	Niektóre elementy proponowanego zapisu zostaną uwzględnione w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
13.	Urząd Miejski w Gdańsku	5	„Z najnowszego "Barometru zawodów" - badania przygotowanego przez firmę Personel Service na zlecenie Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii przez Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie, wynika, że na liście deficytowych zawodów w każdym z województw pojawiły się następujące profesje: – pielęgniarki i położne, – ratownicy medyczni – opiekunowie osób starszych – kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych, – operatorzy robót ziemnych, – spawacze.	Dodać warto pogłębiający się trend związany z brakiem rąk do pracy w branżach tzw. niebieskich kołnierzyków	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
14.	Urząd Miejski w Gdańsku	5	Nie można mówić o trendzie zmniejszenia konsumpcji. Zjawisko to dotyczy pewnych działów gospodarki, jednak platformy e-commerce rozwijają się bardzo dynamicznie. Ponadto rozwój sharing economy może doprowadzić do wzrostu zapotrzebowania na dobra, gdyż nie trzeba będzie dysponować środkami na ich zakup.	Należy się liczyć m.in. ze zmianami modelu spędzania czasu wolnego czy ruchu turystycznego, zmianą podejścia do sharing economy (ekonomia współdzielenia) oraz zmianą wzorców konsumpcji.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

15.	Pomorska Izba Rzemieśnicza Małych i Średnich Przedsiębiorstw	5	Trendy globalne w gospodarce – dodać odpowiednio wytyłuszczone fragmenty w podpunktach 1, 6 i 7. Kontekst trendów globalnych powinien zostać uzupełniony o kwestię bezpieczeństwa, w tym cyberbezpieczeństwa, które pozostają jednymi z najważniejszych uwarunkowań zewnętrznych	• Funkcjonowanie gospodarki i kierunki jej rozwoju w najbliższych latach (podobnie jak inne dziedziny życia społeczno-gospodarczego) będą zdeterminowane przez takie globalne zjawiska, jak: zmiany klimatyczne, migracje, bezpieczeństwo, zagrożenia epidemiczne oraz postępujące w rozwiniętych gospodarkach procesy starzenia się społeczeństwa. Coraz bardziej potrzebny staje się otwarty dostęp do danych - tzw. open data, w ramach którego udostępnia się pakiety danych publicznych. Przedsiębiorcy i mieszkańcy mogą korzystać z zasobów danych publicznych realizując własne cele oraz rozwijając swoją działalność gospodarczą lub badania. Na bazie otwartych danych publicznych powstaje coraz więcej nowoczesnych produktów i usług. W tym kontekście szczególnego znaczenia nabierają zagrożenia związane z cyberbezpieczeństwem. Do innych czynników zewnętrznych, które oddziałują na gospodarkę regionu, należą także: sytuacja polityczna i gospodarcza w Europie, bezpieczeństwo, sytuacja na Bliskim Wschodzie oraz polityka handlowa USA i Chin. Środki dostępne w ramach polityki spójności UE stanowią istotny impuls rozwojowy dla pomorskiej gospodarki.	Uwaga uwzględniona / Uwaga niezasadna	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi. W wybranych miejscach uwzględnione zostaną wątki dotyczące bezpieczeństwa. Jeśli chodzi o pozostałe uwagi, zostaną one rozpatrzone na etapie tworzenia ostatecznego kształtu RPS w zakresie mobilności i komunikacji (cyberbezpieczeństwo) i RPS w zakresie edukacji i kapitału społecznego (kształcenie dualne).
-----	--	---	---	---	--	--

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
16.	Pomorska Izba Rzemieśnicza Małych i Średnich Przedsiębiorstw	6	Mikro-, małe firmy rzemieślnicze, rodzinne w szczególności zostały dotknięte negatywnymi skutkami pandemii. To w dużej mierze małe rodzinne biznesy, nie dysponujące rezerwami finansowymi, dla których funkcjonowanie w warunkach zamknięcia wielu branż gospodarki, ogromnego spadku przychodów i braku dostępu do instrumentów pomocowych (skierowanych wyłącznie dla wąskiej grupy branż działających pod określonymi kodami PKD), było i jest gigantycznym wyzwaniem.	Kryzys związany z pandemią COVID-19 Podpunkt 2 – dodać odpowiednio: W Polsce ograniczenia w przemieszczaniu się ludności, zamknięcie szkół, obostrzenia w handlu i funkcjonowaniu placówek usługowych spowodowały głęboki spadek aktywności gospodarczej. Szczególnie silnie obostrzenia dotknęły sektor usług, który w pomorskiej gospodarce odpowiada za 62,8% wartości dodanej (2017 r.), zaś jego udział w zatrudnieniu stanowi 62,3% (IV kwartał 2019 r.). Zamknięcie gospodarki najbardziej dotkliwie odczuł sektor MŚP, w tym zwłaszcza mikroprzedsiębiorcy oraz małe firmy rodzinne i rzemieślnicze z branż zamkniętych , który doświadczył załamania przychodów, przy ograniczonych możliwościach redukcji kosztów.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
17.	Agencja Rozwoju Pomorza S.A.	6	Pandemia Covid-19 pokazała dobitnie, iż MSP potrzebują dedykowanych punktów informacyjnych w formule one-stop-shop, gdzie uzyskają kompleksowe informacje i wskazówki z różnych dziedzin prowadzenia działalności gospodarczej. Miejsca w którym otrzymają kompleksową pomoc jeżeli chodzi o obowiązujące przepisy ale dowiedzą się również z jakich narzędzi rozwojowych czy pomocowych, w zależności od sytuacji przedsiębiorstwa mogą skorzystać. Stworzenie regionalnej sieci takich punktów pozwoli uniknąć chaosu, w którym przedsiębiorca jest odsyłany po konkretną informację od instytucji do instytucji. W punkcie VI Załącznika nr 3 jest wskazane powstanie sieci informacyjno -doradczej.	W związku z powyższym wzrosło znaczenie kompleksowych usług informacyjnych dla MŚP świadczonych w jednym miejscu oraz specjalistycznego doradztwa w różnych sferach działalności.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu w części diagnostycznej pkt 1 Trendy i uwarunkowania zewnętrzne – Kryzys związany z pandemią COVID-19.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
18.	Międzynarodowe Targi Gdańskie S.A.	6	Przemysł targowy, a także rynek spotkań w Polsce odczuł bardzo boleśnie skutki pandemii. W przypadku MTG – sposób funkcjonowania musiał zostać poważnie zweryfikowany. Warto zauważyć, iż AmberExpo to jedyny tak duży obiekt wystawienniczo-targowy w woj. pomorskim. Kwestia profesjonalizacji i formuły hybrydowej dotyczy oczywiście także innych organizatorów wydarzeń o charakterze kongresowym i konferencyjnym.	e) branża ICT – silny wzrost zapotrzebowania na rozwiązania umożliwiające pracę zdalną, rozwiązania mobilne i e-commerce; przyspieszenie rozwoju chmur obliczeniowych i cyberbezpieczeństwa; przyspieszenie prac nad wprowadzeniem technologii 5G; profesjonalizacja i upowszechnianie formuły hybrydowej lub online organizacji wydarzeń targowych, konferencyjnych i wystawienniczych ; spadek popytu na tradycyjne usługi i oprogramowanie; korzystne warunki dla producentów gier (gaming) oraz centrów przetwarzania danych;	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
19.	Urząd Miejski w Gdańsku	6	Kryzys związany z epidemią COVID-19. Nie uwzględniono kwestii związanych z negatywnym wpływem epidemii na rozwój powierzchni biurowych. Wzrost pracy zdalnej powoduje zmniejszenie zapotrzebowania na fizyczną przestrzeń biurową. Warto wspomnieć o perspektywach działania tego sektora w związku ze zmianami na rynku i jego dużym znaczeniem dla gospodarki w regionie. Analogicznie do spadku zapotrzebowania na nową powierzchnię biurową, następuje spadek znaczenia tradycyjnych obiektów handlowych.	-	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
20.	Urząd Miejski w Gdańsku	6	Propozycja rozszerzenia punktu o metody dostaw.	e-commerce oraz usługi kurierskie – przyspieszony rozwój platform sprzedażowych; nowe metody dostaw ; wzrost efektywności procesów przez zastosowanie innowacyjnych rozwiązań IT; wzrost inwestycji w nowe powierzchnie magazynowe;	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
21.	Urząd Miejski w Gdańsku	7	Aktualizacja danych	Podpunkt f) Dodać dane: 1 711 281 obsługanych pasażerów w 2020 r.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi. Informacje zostaną zaktualizowane - przyjętą zasadą w projekcie RPS jest prezentacja najnowszych dostępnych danych.
Sytuacja gospodarcza województwa pomorskiego						
22.	Politechnika Gdańska	6-7	Należałoby podkreślić fakt wykorzystania materiałów źródłowych na temat sytuacji gospodarczej woj. pomorskiego za lata 200-2019. Niestety rok 2020 przynosi zmiany, a skutki będą widoczne dopiero w przyszłości, np. nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw, napływ inwestycji		Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi. Informacje zostaną zaktualizowane - przyjętą zasadą w projekcie RPS jest prezentacja najnowszych dostępnych danych.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
23.	Międzynarodowe Targi Gdańskie S.A.	7	Uzupełnienie zdania -AmberExpo to jedyny tak duży obiekt wystawienniczo-targowy w woj. Pomorskim.	Profil gospodarczy regionu i rola samorządu województwa: Pomorskie jest gospodarką średnią pod względem wielkości i siły, o relatywnie stabilnej pozycji w stosunku do innych polskich regionów (...) Jednocześnie silną pozycję utrzymują: przemysł morski, branża petrochemiczna, drzewno-meblarska, budowlana i elektromaszynowa oraz hotelarska, targowa i wystawiennicza.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
24.	Stowarzyszenie Północnokaszubska LGR	7	Samo sformułowanie wydaje trochę zbyt potoczne, do tego nowy rekord ustanowiono.	Profil gospodarczy regionu i rola samorządu województwa: W 2019 r. pobito nowy -rekord	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
25.	Urząd Miejski w Gdańsku	7	Proponuje się podkreślenie również sektora energetycznego z uwagi na obecny potencjał i planowany rozwój.	Daje to podstawę do rozwoju wielu aktywności związanych m. in. z portami, logistyką, branżą stoczniową, energetyką , jak również opartych na zaawansowanych technologiach, ICT, IoT bądź systemach zwiększonej autonomii pracujących na bazie paradygmatu przemysłu 4.0.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
26.	Urząd Miejski w Gdańsku	7	Centrum Targowe Amber Expo	Prawidłowa nazwa: Centrum Wystawienniczo-Kongresowe AMBEREXPO	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
27.	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Regionu Słowińskiego „Kluka”, Pomorska Regionalna Organizacja Turystyczna - reprezentująca Powiat Słupski		Wskazane jest nadmienić w ogólnej treści charakterystyki województwa obszar południowy, obejmujący tereny na linii miast Czersk , Chojnice, Człuchów, Debrzno, Czarne.		Uwaga częściowo uwzględniona	Niektóre elementy proponowanego zapisu znajdują się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi. Kwestie dotyczące specyfiki subregionów zostaną rozwinięte.
28.	Regionalna Izba Gospodarcza Pomorza	8	Rynek pracy, Bullet 7	Migracja ludności wynikająca głównie z demografii i kierunków globalizacji, rozwoju gospodarek- jako trend nasilający się	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
29.	Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot	9	Uwaga dot. kwestii słabej konkurencyjności pomorskich portów morskich. Uzasadnienie: Poprawa dostępności drogowej jest elementem koniecznym do wzrostu konkurencyjności portów morskich w Gdańsku i w Gdyni.	Gospodarka morska, dodanie do tego punktu następującego zdania: „Ponadto dla pełnego wykorzystania potencjałów przeładunkowych portów Gdańska i Gdyni niezbędna jest także zapewnienie dostępu drogowego ostatniej mili poprzez rozbudowę infrastruktury drogowej. Chodzi o zapewnienie efektywnego multimodalnego systemu transportowego w regionie poprzez budowę tzw. Drogi Czerwonej do Portu Gdynia i naturalnej kontynuacji drogi ekspresowej S-7 wraz z drogami dojazdowymi do terenów objętych nowymi granicami portu, w tym zapewnienia północno-zachodniego dostępu drogowego do Portu Gdynia, a także modernizacji Obwodnicy Trójmiasta (poszerzenie drogi krajowej S6 o 3 pas wraz z węzłami).	Uwaga częściowo uwzględniona	Niektóre elementy proponowanego zapisu znajdują się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi. Kwestie dotyczące dostępności do portów zostaną rozwinięte.
30.	Agencja Rozwoju Pomorza S.A.	9	Aktualizacja danych	W efekcie działań Invest in Pomerania powstało 17,2 tys. nowych miejsc pracy, pozyskano 2400 potencjalnych pracowników spoza województwa dla pomorskich pracodawców, zrealizowano 122 projektów.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi. Informacje zostaną zaktualizowane - przyjętą zasadą w projekcie RPS jest prezentacja najnowszych dostępnych danych.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
31.	Stowarzyszenie Północnokaszubska LGR	9	W ramach wdrażanych LSR, w latach 2017-2020 na obszarach wiejskich wsparto poprzez LGD ok 1 tys firm oraz założenie 350 nowych.	W obszarze usług wspierających finansowo rozwój pomorskiej przedsiębiorczości szczególną rolę pełnią trzy fundusze powstałe z inicjatywy SWP: Pomorski Fundusz Pożyczkowy (PFP), Pomorski Regionalny Fundusz Poręczeń Kredytowych (PRFPK) i Pomorski Fundusz Rozwoju (PFR). Znaczący udział we wsparciu pomorskiej przedsiębiorczości na obszarach wiejskich mają także LGD i LGR wspierające sektor MŚP oraz powstawanie nowych podmiotów gospodarczych.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
32.	Urząd Miejski w Gdańsku	9	Propozycja preredagowania treści. PFR był pierwszym typu podmiotem powołanym w Polsce. Spółka kontynuuje zarządzanie umowami zawartymi przez ponadto od Europejskiego Banku Inwestycyjnego rolę Menadżerów Funduszy Powierniczych JEREMIE oraz JESSICA. PFR oraz wprowadzana rynek wiele nowe autorskie produkty pożyczkowe i poręczeniowe.	-	Uwaga częściowo uwzględniona	Niektóre elementy proponowanego zapisu znajdują się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
33.	Stowarzyszenie Północnokaszubska LGR	9 i 14	„W efekcie działań Invest in Pomerania powstało 16,2 tys. nowych miejsc pracy.” Trzeba jednoznacznie wskazać czy powstały te miejsca, czy ich powstanie zostało jedynie zadeklarowane.	Inwestorzy zadeklarowali utworzenie ponad 16,2 tys. miejsc pracy.”	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
34.	Stowarzyszenie Północnokaszubska LGR	10	„Port gdański zajmuje 2. miejsce (po Petersburgu) w Regionie Morza Bałtyckiego w zakresie przeładunku kontenerów. Jest to czynnik przewagi konkurencyjnej nad pozostałymi portami bałtyckimi (w Rydze, Kłajpedzie)” - Zdanie jest niezrozumiałe, nie wynika z niego co jest czynnikiem przewagi ? czy to że zajmuje 2 miejsce ?	-	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
35.	Powiat Kwidziński	10	Na obszarze całego województwa pomorskiego nie mamy do czynienia z aż tak wysoką jakością życia. Szczególnie jeżeli wziąć pod uwagę tereny peryferyjne oraz wiejskie gdzie jeszcze daleko do takiego stanu	Propozycja wykreślenia zdania: Sytuacja gospodarcza województwa pomorskiego – Region cechuje także wysoka jakość życia.	Uwaga częściowo uwzględniona	Niektóre elementy proponowanego zapisu znajdują się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi.
36.	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Regionu Słowińskiego „Kluka”, Pomorska Regionalna Organizacja Turystyczna, reprezentująca Powiat Słupski	10	Wskazane jest wymienić małe porty morskie, o których autorzy piszą.	-	Uwaga częściowo uwzględniona	Niektóre elementy proponowanego zapisu znajdują się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi. Kwestie dotyczące klasyfikacji portów morskich zostaną rozwinięte.
37.	Urząd Miejski w Gdańsku	10	Tereny InvestGDA stanowią bardzo istotne z punktu widzenia regionu obszary rozwoju logistyki i funkcji komplementarnych dla działania portu.	Gospodarka morska Brak informacji o terenach logistycznych będących własnością Gdańskiej Agencji Rozwoju Gospodarczego – Pomorskim Centrum Logistycznym i Pomorskim Centrum Inwestycyjnym	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
38.	Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot	10	Trwa proces przedinwestycyjny inwestycji „Port Zewnętrzny w Porcie Gdynia”. Przedmiotem projektu jest budowa głębokowodnego terminalu kontenerowego o rocznej przepustowości 2,5 mln TEU na załadowanym obszarze Zatoki Gdańskiej, w rejonie obecnego głównego toru podejściowego do Portu Gdynia.	Gospodarka morska. Także Gdynia jest w trakcie realizacji ważnych przedsięwzięć logistycznych, takich jak centrum logistyczne Portu Gdynia i Dolina Logistyczna, która w przyszłości będzie zapleczem manipulacyjno-operacyjnym dwóch gdyńskich terminali kontenerowych i przygotowywanego do realizacji Portu Zewnętrznego w Gdyni. „Utworzenie obszaru gospodarczego w oparciu o sektor usług logistycznych zapewni w przyszłości konkurencyjność Portu Gdynia oraz napływ nowych inwestorów i poprawę warunków prowadzenia działalności gospodarczej. Przewidziana jest budowa infrastruktury logistycznej (obiektów magazynowo - logistycznych oraz publicznego terminala intermodalnego dla obsługi ładunków), połączenie układu komunikacyjnego obszaru Doliny Logistycznej z istniejącym i planowanym układem zewnętrznym (w tym portem morskim i lotniczym) oraz budowa parkingu centralnego dla Portu Gdynia w rejonie węzła Drogi Czerwonej”.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
39.	Gmina Miasto Ustka	11	Zgodnie z Programem rozwoju polskich portów morskich do 2030r. [strona 56] "W celu uwidocznienia różnic pomiędzy poszczególnymi portami niemającymi podstawowego znaczenia dla polskiej gospodarki narodowej, wskazane jest wyodrębnienie portów regionalnych i lokalnych. Do pierwszej grupy zalicza się takie porty, jak: Darłowo, Elbląg, Hel, Kołobrzeg, Łeba, Police, Stepnica, Ustka i Władysławowo. Natomiast pozostałe porty uznaje się za te lokalne. Porty regionalne charakteryzuje ponadlokalny (wykraczający poza gminę) zasięg oddziaływania, a także znaczny potencjał gospodarczy". Ponadto w samym dokumencie Ustka "bywa" też portem regionalnym, np. strona 81: "Główne zagrożenia związane z dalszym rozwojem portów regionalnych (np. Ustka, Łeba, Władysławowo, Hel, Jastarnia) to, obok niższego poziomu rozwoju bezpośredniego zaplecza tych portów, brak sprecyzowanych planów na wykorzystanie portów jako biegunów wzrostu dla najbliższego otoczenia, a także ograniczone środki jakie zarządcy tych portów mogą lokować w rozwój infrastruktury."	Gospodarka morską, punkt odnoszący się do małych portów morskich i przystani: Proszę o dostosowanie się z zapisami do istniejących dokumentów strategicznych. Chodzi o rozróżnienie w nazewnictwie portów regionalnych i lokalnych. Biorąc pod uwagę szerokie zamierzenia inwestycyjne w porcie Ustka związane m.in. z obsługą morskiej energetyki wiatrowej warto o tym fakcie wspomnieć w RPS. Generalnie ten fragment został bardzo skromnie opisany.	Uwaga częściowo uwzględniona	Niektóre elementy proponowanego zapisu znajdują się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
40.	Stowarzyszenie Północnokaszubska LGR	11	Nie tylko gminy są właścicielami i nie wyjaśniono dlaczego są to nowi właściciele.	Ważną rolę w obsłudze ruchu turystycznego odgrywają także małe porty morskie i przystanie. Aktualnie są one często niedoinwestowane, gdyż nowi właściciele – gminy, nie dysponują wystarczającymi środkami finansowymi.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
41.	Stowarzyszenie Północnokaszubska LGR	11	„Zmniejszeniu ulegają przeładunki jak również funkcja rybołówstwa morskiego” Dla przykładu wyładunki rybackie w tonach dla portu Hel przedstawiają się następująco: – 2016 r 33 480 – 2017 r 33 949 – 2018 r 43 031 – 2019 r 34 582 – 2020 r 36 945	Rozwinięcie tematu przeładunków, z szerszym opisem bazującym na danych	Uwaga częściowo uwzględniona	Niektóre elementy proponowanego zapisu znajdują się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

42.	Urząd Miasta Rumia	11	Poprawa dostępności drogowej jest elementem koniecznym do wzrostu konkurencyjności portów morskich w Gdańsku i w Gdyni. Dostęp do portu w Gdyni od strony zaplecza (od strony lądowej) nie spełnia standardu TEN-T w zakresie infrastruktury dostępu do portów sieci bazowej. W świetle Programu Rozwoju Polskich Portów Morskich do roku 2030 r. (2019 r.): „W przypadku Portu Gdynia istotne znaczenie ma jednak problem braku właściwego dostępu drogowego tzw. „ostatniej mili”, o parametrach właściwych dla sieci TEN-T, spełniającego wymogi Traktatu Akcesyjnego odnośnie do nacisków na oś 11,5 t dla dróg tranzytowych.” Wysiłki portu kierowane są w szczególności na rzecz realizacji bezpośredniego dostępu drogowego do portu o standardzie drogi krajowej, czyli budowy „Drogi Czerwonej”. Droga ta jest również naturalną kontynuacją drogi S7. Droga Czerwona niezbędna jest także dla rozwoju w naszym regionie sektora offshore. Ponadto, budowa Drogi Czerwonej ma znaczenie ze względu na zwiększenie obronności kraju poprzez polepszenie dostępu transportowego drogą lądową do Portu Wojennego w Gdyni, Portu Morskiego w Gdyni, Wojskowych Baz Logistycznych, zwiększając przy tym możliwość szybkiej relokacji sił drogą lądową na terytorium Polski bądź do krajów sojuszników sił NATO co jest kluczowym elementem w	Dodanie do punktu dotyczącego portów morskich następującego zdania: „Ponadto dla pełnego wykorzystania potencjałów przeładunkowych portów Gdańska i Gdyni niezbędna jest także zapewnienie dostępu drogowego ostatniej mili poprzez rozbudowę infrastruktury drogowej. Chodzi o zapewnienie efektywnego multimodalnego systemu transportowego w regionie poprzez budowę tzw. Drogi Czerwonej do Portu Gdynia i naturalnej kontynuacji drogi ekspresowej S-7 wraz z drogami dojazdowymi do terenów objętych nowymi granicami portu, w tym zapewnienia północno-zachodniego dostępu drogowego do Portu Gdynia, a także modernizacji Obwodnicy Trójmiasta (poszerzenie drogi krajowej S6 o 3 pas wraz z wężłami).	Uwaga częściowo uwzględniona	Niektóre elementy proponowanego zapisu znajdują się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi. Kwestie dotyczące dostępności do portów zostaną rozwinięte.
-----	--------------------	----	--	--	------------------------------	--

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
			przerzucie w ramach Paktu Północnoatlantyckiego. Północno – zachodni dostęp drogowy do Portu Gdynia powinien spełniać standard nośności TEN-T, tj. nacisku na oś 11,5t dla dróg tranzytowych, zgodne z art. 17 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1315/2013 z dnia 11 grudnia 2013. Proponowany zapis jest również istotny ze względów rozwojowych Portu - budowę Portu Zewnętrznego i rozwój Platformy Multimodalnej w obszarze Doliny Logistycznej. Bez odpowiedniej dostępności drogowej pełne wykorzystanie potencjału portu będzie niemożliwe. Droga ta jest również naturalną kontynuacją drogi S7. Rozszerzenie granic administracyjnych Portu Gdynia dokonane Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej RP (z dnia 27 kwietnia 2020 r., poz. 882) uzasadnia zapewnienie dostępu drogowego od strony północno – zachodniej do Portu Gdynia, który powinien spełniać standard nośności TEN-T, tj. nacisku na oś 11,5t dla dróg tranzytowych, zgodne z art. 17 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1315/2013 z dnia 11 grudnia 2013.			

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
43.	Międzynarodowe Targi Gdańskie S.A.	11-13	Uzupełnienie podpunktu	Eksport produktów i usług (...) Natomiast na terenie AmberExpo (MTG) organizowanych jest cyklicznie wiele wydarzeń targowych oraz wystawienniczych, które cieszą się dużym zainteresowaniem zagranicznego biznesu co skutkuje nawiązaniem relacji biznesowych z polskimi oraz pomorskim przedsiębiorcami.	Uwaga częściowo uwzględniona	Ze względu na zbyt szczegółowy charakter niektóre elementy proponowanego zapisu znajdują się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi. Kwestie dotyczące istotnej roli MTG w procesie umiędzynarodowienia zostały ujęte w projekcie RPS.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
44.	Urząd Miasta Rumia	12	Trwa proces przedinwestycyjny inwestycji „Port Zewnętrzny w Porcie Gdynia”. Przedmiotem projektu jest budowa głębokowodnego terminalu kontenerowego o rocznej przepustowości 2,5 mln TEU na załadowanym obszarze Zatoki Gdańskiej, w rejonie obecnego głównego toru podejściowego do Portu Gdynia.	Także Gdynia jest w trakcie realizacji ważnych przedsięwzięć logistycznych, takich jak centrum logistyczne Portu Gdynia i Dolina Logistyczna, która w przyszłości będzie zapleczem manipulacyjno-operacyjnym dwóch gdyńskich terminali kontenerowych i przygotowywanego do realizacji Portu Zewnętrznego w Gdyni. Utworzenie obszaru gospodarczego w oparciu o sektor usług logistycznych zapewni w przyszłości konkurencyjność Portu Gdynia oraz napływ nowych inwestorów i poprawę warunków prowadzenia działalności gospodarczej. Przewidziana jest budowa infrastruktury logistycznej (obiektów magazynowo - logistycznych oraz publicznego terminala intermodalnego dla obsługi ładunków), połączenie układu komunikacyjnego obszaru Doliny Logistycznej z istniejącym i planowanym układem zewnętrznym (w tym portem morskim i lotniczym) oraz budowa parkingu centralnego dla Portu Gdynia w rejonie węzła Drogi Czerwonej.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
45.	Urząd Miejski w Gdańsku	12	Jednostronne przedstawienie działań nakierowane wyłącznie na Invest in Pomerania i ARP nie pokazuje pełnego spektrum działań okołobiznesowych w regionie.	Brak informacji o Pomorskim Centrum Inwestycyjnym, gdzie ulokowała się m.in. firma Northvolt i 7R. Jest to teren sąsiadujący z Pomorskim Centrum Logistycznym, gdzie od wielu lat działa firma Goodman i których to terenów właścicielem jest Gdańska Agencja Rozwoju Gospodarczego Sp. z o.o. (InvestGDA)	Uwaga częściowo uwzględniona	Ze względu na zbyt szczegółowy charakter niektóre elementy proponowanego zapisu znajdują się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
46.	Urząd Miejski w Gdańsku	12	Powtórzenie treści. Podobne proporcje występują, jeżeli chodzi o remonty statków.19 Podobne proporcje występują, jeżeli chodzi o remonty statków.	-	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu.
47.	Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot	12	Dogodne skomunikowanie terenów inwestycyjnych stanowi jeden z podstawowych warunków i powinno zostać uwypuklone.	Brak wystarczającej liczby dobrze przygotowanych i w pełni skomunikowanych terenów inwestycyjnych stanowi jedną z głównych barier przy pozyskiwaniu nowych inwestycji	Uwaga częściowo uwzględniona	Proponowane wątki znajdują się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi. Istniejący zapis w pełni oddaje brzmienie uwagi.
48.	Stowarzyszenie Polska 2050 w Warszawie	12	Korekta edytorska, usunięcie powtórnego zdania.	Podobne proporcje występują, jeżeli chodzi o remonty statków.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu.
49.	Stowarzyszenie Polska 2050 w Warszawie	12	Zapis w szerszym zakresie prezentuje potencjał przemysłu stoczniowego w regionie Dotyczy zapisu: Niemniej atutem pomorskiego przemysłu stoczniowego jest zaangażowanie w projekty innowacyjnych jednostek o ekologicznych i hybrydowych napędach, co wskazuje na prawdziwy potencjał technologiczny pomorskich stoczni takich jak Crist S.A., czy Remontowa Holding.	Modyfikacja treści: Atutem pomorskiego przemysłu stoczniowego jest zaangażowanie w projekty innowacyjnych jednostek pływających i konstrukcji offshore pod względem napędu, konstrukcji i przeznaczenia, co wskazuje na prawdziwy potencjał technologiczny pomorskich stoczni takich jak Crist S.A., czy Remontowa Holding.	Uwaga częściowo uwzględniona	Niektóre elementy proponowanego zapisu znajdują się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi. Dodane zostaną informacje dotyczące konstrukcji offshore.

50.	Stowarzyszenie Północnokaszubska LGR	13	Porzucanie sieci nie jest praktyką rybacką! Szacuje się na podstawie badań z lat 2005-2008, że w polskim rybołówstwie bałtyckim traci się od około 7000 pojedynczych sieci. Zgodnie z informacjami podawanymi przez WWF w polskiej strefie ekonomicznej Morza Bałtyckiego może zalegać ok. 700 ton tego rodzaju odpadów. Są to w większości zagubione lub zerwane na zaczepach dennych bierne narzędzia połowów lub ich fragmenty. Zgodnie z Kodeksem Odpowiedzialnego Rybołówstwa z 7 grudnia 2011r armatorzy polskich statków rybackich zobowiązali się do: przywożenia do portu śmieci i odpadów, w tym również tych wyłowionych; szkolenia i informowania młodych rybaków o konieczności ograniczenia negatywnego wpływu rybołówstwa na środowisko. Dodatkowo od kilku lat na Bałtyku w ramach poddziałania "Zbieranie utraconych narzędzi połowowych i odpadów morskich", o których mowa w art. 40 ust. 1 lit. a rozporządzenia nr 508/20141 w ramach Priorytetu 1. „Promowanie rybołówstwa zrównoważonego środowiskowo, zasobooszczędnego, innowacyjnego, konkurencyjnego i opartego na wiedzy”, zawartego w Programie Operacyjnym „Rybacktwo i Morze” realizowane są akcje poszukiwawcze w ramach których wyłowiono już setki ton narzędzi połowowych i śmieci.	Obok eutrofizacji, przełowienia, znacznego natężenia transportu morskiego czy zanieczyszczeń chemicznych są istotnym zagrożeniem dla ekosystemu Bałtyku są niewłaściwe praktyki rybackie, do których zaliczyć można porzucanie narzędzi połowowych w morzu	Uwaga częściowo uwzględniona	Niektóre elementy proponowanego zapisu znajdują się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
-----	--------------------------------------	----	---	--	-------------------------------------	---

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
51.	Agencja Rozwoju Pomorza S.A.	14	Aktualizacja danych	Sukcesem zakończyło się 122 projektów. Inwestorzy zadeklarowali utworzenie ponad 17,2 tys. miejsc pracy	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi. Informacje zostaną zaktualizowane - przyjętą zasadą w projekcie RPS jest prezentacja najnowszych dostępnych danych.
52.	Agencja Rozwoju Pomorza S.A.	14	Aktualizacja danych	Pod marką Live more. Pomerania uruchomiono również platformę rekrutacyjną, która na koniec 2020 r. gromadziła CV ok. 2400 kandydatów zainteresowanych pracą na Pomorzu. Z bazy korzystało w swoich działaniach ok. 60 pracodawców.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi. Informacje zostaną zaktualizowane - przyjętą zasadą w projekcie RPS jest prezentacja najnowszych dostępnych danych.
53.	Powiat Kwidziński	14	Propozycja dodania zdania o braku terenów inwestycyjnych powyżej 20 ha.	Brakuje terenów inwestycyjnych, przygotowanych pod kątem prowadzenia działalności gospodarczej, w szczególności terenów powyżej 20 ha.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
54.	Urząd Miasta Rumia	14	Dogodne skomunikowanie terenów inwestycyjnych stanowi jeden z podstawowych warunków i powinno zostać uwypuklone.	Brak wystarczającej liczby dobrze przygotowanych i w pełni skomunikowanych terenów inwestycyjnych stanowi jedną z głównych barier przy pozyskiwaniu nowych inwestycji.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
55.	Urząd Miejski w Gdańsku	15	Proponuje się również podkreślenie kwestii oferty czasu wolnego i kultury, jako czynników budujących pozycję międzynarodową regionu.	Na poziomie regionalnym brakuje systemowego wsparcia ukierunkowanego na inicjowanie i rozwijanie wspólnych, międzysektorowych (w układzie tzw. poczwórnej helisy), kampanii promocyjnych województwa dedykowanych takim obszarom jak np. przyciąganie talentów, inwestycje czy eksport oraz oferty czasu wolnego i kultury.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
56.	Urząd Miejski w Gdańsku	15	Według "Listy uczelni wyróżnionych w pierwszym konkursie programu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego „Inicjatywa doskonałości – uczelnia badawcza”2019 - Politechnika Gdańska zajmuje 2. miejsce.	Ponadto na PG, drugiej najlepszej technicznej uczelni badawczej w Polsce, w 2020 r. uruchomiono Centrum Technologii Cyfrowych	Uwaga nieuwzględniona	W gronie dziesięciu najlepszych uczelni badawczych w Polsce, wyróżnionych w prestiżowym konkursie "Inicjatywa Doskonałości - Uczelnia Badawcza", Politechnika Gdańska jest na drugim miejscu (po Uniwersytecie Warszawskim) i na pierwszym miejscu jeżeli chodzi o uczelnie techniczne.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
57.	Politechnika Gdańska	18	„Problemem nadal cechującym pomorski rynek pracy, jak i całego kraju, jest niska wydajność pracy. Jest to spowodowane w głównej mierze niewłaściwym zarządzaniem oraz złą organizacją miejsc pracy, w tym niskim poziomem ich usprzętowania. Powolny wzrost wydajności pracy skutkuje odbiegającym od poziomu UE niskim poziomem wynagrodzenia.” - Problemem nie jest zarządzanie, tylko niskie techniczne uzbrojenie pracy, dominują często sektory gospodarki pracochłonne, charakteryzujące się niską wydajnością pracy. Wzrost płac powinien być efektem wzrostu wydajności pracy. W przeciwnym wypadku mamy do czynienia z presją wzrostu płac, która nie wynika ze wzrostu wydajności.		Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

58.	Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot	„Z badań amerykańskich naukowców wynika, że w rekrutacji na stanowiska kierownicze umiejętności mężczyzn są przeceniane, podczas gdy umiejętności kobiet – niedoceniane, również przez same kobiety [Wolfers 2006; Reuben et al. 2012].” Z badań Gallupa przeprowadzonych na ponad dziesięciotysięcznej próbie amerykańskich pracowników wynika, że kobiety liderki są lepiej oceniane niż mężczyźni liderzy. Badanie pokazało, że kobiety szefowie są bardziej zaangażowane w swoją pracę niż mężczyźni szefowie i także w większym stopniu motywują swoich podwładnych do pracy, co skutkuje wyższą ich wydajnością. Pracownicy, którzy byli podwładnymi kobiet menedżerów, 1,26 razy częściej niż podwładni mężczyzn menedżerów zgadzali się zdecydowanie ze stwierdzeniem: „There is someone at work who encourages my development”. Oznacza to, że kobiety menedżerowie częściej niż mężczyźni dostrzegają potencjał pracowników i pomagają im się rozwijać – poszukują rozwiązań/zadań stanowiących wyzwanie dla pracowników. Ci pracownicy, którzy byli podwładnymi kobiet, 1,29 razy częściej niż podwładni mężczyzn zgadzali się zdecydowanie ze stwierdzeniem: „In the last six months, someone at work talked to me about my progress”. Kobiety menedżerowie częściej niż mężczyźni przekazują podwładnym informację zwrotną o ich osiągnięciach, co jest jednym	„Kolejnym wyzwaniem z jakim mierzy się rynek pracy jest sytuacja kobiet. Bariery uniemożliwiające podjęcie pracy. Ciągła niespójność pomiędzy wysokim wykształceniem kobiet a bardzo niskim ich udziałem w awansie na najwyższe stanowiska w biznesie. Nadal luka płacowa pomiędzy kobietami a mężczyznami zmniejsza się bardzo powoli. Aktualne badania wskazują na niewystarczające wykorzystanie kobiet mimo ogromnego zasobu wiedzy, doświadczeń i wykształcenia. Wykorzystanie tego potencjału może stać się jednym ze źródeł talentów dla regionu”.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
-----	---	--	--	--------------------	---

		z istotnych oczekiwań formułowanych przez pracowników wobec szefów. Podwładni kobiet 1,17 razy częściej niż podwładni mężczyzn zdecydowanie zgadzali się ze stwierdzeniem: „In the last seven days, I have received recognition or praise for doing good work”. Ogólnie rzecz biorąc, z tych badań wynika, że kobiety menedżerowie wykazują większe od mężczyzn menedżerów umiejętności w zakresie motywowania pracowników i wychodzenia naprzeciw ich oczekiwaniom co do miejsca pracy [Gallup 2012]. Wielu autorów dowodzi, że obecność kobiet na stanowiskach menedżerskich, w tym najwyższego szczebla, przyczynia się do osiągnięcia przez przedsiębiorstwo korzyści ekonomicznych lub/i pozaekonomicznych. Są też autorzy, którzy twierdzą, że można mówić wyłącznie o korzyściach pozaekonomicznych. Korzyści ekonomiczne to lepsze wyniki finansowe [Lisowska 2010; Credit Suisse 2012; McKinsey 2013; Post, Byron 2014; Conyon, He 2017; Vishwakarma 2017; Dang et al. 2018; Martin-Ugedo, Minguez-Vera, Palma-Martos 2018], skuteczniejsze zarządzanie zyskami firmy [Fan et al. 2019], wyższa wartość firmy na rynku [Wang, Shao 2017; Dzinkowski 2018; Triki-Damak 2018]. Kolejne badania wskazują, że większa obecność kobiet wśród osób zarządzających przedsiębiorstwem skutkuje dbałością o etykę zachowań, czyli ograniczeniem przypadków korupcji [Breen			
--	--	--	--	--	--

		et al. 2017], a także mniejszą skłonnością do zwalniania pracowników w związku z kryzysem [Deller, Conroy, Watson 2017]. Wśród pozafinansowych korzyści najczęściej wskazuje się na te z zakresu społecznej odpowiedzialności biznesu i reputacji firmy [Williams 2003; Adams et al. 2015; Byron, Post 2016; Zou et al. 2018]. Dotychczasowe badania i metaanalizy wielu autorów potwierdzają generalnie pozytywny wpływ obecności kobiet na stanowiskach zarządczych na faktyczne wdrażanie przez firmę rozwiązań z zakresu społecznej odpowiedzialności biznesu [Boulouta, 2013; Glass, Cook, Ingersoll 2016; Hafsi, Turgut 2013; Harjoto, Laksmana, Lee 2015; Mallin, Michelon 2011; Post, Rahman, McQuillen 2015]. Wskazuje się także w literaturze przedmiotu, że więcej kobiet na najwyższych stanowiskach menedżerskich zwiększa konkurencyjność przedsiębiorstw, bowiem firma jest postrzegana jako niedyskryminujący pracodawca i w związku z tym przyciąga talenty [Peters 2005], różnorodne zespoły są bardziej wydajne oraz innowacyjne [Diaz-Garcia, González-Moreno, Sáez-Martinez 2013; Wooley et al. 2010]. Dzięki obecności kobiet na stanowiskach decyzyjnych najwyższego szczebla oferta produktowa firmy jest szersza i lepiej dopasowana do różnych grup konsumentów, np. do kobiet jako tych, które podejmują większość decyzji zakupowych [Silverstein, Sayre			
--	--	--	--	--	--

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
			„Firmy które w swych zarządach kobiety osiągają przeciętnie lepsze wyniki finansowe niż firmy nie mające kobiet we władzach , co przejawia się w takich wskaźnikach jak: wartość marki, zwrot z kapitału własnego, zwrot ze sprzedaży i zwrot z zainwestowanego kapitału, a także zysk.” według raportu przygotowanego na zlecenie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w 2014 roku. Wyżej wymienione prawdy i zależności bada się i dokumentuje. W RPS jest poszukiwanie rozwiązań dla talentów i rynku pracy . permanentnie nie wykorzystuje się potencjału kobiet i w sposób ciągły pomija się temat. Pytanie brzmi czy Talentów nie ma ? Czy z klucza nie szuka się ich i nie przygotowuje w środowisku kobiet ponieważ polityka i gospodarka są konserwatywne i skostniałe w sposobie myślenia.			

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
59.	Agencja Rozwoju Pomorza S.A.	19	Bez możliwości skorzystania z kompleksowych usług informacyjnych, część przedsiębiorstw nie skorzysta z przeznaczonych usług specjalistycznych, ponieważ nie będzie o nich wiedziało lub nie będzie ich łączyło z rozwiązaniem konkretnego problemu czy wsparciem własnego rozwoju w danym zakresie. W tej chwili punkty świadczące usługi informacyjne w ramach jednostek gminnych lub państwowych instytucji świadczą te usługi w ograniczonym zakresie (związanym ze specyfiką swojej instytucji).	W województwie istnieje dobrze rozwinięta, ale nadal słabo skoordynowana, infrastruktura wsparcia przedsiębiorczości, w tym rozwoju start-upów. Dostępność usług informacyjnych i specjalistycznych dla przedsiębiorców, a także wyspecjalizowanych instytucji naukowych, inkubatorów czy klastrów świadczących konkretny typ usług, jest niewystarczająca. Niska jest też świadomość przedsiębiorców o korzyściach wynikających z tego typu usług. Brakuje dedykowanych punktów informacyjnych dla przedsiębiorców w systemie one-stop-shop, które kompleksowo informowałyby o zarówno o obowiązujących przepisach jak i narzędziach, z których przedsiębiorcy mogą korzystać. Tworzona oferta usług informacyjnych i specjalistycznych nie była dotąd wsparta kompleksowymi badaniami pomorskim firm, które pozwoliłyby trafniej dobierać narzędzia specjalistycznego wsparcia, definiować problemy i kierunki rozwoju.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu w części diagnostycznej pkt 2 Sytuacja gospodarcza województwa pomorskiego – Innowacyjność Pomorza.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
60.	Urząd Miejski w Gdańsku	19	Proponuje się poszerzenie opisu diagnostycznego. Kluczową sferą pobudzania konkurencyjności jest rozwój i koordynacja oferty w zakresie przedsiębiorczości. Ponadto rywalizacja o talenty przejawia się także konkurencją w zakresie lokowanie w regionie start-upów, przyciągniętych z innych regionów oraz zagranicy.	W województwie istnieje dobrze rozwinięta, ale nadal słabo skoordynowana, infrastruktura i oferta wsparcia przedsiębiorczości, w tym rozwoju i przyciągania start-upów.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu w części diagnostycznej pkt 2 Sytuacja gospodarcza województwa pomorskiego – Innowacyjność Pomorza.
61.	Urząd Miejski w Gdańsku	21	Propozycja doszczegółowienia zakresu.	Laboratorium Innowacyjnych Technologii Elektroenergetycznych Integracji Odnawialnych Źródeł Energii - LINTE ² przy wydziale Elektrotechniki i Automatyki PG, które jest najnowocześniejszym laboratorium dedykowanym współczesnym zagadnieniom elektroenergetyki i integracji odnawialnych źródeł energii z systemem elektroenergetycznym w Polsce.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
62.	Urząd Miejski w Gdańsku	21	Uczelnie wyższe i wykształcona kadra stanowią najważniejszy magnes przyciągający inwestorów do regionu.	ISP4 Powinno się bardziej podkreślić współpracę z uczelniami wyższymi Pomorza.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi w punkcie I Część diagnostyczna 2. Sytuacja gospodarcza województwa pomorskiego – Inteligentne Specjalizacje Pomorza – w części dot. ISP 4 poprzez uwypuklenie posiadania wykształconej kadry w zakresie biotechnologii, która stanowi przewagę regionu w zakresie np. przyciągania inwestorów do regionu.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
63.	Powiat Kwidzyński	21	Działalność Kwidzyńskiego Klastra Energii na podstawie porozumienia z dnia 15.09.2017 wraz ze zgłoszeniem do udziału w konkursie dla klastrów energii, w którym wyróżnione klastry otrzymały Certyfikat Pilotażowego Klastra Energii. Taki Certyfikat otrzymał też Kwidzyński klaster energii w 2018 r. Porozumienie zostało zawarte pomiędzy : Gminą Kwidzyn, Miastem Kwidzyn, Miastem i Gminą Prabuty, Gminą Ryjewo, Gminą Sadlinki, Gminą Gardeja, Powiatem kwidzyńskim, Kwidzyńskim Parkiem Przemysłowo – Technologicznym Sp. z o.o., Stowarzyszeniem Powiślańska Regionalna Agencja Zarządzania Energią, Przedsiębiorstwem Energetyki Ciepłej PEC Sp. z o.o. Koordynatorem Klastra uprawnionym do jego reprezentacji ustanowiono Kwidzyński Park Przemysłowo – Technologiczny Sp. z o.o.	Propozycja dodania informacji o Kwidzyńskim Kastrze Energii.	Uwaga częściowo uwzględniona	Niektóre elementy proponowanego zapisu znajdują się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi. Nazwy poszczególnych klastrów zostaną dodane.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
64.	Powiat Kwidzyński	22	Na rynku pracy następuje zmiana pokoleniowa – wchodzi nań dużo młodych, dobrze wykształconych osób prezentujących inną kulturę i podejście do pracy oraz odmienne oczekiwania. Niemniej należy zauważyć, iż obok tych osób jest sporo takich które nie mają podstaw do wykonywania różnego rodzaju prac, nie tylko specjalistycznych, ale także podstawowych. Zauważane są deficyty pracowników, w szczególności w branżach takich jak: budownictwo, przemysł drzewny, ITC, elektronika.	Propozycja dodania informacji o zmianie pokoleniowej i konsekwencjach z tego płynących.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
65.	Stowarzyszenie Północnokaszubska LGR	22	To nie jest jedyna przyczyna niskiego poziomu wynagrodzenia. Proponujemy usunąć zapis lub przeformułować.	Powolny wzrost wydajności pracy skutkuje odbiegającym od poziomu UE niskim poziomem wynagrodzenia.	Uwaga nieuwzględniona	Wzrost wydajności nie jest jedyną przyczyną niskiego poziomu wynagrodzenia a jedną z kluczowych, bezpośrednio powiązaną z wynikami osiąganymi przez firmy, której nie można pomijać.
66.	Urząd Miejski w Gdańsku	22	Proponuje się większe podkreślenie roli instytucji otoczenia biznesu, w szczególności w świetle wzmocnienia podejścia klastrowego.	Inteligentne Specjalizacje Pomorza, pozostając kluczowymi dla rozwoju gospodarczego regionu branżami technologicznymi, potrzebują pogłębienia współpracy oraz dalszej animacji w obszarach o wysokim potencjale B+R przy aktywnym udziale klastrów oraz zaangażowaniu pomorskich uczelni badawczych oraz instytucji otoczenia biznesu.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi w punkcie I Część diagnostyczna 2. Sytuacja gospodarcza województwa pomorskiego – Inteligentne Specjalizacje Pomorza

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
67.	Urząd Miejski w Gdańsku	22	Stały rozwój sieci transportowej w regionie jest koniecznością – na zapleczu metropolii mieszka bardzo duża część Pomorzan.	Rynek pracy. Powinno się również zwrócić uwagę na wciąż niewystarczające rozwiązania transportowe uniemożliwiające transport mieszkańców Kaszub do Trójmiasta; PKMka jest ale konieczna jest jej rozbudowa, aby sieć połączeń była korzystna dla mieszkańców; konieczność rozbudowy sieci komunikacji autobusowej i dojazdu do małych miejscowości; połączenia PKS były likwidowane ze względu na brak rentowości.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

68.	Osoba prywatna	23	„Z badań amerykańskich naukowców wynika, że w rekrutacji na stanowiska kierownicze umiejętności mężczyzn są przeceniane, podczas gdy umiejętności kobiet – niedoceniane, również przez same kobiety [Wolfers 2006; Reuben et al. 2012].” Z badań Gallupa przeprowadzonych na ponad dziesięcioletniej próbie amerykańskich pracowników wynika, że kobiety liderki są lepiej oceniane niż mężczyźni liderzy. Badanie pokazało, że kobiety szefowie są bardziej zaangażowane w swoją pracę niż mężczyźni szefowie i także w większym stopniu motywują swoich podwładnych do pracy, co skutkuje wyższą ich wydajnością. Pracownicy, którzy byli podwładnymi kobiet menedżerów, 1,26 razy częściej niż podwładni mężczyzn menedżerów zgadzali się zdecydowanie ze stwierdzeniem: „There is someone at work who encourages my development”. Oznacza to, że kobiety menedżerowie częściej niż mężczyźni dostrzegają potencjał pracowników i pomagają im się rozwijać – poszukują rozwiązań/zadań stanowiących wyzwanie dla pracowników. Ci pracownicy którzy byli podwładnymi kobiet, 1,29 razy częściej niż podwładni mężczyzn zgadzali się zdecydowanie ze stwierdzeniem: „In the last six months, someone at work talked to me about my progress”. Kobiety menedżerowie częściej niż mężczyźni przekazują podwładnym informację zwrotną o ich osiągnięciach, co jest jednym	Rynek pracy: Kolejnym wyzwaniem z jakim mierzy się rynek pracy jest sytuacja kobiet. Bariery uniemożliwiające podjęcie pracy. Ciągła niespójność pomiędzy wysokim wykształceniem kobiet a bardzo niskim ich udziałem w awansie na najwyższe stanowiska w biznesie. Nadal luka płacowa pomiędzy kobietami a mężczyznami zmniejsza się bardzo powoli. Aktualne badania wskazują na niewystarczające wykorzystanie kobiet mimo ogromnego zasobu wiedzy, doświadczeń i wykształcenia. Wykorzystanie tego potencjału może stać się jednym ze źródeł talentów dla regionu.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
-----	----------------	----	--	---	-----------------------	---

		z istotnych oczekiwań formułowanych przez pracowników wobec szefów. Podwładni kobiet 1,17 razy częściej niż podwładni mężczyzn zdecydowanie zgadzali się ze stwierdzeniem: „In the last seven days, I have received recognition or praise for doing good work”. Ogólnie rzecz biorąc, z tych badań wynika, że kobiety menedżerowie wykazują większe od mężczyzn menedżerów umiejętności w zakresie motywowania pracowników i wychodzenia naprzeciw ich oczekiwaniom co do miejsca pracy [Gallup 2012]. Wielu autorów dowodzi, że obecność kobiet na stanowiskach menedżerskich, w tym najwyższego szczebla, przyczynia się do osiągnięcia przez przedsiębiorstwo korzyści ekonomicznych lub/i pozaekonomicznych. Są też autorzy, którzy twierdzą, że można mówić wyłącznie o korzyściach pozaekonomicznych. Korzyści ekonomiczne to lepsze wyniki finansowe [Lisowska 2010; Credit Suisse 2012; McKinsey 2013; Post, Byron 2014; Conyon, He 2017; Vishwakarma 2017; Dang et al. 2018; Martin-Ugedo, Minguez-Vera, Palma-Martos 2018], skuteczniejsze zarządzanie zyskami firmy [Fan et al. 2019], wyższa wartość firmy na rynku [Wang, Shao 2017; Dzinkowski 2018; Triki-Damak 2018]. Kolejne badania wskazują, że większa obecność kobiet wśród osób zarządzających przedsiębiorstwem skutkuje dbałością o etykę zachowań, czyli ograniczeniem przypadków korupcji [Breen			
--	--	---	--	--	--

		et al. 2017], a także mniejszą skłonnością do zwalniania pracowników w związku z kryzysem [Deller, Conroy, Watson 2017]. Wśród pozafinansowych korzyści najczęściej wskazuje się na te z zakresu społecznej odpowiedzialności biznesu i reputacji firmy [Williams 2003; Adams et al. 2015; Byron, Post 2016; Zou et al. 2018]. Dotychczasowe badania i metaanalizy wielu autorów potwierdzają generalnie pozytywny wpływ obecności kobiet na stanowiskach zarządczych na faktyczne wdrażanie przez firmę rozwiązań z zakresu społecznej odpowiedzialności biznesu [Boulouta, 2013; Glass, Cook, Ingersoll 2016; Hafsi, Turgut 2013; Harjoto, Laksmana, Lee 2015; Mallin, Michelin 2011; Post, Rahman, McQuillen 2015]. Wskazuje się także w literaturze przedmiotu, że więcej kobiet na najwyższych stanowiskach menedżerskich zwiększa konkurencyjność przedsiębiorstw, bowiem firma jest postrzegana jako niedyskryminujący pracodawca i w związku z tym przyciąga talenty [Peters 2005], różnorodne zespoły są bardziej wydajne oraz innowacyjne [Diaz-Garcia, González-Moreno, Sáez-Martinez 2013; Wooley et al. 2010]. Dzięki obecności kobiet na stanowiskach decyzyjnych najwyższego szczebla oferta produktowa firmy jest szersza i lepiej dopasowana do różnych grup konsumentów, np. do kobiet jako tych, które podejmują większość decyzji zakupowych [Silverstein, Sayre. „Firmy			
--	--	---	--	--	--

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
			które w swych zarządach kobiety osiągają przeciętnie lepsze wyniki finansowe niż firmy nie mające kobiet we władzach , co przejawia się w takich wskaźnikach jak: wartość marki, zwrot z kapitału własnego, zwrot ze sprzedaży i zwrot z zainwestowanego kapitału, a także zysk.” według raportu przygotowanego na zlecenie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w 2014 roku. Wyżej wymienione prawdy i zależności bada się i dokumentuje. W RPS jest poszukiwanie rozwiązań dla talentów i rynku pracy. Nie wykorzystuje się potencjału kobiet i w sposób ciągły pomija się temat. Pytanie brzmi czy Talentów nie ma? Czy z klucza nie szuka się ich i nie przygotowuje w środowisku kobiet ponieważ polityka i gospodarka są konserwatywne i skostniałe w sposobie myślenia.			

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
69.	Międzynarodowe Targi Gdańskie S.A.	24	Należy pamiętać o wpływie wielu organizowanych na terenie województwa m. in. przez MTG stymulujących rozwój turystyki w województwie (targi jarmarki, gdyński Opener).	Turystyka w województwie pomorskim opiera swój rozwój na nadmorskim położeniu oraz wielu cennych walorach przyrodniczych i kulturowych, których różnorodność i unikatowość są jednymi z kluczowych elementów kształtujących atrakcyjność regionu. Istotnym stymulatorem turystyki są również odbywające się tu wydarzenia, targi, konferencje, tradycyjne jarmarki i inne wydarzenia plenerowe o charakterze krajowym jak i międzynarodowym. Rozwój turystyki przekłada się na rozwój gospodarczy regionu, a w konsekwencji na wzrost dobrobytu i jakości życia mieszkańców. Atrakcyjne turystycznie i dobrze skomunikowane z pozostałymi regionami kraju oraz Europy Trójmiasto jest swego rodzaju magnesem i bramą do województwa dla turystów krajowych i zagranicznych. Inne części regionu stanowią zarówno uzupełnienie trójmiejskiej oferty, jak i alternatywne, atrakcyjne miejsce wypoczynku.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
70.	Regionalna Izba Gospodarcza Pomorza	24	Rynek pracy bullet 10.	Brak kompleksowej oferty dla cudzoziemców oraz wyzwania administracyjne – możliwość szybkiego sprowadzenia i zatrudnienia cudzoziemców nie tylko z Ukrainy czy Białorusi ale również z Azji i Ameryki Południowej	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
71.	Urząd Miejski w Gdańsku	25	Bez polityki nakierowanej na rozwój i przyciąganie talentów do regionu trudno będzie konkurować o inwestorów w Polsce i zagranicą.	Warto podkreślić konieczność wsparcia i rozwoju talentów oraz wykreowania narzędzi potrzebnych do takiego wsparcia	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
72.	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Regionu Słowińskiego „Kluka”, Pomorska Regionalna Organizacja Turystyczna - reprezentująca Powiat Słupski	25 i 28	wskazane jest podkreślić rozwój turystyki na obszarach wiejskich, uwzględniając różnorodność środowiska przyrodniczego sprzyjające rozwojowi turystyki aktywnej	-	Uwaga częściowo uwzględniona	W ramach uwagi nie sformułowano konkretnej propozycji zapisu. Omawiane wątki są już ujęte w treści dokumentu m.in. w diagnozie oraz działaniu 3.1.1 Systemowe wsparcie infrastruktury.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
73.	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Regionu Słowińskiego „Kluka”, Pomorska Regionalna Organizacja Turystyczna – reprezentująca Powiat Słupski	26	wskazane jest zweryfikować długość szlaków rowerowych. Należy zwrócić uwagę, że w Polsce nie ma uregulowanych przepisów co do szlaków turystycznych, jakiemu ministerstwu podlegają i kto powinien o nie dbać. Zazwyczaj to jest tak, że organizacje non-profit, PTTK jak pozyskają środki z różnych źródeł to szlak wytyczą, oznakują i zazwyczaj na tym się kończy. (szlaki turystyczne mylić ze ścieżkami rowerowymi).	-	Uwaga nieuwzględniona	W ramach uwagi nie sformułowano konkretnej propozycji zapisu. W dokumencie wskazano długość korytarzy tras rowerowych w ujęciu co najmniej regionalnym, nie ma tu mowy o szlakach rowerowych (Część diagnostyczna; Sytuacja gospodarcza województwa pomorskiego; Inspirująca oferta turystyczna i czasu wolnego).
74.	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Regionu Słowińskiego „Kluka”, Pomorska Regionalna Organizacja Turystyczna – reprezentująca Powiat Słupski	26	„Baza żeglarsko-kajakowa liczy: 206 obiektów infrastruktury kajakowej, 65 portów i przystani żeglarskich” - jaka to infrastruktura kajakowa?? Jakie to są porty??	-	Uwaga nieuwzględniona	W ramach uwagi nie sformułowano konkretnej propozycji zapisu. Baza żeglarska i kajakowa liczy: 274 obiektów, z tego 209 przystani kajakowych i przenosek, 65 portów i przystani żeglarskich”

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
75.	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Regionu Słowińskiego „Kluka”, Pomorska Regionalna Organizacja Turystyczna - reprezentująca Powiat Słupski		Wskazane jest wspomnieć o szlakach tematycznych wytyczonych i oznakowanych na terenie woj. Pomorskiego, pomimo, że w dalszej części opracowania są one wymieniane.	-	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
76.	Międzynarodowe Targi Gdańskie S.A.	26	Unikatową marką regionalną mogą być nie tylko produkty usługi i miejsca, ale również wydarzenia ściśle związane z regionem.	Turyści coraz częściej pożądamy unikatowych doświadczeń czy wrażeń, które związane są z odwiedzanymi przez nich miejscami. W wyniku tego zauważalny jest trend poszukiwania produktów, usług regionalnych i wydarzeń ściśle powiązanych z regionem , tradycyjnych i lokalnych, charakterystycznych dla odwiedzanych miejsc. Ich wkomponowanie w ofertę turystyczną oraz promocja mogą pozytywnie wpłynąć zarówno na odczucia turystów, jak i na rozwój lokalnych społeczności i producentów. Tak definiowana jest turystyka emocji, która wywołuje niezapomniane wspomnienia i powoduje powrót do znanych już miejsc.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
77.	Politechnika Gdańska	26	Określenie talenty odnosimy do szczególnej grupy, wyróżniającej się m.in. kwalifikacjami, umiejętnościami, dlatego trudno mówić o talentach w przypadku niektórych zawodów deficytowych np. z branży budowlanej. Raczej chodzi o brak wykwalifikowanych pracowników.	Talenty: „Niedobór talentów staje się coraz bardziej odczuwalny w coraz większej liczbie dziedzin. Obecnie na Pomorzu aż 53 na 168 zawodów określanych jest jako deficytowych ⁴⁹ . Wśród najbardziej poszukiwanych osób na rynku pracy są pracownicy z branży budowlanej, medyczno-opiekuńczej, transportowo-spedycyjnej, edukacyjnej i gastronomiczno-turystycznej. Należy jednak zauważyć, że brakuje także wysoko wykwalifikowanych specjalistów, w tym w szczególności informatyków.” - Słowo talenty w tym przypadku nastąpić np. brak wykwalifikowanych robotników, pracowników.	Uwaga uwzględniona	Proponowane wątki znajdują się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi. Definicja talentu jest uwzględniona w przypisie.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
78.	Urząd Miejski w Gdańsku	26	Bez polityki nakierowanej na rozwój i przyciąganie talentów do regionu trudno będzie konkurować o inwestorów w Polsce i zagranicą. Barometr Zawodów	Proponuje się rozwinąć kwestię związane z branżą modową (np. LPP) i nowym zawodem: „wprowadzenie zawodu Technik stylisty jest odpowiedzią na znaczący deficyt wykwalifikowanej kadry o interdyscyplinarnych umiejętnościach w branży przemysłu mody. Wpisanie nowego zawodu poparte zostało pozytywną opinią organizacji pracodawców „Pracodawcy Pomorza” oraz „Sektorowej Rady do spraw Kompetencji Sektora Przemysłu Mody i Innowacyjnych Tekstyliów”. W zawodzie tym będzie można kształcić się w technikum oraz branżowej szkole II stopnia - na „podbudowie” zawodu Krawiec.”	Uwaga częściowo uwzględniona/ Uwaga niezasadna	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi. Dodatkowo, przedstawione uwagi zostaną rozpatrzone na etapie tworzenia ostatecznego kształtu RPS w zakresie edukacji i kapitału społecznego.
79.	Urząd Miejski w Gdańsku	27	Konieczność zagospodarowania talentów napływających do regionu również z wschodniej granicy. Nie można skazywać wartościowych i wykształconych pracowników wyłącznie na pracę fizyczną.	Wydłużone procedury nostryfikacji, na które nie mamy niestety wpływu. Natomiast jest potrzeba opracowania programów wsparcia dla nostryfikujących się lekarzy specjalistów (na czas nostryfikacji) tak aby zachęcić ich do pozostania w regionie tego typu programy wsparcia na czas uzyskania uprawnień do wykonywania w Polsce zawodu mogą dotyczyć również innych zawodów preferowanych przez SWP (albo na czas szkoleń)	Uwaga częściowo uwzględniona/ Uwaga niezasadna	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi. Dodatkowo, przedstawione uwagi zostaną rozpatrzone na etapie tworzenia ostatecznego kształtu RPS w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego i wrażliwości społecznej.

80.	Pomorska Izba Rzemieślnicza Małych i Średnich Przedsiębiorstw	27 Doświadczenia wielu europejskich krajów wskazują, iż kraje Europy o najwyższym poziomie kultury pracy, wydajności i konkurencyjności stosują dualny system kształcenia zawodowego. Jeżeli chcemy znacząco skrócić czas przejścia ze szkoły do pracy, zmniejszyć bezrobocie absolwentów szkół, poprawić jakość pracy i produktywność oraz obniżyć marnotrawstwo i wysokie koszty wynikające z pracy o niskiej jakości, trzeba dostosować dotychczasowy system kształcenia zawodowego. Zgodnie z Białą Księgą Komisji Europejskiej, „Nauczanie i uczenie się. Na drodze do uczącego się społeczeństwa”, szkoła i przedsiębiorstwa traktuje się jako dwa uzupełniające się ogniwa przyswajania wiedzy. W uczącym się społeczeństwie korzyści ze współdziałania świata nauki i świata pracy będą odnosiły obie strony. Pracodawcy będą mogli liczyć na pracowników obdarzonych zarówno niezbędnymi kwalifikacjami praktycznymi jak i ogólną wiedzą, kulturą, zdolnościami własnymi i rozwiniętymi. Dla pracowników zbliżenie nauki do pracy w trakcie procesu kształcenia zwiększa szanse na zatrudnienie i odebranie wykształcenia adekwatnego do obecnej i przyszłej sytuacji na rynku pracy. Dzięki praktyce młodzi ludzie mogą zdobywać umiejętności i doświadczenie potrzebne do funkcjonowania w przedsiębiorstwie. Prowadzone badania pokazują, że	Sekcja talenty – dodać podpunkt: Pogłębionej analizy i skutecznych działań wymaga wzmocnienie relacji pomiędzy kształceniem zawodowym w regionie a realnym zapotrzebowaniem na rynku pracy. Efektywną propozycją pozyskiwania i zatrzymania w regionie dobrze wykwalifikowanych pracowników jest promowanie dualnego systemu kształcenia zawodowego, na bazie systemu funkcjonującego w rzemiośle. W tym systemie kształcenie zawodowe jest ściśle dostosowane do oczekiwań i potrzeb pracodawców oraz pozwala uczniom na płynne przejście od nauki w szkole do czynnego życia zawodowego.	Uwaga częściowo uwzględniona/ Uwaga niezasadna	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi. Dodatkowo, przedstawione uwagi zostaną rozpatrzone na etapie tworzenia ostatecznego kształtu RPS w zakresie edukacji i kapitału społecznego.
-----	---	---	---	---	--

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
			doświadczenie zawodowe jest wysoko cenionym zasobem przez pracodawców, a jego brak stanowi główną przeszkodę w podejmowaniu zatrudnienia przez młodych ludzi. W woj. pomorskim mamy wiele szkół kształcących w zawodach rzemieślniczych, które prowadzą bardzo dobrą współpracę z pracodawcami, gdzie uczniowie z powodzeniem realizują naukę w systemie dualnym. Dobre praktyki w kształceniu dualnym na Pomorzu mogą być atrakcyjną wizytówką naszego województwa. Na modelu funkcjonującym od lat w rzemiośle można z powodzeniem się wzorować, doskonalić i poszerzać zasięg. Należy podkreślić, że dualna nauka zawodu w rzemiośle zajmuje wysokie miejsce pośród priorytetów w edukacji w wielu krajach UE (Niemcy, Francja, Austria). Zapewnia płynne przejście ze sfery edukacji do przedsiębiorstwa i zatrudnienia z wykorzystaniem fachowej wiedzy i umiejętności. Stanowi długofalową inwestycję w gospodarkę, przygotowując kadry stanowiące podstawę stabilnego i zrównoważonego rozwoju. Posiada także fundamentalne znaczenie dla wzrostu efektywności kształcenia zawodowego w ujęciu ogólnym, opierając się na współpracy pomiędzy pracodawcami a oświatą.			

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
81.	Rada Uczelni Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego	28	Wydaje się, że to jedno z ważniejszych wydarzeń w akademickiej historii Gdańska, otwierające również drogę do przyszłej federalizacji najsilniejszych uczelni regionu powinno znaleźć swoje odzwierciedlenie w diagnozie i opisie sytuacji gospodarczej województwa pomorskiego. Gdański Uniwersytet Medyczny, Politechnika Gdańska oraz Uniwersytet Gdański utworzyły Związek Uczelni w Gdańsku im. Daniela Fahrenheita i zamierzają wspólnymi siłami budować pozycję Gdańska jako silnego ośrodka akademickiego w Polsce i za granicą.	Dodać wytłuszczone: Pomorskie uczelnie wzmacniają swój potencjał badawczy i naukowy, co skutkuje umocnieniem ich pozycji w krajowych rankingach. Wg rankingu szkół wyższych Perspektywy 2020, w pierwszej dziesiątce najlepszych krajowych szkół wyższych znalazły się Politechnika Gdańska oraz Gdański Uniwersytet Medyczny. Uczelnie te znalazły się także wśród 10 najlepszych uczelni w Polsce wyróżnionych w pierwszym konkursie pn. „Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza”, dzięki czemu do 2026 r będą otrzymywać wyższą subwencję. W 2020 roku na wspólny wniosek rektorów Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, Politechniki Gdańskiej oraz Uniwersytetu Gdańskiego został powołany Związek Uczelni w Gdańsku im. Daniela Fahrenheita. Senaty uczelni podjęły stosowne uchwały oraz zaakceptowały treść statutu Związku, a jego powołanie zatwierdziło Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi w części diagnostycznej pkt 2 Sytuacja gospodarcza województwa pomorskiego – Szkolnictwo wyższe.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
82.	Politechnika Gdańska	28	„niewystarczająca korelacja pomiędzy oferowanymi przez uczelnie kierunkami studiów a potrzebami biznesu” - Zapis nie jest precyzyjny, gdyż uczelnie nie są w stanie kształcić zgodnie z aktualnymi potrzebami rynku pracy. Muszą tak ukształtować absolwenta, aby był w stanie doksztalać się w przyszłości, uzupełniać swoją wiedzę i umiejętności, które bardzo szybko się dezaktualizują.		Uwaga nieuwzględniona	W ramach uwagi nie sformułowano konkretnej propozycji zapisu.
83.	Politechnika Gdańska	28	Wydaje się, że słowo „niska jakość” niestety w wielu przypadkach nie jest właściwe, niektóre instytucje uczące niestety mogą nie zgadzać się, sformułowanie jest „zbyt ogólne” niepoparte wskaźnikami, i niestety uderzające w dobro danej jednostki	niska niedoskonała/niezadawalająca jakość kształcenia na uczelniach w porównaniu ze średnią europejską i światową	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
84.	Urząd Miejski w Gdańsku	29	Propozycja uzupełnienia treści	Szkolnictwo wyższe: Brakuje informacji, że Uniwersytet Gdański jest członkiem - założycielem prestiżowej sieci SEA EU – European Universities of the Seas – obejmującej 6 placówek naukowo – badawczych (uniwersytetów): Cadiz, Bretagne Occidentale, Kiel, Split, Malta oraz Gdańsk.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi w punkcie I Część diagnostyczna 2. Sytuacja gospodarcza województwa pomorskiego – Szkolnictwo Wyższe.
85.	Urząd Miejski w Gdańsku	30	Inspirująca oferta turystyczna i czasu wolnego. Poruszone w tej części elementy diagnostyczne nie obejmują kwestii związanych z przemysłami kreatywnymi, talentami w kulturze jako aspektami budowania marki i konkurencyjności regionu.	-	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
86.	Gmina Miasta Sopotu	30-31	Ze względu na istniejący i możliwy do poszerzenia potencjał uzdrowiskowy województwa (możliwość zwiększenia liczby miejscowości uzdrowiskowych w województwie, o czym mowa jest w dalszej części tekstu), szczególnie w powiązaniu z zapotrzebowaniem na kompleksową rehabilitację po przejściu COVID-19, zasadne jest ujęcie również turystyki stricte leczniczej, która może mieć znaczący wpływ na liczbę osób przybywających na Pomorze przez cały rok (szansa na ofertę poza sezonową), zwłaszcza leczących się w trybie ambulatoryjnym.	Obszary ochrony przyrody zajmują powierzchnię blisko 600 tys. hektarów (...) Walory te tworzą potencjał do rozwijania różnych form spędzania czasu wolnego, w tym turystyki aktywnej (w szczególności rowerowej, wodnej, jeździeckiej), krajoznawczej, wypoczynkowej i kulinarnej, prozdrowotnej i leczniczej , karawaningowej, agroturystyki czy ekoturystyki.	Uwaga częściowo uwzględniona	Omawiane wątki są już ujęte w treści dokumentu. Turystyka prozdrowotna wymieniona w RPS jest pojęciem szerszym, które obejmuje m.in. turystykę uzdrowiskową, medyczną, spa & wellness. Kwestie potencjału uzdrowiskowego i turystyki uzdrowiskowej bezpośrednio wymienione są w: diagnozie, analizie SWOT, opisie Celu szczegółowego 3, działaniach 3.1.1, 3.1.2, priorytecie 3.2, działaniu 3.2.1.
87.	Stowarzyszenie Północnokaszubska LGR	32	„Kąpiele stanowią trzecią, po amatorskim połowie ryb i spływach kajakowych, z najpopularniejszych form turystycznego użytkowania akwenów.” Czy są jedną z trzech, czy trzecią pod względem popularności ? – tak sformułowane zdanie może sugerować iż więcej jest amatorsko łowiących niż kąpiących się w morzu.	Kąpiele, amatorski połów ryb i spływy kajakowe to najpopularniejsze formy turystycznego użytkowania akwenów.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
88.	Urząd Miejski w Gdańsku	32	Propozycja przeformułowania zapisu.	W województwie jest ponad 1 000 km korytarzy tras rowerowych o znaczeniu regionalnym, ponadregionalnym i międzynarodowym, jednak nie wszystkie są wysokiej jakości.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
89.	Urząd Miejski w Gdańsku	33	Dookreślić pojęcie obszaru - obszar turystyki/obszar województwa.	-	Uwaga nieuwzględniona	W ramach uwagi nie sformułowano konkretnej propozycji zapisu.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
90.	Urząd Miejski w Gdańsku	34	Przygotowane propozycje, programy, opisy opcji szlaków spowodują, że poza podstawowymi atrakcjami z których znany jest region turyści będą mogli skorzystać z mniej znanych a wzbogacających ofertę turystyczną atrakcji.	Potrzeba przygotowania opisów (przewodniki lub strony internetowe) proponowanych programów/ofert turystycznych uwzględniających połączenie kilku atrakcji.	Uwaga częściowo uwzględniona	Omawiane wątki są już ujęte w treści dokumentu w zakresie Przedsięwzięcia Strategicznego Pomorska Platforma Wsparcia Ruchu Turystycznego.
Analiza SWOT						
91.	Gdańska Rada Organizacji Pozarządowych	34	Istniejąca infrastruktura turystyczna po doinwestowaniu może zyskać na atrakcyjności, a jednocześnie zminimalizowany zostanie skutek w postaci likwidacji atrakcyjnych terenów zielonych pod nowe inwestycje.	Mocne strony. Dodać: potencjał istniejącej infrastruktury turystycznej	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
92.	Osoba prywatna	34	Uzupełnienie słabych stron o aspekt potencjału kobiet na rynku pracy	Brak systemowych rozwiązań zapobiegających dyskryminacji na rynku pracy (kobiety, cudzoziemcy i inne mniejszościowe grupy) . Niewystarczające wykorzystanie w gospodarce potencjału jakim są wykształcone kobiety regionu. Istnienie zjawisk szklanego sufitu i szklanego klifu jako stereotypów blokujących wykorzystanie różnorodności dla zwiększenia efektywności i zyskowności firm.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi w Analizie SWOT – Słabe strony.
93.	Powiat Kwidziński	34	Brak	Propozycja dodania w mocnych stronach: istniejąca infrastruktura instytucji otoczenia biznesu (np. Kwidziński Park Przemysłowo-Technologiczny, Dom Przedsiębiorcy w Tczewie)	Uwaga częściowo uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi w punkcie I Część Diagnostyczna 3. Analiza SWOT.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
94.	Urząd Miejski w Gdańsku	34	Ma to duże znaczenie dla turystyki a zwłaszcza zachęta do odwiedzania Trójmiasta poza sezonem w okresie jesienno-zimowym, gdzie w inne regiony np. Małopolska, Mazowsze są bardziej zanieczyszczone w tym okresie.	Mocne strony: Województwo pomorskie na tle całego kraju plasuje się w grupie najmniej zagrożonych województw pod kątem zanieczyszczeń powietrza.	Uwaga niezasadna	Uwagi zostaną rozpatrzone na etapie tworzenia ostatecznego kształtu RPS w zakresie bezpieczeństwa środowiskowego i energetycznego.
95.	Urząd Miejski w Gdańsku	34	To było opisane w treści, ale może warto to jeszcze podkreślić w SWOT hasłowo	Mocne strony: Różnorodność Trójmiasta- każde z miast Gdańsk, Gdynia, Sopot ma inne walory	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
96.	Urząd Miejski w Gdańsku	34	Jako mocną stronę przedstawiono otwartość społeczną i gospodarczą regionu. Jednocześnie jako słabą stronę wyróżniono brak systemowych rozwiązań zapobiegających skutkom nieprzewidzianych zdarzeń i szoków zewnętrznych, które poprzez otwartość gospodarki intensywnie na nią wpływają, w wypadku kryzysu negatywnie. W tym świetle otwartość gospodarcza, związana z pewnym stopniem braku odporności, nie powinna stanowić mocnej strony. Warto w tym miejscu podkreślić stosunkowo wysoką elastyczność gospodarczą regionu w reakcji na zmiany w otoczeniu albo wprost jego konkurencyjność gospodarczą. Dzięki tym elementom region relatywnie dobrze poradził sobie z kryzysami makroekonomicznymi.	Mocne strony: otwartość społeczna i elastyczność/ konkurencyjność gospodarcza regionu	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
97.	Urząd Miejski w Gdańsku	34	Mocne strony: „istotne znaczenie sektora rolnego w produkcji regionalnego i lokalnego asortymentu markowego” - Aspekt ten zasadniczo nie wybrzmiewa w diagnozie. Wzrost świadomości innowacji wśród przedsiębiorstw, w tym w sektorze rolnym wyróżniono jednocześnie jako szansę. Zatem z uwagi na przywoływanie tych kwestii w analizie SWOT proponuje się ich rozwinięcie w części diagnostycznej.	-	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
98.	Gmina Miasta Sopotu	34	-	Mocne strony: Walory turystyczne i uzdrowiskowe województwa/ Nowoczesna infrastruktura związana ze spędzaniem czasu wolnego (hale widowiskowo – sportowe, stadiony).	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
99.	Gmina Miasta Sopotu	34	Konieczność przeprowadzenia prac B+R ukierunkowanych na zbadanie prozdrowotnych właściwości sopockiej solanki	Słabe strony: Niewystarczający poziom prac B+R w obszarze produktów/usług uzdrowiskowych	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
100.	Urząd Miejski w Gdańsku	34	Konieczność wypracowania nowych narzędzi przyciągających talenty	Słabe strony – ograniczone instrumenty finansowe na zakładanie działalności gospodarczej oraz brak mieszkań dla młodych	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
101.	Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot	34	Brak	Słabe strony: Niewystarczające wykorzystanie w gospodarce potencjału jakim są wykształcone kobiety regionu. Istnienie zjawisk szklanego sufitu i szklanego klifu jako stereotypów blokujących wykorzystanie różnorodności dla zwiększenia efektywności i zyskowności firm.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
102.	Stowarzyszenie Polska 2050 w Warszawie	34	Uzupełnienie informacji o niedostosowanie kształcenia zawodowego, w tym szkół branżowych i średnich do obecnego rynku pracy.	Słabe strony: niewystarczająca korelacja pomiędzy oferowanymi przez szkoły i uczelnie kierunkami kształcenia zawodowego, a potrzebami biznesu	Uwaga częściowo uwzględniona / Uwaga niezasadna	W przypadku uczelni proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi. Natomiast uwagi dotyczące szkół zostaną rozpatrzone na etapie tworzenia ostatecznego kształtu RPS w zakresie edukacji i kapitału społecznego.
103.	Urząd Miejski w Gdańsku	35	„niski poziom ucyfrowienia przedsiębiorstw i instytucji publicznych, w tym zbiorów informacji” - Aspekt ten niewystarczająco zaznaczony jest w celach RPS Gospodarczego, pomimo spójności z Celem 1. Polityki Spójności - Bardziej inteligentna Europa w zakresie zwiększania produktywności polskiej gospodarki poprzez wzmacnianie potencjału przedsiębiorstw i administracji publicznej na rzecz nowoczesnej gospodarki. W związku z podziałem RPS być może wątki te znajdują się w RPS w zakresie komunikacji. Niemniej kwestie cyfryzacji JST, budowania infrastruktury IT na rzecz smart city, komplementarności systemów IT wykorzystywanych przez JST, cyfryzacji usług publicznych i społecznych wymagają zaprogramowania odpowiedniej interwencji w ramach RPS i RPO.	-	Uwaga częściowo uwzględniona/ Uwaga niezasadna	W zakresie ucyfrowienia przedsiębiorstw niektóre elementy proponowanego zapisu znajdują się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi. Natomiast pozostałe kwestie zostaną rozpatrzone na etapie tworzenia ostatecznego kształtu RPS w zakresie mobilności i komunikacji oraz w zakresie bezpieczeństwa środowiskowego i energetycznego.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
104.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	34	na chwilę obecną zachodnia część województwa jest wykluczona transportowo zarówno w kierunku ze stolicą województwa Gdańska jak również w kierunku południowym w kierunku Poznania	Dopisać w Słabych stronach: brak rozbudowanej infrastruktury transportowej w zachodniej części województwa	Uwaga niezasadna	Uwaga zostanie rozpatrzona na etapie tworzenia ostatecznego kształtu RPS w zakresie mobilności i komunikacji.
105.	Międzynarodowe Targi Gdańskie S.A.	34	Dodanie punktu	Mocne strony – dodanie punktu: posiadanie obiektu targowo-konferencyjnego z funkcjonującymi tytułami własnymi o znaczeniu międzynarodowym	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
106.	Osoba prywatna	34		Słabe strony Niewystarczające wykorzystanie w gospodarce potencjału jakim są wykształcone kobiety regionu. Istnienie zjawisk szklanego sufitu i szklanego klifu jako stereotypów blokujących wykorzystanie różnorodności dla zwiększenia efektywności i zyskowności firm.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
107.	Gdańska Rada Organizacji Pozarządowych	35	Rola organizacji pozarządowych w kształtowaniu wizerunku i marki woj. pomorskiego może być znacząca, organizacje szczególnie młodzieżowe współpracują organizacjami w innych państwach, organizują wizyty studyjne, obozy, wymiany. W budowie marki należałoby uwzględnić tę rolę, szczególnie	Słabe Strony: niedostateczna współpraca sektora publicznego z sektorem prywatnym i społecznym w procesie budowania rozpoznawalnej marki regionu, niewystarczające wykorzystanie ugruntowanego wizerunku Gdańska na arenie międzynarodowej. Niewykorzystanie potencjału jakie niosą organizacje pozarządowe działające na rzecz dzieci i młodzieży w „wychowywaniu turysty”	Uwaga częściowo uwzględniona / Uwaga niezasadna	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi. Dodatkowo, uwagi dotyczące dzieci i młodzieży zostaną rozpatrzone na dalszym etapie tworzenia ostatecznego kształtu RPS w zakresie edukacji i kapitału społecznego.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
108.	Rumia Invest Park Sp. z o.o.	35	Rozwój offshore będzie jednym z kół zamachowych pomorskiej gospodarki, zasługującym na wyróżnienie	Uzupełnienie listy Szans o zapis: rozwój gospodarczy w oparciu o morską energetykę wiatrową	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
109.	Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot	35	Rozwój offshore będzie jednym z kół zamachowych pomorskiej gospodarki, zasługującym na wyróżnienie	Uzupełnienie listy „szans” o zapis: „rozwój gospodarczy w oparciu o morską energetykę wiatrową”	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
110.	Urząd Miejski w Gdańsku	35	Podkreślenie aspektów związanych z zastępowalnością pokoleń i wzrostem urodzeń. W części diagnostycznej użyto terminu talent nie ekspata - propozycja ujednolicenia terminologii.	Szanse: zachowanie pozytywnych trendów demograficznych oraz zakorzenienie się ekspatów w regionie	Uwaga nieuwzględniona	Jak wykazano w Diagnostyce, mimo, że sytuacja demograficzna Pomorskiego jest dobra na tle kraju, to jednak stale zmniejsza się liczba osób w wieku produkcyjnym. Stąd trudno mówić o pozytywnych trendach demograficznych i traktować je jako szansę.
111.	Powiat Kwidziński	35	Brak	Propozycja dodania w słabych stronach: – brak obwodnic większych miast, w tym Kwidzyna – mała powierzchnia terenów inwestycyjnych przygotowanych do prowadzenia działalności gospodarczej (brak uzbrojenia), brak dużych terenów inwestycyjnych powyżej 20ha – niedostatecznie rozbudowana sieć dróg rowerowych jako infrastruktury niezbędnej do rozwoju transportu zeroemisyjnego	Uwaga częściowo uwzględniona / Uwaga niezasadna	W kwestii infrastruktury turystyki rowerowej w słabych stronach SWOT znajduje się zapis: fragmentaryczne wykorzystanie charakterystycznych walorów etnograficznych i przyrodniczych regionu oraz niewystarczające zagospodarowanie infrastrukturalne atrakcyjnej turystycznie przestrzeni publicznej. Uwagi dotyczące transportu zostaną rozpatrzone na etapie tworzenia ostatecznego kształtu RPS w ww. zakresie mobilności i komunikacji.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
112.	Pomorska Izba Rzemieśnicza Małych i Średnich Przedsiębiorstw	35	Rzetelne doradztwo zawodowe, prezentującą pełną paletę możliwości, ze szczególnym uwzględnieniem szkolnictwa zawodowego, w tym dualnego, realizowane już od szkoły podstawowej ma ogromny wpływ na wybór ścieżki kariery. Zaangażowanie pracodawców w proces kształcenia nowych kadr jest nieodłącznym warunkiem efektywnego przygotowania wykwalifikowanych pracowników, także w aspekcie zatrzymania talentów w naszym regionie. Dlatego istnieje duża potrzeba zachęcania pracodawców do takiego zaangażowania.	Słabe strony – dodać podpunkty: - niewystarczający dostęp młodzieży do rzetelnego doradztwa zawodowego oraz informacji o możliwościach kształcenia zawodowego, w tym w systemie dualnym, - niewystarczające zaangażowanie pracodawców w proces kształcenia zawodowego (brak zachęt dla pracodawców szkolących w zawodzie)	Uwaga niezasadna	Uwagi zostaną rozpatrzone na etapie tworzenia ostatecznego kształtu RPS w zakresie edukacji i kapitału społecznego.
113.	Regionalna Izba Gospodarcza Pomorza	35	Brak	Słabe strony: bullet 15. brak skutecznych mechanizmów łagodzących skutki niekorzystnych zmian demograficznych, w tym mechanizmów pozyskiwania i zatrzymywania talentów w regionie, brak kompleksowej oferty dla cudzoziemców	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
114.	Pomorska Izba Rzemieśnicza Małych i Średnich Przedsiębiorstw	35	W woj. pomorskim mamy wiele szkół kształcących w zawodach rzemieślniczych, które prowadzą bardzo dobrą współpracę z pracodawcami, gdzie uczniowie z powodzeniem realizują naukę w systemie dualnym. Dobre praktyki w kształceniu dualnym na Pomorzu mogą być atrakcyjną wizytówką naszego województwa. Na modelu funkcjonującym od lat w rzemiośle można z powodzeniem się wzorować, doskonalić i poszerzać zasięg.	Szanse – dodać podpunkt: - rozwój i promocja kształcenia zawodowego (w tym systemu dualnego kształcenia) odpowiednio skorelowanego z realnym zapotrzebowaniem rynku pracy - rozwój i zaangażowanie organizacji pracodawców i IOB	Uwaga niezasadna	Uwagi zostaną rozpatrzone na etapie tworzenia ostatecznego kształtu RPS w zakresie edukacji i kapitału społecznego.

115.	Pomorska Izba Rzemieśnicza Małych i Średnich Przedsiębiorstw	35	Wydatki na badania i rozwój w Polsce utrzymują się wciąż na dość niskim poziomie (1,2 % PKB) w porównaniu ze średnią UE wynoszącą 2,1 % w 2018 r. Aby zmienić taki stan rzeczy i wreszcie doprowadzić do znaczącego wzrostu innowacyjności polskiej gospodarki konieczne jest nowe podejście do stosowanych w ramach programów operacyjnych definicji innowacji. Istnieje potrzeba stworzenia w ramach regionalnych programów operacyjnych definicji innowacji ukierunkowanych na wymiar danego przedsiębiorstwa, oraz stworzenie możliwości szerokiego wprowadzania tzw. innowacji organizacyjnych przez małe firmy. Dla firm rzemieślniczych bardzo ważne jest, aby innowacyjność oceniana była nie tylko z perspektywy wymiaru regionalnego czy lokalnego, ale przede wszystkim z perspektywy przedsiębiorstwa jako takiego. Zgadzamy się, że większa część wsparcia ze środków unijnych powinna koncentrować się na innowacjach związanych z wdrażaniem nowoczesnych technologii, jednakże zwracamy uwagę na fakt, że szereg małych firm reprezentujących tradycyjne zawody nie potrzebuje wcale wsparcia w zakresie wdrażania nowoczesnych technologii, a przykładowo niezbędnego wsparcia w zakresie inwestowania w zasoby ludzkie, wprowadzanie innowacyjnych metod zarządzania firmą czy też nowych	Szanse – dodać podpunkt: Wzrost świadomości innowacji wśród przedsiębiorców, w tym w sektorze rolnym i w rzemiośle, również poprzez poszerzenie definicji innowacji jako innowacji ukierunkowanych na wymiar danego przedsiębiorstwa, oraz stworzenie możliwości szerokiego wprowadzania tzw. innowacji organizacyjnych przez małe firmy.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi, ale niekoniecznie w punkcie III Część operacyjna 2. Kryteria horyzontalne – Kryterium innowacyjności.
------	--	----	---	--	--------------------	--

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
			systemów obsługi klienta. Tego typu działania w przypadku firm mikro także stanowią działania innowacyjne, należy tylko wyjść naprzeciw oczekiwaniom małych firm.			
116.	Powiat Kwidzyński	35	Brak	Propozycja dodania w Szansach: – programy rozwojowe na rzecz przedsiębiorczości – rozwój tendencji do budowania gospodarki opartej na wiedzy i społeczeństwa informacyjnego – nowe podejście do biznesu młodego pokolenia związane z większą akceptacją ryzyka działalności i szybszą reakcją na zmiany – wzrost współuczestnictwa przedsiębiorców w kształtowaniu przestrzeni edukacyjnej w powiązaniu z rynkiem pracy – nowe wzorce postępowania w sferze gospodarowania – rozwój finansowania społecznościowego (crowdfunding), zmiana sposobu działania funduszy podwyższonego ryzyka (venture capital) – stanowiące alternatywę dla tradycyjnych modeli biznesowych	Uwaga uwzględniona / Uwaga niezasadna	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi, ale niekoniecznie we wskazanym miejscu. Część uwag zostanie rozpatrzona na etapie tworzenia RPS w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego i wrażliwości społecznej.
117.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	35	Przykład z województwa zachodniopomorskiego pokazuje, że plan realizacji 4 takich korytarzy o wysokim standardzie i wykonywany przez Zarząd Dróg Wojewódzkich daje wspaniałe efekty	Dopisać w Szansach: budowa 4 spójnych korytarzy tras rowerowych o znaczeniu międzynarodowym i regionalnym o wysokim standardzie	Uwaga częściowo uwzględniona	W analizie SWOT, w szansach, jest mowa o rozwoju turystyki aktywnej, w której mieści się również turystyka rowerowa.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
118.	Rada Uczelni Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego	35	Integracja uczelni jest szerszym pojęciem, ponieważ federalizacja jest tylko jednym z typów współpracy uczelni, która może być realizowana także w innych formach, np. w postaci związku czy nawet idącej najdalej konsolidacji jednostek	Szanse: internacjonalizacja i integracja, w tym federalizacja i tworzenie związków uczelni	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
119.	Urząd Miasta Rumia	35	Rozwój offshore będzie jednym z kół zamachowych pomorskiej gospodarki, zasługującym na wyróżnienie	Uzupełnienie listy „szans” o zapis: „rozwój gospodarczy w oparciu o morską energetykę wiatrową”	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
120.	Gmina Miasta Sopotu	35	-	Szanse: Rozwój usług i infrastruktury uzdrowiskowej. Wzrost zainteresowania turystyką uzdrowiskową. Promocja zdrowia poprzez wykorzystanie infrastruktury sportowo – widowiskowej	Uwaga częściowo uwzględniona	Proponowane wątki znajdują się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi, w analizie SWOT.
121.	Powiat Kwidzyński	36	Brak	Propozycja dodania w zagrożeniach: – znaczny wzrost skali zagrożeń epidemicznych – zastopowanie gospodarki – wzrost bezrobocia	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
122.	Urząd Miejski w Gdańsku	36	Propozycja przeformułowania zagrożeń.	Zagrożenia: nieprzewidywalne zjawiska wpływające na gospodarkę (np. klęski związane ze środowiskiem, kryzys energetyczny, telekomunikacyjny, zdrowotny, gospodarczy, finansowy, niepokoje społeczne, terroryzm)	Uwaga uwzględniona	Proponowane wątki znajdują się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi.
123.	Urząd Miejski w Gdańsku	36	Konsumpcja odpowiada za istotny procent wytwarzanego PKB. Wiąże się także ze zdolnościami finansowymi i sytuacją zawodową mieszkańców.	Zagrożenia: większa zachowawczość i ostrożność inwestorów krajowych i zagranicznych oraz spadek konsumpcji	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajduje się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
124.	Urząd Miejski w Gdańsku	36	Problemem stanowi znaczący klin podatkowy, a nie sam wzrost wynagrodzeń mieszkańców.	Zagrożenia: rosnące pozapłacowe koszty pracy	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajduje się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi (Zagrożenia).
125.	Gmina Miasta Sopotu	36	-	Zagrożenia: Przestarzała lub niewystarczająca infrastruktura uzdrowskowa/ Starzejąca się infrastruktura sportowo - rekreacyjna	Uwaga częściowo uwzględniona	Proponowane wątki znajdują się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi, w analizie SWOT.
Część wizyjna						
126.	Forum e-Zdrowia	37	Potencjał ekonomiczny Pomorza odnosić powinien się zarówno do osób fizycznych jak i przedsiębiorców (osób prawnych).	CEL GŁÓWNY Pomorska GOSPODARKA w 2030 r. będzie cechować się wysoką ODPORNOŚCIĄ na nieprzewidziane zjawiska i szoki zewnętrzne oraz dynamicznie adaptować się do zmiennych warunków rynkowych i technologicznych, rozwijając się w kierunku gospodarki bardziej zrównoważonej (niskoemisyjnej i zasobooszczędnej). Wartością rozwoju gospodarczego Pomorza jest również wzmacnianie potencjału ekonomicznego i samodzielności finansowej jak największej liczby Pomorzan, przez których rozumiemy wszystkie osoby zamieszkujące województwo pomorskie oraz przedsiębiorstwa z siedzibą w województwie pomorskim.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
127.	Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot	37	Gospodarka pomorska powinna być nie tylko odporna (w sensie trwała, niewrażliwa na negatywne bodźce), ale także silna (tzn. zdolna do przeciwdziałania negatywnym zjawiskom)	Dopisać pogrubione: Wytworzenie odpornej i silnej gospodarki	Uwaga częściowouwzględniona	Proponowane wątki znajdują się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi. Określenie „odporna gospodarka” zawiera w sobie już zdolność do przeciwdziałania negatywnym zjawiskom
128.	Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot	37	Konkurencyjność regionu może rosnać dzięki branży kreatywnej oraz poprzez wzmacnianie środowiska twórczego i rozwój uczelni artystycznych. Przykładem mogą być branże kreatywne skoncentrowane w Stoczni Gdańskiej czy potencjał wykształconej przyszłej kadry kreatywnej na Akademii Sztuk Pięknych, Gdyńskiej Szkoły Filmowej czy Akademii Muzycznej. Kreatywny potencjał miast jest także elementem przyciągających potencjalnych inwestorów oraz zatrzymujących młodą kadrę pracowniczą w naszym województwie.	Pkt 1 dopisać to, co pogrubione: Wysoka pozycja konkurencyjna gospodarki regionu, wynikająca z: silnego regionalnego systemu innowacji opartego (...) i atutów regionu oraz potencjału branż kreatywnych i twórczego środowiska.	Uwaga częściowo uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
129.	Regionalna Izba Gospodarcza Pomorza	37	Ostatnie miejsca w Europie pod względem poziomu wydajności, produktywności, cyfryzacji stanowią istotną przeszkodę w bogaceniu się społeczeństwa dzięki dynamicznemu wzrostowi wynagrodzeń.	Pkt.1 dopisać: Wysoka konkurencyjność i zwinność przedsiębiorstw w funkcjonowaniu zostanie osiągnięta dzięki rozwiązaniu strategicznego problemu jakim jest niski poziom wydajności i produktywności co będzie wspierane podniesieniem poziomu informatyzacji, cyfryzacji i automatyzacji w przedsiębiorstwach oraz kompetencji zarządczych.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajduje się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi, w kontekście nowych modeli pracy.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
130.	Osoba prywatna	37	Partycypacyjne metody zarządzania są warunkiem sukcesu we wdrażaniu innowacji.	Atrakcyjny rynek pracy Po słowach atrakcyjnych pracodawców dodać: świadomych związku zadowolenia pracowników z ich faktycznym wpływem na działalność przedsiębiorstw. Także ich udziału w podejmowaniu ważnych decyzji.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajduje się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi, w kontekście nowych modeli pracy.
131.	Osoba prywatna	37	Brak	Atrakcyjny rynek pracy. Uzupełnić o cel: Wspieranie przedsiębiorców we wdrażaniu nowoczesnych metod zarządzania , które zagwarantują efektywny udział pracowników w całokształcie działania przedsiębiorstw.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajduje się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi, w kontekście nowych modeli pracy.
132.	Osoba prywatna	37	Brak	Atrakcyjny rynek pracy to rynek na którym wykorzystany zostanie na równi potencjał kobiet i mężczyzn oraz systematycznie będą eliminowane nierówności w zakresie dostępu do stanowisk, awansu i wynagrodzenia.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajduje się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi, w kontekście rynku inkluzywnego, na którym eliminowane są systemowe nierówności oraz realizowane prawa ekonomiczne Pomorzan do wysokiej jakości ofert pracy oraz równego wynagrodzenia.
133.	Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot	37	Brak	Atrakcyjny rynek pracy to rynek na którym wykorzystany zostanie na równi potencjał kobiet i mężczyzn oraz systematycznie będą eliminowane nierówności w zakresie dostępu do stanowisk, awansu i wynagrodzenia.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajduje się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi, w kontekście rynku inkluzywnego, na którym eliminowane są systemowe nierówności oraz realizowane prawa ekonomiczne Pomorzan do wysokiej jakości ofert pracy oraz równego wynagrodzenia.

134.	Pomorska Izba Rzemieślnicza Małych i Średnich Przedsiębiorstw	37	Dodać odpowiednio wytłuszczony tekst w pkt. 2 Atrakcyjny rynek pracy. Rozwój dualnego systemu kształcenia zawodowego w dużym stopniu powinien przyczynić się do podejmowania własnej działalności gospodarczej przez osoby młode i , co jest z tym związane, mieć istotny wpływ na redukcję poziomu bezrobocia na szczeblu lokalnym i regionalnym.	Atrakcyjny rynek pracy, którego fundamentem są wysokie kompetencje pracowników oraz gotowość do ich podnoszenia dzięki dostępności do wysokiej jakości kształcenia ustawicznego, a także zdolność adaptacji do zmiennych warunków społeczno-gospodarczych oraz otwartość na nowe wyzwania i trendy globalne (np. związane z przemysłem 4.0). Rozwój i promocja w regionie kształcenia zawodowego w tym zwłaszcza w systemie dualnym z zaangażowaniem przedsiębiorców sprzyjać będą wzmocnieniu atrakcyjności rynku pracy. Wysokie kompetencje pracowników sprzyjać będą adaptacji nowych modeli pracy oraz przyciąganiu atrakcyjnych pracodawców, świadomych znaczenia zadowolonych pracowników oraz konieczności zapewnienia im poczucia przynależności oraz wsparcia w rozwoju zawodowym. Atrakcyjny rynek pracy to również rynek inkluzywny, na którym eliminowane są systemowe nierówności oraz realizowane prawa ekonomiczne Pomorza do wysokiej jakości ofert pracy oraz równego wynagrodzenia. Na poprawę dostępności kadr wpłynie napływ talentów i pracowników spoza regionu (w tym spoza kraju) oraz efektywne zagospodarowanie nowych mieszkańców na rynku pracy. Funkcjonowanie rynku pracy będzie	Uwaga niezasadna	Uwagi zostaną rozpatrzone na etapie tworzenia ostatecznego kształtu RPS w zakresie edukacji i kapitału społecznego.
------	---	----	---	---	------------------	--

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
				odpowiednio skorelowane z obszarem kształcenia zawodowego oraz będzie wspierane przez efektywnie działający system monitorowania gospodarki.		
135.	Regionalna Izba Gospodarcza Pomorza	37	Automatyzacja nie jest już dzisiaj nadzwyczajnym wydatkiem. Wdrażana w mało atrakcyjnych generujących choroby na tych miejscach pracy pozwoli na zatrudnienie uwolnionych w ten sposób pracowników w kierunku np. usług zdecydowanie uatrakcyjni rynek pracy. Taki proces miał miejsce w starej UE. Automatyzacja pracy, generowanie wartości poprzez wykorzystywanie SI w celu większej wydajności pracowników. Nacisk nie tylko na informatyzację czy digitalizację, ale przede wszystkim cyfryzację.	Pkt.2 dopisać: Atrakcyjność rynku pracy zostanie osiągnięta również dzięki przesuwaniu się udziału w PKB działalności przemysłowej na rzecz działalności usługowej. Jest to osiągalne dzięki automatyzacji żmudnych procesów wytwórczych i uwalnianie potencjału pracy w kierunku atrakcyjnych miejsc pracy w między innymi usługach.	Uwaga częściowo uwzględniona	Proponowany zapis znajduje się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi. W RPS ujęte są zapisy dot. zdolności adaptacji rynku pracy do zmiennych warunków społeczno-gospodarczych oraz otwartości na nowe wyzwania i trendy globalne (np. związane z przemysłem 4.0).

136.	Urząd Miejski w Gdańsku	37	„Atrakcyjny rynek pracy to również rynek...” Proponuje się przeformułowanie fragmentu mówiącego o prawach ekonomicznych Pomorza. Propozycja zmiany obejmuje uzasadnienie. W diagnozie trendów globalnych na str. 4 wskazano zjawisko, że powszechnej cyfryzacji (w tym cyfryzacja usług, m. in. administracji publicznej). W diagnozie Strategii Pomorskie 2030 odnotowano natomiast, że bariery w korzystaniu z e-usług generuje ograniczony dostęp do szerokopasmowego Internetu. W RPS trudno doszukać się przełożenia tego fragmentu diagnoz na planowe działania, tj. brak działań w zakresie rozwoju technologicznego dedykowanego JST w obszarze smart city, rozwoju e-usług oferowanych przez administrację i jej jednostki, rozwiązań dla pracy zdalnej oraz w zakresie rozwoju infrastruktury i systemów ICT (z uwzględnieniem rozwiązań kompatybilnych umożliwiających współpracę pomiędzy samorządami). Informatyzacja administracji powinna zostać określona w RPS jako jeden z celów, który wpłynie na sprawność i jakość załatwianych spraw, oszczędności finansowe oraz ochronę środowiska. Wpływa to jednocześnie na potrzebę wspierania większej współpracy samorządów pozwalających koordynować działania prowadzone na rzecz regionu. Przygotowana fiszka projektu do KPO obejmuje: Smart City jako wzmocnienie	-	Uwaga niezasadna	Uwagi zostaną rozpatrzone na etapie tworzenia ostatecznego kształtu RPS w zakresie mobilności i komunikacji.
------	-------------------------	----	--	---	------------------	--

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
			cyfrowych zmian łagodzących skutki wpływu COVID-19 na jednostki samorządu terytorialnego zrzeszone w OMGGS – Modernizacja infrastruktury technicznej w zakresie IT, niezbędna do prawidłowego funkcjonowania JST podczas pracy zdalnej (COVID-19); – Wymiana systemów IT dziedzinowych urzędu i jednostek na jeden lub kilka systemów zintegrowanych ze sobą; – Przygotowanie i aktualizacja e-usług urzędu i stworzenie platformy; – Budowa Centrum Kontakt; – Zintegrowany system zarządzania przestrzenią miejską przy czynnym udziale gestorów sieci, spółek i jednostek; – Szkolenia pracowników w zakresie pracy zdalnej i narzędzi pracy zdalnej; – System e-zdrowie i inteligentny sprzęt do dezynfekcji, np. w Domach Pomocy Społecznej; – System e-kultury; – Budowa Lokalnego Centrum Kompetencji.			

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
137.	Międzynarodowe Targi Gdańskie S.A.	38	Uzupełnienie zdania	3. INSPIRUJĄCA OFERTA TURYSTYCZNA I CZASU WOLNEGO, która zaspokaja różnorodne potrzeby mieszkańców oraz turystów, jest dostosowana do trendów i oczekiwań oferując usługi na wysokim poziomie, a także kreuje zainteresowanie paletą usług bazującą na zasobach przyrodniczych i dziedzictwie kulturowym przez cały rok, stymulując zrównoważony rozwój województwa. Rozpoznawalna i wyróżniająca się oferta czasu wolnego i turystyki będzie wspierać rozwój innych gałęzi gospodarki w regionie oraz rozwijać lokalną przedsiębiorczość w oparciu o zintegrowane działania i współpracę w procesie tworzenia i promocji oferty czasu wolnego w przestrzeniach plenerowych, miejskich jak również ośrodkach kultury, sportu, rekreacji oraz wykorzystanie przestrzeni targowo-wystawienniczych.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
138.	Regionalna Izba Gospodarcza Pomorza	37	Postęp technologiczny już wymusza stosowanie nowych dostępnych technologii w procesie kreowania ruchu turystycznego	 Rozpoznawalna i wyróżniająca się oferta czasu wolnego i turystyki będzie wspierać rozwój innych gałęzi gospodarki w regionie oraz rozwijać lokalną przedsiębiorczość w oparciu o zintegrowane działania i współpracę w procesie tworzenia i promocji oferty czasu wolnego. Zdigitalizowanie całej oferty turystycznej pozwoli na zautomatyzowanie promocji, rezerwacji, płatności ruchu turystycznego. Zoptymalizowanie tego procesu nastąpi dzięki bieżącemu monitoringowi ruchu turystycznego oraz analizie danych uzyskiwanych z Obserwatorium Gospodarczemu.	Uwaga częściowo uwzględniona	Proponowane zapisy zostaną częściowo uwzględnione w zakresie PS Pomorska Platforma Wsparcia Ruchu Turystycznego.
Cel szczegółowy 1. Wysoka pozycja konkurencyjna						
Priorytet 1. Wysoka pozycja konkurencyjna						

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
139.	Agencja Rozwoju Pomorza S.A.	39	Uzupełnienie opisu celu: Bez możliwości skorzystania z kompleksowych usług informacyjnych, część przedsiębiorstw nie skorzysta z przeznaczonych usług specjalistycznych, ponieważ nie będzie o nich wiedziało lub nie będzie ich łączyło z rozwiązaniem konkretnego problemu czy wsparciem własnego rozwoju w danym zakresie. W tej chwili punkty świadczące usługi informacyjne w ramach jednostek gminnych lub państwowych instytucji świadczą te usługi w ograniczonym zakresie (związanym ze specyfiką swojej instytucji).	Poprawie zdolności adaptacyjnych przedsiębiorstw do zmian i wykorzystania potencjału wynikającego z nowych trendów oraz technologii, czego efektem będzie wzrost produktywności oraz bardziej efektywne wykorzystanie zasobów i zmniejszenie emisyjności gospodarki. Proces transformacji przedsiębiorstw wspomagany będzie przez profesjonalne i specjalistyczne usługi dostosowane do ich potrzeb oraz usługi informacyjne pozwalające zwiększyć skalę dotarcia do MSP. Efektywność dobieranych usług i narzędzi będzie trafniejsza dzięki korzystaniu z kompleksowych badań dotyczących różnych obszarów pomorskich firm (Priorytet 1.2).	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi w punkcie III Część operacyjna Cel szczegółowy 1. Wysoka pozycja konkurencyjna – opis celu.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
140.	Agencja Rozwoju Pomorza S.A.	39 ora z 45	Dodanie definicji usług specjalistycznych w opisie CS 1 oraz Priorytetu 1.2 Adaptacyjność przedsiębiorstw (Zakres tematyczny. Za usługi specjalistyczne uważa się czynności i prace wchodzące w inny niż zgłoszony zakres działalności, niezbędne do całkowitego wykonania wyrobu lub świadczonej usługi (źródło infor.pl). Warto jest przytoczyć ogólną definicję, aby rozróżnić usługi specjalistyczne od np. bieżącej obsługi księgowej czy prawnej, z której korzystają firmy, a która nie może być wspierana w tym działaniu.	Dodanie: definicja usług specjalistycznych. Propozycja: Usługi specjalistyczne wspierające przedsiębiorstwo w rozwiązaniu konkretnego problemu związanego z prowadzoną działalnością gospodarczą lub pomagające firmie w rozwoju w danym obszarze działalności firmy, nie mające znamion bieżącej i cyklicznej współpracy biznesowej.	Uwaga do rozważenia na dalszym etapie prac	Uwaga zostanie rozpatrzona na etapie tworzenia programu regionalnego na lata 2021-2027. Jej ewentualne uwzględnienie zależeć będzie od ostatecznego kształtu programów polityki spójności na lata 2021-2027 oraz dokumentów je operacjonalizujących.

141.	Powiat Kwidzyński	39	W temacie obwodnicy Kwidzyna od lat prowadzone są działania na rzecz jej wybudowania. W ostatnich latach w przedmiotowym temacie to podpisanie listu intencyjnego przez wszystkie samorządy z terenu powiatu kwidzyńskiego (marzec 2019), podjęcie uchwał przez Radę Miejską w Kwidzynie (grudzień 2019) oraz Radę Powiatu Kwidzyńskiego (styczeń 2020) w sprawie apelu o ujęcie przedsięwzięcia dotyczącego budowy obwodnicy Kwidzyna w Rządowym Programie Budowy Stu Obwodnic Małych Miast w Polsce (wówczas jeszcze funkcjonowała robocza nazwa programu). Dokumenty te zostały przekazane m.in. Prezesowi Rady Ministrów Panu Mateuszowi Morawieckiemu. W następnym etapie zgłoszono uwagi za pomocą formularza konsultacyjnego projektu Programu budowy 100 obwodnic na lata 2020-2030 do właściwego Ministerstwa oraz Związku Powiatów Polskich (marzec 2020). Realizacja inwestycji przyczyni się do zwiększenia atrakcyjności gospodarczej powiatu i gmin, województwa oraz kraju poprzez poprawę spójności i efektywności regionalnego systemu transportowego. Dzięki realizacji przedsięwzięcia nastąpi usprawnienie połączeń pomiędzy regionalnymi i subregionalnymi ośrodkami rozwojowymi, do których Kwidzyn jest zaliczany. Budowa obwodnicy jest szczególnie istotna dla gmin naszego	Oczekiwanie wobec władz centralnych - dodanie: Budowa obwodnic większych miast, w tym Kwidzyna.	Uwaga niezasadna	Uwagi zostaną rozpatrzone na etapie tworzenia ostatecznego kształtu RPS w zakresie mobilności i komunikacji.
------	-------------------	----	---	--	------------------	--

		powiatu, w tym dla miasta Kwidzyna, który stanowi ważne centrum rozwoju zabudowy, w tym wyprowadzenie ruchu tranzytowego poza obszary zabudowane poprzez budowę obwodnic – określa - po roku 2020 – m.in. obwodnica Kwidzyna w ciągu drogi nr 55. Podmiotem odpowiedzialnym za realizację wskazano Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad w Gdańsku. Dodatkowym argumentem za podjęciem tej inwestycji jest także fakt, że wiele działań już podjęto w ciągu minionych lat, w które zaangażowane były samorządy powiatu kwidzyńskiego. W latach 2002-2004 GDDKiA podpisała porozumienie, a następnie umowę z miastem Kwidzyn w sprawie sporządzenia, wykonania i sfinansowania prac studialno-koncepcyjnych obwodnicy. Dzięki temu powstała wielobranżowa koncepcja budowy obwodnicy. Wydano wspólnie na ten cel ponad 746 tys. zł. Ponadto planowana obwodnica została uwzględniona w dokumentach planistycznych gmin: Kwidzyn, Gardeja, oraz miasta Kwidzyn. Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (dawniej Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa i Agencja Nieruchomości Rolnych) zadeklarował przekazanie pod tą inwestycję gruntów należących do Skarbu Państwa. Istnieje duża konieczność realizacji przedmiotowego zadania, natomiast ryzyko wystąpienia negatywnych konsekwencji			
--	--	---	--	--	--

		zaniechania działań w tym zakresie jest wysokie. Dlatego też samorządowcy wyrazili zdecydowane poparcie dla tej bardzo istotnej inwestycji, która jest jednym z najważniejszych obecnie dla powiatu przedsięwzięć o charakterze ponadlokalnym. W 2019 r. podczas prac w ramach Nadwiślańskiego Subregionalnego Zespołu Roboczego, obejmującego swoim zasięgiem powiaty : starogardzki, tczewski, malborski, kwidzyński i sztumski, który pracuje w ramach przygotowania Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030, temat budowy obwodnicy Kwidzyna był wielokrotnie podnoszony i znalazł się ostatecznie w dokumencie pod nazwą Raport końcowy podsumowujący pracę Nadwiślańskiego Subregionalnego Zespołu Roboczego z 11 września 2019 r. Podczas spotkań w ramach powyższego Zespołu przedstawiciele Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego zadeklarowali ujęcie przedmiotowego tematu w Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030 - jako oczekiwanie wobec władz centralnych. Za realizacją przedmiotowego zadania inwestycyjnego przemawia szereg czynników opisanych powyżej, należy podkreślić także, iż znaczenie ma stan prac przygotowawczych – a takie zostały podjęte – natężenie ruchu w okolicy Kwidzyna, w tym ruchu ciężkiego, stan bezpieczeństwa liczony poziomem			
--	--	--	--	--	--

		wypadkowości, w szerszym kontekście także poprawa dostępności połączeń z państwami sąsiednimi oraz konieczność zachowania zrównoważonego rozwoju kraju. Nastąpi usprawnienie ruchu tranzytowego, reedukacja hałasu w obszarach zabudowanych oraz podniesie się jakość powietrza. Istotną sprawą jest reedukacja zanieczyszczeń. Transport samochodowy jest istotnym źródłem zanieczyszczenia na terenie zabudowanym. Ma to istotny wpływ na zdrowie w perspektywie krótko- i długoterminowej z tytułu zgonów, skrócenia średniej długości życia, a także chorób szczególnie związanych z układem oddechowym czy krążenia. Największy wpływ mają samochody ciężarowe, które posiadają silniki wysokoprężne o dużej pojemności. Częsta zmiana prędkości, gwałtowne hamowanie i przyśpieszanie powodują zmianę pracy obrotowej silnika oraz zwiększanie emisji zanieczyszczeń. W procesie ścierania się opon i hamulców, do atmosfery trafiają metale ciężkie i cząstki stałe. Zadanie wpisuje się w cel główny programu wieloletniego „Program Budowy 100 Obwodnic na lata 2020-2030”, tj. budowa drogowych obejść miejscowości zapewniających efektywne funkcjonowanie drogowego transportu osobowego i towarowego, a także poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego i jakości życia mieszkańców oraz cele szczegółowe,			
--	--	--	--	--	--

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
			tj. zwiększenie płynności przejazdu po drogach krajowych oraz wzrost bezpieczeństwa ruchu drogowego. Biorąc pod uwagę powyższe uważamy, iż istnieje konieczność realizacji przedmiotowego zadania, natomiast ryzyko wystąpienia negatywnych konsekwencji zaniechania działań w tym zakresie jest wysokie. Dlatego też samorządy z terenu powiatu kwidzyńskiego wyrażają zdecydowane poparcie dla tej bardzo istotnej inwestycji, która jest jednym z najważniejszych obecnie dla powiatu przedsięwzięć o charakterze ponadlokalnym.			

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
142.	Pomorska Izba Rzemieśnicza Małych i Średnich Przedsiębiorstw	39	Istnieje potrzeba stworzenia w ramach regionalnych programów operacyjnych definicji innowacji ukierunkowanych na wymiar danego przedsiębiorstwa, oraz stworzenie możliwości szerokiego wprowadzania tzw. innowacji organizacyjnych przez małe firmy. Dla firm rzemieślniczych bardzo ważne jest, aby innowacyjność oceniana była nie tylko z perspektywy wymiaru regionalnego czy lokalnego, ale przede wszystkim z perspektywy przedsiębiorstwa jako takiego. Zgadza się, że większa część wsparcia ze środków unijnych powinna koncentrować się na innowacjach związanych z wdrażaniem nowoczesnych technologii, jednakże zwracamy uwagę na fakt, że szereg małych firm reprezentujących tradycyjne zawody nie potrzebuje wcale wsparcia w zakresie wdrażania nowoczesnych technologii, a przykładowo niezbędnego wsparcia w zakresie inwestowania w zasoby ludzkie, wprowadzanie innowacyjnych metod zarządzania firmą czy też nowych systemów obsługi klienta. Tego typu działania w przypadku firm mikro także stanowią działania innowacyjne, należy tylko wyjść naprzeciw oczekiwaniom małych firm.	Dodać odpowiednio wyłuszczone: zwiększeniu aktywności B+R i innowacyjnej w regionie oraz wzmocnieniu współpracy interdyscyplinarnej i międzysektorowej, szczególnie sektora naukowo-badawczego i biznesu; poszerzenie definicji innowacji jako innowacji ukierunkowanych również na wymiar danego przedsiębiorstwa, oraz stworzenie możliwości szerokiego wprowadzania tzw. innowacji organizacyjnych przez małe firmy.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi w punkcie III Część operacyjna 2. Kryteria horyzontalne – Kryterium innowacyjności.

143.	Pomorska Izba Rzemieślnicza Małych i Średnich Przedsiębiorstw	39	Instrumenty dotacyjne powinny nadal stanowić zasadniczy filar wsparcia dla przedsiębiorców w nowej perspektywie finansowej UE. Założenie dotyczące zwiększenia skali instrumentów zwrotnych jest naszym zdaniem ryzykowne, ponieważ głównym beneficjentem funduszy w nowej perspektywie mają być firmy małe i mikro, które oczekują szerokiego, realnego wsparcia. Jak pokazują doświadczenia ostatnich lat to głównie tego typu firmy zniechęcały się do korzystania ze wsparcia w obliczu stworzonych dla nich barier takich, jak wysoki udział własny związany z koniecznością zainwestowania dużych środków własnych bądź skorzystania z kredytów bankowych. W ramach regionalnych programów operacyjnych, powinien być stworzony system przyjaznych dla małych firm instrumentów dotacyjnych. W innym przypadku możliwości wsparcia dla najmniejszych firm mogą zostać znacząco ograniczone, co prawdopodobnie doprowadzi do spadku zainteresowania funduszami i niskim wykorzystaniem środków UE. Powinniśmy wspólnie dążyć do zwiększenia dostępności MŚP do środków unijnych zarówno w ramach programów regionalnych jak i krajowych. Reprezentowane przez naszą organizację firmy rzemieślnicze są zainteresowane przede wszystkim wsparciem o charakterze inwestycyjnym (dotacje na maszyny, budynki, samochody itp.).	Dodać odpowiednio wytyłuszczone: Realizacja powyższych działań będzie możliwa dzięki kreowaniu klimatu zaufania i współpracy w regionie, a także wzmacnianiu procesu przedsiębiorczego odkrywania poprzez kooperację w ramach klastrów oraz Inteligentnych Specjalizacji Pomorza. Instrumenty dotacyjne powinny nadal stanowić zasadniczy filar wsparcia dla przedsiębiorców.	Uwaga do rozważenia na dalszym etapie prac	Uwaga zostanie rozpatrzona na etapie tworzenia programu regionalnego na lata 2021-2027. Jej ewentualne uwzględnienie zależeć będzie od ostatecznego kształtu programów polityki spójności na lata 2021-2027 oraz dokumentów je operacjonalizujących.
------	---	----	---	---	---	---

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
			Na szczególną uwagę zasługują inicjatywy wspierające rozwój firm rzemieślniczych, w tym nowych inicjatyw młodego pokolenia rzemieślników, w formie udostępniania (do wynajęcia lub zakupu) atrakcyjnych powierzchni (hale / boxy modułowe) w parkach przemysłowo-logistycznych (np. projekt Rumia Invest Park).			
144.	Urząd Miejski w Gdańsku	39	Proponuje się rozwinąć zakres RPS o kwestie rozwoju innowacji społecznych oraz sektora ekonomii społecznej.	-	Uwaga częściowo uwzględniona	Niektóre elementy proponowanego zapisu zostaną uwzględnione w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
145.	Urząd Miejski w Gdańsku	39	Propozycja uelastycznienia brzmienia zapisu.	Realizacja powyższych działań będzie możliwa dzięki kreowaniu klimatu zaufania i współpracy w regionie, a także wzmacnianiu procesu przedsiębiorczego odkrywania, m.in. / w szczególności poprzez kooperację w ramach klastrów oraz Inteligentnych Specjalizacji Pomorza.	Uwaga częściowo uwzględniona	Realizacja powyższych działań będzie możliwa dzięki kreowaniu klimatu zaufania i współpracy w regionie, a także wzmacnianiu procesu przedsiębiorczego odkrywania w ramach Inteligentnych Specjalizacji Pomorza oraz klastrów.
146.	Urząd Miejski w Gdańsku	40 i 81	Propozycja przeformułowania brzmienia zapisu w zależności od faktycznej intencji wynikającej ze zobowiązania SWP.	Stworzenie kompleksowej oferty inwestycji B+R dla ich komercjalizacja w przedsiębiorstwach lub stworzenie kompleksowej oferty inwestycji B+R i ich komercjalizacja przez przedsiębiorstwa / przez współpracę z przedsiębiorstwami.	Uwaga nieuwzględniona	Zapisy SRWP 2030 determinują kwestie związane z nazwą zobowiązań.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
147.	Regionalna Izba Gospodarcza Pomorza	40	Naszym zdaniem badania podstawowe nie powinny być wspierane z poziomu regionu. Powinny być finansowane ze środków krajowych. Badania podstawowe są najczęściej zbyt odległe od ich późniejszej komercjalizacji. Powinny zaś być objęte wsparciem z poziomu regionalnego w postaci grantów działania przygotowawcze i weryfikujące przed fazą właściwych badań wzorem Poddziałania 1.1.1. Ekspansja przez innowacje z aktualnego okresu programowania.	Priorytet 1.1. Innowacyjna Gospodarka Oczekiwania wobec władz centralnych. Dopisać punkt o finansowaniu badań podstawowych z poziomu środków krajowych a nie regionalnych	Uwaga nieuwzględniona	Badania podstawowe nie są finansowane z poziomu regionalnego, a jedynie z poziomu krajowego.
148.	Regionalna Izba Gospodarcza Pomorza	41		Działanie 1.1.1. Potencjał B+R przedsiębiorstw: wsparcie infrastruktury B+R w przedsiębiorstwach ze szczególnym uwzględnieniem infrastruktury już istniejącej.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi w punkcie III Część operacyjna Cel szczegółowy 1. Wysoka pozycja konkurencyjna, Priorytet 1.1. Innowacyjna gospodarka, Działanie 1.1.1 Potencja B+R przedsiębiorstw – zakres interwencji.
149.	Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot	41		Działanie 1.1.1 „wsparcie działań B+R w zakresie technologicznych innowacji społecznych odpowiadających na zdiagnozowane problemy społeczne (np. dostępność; wykorzystanie potencjału osób nieaktywnych na rynku pracy z powodu szczególnych potrzeb”.	Uwaga częściowo uwzględniona	Wątki ujęte w treści dokumentu (warunkiem finansowania projektu B+R jest wpisywanie się tematycznie o obszary ISP, które mogą zawierać postulowany zakres wsparcia)

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
150.	Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot			Działanie 1.1.1.: „wsparcie innowacyjności kobiet”	Uwaga częściowo uwzględniona	Wątki ujęte w treści dokumentu (warunkiem finansowania projektu B+R jest wpisywanie się tematycznie o obszary ISP, które mogą zawierać postulowany zakres wsparcia)
151.	Agencja Rozwoju Pomorza S.A.	42	Ze względu na wskazywane zobowiązanie SWP do stworzenia kompleksowej oferty inwestycji B+R i ich komercjalizacja w przedsiębiorstwach zasadne jest ze względu na wieloaspektowość zobowiązania skoordynowanie i zaplanowanie spójnych działań w tym obszarze w formie przedsięwzięcia strategicznego.	Dodanie w Działaniu 1.1.1 Potencjał B+R przedsiębiorstw nowego przedsięwzięcia strategicznego pt. Inwestycje B+R Pomorskich Przedsiębiorców „Od pomysłu do realizacji”.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
152.	Urząd Miejski w Gdańsku	42	Propozycja przeformułowania zapisu w celu trafniejszego oddania istoty kryterium.	preferencje dla „zwinnych” innowacji związanych z pojawiającymi się zagrożeniami i kluczowymi wyzwaniem nowoczesnej gospodarki, zwłaszcza w obszarze użyteczności publicznej (konkursy dedykowane pod aktualne potrzeby i problemy społeczno-gospodarcze).	Uwaga do rozważenia na dalszym etapie prac	Uwaga zostanie rozpatrzona na etapie tworzenia programu regionalnego na lata 2021-2027. Jej ewentualne uwzględnienie zależeć będzie od ostatecznego kształtu programów polityki spójności na lata 2021-2027 oraz dokumentów je operacjonalizujących.
153.	Urząd Miejski w Gdańsku	43	-	Wskaźnik –powinna zostać ujęta liczba projektów zrealizowanych w współpracy uczelnia-biznes	Uwaga nieuwzględniona	Aktualne wskaźniki adekwatnie oddają sytuację w regionie.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
154.	Stowarzyszenie Polska 2050 w Warszawie	43	Wpisanie słowa „młodych” jest dyskryminacją z uwagi na wiek. Doktoraty wdrożeniowe realizują osoby doświadczone w praktyce gospodarczej, często już nie młode.	Działanie 1.1.2 Transfer wiedzy do gospodarki, zakres interwencji – oferta dla młodych naukowców podejmujących współpracę z przedsiębiorstwami w zakresie B+R w nowoczesnych dziedzinach gospodarki, w tym doktoraty wdrożeniowe.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi w punkcie III Część operacyjna Cel szczegółowy 1. Wysoka pozycja konkurencyjna Priorytet 1.1, Działania 1.1.2 Transfer wiedzy do gospodarki – zakres interwencji.
155.	Regionalna Izba Gospodarcza Pomorza	44	Rozwój PPIiP pozwoli na skuteczniejszą prezentację projektów realizowanych przez uczelnie, centra B+R, przedsiębiorstwa, innowatorów poszukujących partnerów, finansowania, komercjalizacji.	Priorytet 1.1.3. Rozwój inteligentnych specjalizacji oraz klastrów - Zakres interwencji: Doprecyzować punkt: „- stworzenie platformy zapewniającej dostęp do informacji oraz usprawniającej komunikację (w tym danych analitycznych i analiz) oraz wsparcie w ich zastosowaniu i prezentacji” Dopisać pkt: - rozwój Pomorskiej Platformy Innowacji i Projektów	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi w punktach: III Część operacyjna Cel szczegółowy 1. Wysoka pozycja konkurencyjna, Priorytet 1.1 Działaniu 1.1.3 Rozwój inteligentnych specjalizacji oraz klastrów oraz w Celu szczegółowym 2. Atrakcyjny rynek pracy Priorytet 2.3. Działaniu 2.3.1. Kompendium wiedzy o gospodarce i rynku pracy Pomorza

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
156.	Regionalna Izba Gospodarcza Pomorza	44	Sugerujemy rozważenie możliwości wsparcia uruchomienia „Programu wsparcia projektów o wysokim stopniu innowacji technologicznej w oparciu o finansowanie społecznościowe inwestorów nieprofesjonalnych”. Crowdfunding byłby kolejnym instrumentem idealnie nadającym się do współfinansowania projektów między innymi z Pomorskiej Bazy Projektów	Priorytet 1.1.3. Rozwój inteligentnych specjalizacji oraz klastrów - Zakres interwencji: Doprecyzować punkt - dodać możliwość wsparcia poprzez instrument jakim jest crowdfunding	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
157.	Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot	44	Zaproponowane działania mają przyczynić się do podnoszenia innowacyjności przedsiębiorstw, która jest niezbędna dla poprawy produktywności i uzyskania pozytywnej zmiany strukturalnej w gospodarce.	Działanie 1.1.3. Dodanie następujących zakresów interwencji: Działania na rzecz sieciowania regionalnych systemów innowacji Wsparcie dyfuzji innowacji przez inne przedsiębiorstwa Wspieranie rozwoju kompetencji przedsiębiorców, menadżerów, pracowników w zakresie wdrażania nowych technologii	Uwaga uwzględniona	Proponowane wątki znajdują się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi, m.in. w zobowiązaniu SWP „Stworzenie regionalnej sieci informacyjno-doradczej dla MŚP”.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
158.	Rumia Invest Park Sp. z o.o.	45	Rozwój offshore będzie jednym z kół zamachowych pomorskiej gospodarki, zasługującym na wyróżnienie	Uzupełnienie zapisu w zakresie tematycznym Priorytetu 1.2: W ramach Priorytetu podjęte zostaną działania mające na celu wzmocnienie zdolności adaptacyjnych i odporności przedsiębiorców, w tym m. in. poprzez stworzenie narzędzi zachęcających firmy do transformacji gospodarczej i przemysłowej (m. in. zielone technologie, GOZ, przemysł 4.0, automatyzacja, cyfryzacja, sztuczna inteligencja) i optymalizacji procesów (w tym wspomagające sukcesję w przedsiębiorstwach w powiązaniu z reorganizacją). Dotyczy to m.in. kadr niezbędnych dla dynamicznie rozwijającego się sektora odnawialnych źródeł energii, w tym morskich farm wiatrowych, a także innych niskoemisyjnych branż nowoczesnej gospodarki.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi.
159.	Agencja Rozwoju Pomorza S.A.	45	Propozycja stworzenia oddzielnego Przedsięwzięcia strategicznego dla Pomorskiego Systemu Usług Informacyjno - Doradczych, które w tej chwili przedstawione jest jako składowa Priorytetu 1.2 Adaptacyjność przedsiębiorstw. Szacunkowy koszt działań związany z poszerzeniem zakresu projektu, w oparciu o doświadczenia z obecnego okresu programowania	Stworzenie regionalnej sieci informacyjno-doradczej dla MŚP Orientacyjna wartość całkowita przedsięwzięcia: 70 mln zł	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
160.	Regionalna Izba Gospodarcza Pomorza	45	Istotnym elementem wsparcia przedsiębiorstw w elastycznym reagowaniu na zmieniające się warunki będzie funkcjonujące Pomorskie Obserwatorium Gospodarcze działające wzorem innych krajów Europy Zachodniej. Dostarczało ono będzie ekskluzywne dane ekonomiczne i rynkowe z naszego regionu na bazie których przedsiębiorstwo będzie mogło szybciej reagować na zachodzące dane i jednocześnie budować strategię restrukturyzacji czy rozwoju.	Priorytet 1.2 Adaptacyjność przedsiębiorstw - Zakres tematyczny:(m. in. zielone technologie, GOZ, przemysł 4.0, automatyzacja, cyfryzacja, sztuczna inteligencja, wykorzystanie potencjału jaki daje powołanie Pomorskiego Obserwatorium Gospodarczego)	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajduje się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi – m.in. w Celu Szczegółowym 2 jako Przedsięwzięcie Strategiczne Pomorskie Obserwatorium Gospodarcze.
161.	Urząd Miejski w Gdańsku	45	Propozycja rozszerzenia zapisu w związku z dynamiką i powtarzalnością zagrożeń wynikających z kryzysów finansowych.	Rozwój gospodarki regionu uzależniony jest m. in. od umiejętności przedsiębiorców do elastycznego dostosowania się do zmiennych warunków rynkowych i technologicznych, przy uwzględnieniu globalnych trendów i wyzwań, m. in. związanych ze zmianami klimatu, bezpieczeństwem zdrowotnym czy globalnej sytuacji rynków finansowych.	Uwaga uwzględniona	Proponowane wątki znajdują się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi, m.in. w trendach i uwarunkowaniach zewnętrznych.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
162.	Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot	45	Rozwój offshore będzie jednym z kół zamachowych pomorskiej gospodarki, zasługującym na wyróżnienie.	Uzupełnienie zapisu: W ramach Priorytetu podjęte zostaną działania mające na celu wzmocnienie zdolności adaptacyjnych i odporności przedsiębiorców, w tym m. in. poprzez stworzenie narzędzi zachęcających firmy do transformacji gospodarczej i przemysłowej (m. in. zielone technologie, GOZ, przemysł 4.0, automatyzacja, cyfryzacja, sztuczna inteligencja) i optymalizacji procesów (w tym wspomagające sukcesję w przedsiębiorstwach w powiązaniu z reorganizacją). Dotyczy to m.in. kadr niezbędnych dla dynamicznie rozwijającego się sektora odnawialnych źródeł energii, w tym morskich farm wiatrowych, a także innych niskoemisyjnych branż nowoczesnej gospodarki.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajduje się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi, w działaniu 2.1.2.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
163.	Urząd Miasta Rumia	45	Rozwój offshore będzie jednym z kół zamachowych pomorskiej gospodarki, zasługującym na wyróżnienie.	Uzupełnienie zapisu: W ramach Priorytetu podjęte zostaną działania mające na celu wzmocnienie zdolności adaptacyjnych i odporności przedsiębiorców, w tym m. in. poprzez stworzenie narzędzi zachęcających firmy do transformacji gospodarczej i przemysłowej (m. in. zielone technologie, GOZ, przemysł 4.0, automatyzacja, cyfryzacja, sztuczna inteligencja) i optymalizacji procesów (w tym wspomagające sukcesję w przedsiębiorstwach w powiązaniu z reorganizacją). Dotyczy to m.in. kadr niezbędnych dla dynamicznie rozwijającego się sektora odnawialnych źródeł energii, w tym morskich farm wiatrowych, a także innych niskoemisyjnych branż nowoczesnej gospodarki.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajduje się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi – Działanie 2.1.2.
164.	Urząd Miasta Rumia	46	Rozwój offshore będzie jednym z kół zamachowych pomorskiej gospodarki, zasługującym na wyróżnienie.	Uzupełnienie zapisu: Edukacja na rzecz rozwoju nowych technologii m. in. sztucznej inteligencji czy przemysłu 4.0, nowoczesne modele rozwoju przedsiębiorstw - rozwój oferty kształcenia ustawicznego i rozwój kompetencji kadr dla branży morskiej energetyki wiatrowej.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
165.	Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot	46	Rozwój offshore będzie jednym z kół zamachowych pomorskiej gospodarki, zasługującym na wyróżnienie.	Uzupełnienie zapisu: Edukacja na rzecz rozwoju nowych technologii m. in. sztucznej inteligencji czy przemysłu 4.0, nowoczesne modele rozwoju przedsiębiorstw - rozwój oferty kształcenia ustawicznego i rozwój kompetencji kadr dla branży morskiej energetyki wiatrowej.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi.
166.	Rumia Invest Park Sp. z o.o.	46	Rozwój offshore będzie jednym z kół zamachowych pomorskiej gospodarki, zasługującym na wyróżnienie	Uzupełnienie zapisu w Obszarach współpracy międzyregionalnej i międzynarodowej: Edukacja na rzecz rozwoju nowych technologii m. in. sztucznej inteligencji czy przemysłu 4.0, nowoczesne modele rozwoju przedsiębiorstw - rozwój oferty kształcenia ustawicznego i rozwój kompetencji kadr dla branży morskiej energetyki wiatrowej.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi.
167.	Pomorska Sieć Leader	47	Jako zadanie kompleksowo wspierające regionalny i lokalny łańcuchów dostaw, zagospodarowanie lokalnego potencjału produkcji, handlu i usług	Działanie 1.2.1 Transformacja przedsiębiorstw: Przedsięwzięcia strategiczne związane z tworzeniem centr, targów produktów lokalnych np.: Targ rybny – Fischmarkt	Uwaga częściowo uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi - w działaniu 1.4 Promocja gospodarcza regionu.
168.	Stowarzyszenie Północnokaszubska LGR	47	Jako zadanie kompleksowo wspierające regionalny i lokalny łańcuchów dostaw, zagospodarowanie lokalnego potencjału produkcji, handlu i usług	Działanie 1.2.1 Transformacja przedsiębiorstw Przedsięwzięcia strategiczne związane z tworzeniem centr, targów produktów lokalnych np.: Targ rybny – Fischmarkt	Uwaga częściowo uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi - w działaniu 1.4 Promocja gospodarcza regionu.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
169.	Regionalna Izba Gospodarcza Pomorza	47	Wdrożenie informatyzacji i cyfryzacji w przedsiębiorstwie zdecydowanie poprawia zwinność w funkcjonowaniu przedsiębiorstwa. Usprawnienie liczenia śladu węglowego uzależnione jest w dużej mierze w organizacji i informatyzacji przedsiębiorstwa. Konieczność liczenia wynika z woli przedsiębiorstwa lub obowiązujących przepisów lub ubiegania się o wsparcie unijne.	Działanie 1.2.1 Transformacja przedsiębiorstw: – wdrożenie nowoczesnych (zwinnych) modeli w przedsiębiorstwach zmierzających do poszerzenia rynków zbytu czy palety oferowanych produktów i usług, poprzez innowacje procesowe i optymalizację procesów zachodzących w przedsiębiorstwie uzyskiwanych dzięki między innymi dzięki cyfryzacji wraz z usprzętowieniem miejsc pracy, – wsparcie przedsiębiorstw w liczeniu śladu węglowego	Uwaga częściowo uwzględniona	Niektóre elementy proponowanego zapisu znajdują się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi.
170.	Urząd Miasta Malborka	47	Brak	1.2.1 Transformacja przedsiębiorczości Sugerujemy ujęcie konieczności wsparcia innych niż przedsiębiorstwa podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, np. stowarzyszeń, fundacji, podmiotów ekonomii społecznej na przykładzie omawianym podczas spotkania konsultacyjnego dotyczącym kooperatywy żuławskiej	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
171.	Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot	47	W dobie kryzysu wywołanego pandemią COVID-19 elastyczność przedsiębiorstw jest głównym sposobem na utrzymanie trwałego wzrostu gospodarczego Polski.	Działanie 1.2.1. Dodanie następujących zakresów interwencji: Wsparcie przedsiębiorstw w utrzymaniu płynności finansowej w okresach spowolnienia gospodarczego Wsparcie inwestycji związanych z dostosowaniem profilu działalności przedsiębiorstwa do zmian w gospodarce – wsparcie modułowe (inwestycje i rozwój kompetencji)	Uwaga częściowo uwzględniona	Proponowane wątki znajdują się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi, m.in. związane z elastycznością przedsiębiorstw.

172.	Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot	47	Opisuje pożądaný przez IOBy kierunek wsparcia – rozwój regionalnego systemu usług specjalistycznych oraz wsparcie potencjału i kompetencji IOB. Powyższe zapisy umożliwiają uruchomienie w nowej perspektywie finansowej UE mechanizmów dedykowanych IOB, w których instytucje te będą mogły wykorzystać i rozwinąć zarówno doświadczenia z realizowanego projektu partnerskiego „Budowa gotowości...” (RPO WP 2014-2020, 2.4.2), jak i wcześniej realizowanych projektów, w ramach których przygotowaliśmy się do specjalistycznych usług proinnowacyjnych, m.in. w zakresie druku 3D, skanowania 3d, usług prototypowania i usług parku maszynowego. Jednocześnie zobowiązaniem SWP jest stworzenie regionalnej sieci informacyjno-doradczej dla MSP, w której również mogą aktywnie uczestniczyć IOBy ze swoją ofertą. Punkt 3. głównych etapów realizacji mówi o włączeniu w system IOB świadczących usługi specjalistyczne. Mając na uwadze doświadczenia z bieżącej perspektywy finansowej zwracamy uwagę na wyzwania związane z definicją usług i pogodzeniem systemu informacyjno-doradczego z usługami specjalistycznymi. Usługi doradcze, zgodnie z definicją z aktualnego SzOOPa, są pojęciem węższym niż usługi specjalistyczne związane m.in. z przemysłem 4.0 i usługami cyfrowymi, takie jak drukowanie i skanowanie 3d.	Dodać: wsparcie przedsiębiorstw we wdrażaniu innowacyjnych przedsięwzięć z zakresu reintegracji społecznej oraz innowacji społecznych	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
------	---	----	---	---	--------------------	---

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
			W związku z powyższym, chcielibyśmy mieć możliwość uczestniczenia w tworzonej systemie w ramach jak najszerszej oferty realizowanej przez PPNT Gdynia na rzecz przedsiębiorców, tj. usług specjalistycznych i usług doradczych dla MSP i deklarujemy chęć uczestniczenia w dalszych pracach nad tworzeniem koncepcji.			

173.	Słupski Subregionalny Zespół Roboczy	47	Kryterium branż kluczowych dla gospodarki zgodnie z opisem w RPS (str. 67) zostało zestawione w tym samym pkt. – 2, co kryterium inteligentnych specjalizacji, jako „mające umożliwić interwencję zróżnicowaną w zależności od potrzeb poszczególnych obszarów województwa”. Oba wynikają „z zasady koncentracji na priorytetowych dziedzinach gospodarki”. Tymczasem wśród kryteriów horyzontalnych stosowanych jako preferencja w Działaniu 1.2.1 Transformacja przedsiębiorstw, pozostaje z ww. jedynie kryterium inteligentnych specjalizacji, co najpewniej w przyszłym RPO przełoży się na dodatkowe punkty tylko dla projektów z obszarów ISP. Wspomniana zasada koncentracji w kontekście branż kluczowych istotnych dla naszego obszaru, w praktyce nie będzie obowiązywać. Pragniemy przypomnieć, że Działanie 1.2.1, zostało m.in. wskazane przez Urząd Marszałkowski jako oferta dla Subregionów w zakresie RPS Odporna gospodarka. Natomiast tylko jeden z zakresów interwencji działania – pierwszy, i to raczej w niewielkim wymiarze, odnosi się do branż kluczowych: „wsparcie przedsiębiorstw (w tym z branż kluczowych i tradycyjnych)...”. Mając na uwadze wzmocnienie zdolności adaptacyjnych i odporności przedsiębiorstw w Subregionie Słupskim (dynamicznie rozwijających się, ale wciąż	Do 6 kryteriów horyzontalnych dodać kryterium: Kryterium branż kluczowych dla gospodarki	uwzględniono	Kryterium zostanie uwzględnione w kryteriach specyficznych.
------	--	----	--	--	--------------	---

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
			bez takiego potencjału i wsparcia jak przedsiębiorcy w obszarze metropolitarnym do tworzenia nowych obszarów ISP), uważamy za właściwe wprowadzenie proponowanego kryterium. Podobnie jak zostało to skonstruowane przy niemal wszystkich Działaniach Priorytetu 2, gdzie obok kryterium ISP, widnieje kryterium branż kluczowych. Ukierunkowanie na Inteligentne Specjalizacje Pomorza z pominięciem branż kluczowych dla gospodarki będzie negatywnie odbijało się na dostępności wsparcia dla przedsiębiorców reprezentujących te branże. Subregion Słupski już w przedstawionym raporcie wskazywał, że na naszym obszarze branże kluczowe mają istotne znaczenie w kontekście rozwoju, nawet istotniejsze niż Inteligentne Specjalizacje Pomorza. Rozwiązania zawarte w RPO WP często uniemożliwiały przedsiębiorcom z istotnych dla nas branż ubieganie się o dofinansowanie właśnie ze względu na barierę wpisywania się w obszary ISP (np. w ramach działania 2.2.1. Inwestycje profilowane - wsparcie dotacyjne). Nasze przeświadczenie o istotności działań w kierunku wspierania kluczowych dla naszego Subregionu branż wynika m.in. właśnie z doświadczeń sektora gospodarczego z realizacji poprzedniej perspektywy finansowej (2014-2020).			

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
174.	Urząd Miasta Malborka	48	Rozdzielenie zakresu interwencji na 2 rodzaje interwencji będzie bardziej czytelne i umożliwi wspieranie i rozwój wszystkich inkubatorów przedsiębiorczości, w tym także tych prowadzonych przez JST, a nie wyłącznie akademickich	Zamiast: „- rozwój przedsiębiorczości akademickiej, w tym tworzenie i wsparcie istniejących inkubatorów przedsiębiorczości” Dać: – rozwój przedsiębiorczości akademickiej – tworzenie i wsparcie istniejących inkubatorów przedsiębiorczości	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
175.	Agencja Rozwoju Pomorza S.A.	48	Badania będą istotnym elementem właściwego zaprojektowania usług w ramach sieci punktów informacyjnych. Pokażą też zapotrzebowanie firm na usługi specjalistyczne, co pozwoli w efektywny sposób rozwijać poszczególne działania całego systemu. Granty dla MMSP – na podstawie doświadczeń z projektu Spektrum – konkurs grantowy umożliwia sprawne wdrożenie dofinansowania dla firm.	Uzupełnienie Zakresu interwencji w Działaniu 1.2.2 Pomorski system usług specjalistycznych dla MŚP: – badanie pomorskich firm (co dwa lata), którego wyniki będą niezbędnym narzędziem do stworzenia i prowadzenia efektywnej sieci wsparcia informacyjno-specjalistycznego dla MSP. – Przyznawanie grantów na zakup specjalistycznych usług doradczych wspierających rozwój pomorskich MSP	Uwaga częściowo uwzględniona	Niektóre elementy proponowanego zapisu znajdują się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi.
176.	Agencja Rozwoju Pomorza S.A.	48	Propozycja stworzenia oddzielnego Przedsięwzięcia strategicznego dla Pomorskiego Systemu Usług Informacyjno - Doradczych, które w tej chwili przedstawione jest jako składowa Priorytetu 1.2 Adaptacyjność przedsiębiorstw.	Dodanie wiersza: Przedsięwzięcie strategiczne PS „Pomorski System Usług Informacyjnych i Doradczych”	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
177.	Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot	48	Brak	Uzupełnienie Zakresu interwencji w Działaniu 1.2.2 Pomorski system usług specjalistycznych dla MŚP: wsparcie przedsiębiorstw we wdrażaniu innowacyjnych przedsięwzięć społecznych (zarządzanie innowacjami, nowe modele biznesowe)	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
178.	Powiat Kwidzyński	48	Zadania samorządów w zakresie gospodarczym realizowane są m.in. za pośrednictwem spółek i są powiązane z wzmacnianiem profilu gospodarczego regionu. Pozwala to m.in. na skuteczną realizację zadań w tym obszarze. W powiecie kwidzyńskim trzy samorządy, tj. powiat, miasto Kwidzyn oraz gmina Kwidzyn posiadają udziały w Kwidzyńskim Parku Przemysłowo-Technologicznym Sp. z o.o. Działalność spółki dotyczy szeroko ujętego obszaru wspierania rozwoju przedsiębiorczości poprzez tworzenie korzystnych warunków do podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej, w szczególności wspierania mikro przedsiębiorców oraz małych i średnich firm, a także wspieranie podejmowania i prowadzenia działalności o charakterze innowacyjnym, której celem jest opracowanie i wdrażanie nowych, lub istotnie ulepszonych produktów i procesów oraz współpraca z lokalnymi podmiotami działającymi na rzecz wszechstronnego rozwoju powiatu. Wobec powyższego to Spółka jest tym podmiotem w powiecie wokół którego prowadzone są aktualnie i będą w przyszłości inicjatywy dotyczące rozwoju przedsiębiorczości.	Działanie 1.2.2 – Pomorski system usług specjalistycznych dla MSP Zakres interwencji dodanie: rozwój instytucji otoczenia biznesu	Uwaga częściowo uwzględniona	Proponowane wątki znajdują się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi. RPS zawiera zapisy związane m.in. z rozwojem IOB.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
179.	Urząd Miejski w Gdańsku	48	Sformułowanie zakłada brak potrzeby dalszego rozwoju potencjału IOB w regionie.	rozwój regionalnego systemu usług specjalistycznych dla MŚP, w oparciu o istniejący potencjał IOB, świadczących profesjonalne usługi dla przedsiębiorstw w odpowiedzi na ich potrzeby	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi.
180.	Urząd Miejski w Gdańsku	48	„kompleksowa oferta wsparcia dla startupów”. Zapis z jeden strony bardzo szeroki, z drugiej bardzo ogólny. Propozycja większego/ bardziej szczegółowego nacisku na kwestie związane ze startupami w dokumencie.	-	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi w punkcie III Część operacyjna Cel szczegółowy 1. Wysoka pozycja konkurencyjna, Priorytet 1.2. Adaptacyjność przedsiębiorstw, Działanie 1.2.2 Pomorski system usług specjalistycznych dla MŚP - zakres interwencji.
181.	Urząd Miejski w Gdańsku	49	Propozycja rozszerzenia zapisu o usługi.	Realizacja działań służących wzmocnieniu gospodarczej marki regionu, w tym wspieranie identyfikacji i rozpoznawalności tworzonych w województwie produktów i usług oraz działających w nim przedsiębiorstw	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
182.	Stowarzyszenie Polska 2050 w Warszawie	50	Wpisanie słowa „młodej” jest dyskryminacją z uwagi na wiek. Komercjalizowane są bardzo często rozwiązania, produkty będące efektem wieloletniej pracy. Kierowanie zachęt do młodych naukowców może spowodować, że nie będzie czego komercjalizować.	Priorytet 1.3 Regionalna marka gospodarcza. Stworzenie atrakcyjnego systemu zachęt dla młodej kadry naukowej	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
183.	Stowarzyszenie Polska 2050 w Warszawie	50	Dlaczego marka Pomorza ma być kształtowana tylko w oparciu o branże związane z morzem? Lepsze efekty można osiągnąć pokazując województwo w szerokim spektrum gospodarczym.	Priorytet 1.3 Regionalna marka gospodarcza Zmiana zapisu: „Kształtowanie warunków rozwoju nowoczesnych branż związanych z gospodarczym wykorzystaniem zasobów morza i obszarów morskich z poszanowaniem środowiska naturalnego” na: „Kształtowanie warunków rozwoju nowoczesnych branż związanych z ISP”	Uwaga nieuwzględniona	Cechą odróżniającą nas od innych regionów jest dostęp do morza (analiza SWOT). ISP zostały już wymienione w dokumencie w proponowanym w uwadze miejscu.
184.	Stowarzyszenie Polska 2050 w Warszawie	50	Do rozważenia czy monitorowanie takie jest obszarem współpracy międzynarodowej. Nie pasują do niego także proponowane działania w zakresie monitorowania uczelni.	Przenieść: „Monitorowanie kierunków kształcenia, wymiany studentów i kadr” do Działanie 1.3.3. Konkurencyjne uczelnie.	Uwaga częściowo uwzględniona	Proponowane wątki znajdują się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi.
185.	Stowarzyszenie Polska 2050 w Warszawie	50	Proponowany sposób oceny jest wybitnie uznaniowy. Invest in Pomerania na swojej stronie już teraz podaje liczbę 16653 utworzonych dotychczas miejsc pracy, więc 12 tys. kolejnych nie wydaje się ambitnym celem. Dlaczego nie kolejne 17 tys. albo więcej?	Wskaźnik: Zmiana zapisu: „Liczba zadeklarowanych miejsc pracy w ramach PS Invest in Pomerania 2030” na „Pozytywny wynik oceny postrzegania województwa pomorskiego jako miejsca inwestycji wśród potencjalnych inwestorów zagranicznych”	Uwaga nieuwzględniona	Wskaźnik obecnie wpisany jest konkretny i łatwy do monitorowania.
186.	Powiat Kwidziński	51	Należy zauważyć, iż na terenie części województwa pomorskiego brakuje terenów inwestycyjnych, przygotowanych pod kątem prowadzenia działalności gospodarczej oraz przyciągania dużych inwestorów międzynarodowych.	Działanie 1.3.1 – Kompleksowa oferta wsparcia inwestorów Zakres interwencji dodanie: tworzenie warunków dla potencjalnych inwestorów do lokowania inwestycji gospodarczych	Uwaga częściowo uwzględniona	Proponowane wątki znajdują się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi. RPS uwzględnia treści związane m.in. z tworzeniem warunków dla potencjalnych inwestorów do lokowania inwestycji gospodarczych.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
187.	Gmina Stężyca	51	Z uwagi na bezpośredni dostęp województwa pomorskiego do Morza Bałtyckiego istotny jest również rozwój przemysłu stocznioowego i jachtowego.	Zakres interwencji działania 1.3.1. rozwój kompleksowej oferty usług dla biznesu oraz oferty dla nowych i obecnych w regionie inwestorów w sektorach priorytetowych (obejmujących m. in.: elektronikę, IT, nowoczesne usługi dla biznesu, logistykę, chemię lekką, biotechnologię, energetykę odnawialną, przemysł stocznioowy i jachtowy), w szczególności wzmacniających potencjał ISP.	Uwaga nieuwzględniona	Planowana jest aktualizacja branż kluczowych w odniesieniu do poszczególnych obszarów gospodarki. Nowe branże zostaną uwzględnione w treści RPS.
188.	Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot	51		Zakres interwencji działania 1.3.1 Kompleksowa oferta wsparcia dla inwestorów: rozwój pomorskich marek o marki turystyczne oraz kulturowe	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
189.	Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot	51	Dla prawidłowego rozwoju przedsiębiorstw a co najważniejsze dla aktywowania nowych terenów inwestycyjnych niezbędne jest ich przygotowanie w postaci uzbrojenia zewnętrznego. Wszelkie formy wsparcia MŚP w uzbrojenie wewnętrzne jest niewystraczające przy braku właściwego uzbrojenia zewnętrznego.	Działanie 1.3.1 Kompleksowa oferta wsparcia inwestorów: W zakresie interwencji głównie dotyczącej promocji terenów inwestycyjnych, poza inwestorami należy uwzględnić również JST na terenach których zlokalizowane są strefy inwestycyjny. wsparcie dla JST w zakresie realizacji inwestycji w infrastrukturę techniczną wodociągowo kanalizacyjną na obszarach stref inwestycyjnych w celu ich uzbrojenia zewnętrznego.	Uwaga częściowo uwzględniona	Proponowane wątki znajdują się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi, m.in. w opisie PS Invest in Pomerania 2030.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
190.	Urząd Miejski we Władystawowie	51	Dla prawidłowego rozwoju przedsiębiorstw a co najważniejsze dla aktywowania nowych terenów inwestycyjnych niezbędne jest ich przygotowanie w postaci uzbrojenia zewnętrznego. Wszelkie formy wsparcia MŚP w uzbrojenie wewnętrzne jest niewystarczające przy braku właściwego uzbrojenia zewnętrznego.	Działanie 1.3.1 Kompleksowa oferta wsparcia inwestorów - W zakresie interwencji głównie dotyczącej promocji terenów inwestycyjnych , poza inwestorami należy uwzględnić również JST na terenach których zlokalizowane są strefy inwestycyjny. - wsparcie dla JST w zakresie realizacji inwestycji w infrastrukturę techniczną wodociągowo kanalizacyjną na obszarach stref inwestycyjnych w celu ich uzbrojenia zewnętrznego.	Uwaga częściowo uwzględniona	Proponowane wątki znajdują się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi. m.in. w opisie PS Invest in Pomerania 2030.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
191.	Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot	51		Działanie 1.3.1., propozycja dodania punktów: Wsparcie inwestorów w dostępie do wykwalifikowanych kadr i usług pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego (pomoc w rekrutacji i selekcji kandydatów do pracy) Wsparcie inwestorów w budowaniu kooperacji z lokalnymi uczelniami i ośrodkami edukacji Wsparcie i pilotaż budowania relacji inwestorów z lokalną administracją, środowiskiem biznesowym, uczelniami i ośrodkami edukacji Stworzeniu regionalnego banku danych opartego na innowacyjnych technologiach będącego źródłem informacji o regionie, jego zasobach w formie przestrzennego zapisu dostępnych dla inwestorów, przedsiębiorców i innych	Uwaga częściowo uwzględniona	Niektóre elementy proponowanego zapisu znajdują się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
192.	Urząd Miejski w Gdańsku	51	Sugerowana jest dodatkowa analiza dotycząca poziomu efektywności rozwiązań zakładających organizację misji gospodarczych i wizyt zagranicznych - przy znacznych nakładach na tego typu inicjatywy obserwuje się niewielkie realne korzyści dla regionu. Zagadnienie może być problematyczne także w kontekście sytuacji pandemicznej.	-	Uwaga do rozważenia na dalszym etapie prac	Uwaga zostanie rozpatrzona na etapie tworzenia programu regionalnego na lata 2021-2027. Jej ewentualne uwzględnienie zależy będzie od ostatecznego kształtu programów polityki spójności na lata 2021-2027 oraz dokumentów je operacjonalizujących.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
193.	Urząd Miejski w Gdańsku	51	Propozycja przeformułowania	Działanie 1.3.1: wsparcie przedsiębiorców w pozyskiwaniu talentów i promocja regionu pod kątem przyciągania i zakorzeniania talentów (tworzenie rozwiązań adaptacyjnych)	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
194.	Urząd Miejski w Gdańsku	51	Propozycja podkreślenia znaczenia PPP.	Działanie 1.3.1 - Zakres interwencji: W pkt dopisać: inicjowanie projektów na rzecz zwiększania atrakcyjności inwestycyjnej regionu, w tym obsługa projektów inwestycyjnych (m. in. budowanie partnerstw, w tym PPP , organizacja w regionie wydarzeń o charakterze gospodarczym, koordynowanie wizyt z partnerami zagranicznymi zainteresowanymi współpracą z partnerami z regionu, promocja oraz inwentaryzacja terenów inwestycyjnych itp.), wsparcie subsydiowania zatrudnienia, uruchomienia (....)	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
195.	Urząd Miejski w Gdańsku	51		Działanie 1.3.1 - Zakres interwencji: Proponuje się stworzenie w ramach zakresu interwencji narzędzia zakładającego wsparcie inwestorów w obszarze pozyskania finansowania na realizację inwestycji (zwłaszcza w obszarze Inteligentnych Specjalizacji Pomorza) w oparciu o udzielone inwestorowi gwarancje bądź inne rozwiązania ułatwiające pozyskanie dofinansowania (zarówno zwrotnego, jak i bezzwrotnego).	Uwaga częściowo uwzględniona	Proponowane wątki znajdują się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi, m.in. w opisie działania PS Invest in Pomerania 2030.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
196.	Urząd Miejski w Gdańsku	51	Do rozważenia kwestia formułowania współpracy inwestycyjnej w ramach instrumentów rynków kapitałowych.	Działanie 1.3.1 - Zakres interwencji: Dopisać: Włączenie mechanizmów Venture Capital oraz Private Equity w rozwój Pomorza”	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
197.	Urząd Miejski w Gdańsku	51	Nowe narzędzia przyciągania inwestycji dla regionu	Konieczność przygotowania mechanizmu zabezpieczającego hipoteki (gwarancji) w procesie inwestycyjnym	Uwaga częściowo uwzględniona	Niektóre elementy proponowanego zapisu znajdują się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
198.	Stowarzyszenie Polska 2050 w Warszawie	51	Wyjazdy, konferencje, wizyty i inne tego typu atrakcje dla urzędników były już wpisane jako działania w tworzeniu marki gospodarczej Pomorza. Lepiej te pieniądze przeznaczyć na realną pomoc dla inwestorów.	Działanie 1.3.1: Zmiana zapisu: „promocja inwestycyjna regionu (np. udział w imprezach targowo-wystawienniczych, konferencjach, misjach gospodarczych, wizytach zagranicznych, zaangażowanie obecnych w regionie inwestorów do promowania regionu)” na: „zaangażowanie obecnych w regionie inwestorów do promowania regionu”	Uwaga nieuwzględniona	Proponowane działania nie są adresowane tylko dla administracji, a inwestorzy już są uwzględnieni.
199.	Stowarzyszenie Polska 2050 w Warszawie	51	Nie funkcjonujemy w gospodarce centralnie sterowanej. Jeżeli ktoś decyduje się na inwestycję to dostrzega taką potrzebę gospodarczą. Poza tym jest to kryterium uznaniowe	Kryteria strategiczne. Propozycja usunięcia zapisu: „Kryterium zgodności z potrzebami gospodarki”	Uwaga nieuwzględniona	W ramach uwagi nie sformułowano konkretnej propozycji zapisu innego kryterium obligatoryjnego.
200.	Stowarzyszenie Polska 2050 w Warszawie	52	Odnośnie: Tabela „Wskaźnik projektu”, Kolumna „Wartość bazowa” „0”, „0” Na stronie Invest in Pomerania znajduje się liczba 118 zakończonych projektów, co wskazuje, że wartość bazowa w obu wskaźnikach nie wynosi 0.	Do sprawdzenia w Invest in Pomerania	Uwaga nieuwzględniona	Zgodnie z przyjętą metodologią określania wartości wskaźników dla RPS, wartość bazową przyjmuje się „0”.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
201.	Urząd Miasta Malborka	-	W związku z zagadnieniami dotyczącymi wspierania obszarów zdegradowanych ujętymi w RPS Edukacja i kapitał społeczny, sugerujemy, aby w RPS Gospodarka rozważyć wątki komplementarne dot. stworzenia możliwości uzbrajania terenów inwestycyjnych na obszarze zdegradowanym, w tym obszarze rewitalizacji.	-	Uwaga częściowo uwzględniona	Niektóre elementy proponowanego zapisu znajdują się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
202.	Agencja Rozwoju Pomorza S.A.	52	Rozszerzenie zakresu interwencji Działania 1.3.2 Wsparcie eksportu	Dodanie działań: -Działania służące wzmocnieniu gospodarczej marki regionu na rynkach zagranicznych – Pomoc w dostosowywaniu oferty produktowej firm do specyficznych wymagań rynków zagranicznych – wsparcie dla MŚP – konkursy grantowe dla eksporterów – działania umożliwiające udział w międzynarodowych wydarzeniach gospodarczych dużych przedsiębiorstw z regionu – animacja firm z kluczowych branż w kierunku wspólnych działań na rynkach zagranicznych – wsparcie kompetencji regionalnych IOB w zakresie umiędzynarodowienia MSP	Uwaga uwzględniona	Proponowane wątki znajdują się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
203.	Międzynarodowe Targi Gdańskie S.A.	52	Nie wszystkie firmy mają zasoby i możliwości założenia własnych kanałów on-line, udział w takich wydarzeniach pozwoli na szerszy dostęp do klientów zagranicznych w trudnych czasach pandemii	Zakres interwencji działania 1.3.2: – upowszechnienie nowych, internetowych form eksportu produktów, w tym bazujących na wirtualnej i rozszerzonej rzeczywistości – wzrost kanałów on-line, w tym wzrost znaczenia wydarzeń w formule on-line wspierających eksport jak targi, konferencje, webinaria	Uwaga uwzględniona	Proponowane wątki znajdują się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi. Istniejący zapis wyczerpuje uwagę.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
204.	Międzynarodowe Targi Gdańskie S.A.	52	Dopasowanie do nowych formuł targów zarówno w czasie pandemii jak i w przyszłości przy prawdopodobnej tendencji do zapotrzebowania na formułę hybrydową w dłuższym czasie. Uwzględnienie konieczności przyjazdu wystawców krajowych oraz zagranicznych kupujących na wydarzenia stacjonarne/hybrydowe o charakterze eksportowym organizowane na Pomorzu. W wielu przypadkach, np. na rynku niemieckim aktywna polityka proeksportowa wyraża się w organizacji wydarzeń dla potencjalnych kupujących z zagranicy na rynku producenta lub usługodawcy.	Działanie 1.3.2 Wsparcie eksportu – Zakres interwencji: upowszechnienie nowych, internetowych form eksportu produktów, w tym bazujących na wirtualnej i rozszerzonej rzeczywistości – wzrost kanałów on-line, budowa platformy sprzedażowej ; finansowanie działań ukierunkowanych na zwiększenie udziału przedsiębiorstw, grup branżowych i międzybranżowych w rynkach zagranicznych, w tym dofinansowanie wizyt studyjnych, misji gospodarczych, udziału w imprezach targowo-wystawienniczych za granicą oraz w siedzibie producenta (także realizowanych w nowych formułach hybrydowych i wirtualnych) , analiz rynku, utworzenia wspólnej oferty produktowej, - finansowanie działań ukierunkowanych na zwiększenie skali obecności zagranicznych kupujących w misjach gospodarczych, imprezach targowych i wystawienniczych w formule stacjonarnej/hybrydowej realizowanych na Pomorzu w formule proeksportowej	Uwaga uwzględniona	Proponowane wątki znajdują się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi. Istniejący zapis wyczerpuje uwagę.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
205.	Agencja Rozwoju Pomorza S.A.	53	Pojęcie „działanie” jest pojęciem szerszym niż „usługa” i obejmuje więcej elementów wsparcia przewidzianych w zakresie przedsięwzięcia strategicznego. Ma to również znaczenie z punktu widzenia podatkowego na etapie wdrażania projektu.	Modyfikacja wskaźnika produktu: „Liczba zrealizowanych usług-działań dla MŚP w zakresie wsparcia działalności eksportowej przedsiębiorstw w ramach „Pomorskiego Brokera Eksportowego 2030”	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
206.	Stowarzyszenie Polska 2050 w Warszawie	53	Odnośnie zapisu: Tabela „Wskaźnik projektu”, Kolumna „Wartość bazowa” „0”, „0” - wartość 0 sugeruje, że ta instytucja dotychczas nic nie robiła.	do sprawdzenia u Pomorskiego Brokera Eksportowego	Uwaga nieuwzględniona	Zgodnie z przyjętą metodologią określania wartości wskaźników dla RPS wartość bazową przyjmuje się „0”.
207.	Akademia Pomorska w Słupsku	54	Wykreślenie wyrażenia ‘kluczowe’. Działania strategiczne w obrębie województwa powinny obejmować wszystkie uczelnie wyższe.	Działanie 1.3.3. Konkurencyjne uczelnie. Kryteria strategiczne: „W zakresie prowadzenia wspólnych działań promocyjnych – preferencja obejmująca przedsięwzięcia kompleksowe, włączająca wszystkie kluczowe szkoły wyższe na obszarze realizacji działania.”	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
208.	Rada Uczelni Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego	54	Słusznie wskazana w szansach w ramach analizy SWOT internacjonalizacja i federalizacja uczelni powinna znaleźć odzwierciedlenie w proponowanych działaniach operacyjnych. Integracja uczelni, w tym federalizacja bez wątpienia buduje znacznie silniejszy potencjał badawczy, naukowy i dydaktyczny oraz konkurencyjny względem innych jednostek naukowych w Polsce i za granicą.	Działanie 1.3.3. Konkurencyjne uczelnie – Zakres interwencji: wzmacnianie współpracy między uczelniami w regionie (stworzenie standardu internacjonalizacji pomorskich uczelni, wspólna obsługa studentów zagranicznych), wsparcie działań związanych z integracją uczelni, w tym federalizacją, również w ramach działań istniejących związków uczelni	Uwaga częściowo uwzględniona	Proponowane wątki znajdują się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi, m.in. w SWOT.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
209.	Rada Uczelni Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego	54	Wydaje się, że w świetle deficytów we współpracy nauki z biznesem należy położyć również nacisk nie tylko na zewnętrzne działania promocyjne, ale także związane z tworzeniem pozytywnej atmosfery do współpracy międzysektorowej i kreowaniem pozytywnego wizerunku uczelni jako katalizatora rozwoju lokalnego i regionalnego oraz roli uczelni w kształtowaniu postaw obywatelskich i społecznych.	Działanie 1.3.3. Konkurencyjne uczelnie – Zakres interwencji: prowadzenie działań promocyjnych pomorskich uczelni i kształtujących pozytywny wizerunek uczelni również w zakresie współpracy z przedsiębiorstwami (z wykorzystaniem m. in.: „Live more. Pomerania”, a także narzędzi takich, jak: udział pomorskich uczelni na krajowych i międzynarodowych targach edukacyjnych oraz organizacja targów edukacyjnych na Pomorzu itp.)	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
210.	Rada Uczelni Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego	54	Wsparcie integracji wskazanych jednostek ma szansę wzmocnić instytucje kompetencyjne, umożliwić stworzenie kompleksowej oferty wsparcia dla pracowników nauki, a szczególnie odbiorców usługi, tj. przedsiębiorców, przeciwdziała również rozpraszaniu środków skierowanych na tę interwencję, szczególnie gdy będzie szło w parze z integracją uczelni.	Działanie 1.3.3. Konkurencyjne uczelnie – Zakres interwencji: upowszechnianie i wspieranie internetowych form nauczania, cyfryzacja i rozwój platform e-learningowych, rozwój Centrów Transferu Technologii na uczelniach, działania integrujące i wzmacniające współpracę Centrów Transferu Technologii, centrów wsparcia badań komercyjnych i niekomercyjnych, inkubatorów innowacyjności, centrów innowacji i centrów patentowych	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
211.	Rada Uczelni Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego	53	W Działaniu 1.3.3 Konkurencyjne uczelnie warto rozważyć wskazanie następujących przedsięwzięć strategicznych: 1. Integracja uczelni w ramach istniejących związków. Przedsięwzięcie strategiczne miałoby na celu wsparcie działań służących optymalizacji wykorzystania zasobów i wspierających wspólnie uzgodnione działania integracyjne uczelni uczestniczących we związkach. 2. Pomorski Fundusz „Noblowski”. Jego celem byłoby zaproszenie światowej klasy naukowców, w tym laureatów nagrody Nobla, do poprowadzenia cyklu zajęć dla studentów uczelni znajdujących się na Pomorzu. Zaproszeni eksperci mogliby również objąć naukową opieką doktorantów. Powołanie takiego funduszu wpisywałoby się w promocję potencjału naukowego i edukacyjnego metropolii i całego Pomorza, a również realizowałoby cel, jakim jest zachęcenie młodych ludzi do studiowania i związania się z Pomorzem.	Dodanie nowych Przedsięwzięć Strategicznych: . Integracja uczelni w ramach istniejących związków. . Pomorski Fundusz „Noblowski”.	Uwaga częściowo uwzględniona	Niektóre elementy proponowanego zapisu znajdują się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
212.	Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot		Proponowany zapis w zamierzeniu ma przeciwdziałać wysokiemu stopniu zużycia aparatury naukowej na uczelniach wyższych.	Działanie 1.3.3., dodanie zapisu: Wsparcie inwestycyjne infrastruktury B+R w uczelniach wyższych.	Uwaga uwzględniona	Proponowane wątki znajdują się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi, m.in. w Działaniu 1.1.2.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
213.	Regionalna Izba Gospodarcza Pomorza	54	Problemem ciągle nierozwiązanym jest ograniczona wiedza o projektach realizowanych przez uczelnie oraz ich wynikach i gotowości do komercjalizacji. Brak usystematyzowanej bazy takich projektów ogranicza istotnie możliwości współpracy.	Działanie 1.3.3 - Zakres interwencji: – wzmocnienie współpracy uczelni z przedsiębiorstwami, – wprowadzenie w system kształcenia zwinnej edukacji	Uwaga częściowo uwzględniona	Niektóre elementy proponowanego zapisu znajdują się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
214.	Stowarzyszenie Polska 2050 w Warszawie	54	Kolejna dyskryminacja z uwagi na wiek. Na pomorskich uczelniach przydadzą się po prostu wybitni naukowcy – nie muszą być młodzi.	Działanie 1.3.3 – Zakres interwencji: przyciąganie kadry dydaktycznej oraz młodych naukowców (w tym z zagranicy) o wysokich kwalifikacjach	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
215.	Stowarzyszenie Polska 2050 w Warszawie	55	Brak przedsięwzięcia strategicznego. Pomorskie dla talentów to jest program strategiczny, który wspiera konkurencyjność uczelni	„Pomorskie dla talentów”	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
216.	Regionalna Izba Gospodarcza Pomorza	56	Województwo pomorskie będzie głównym obszarem działań inwestycji w energetykę wiatrową w polskiej strefie na Bałtyku stąd pomorscy przedsiębiorcy staną przed szansą udziału w łańcuchu dostaw, często inwestorów działających na globalną skalę. Niezbędne będą działania wspierające tak by przedsiębiorcy mogli spełnić wszelkie niezbędnych kryteria udziału w łańcuchu dostaw.	Nowy punkt w Zakresie interwencji: - wsparcie pomorskich przedsiębiorstw na rzecz ich udziału w łańcuchu dostaw inwestorów morskiej energetyki wiatrowej. Uzupełnienie pkt: udział w targach i wystawach (w tym wystawy rolnicze i hodowlane), stworzenie sieci ambasadorów pomorskich marek, pomorskich innowacji, kooperacji	Uwaga częściowo uwzględniona	Proponowane wątki znajdują się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi, w tym m.in. w Działaniu 1.2.1 (łańcuchy dostaw) oraz Działaniu 1.1.3 (pomorskie sieci innowacji i kooperacji).

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
217.	Rumia Invest Park Sp. z o.o.	56	Województwo pomorskie będzie głównym obszarem działań inwestycji w energetykę wiatrową w polskiej strefie Bałtyku stąd pomorscy przedsiębiorcy staną przed szansą udziału w łańcuchu dostaw, często inwestorów działających na globalną skalę. Niezbędne będą działania wspierające tak by przedsiębiorcy mogli spełnić wszelkie niezbędnych kryteria udziału w łańcuchu dostaw.	Nowy punkt w Zakresie interwencji Działania 1.3.4: wsparcie pomorskich przedsiębiorstw na rzecz ich udziału w łańcuchu dostaw inwestorów morskiej energetyki wiatrowej	Uwaga częściowo uwzględniona	Proponowane wątki znajdują się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi, w tym m.in. w Działaniu 1.2.1 (łańcuchy dostaw).
218.	Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot	56	Województwo pomorskie będzie głównym obszarem działań inwestycji w energetykę wiatrową w polskiej strefie Bałtyku stąd pomorscy przedsiębiorcy staną przed szansą udziału w łańcuchu dostaw, często inwestorów działających na globalną skalę. Niezbędne będą działania wspierające tak by przedsiębiorcy mogli spełnić wszelkie niezbędnych kryteria udziału w łańcuchu dostaw.	Nowy punkt w Zakresie interwencji Działania 1.3.4: wsparcie pomorskich przedsiębiorstw na rzecz ich udziału w łańcuchu dostaw inwestorów morskiej energetyki wiatrowej	Uwaga częściowo uwzględniona	Proponowane wątki znajdują się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi, w tym m.in. w Działaniu 1.2.1 (łańcuchy dostaw).
219.	Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot	56	Należy pamiętać o uwzględnieniu marki kulturalnej jako ważnym czynnika rozwoju przedsiębiorczości i innowacyjności.	Dodanie do Zakresu interwencji Działania 1.3.4.: Synergia potencjału pomorskich marek, w tym marek biznesowych, produktowych, terytorialnych, inwestycyjnych i kulturalnych itp. poprzez koordynację działań promocyjnych oraz realizację wspólnych kampanii marketingowych (mapa marek pomorskich).	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
220.	Gmina Stężyca	56	Z uwagi na bezpośredni dostęp województwa pomorskiego do Morza Bałtyckiego istotny jest również rozwój przemysłu jachtowego.	Zakres interwencji działania 1.3.4 wspieranie rozwoju i powstawania sektorów gospodarki wpisujących się w proinnowacyjną i proekologiczną wizję rozwoju regionu (np. ISP, przemysł filmowy i inne przemysły kreatywne, przemysł rowerowy, przemysł jachtowy żywność wysokiej jakości, w tym ekologiczna).	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
221.	Międzynarodowe Targi Gdańskie S.A.	56	Uzupełnienie zdania- uwzględnienie spotkań online	Działanie 1.3.4 Promocja gospodarcza regionu – Zakres interwencji: wprowadzanie cyfrowych rozwiązań (m.in. aplikacji mobilnych) wspierających przyciąganie, zakorzenianie, i rozwijanie talentów w regionie (np. nauka języka, wynajem mieszkań, mobilność, staże i praktyki, oferty pracy itp.), a także cyfrowych rozwiązań w zakresie kontaktów społecznych, relacji handlowych – targi, wystawy i konferencje, rozrywka itp.	Uwaga uwzględniona	Proponowane wątki znajdują się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi, m.in. w Działaniu 1.3.2 Wsparcie eksportu.
222.	Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot	56	Brak	Działanie 1.3.4 Promocja gospodarcza regionu – Zakres interwencji, propozycja dodania punktu: Organizacja targów i wystaw związanych tematycznie z wiodącymi branżami Pomorza	Uwaga częściowo uwzględniona	Niektóre elementy proponowanego zapisu zostaną uwzględnione w projekcie we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
223.	Urząd Miasta Rumia	56	Województwo pomorskie będzie głównym obszarem działań inwestycji w energetykę wiatrową w polskiej strefie Bałtyku stąd pomorscy przedsiębiorcy staną przed szansą udziału w łańcuchu dostaw, często inwestorów działających na globalną skalę. Niezbędne będą działania wspierające tak by przedsiębiorcy mogli spełnić wszelkie niezbędnych kryteria udziału w łańcuchu dostaw.	Nowy punkt w „zakresie interwencji”: wsparcie pomorskich przedsiębiorstw na rzecz ich udziału w łańcuchu dostaw inwestorów morskiej energetyki wiatrowej	Uwaga uwzględniona	Wątki ujęte w treści dokumentu, m.in. w Działaniu 1.2.1 Transformacja przedsiębiorstw.
224.	Urząd Miejski w Gdańsku	56	Jeśli zależy nam na przyciągnięciu pracowników wysoko wykwalifikowanych to musimy zaproponować im przestrzeń do życia o wysokiej jakości, w tym atrakcyjnych przestrzeni publicznych.	Działanie 1.3.4 - Zakres interwencji: Wspieranie inicjatyw na rzecz poprawy jakości przestrzeni publicznych, miejsc do rekreacji i wypoczynku na świeżym powietrzu, w celu poprawy jakości życia, a tym samym przyciągania atrakcyjnych pracowników dla których wysoka jakość życia jest jednym z kluczowych atraktorów.	Uwaga uwzględniona	Niektóre elementy proponowanego zapisu zostaną uwzględnione w projekcie we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
225.	Urząd Miejski w Gdańsku	56	-	Działanie 1.3.4 - Zakres interwencji: W zakresie interwencji nie ujęto tematyki społecznej odpowiedzialność biznesu realizowanej na rzecz budowania potencjału regionu (umiejscowiono ją jako przesłankę wśród wartości zasobów pracy w projekcie Strategii). Należy wykorzystać aktywną współpracę w zakresie CSR w szerszym zakresie aniżeli tylko o obrębie zasobów pracy, w tym w zakresie realizacji pozostałych celów gospodarczych SRWP2030, np. kampanie promocyjne, etc.	Uwaga częściowo uwzględniona	Niektóre elementy proponowanego zapisu zostaną uwzględnione w projekcie we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
226.	Stowarzyszenie Polska 2050 w Warszawie	56	Lepsze efekty można osiągnąć pokazując województwo w szerokim spektrum gospodarczym. Faworyzowanie gospodarki morskiej stawia w gorszej sytuacji gminy południa województwa.	Działanie 1.3.4 - Zakres interwencji: rozwój współpracy z markami biznesowymi budzącymi bezpośrednie skojarzenie z regionem, zwłaszcza związanych z gospodarką morską (porty, stocznie, przemysł jachtowy, offshore) , ISP	Uwaga nieuwzględniona	Cechą odróżniającą województwo pomorskie od innych regionów jest dostęp do morza (analiza SWOT).
227.	Stowarzyszenie Polska 2050 w Warszawie	56	Przypisane tu działania lepiej pasują do Działanie 1.3.3 Konkurencyjne uczelnie	Działanie 1.3.4 - Zakres interwencji: przeniesienie działań: „promocja przedsiębiorczości akademickiej oraz wsparcie kadr naukowych o specjalnościach istotnych dla gospodarki regionu (ISP) oraz promocja oferty pomorskiego szkolnictwa wyższego („Live more. Pomerania”, kompleksowa oferta, stypendia marszałka województwa pomorskiego, doktoraty wdrożeniowe)” do: Działanie 1.3.3 Konkurencyjne uczelnie	Uwaga nieuwzględniona	Zapisy dotyczą zadań promocyjnych stąd zostały wskazane w 1.3.4 Promocja gospodarcza regionu.
Cel szczegółowy 2 Atrakcyjny rynek pracy						
228.	Osoba prywatna	57	Sytuacja kobiet jest oczywista, znana i permanentnie pomijana w rozwiązaniach na poziomie regionu. Wskaźnikiem rezultatu może być ilość % kobiet w zarządach najwyższy w Polsce/przyjęcie polityk wspierających określone mechanizmy wsparcia kobiet np. w 30% gmin regionu.	Opis CS 2 Atrakcyjny rynek pracy: Poprawianie sytuacji kobiet na rynku pracy poprzez działania likwidujące bariery w postaci braku realizacji funkcji opiekuńczej nad dziećmi oraz opracowanie i promowanie polityk i mechanizmów likwidujące bariery w zakresie awansu i wynagrodzenia.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajduje się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi – m.in. Priorytet 2.2.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
229.	Osoba prywatna	57	Sytuacja kobiet jest oczywista, znana i permanentnie pomijana w rozwiązaniach na poziomie regionu. Wskaźnikiem rezultatu może być ilość % kobiet w zarządach najwyższy w Polsce/przyjęcie polityk wspierających określone mechanizmy wsparcia kobiet np. w 30% gmin regionu.	Cel szczegółowy 2. Atrakcyjny rynek pracy. Poprawianie sytuacji kobiet na rynku pracy poprzez działania likwidujące bariery w postaci braku realizacji funkcji opiekuńczej nad dziećmi oraz opracowanie i promowanie polityk i mechanizmów likwidujących bariery w zakresie awansu i wynagrodzenia.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajduje się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi – m.in. Priorytet 2.2.
230.	Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot	57	Sytuacja kobiet jest oczywista, znana i permanentnie pomijana w rozwiązaniach na poziomie regionu. Wskaźnikiem rezultatu może być ilość % kobiet w zarządach najwyższy w Polsce/przyjęcie polityk wspierających określone mechanizmy wsparcia kobiet np. w 30% gmin regionu.	Cel szczegółowy 2. Atrakcyjny rynek pracy. Poprawianie sytuacji kobiet na rynku pracy poprzez działania likwidujące bariery w postaci braku realizacji funkcji opiekuńczej nad dziećmi oraz opracowanie i promowanie polityk i mechanizmów likwidujących bariery w zakresie awansu i wynagrodzenia.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajduje się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi – m.in. Priorytet 2.2.
231.	Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot	57	Rozwój doradztwa zawodowego zarówno z zakresie warsztatów grupowych jak i poradnictwa indywidualnego dedykowanego dzieciom, młodzieży oraz osobom ze szczególnymi potrzebami, dostosowanego do ich predyspozycji i możliwości. Istotnym jest dostosowanie warunków pracy do aktualnej sytuacji na rynku pracy. Umiejętne odpowiadanie na szczególne potrzeby pracowników np. niepełnosprawnych, długotrwale bezrobotnych, kobiet powracających na rynek pracy po urodzeniu dziecka itp.	Cel szczegółowy 2, dodanie: Rozwój doradztwa zawodowego dedykowanego dla dzieci i młodzieży oraz dla osób ze szczególnymi potrzebami. Dostosowanie warunków zatrudnienia do aktualnej sytuacji na rynku pracy.	Uwaga uwzględniona/ Uwaga niezasadna	Proponowany zapis częściowo (w zakresie osób ze szczególnymi potrzebami) znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi (w opisie Celu Szczegółowego). Natomiast pozostałe uwagi zostaną rozpatrzone na etapie tworzenia ostatecznego kształtu RPS w zakresie edukacji i kapitału społecznego.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
232.	Urząd Miejski w Gdańsku	57	Proponuje się rozwinięcie kwestii związanych z aktywizacją osób biernych zawodowo. Kwestia ta jest bardzo istotna z uwagi na potrzeby kadrowe rynku pracy i przeciwdziałanie polaryzacji ekonomicznej mieszkańców województwa.	-	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajduje się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi - Działanie 2.1.1.
233.	Urząd Miejski w Gdańsku	57	Zauważalny jest brak ukierunkowania działań na wzrost kompetencji sektora publicznego jako atrakcyjnego pracodawcy i partnera gospodarczego, działającego w oparciu o nowoczesne systemy i narzędzia. Zrównoważony rozwój kompetencji i narzędzi w sektorze biznesowym i administracji.	-	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis częściowo (w zakresie kompetencji sektora publicznego) znajdzie się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi (w opisie Celu szczegółowego). Natomiast pozostałe uwagi zostaną rozpatrzone na etapie tworzenia regionalnych programów strategicznych (RPS). Ich ewentualne uwzględnienie zależy będzie od ostatecznego kształtu RPS w zakresie mobilności i komunikacji.
234.	Urząd Miejski w Gdańsku	57	-	Wskaźnik - Powinno się wymienić liczbę studentów objętych programem; zakres interwencji – powinny być wymienione doktoraty badawcze, konkursy studenckie	Uwaga nieuwzględniona	Proponowany wskaźnik nie jest reprezentatywny dla zapisów dot. Priorytetu/Działania – w ograniczonym stopniu odzwierciedla zapisy dot. planowanych działań i zakładanych efektów.
235.	Urząd Miejski w Gdańsku	57	Ponieważ o tych podmiotach nie wspomniano w tym rozdziale.	Dopisać: „Sieciowanie – poprzez inkubatory/akceleratorzy oraz parki technologiczne.”	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
236.	Stowarzyszenie Polska 2050 w Warszawie	57	Wskaźnik ten zdecydowanie określa konkurencyjność uczelni a nie promocję regionu.	Propozycja przeniesienia wskaźnika Wskaźnik: Liczba studentów i doktorantów korzystających z programów stypendialnych przenieść do: Działanie 1.3.3 Konkurencyjne uczelnie	Uwaga uwzględniona	Wskaźnik zostanie przeniesiony.
237.	Pomorska Izba Rzemieślnicza Małych i Średnich Przedsiębiorstw	57	Rozwój dualnego systemu kształcenia zawodowego w dużym stopniu powinien przyczynić się do podejmowania własnej działalności gospodarczej przez osoby młode i , co jest z tym związane, mieć istotny wpływ na redukcję poziomu bezrobocia na szczeblu lokalnym i regionalnym.	– wzmacnianie postaw przedsiębiorczych, wspieranie zakładania działalności gospodarczej, wspieranie rozwoju talentów i umiejętności oraz popularyzację kształcenia ustawicznego oraz kształcenia zawodowego zwłaszcza w systemie dualnym, w szczególności w zakresie ISP oraz branż kluczowych dla gospodarki, w tym branż związanych z gospodarką morską (Priorytet 2.1); – wspieranie przedsiębiorców w angażowanie się w kształcenie zawodowe (system dualny) oraz w tworzeniu atrakcyjnych miejsc pracy poprzez inspirowanie zmian w organizacji i zarządzaniu dla uzyskania synergii pomiędzy celami przedsiębiorstwa i satysfakcją oraz bezpieczeństwem pracowników, a także wspieranie dostępności i jakości oferty zorganizowanych form opieki nad dziećmi do lat 3 (Priorytet 2.2);	Uwaga niezasadna	Uwagi zostaną rozpatrzone na etapie tworzenia ostatecznego kształtu RPS w zakresie edukacji i kapitału społecznego.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
238.	Urząd Miejski w Gdańsku	58	Promocja idei wolontariatu jest kluczowa z punktu widzenia rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Jest także, szczególnie dla młodych osób pierwszym krokiem do rozwoju zawodowego. Treść RPS skupia się na edukacji formalnej, co nie znajduje uzasadnienia w kontekście rozwoju kompetencji kluczowych.	Sugerowana zmiana: Doskonalenie warunków do rozwoju zawodowego Pomorzan opartego na podnoszeniu świadomości mieszkańców na temat korzyści wynikających z rozwijania posiadanych talentów i umiejętności oraz uczenia się przez całe życie. Podejmowanie działań służących aktywizacji zawodowej oraz wzmacnianiu postaw przedsiębiorczych mieszkańców, zwłaszcza cudzoziemców i osób starszych. Zwiększenie otwartości i elastyczności Pomorzan w podejściu do zarządzania własną karierą zawodową adekwatnie do zachodzących trendów globalnych i prognozowanych zmian społeczno-gospodarczych. Wzmocnienie roli wolontariatu w ustawicznym rozwoju kompetencji kluczowych pomorzan. Tworzenie warunków dla rozwoju i wzmacniania edukacji nieformalnej.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
239.		58/ 68	Zaznaczenie roli III sektora w realizacji określonych celów, priorytetów i działań buduje potencjał współpracy, które efektywniej będzie można wykorzystywać w realizacji RPS.	Cel 2, priorytet 2.1 oraz Cel 3. Proponuje się rozszerzyć kryteria strategiczne lub specyficzne o partnerstwo publiczno-społeczne.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

240.	Pomorska Izba Rzemieśnicza Małych i Średnich Przedsiębiorstw	58	Powinny nadal stanowić zasadniczy filar wsparcia dla przedsiębiorców w nowej perspektywie finansowej UE. Założenie dotyczące zwiększenia skali instrumentów zwrotnych jest naszym zdaniem ryzykowne, ponieważ głównym beneficjentem funduszy w nowej perspektywie mają być firmy małe i mikro, które oczekują szerokiego, realnego wsparcia. Jak pokazują doświadczenia ostatnich lat to głównie tego typu firmy zniechęcały się do korzystania ze wsparcia w obliczu stworzonych dla nich barier takich, jak wysoki udział własny związany z koniecznością zainwestowania dużych środków własnych bądź skorzystania z kredytów bankowych. W ramach regionalnych programów operacyjnych, powinien być stworzony system przyjaznych dla małych firm instrumentów dotacyjnych. W innym przypadku możliwości wsparcia dla najmniejszych firm mogą zostać znacząco ograniczone, co prawdopodobnie doprowadzi do spadku zainteresowania funduszami i niskim wykorzystaniem środków UE. Powinniśmy wspólnie dążyć do zwiększenia dostępności MŚP do środków unijnych zarówno w ramach programów regionalnych jak i krajowych. Reprezentowane przez naszą organizację firmy rzemieślnicze są zainteresowane przede wszystkim wsparciem o charakterze inwestycyjnym (dotacje na maszyny, budynki, samochody itp.). Na szczególną	realizacja powyższych działań będzie prowadzona w ramach otwartego dialogu pomiędzy partnerami rynku pracy sprzyjającego m. in. sieciowaniu instytucji, tworzeniu platform współpracy i integracji środowisk mających wpływ na rynek pracy oraz dążeniu do wykorzystania najnowszych narzędzi informatycznych. Instrumenty o charakterze dotacyjnym powinny stanowić zasadniczy filar wsparcia dla przedsiębiorców.	Uwaga do rozważenia na dalszym etapie prac	Uwaga zostanie rozpatrzona na etapie tworzenia programu regionalnego na lata 2021-2027. Jej ewentualne uwzględnienie zależeć będzie od ostatecznego kształtu programów polityki spójności na lata 2021-2027 oraz dokumentów je operacjonalizujących.
------	--	----	--	---	---	---

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
			uwagę zasługują inicjatywy wspierające rozwój firm rzemieślniczych, w tym nowych inicjatyw młodego pokolenia rzemieślników, w formie udostępniania (do wynajęcia lub zakupu) atrakcyjnych powierzchni (hale / boxy modułowe) w parkach przemysłowo-logistycznych (np. projekt Rumia Invest Park).			

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
241.	Bractwo Przygody Almanak Stowarzyszenie Kultury Fizycznej Rada Imigrantów i Imigrantek przy Prezydencie Miasta Gdańska Stowarzyszenie dla osób z Chorobą Parkinsona i Chorobami Zwyrodnieniowymi Mózgu Park On	58	Propozycja realizacji idei wsparcia przez profesjonalnych tancerzy środowiska osób z chorobą Parkinsona wg metody Dance for PD. Od 2010 roku tancerze amerykańscy opracowali i przeszkolili w wielu krajach na większości kontynentów terapeutów, którzy są przygotowani do rehabilitacji chodu osób z chorobą Parkinsona. Poza unikalnym wsparciem w rehabilitacji ta metoda odpowiada też na zapotrzebowanie środowiska profesjonalnych tancerzy. Jak wiadomo specyfika tego zawodu jest związana z krótszym niż przeciętny okresem aktywności zawodowej. Wymaga często od tancerzy przekwalifikowania zawodowego- uzyskanie wiedzy w tym zakresie jest świetnym sposobem na połączenie tych grup społecznych. Założenie Dance for PD obejmuje również zaproszenie na takie zajęcia uczestników do instytucji kultury- sal baletowych (w godzinach niewykorzystywanych przez tancerzy) stwarza to dodatkowe wsparcie i dowartościowanie osób narażonych na wykluczenie ze względu na stygmatyzujące objawy choroby. Stwarza też grupę, która będzie świetnym propagatorem działań kulturalnych.	Instytut Zarządzania w Ochronie Zdrowia Łazarskiego opublikował koszty ekonomiczne i społeczne w związku z opieką medyczną i koniecznością rezygnacji z pracy osób chorych na ch. Parkinsona. Liczba osób w woj. pomorskim (dane za rok 2016) to 5 753 osób. Koszty medyczne poniesione w 2016 r. tylko w tej grupie chorych (na podstawie rozliczonych świadczeń) to 4 234 349 zł. Osoby te są zagrożone wykluczeniem społecznym ze względu na stygmatyzujące objawy takie jak dyskinezy, drżenia, sztywność, upadki, powolność ruchu, cicha mowa, zaburzenia równowagi, depresję. Prognozy przewidują, że liczba osób z chorobą Parkinsona podwoi się w 2040 roku. Niestety doniesienia medyczne wskazują, że może być nawet większa ze względu na konsekwencje SARS COVID 19.	Uwaga częściowo uwzględniona / Uwaga niezasadna	Proponowany zapis częściowo znajdzie się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi. Natomiast część uwag zostanie rozpatrzona na etapie tworzenia ostatecznego kształtu RPS w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego i wrażliwości społecznej.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
242.	Stowarzyszenie Polska 2050 w Warszawie	58	Proponowana zmiana pozwala ocenić nie tylko ilość szkoleń ale i ich jakość a w szczególności efekt jakim powinno być uzyskanie zatrudnienia.	Cel szczegółowy 2, propozycja zmiany wskaźnika z: „Odsetek osób dorosłych w wieku 25-64 lata uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu” na: „Odsetek osób bezrobotnych, które po szkoleniach znalazły miejsce pracy oraz odsetek osób pracujących, które po szkoleniach podniosły swoje kwalifikacje”	Uwaga nieuwzględniona	Proponowana zmiana dotyczy jednego ze wskaźników kontekstowych, które są przeniesione z projektu SRWP 2030. Ich zmiana wymaga zmian w zapisach SRWP 2030.
243.	Urząd Miasta Malborka	-	-	Priorytet 2.1 Kompetentny pracownik: Należy umożliwić kształcenie ustawiczne pracownikom JST (nie tylko publiczne służby zatrudnienia i instytucje rynku pracy), szczególnie w obszarach, które są nowe dla samorządów i wymagają zdobycia wiedzy technicznej.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
244.	Gdańska Rada Organizacji Pozarządowych	59	Od osoby wchodzącej na rynek pracy pracodawcy wymagają doświadczenie, którego młodzi nie mają jak zdobyć. Utrudniony jest dostęp do praktyk zawodowych, w tym studentów. Wspieranie takich form kształcenia zawodowego pozwoli na zwiększenie atrakcyjności młodych pracowników na rynku pracy.	Działanie 2.1.1 Adaptacyjny system rozwoju zawodowego Pomorza. Zakres interwencji – dodanie punktu: Rozwój wolontariatu, staży, praktyk studenckich jako formy przygotowującej aktywności zawodowej	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
245.	Urząd Miejski w Gdańsku	59	Promocja idei wolontariatu jest kluczowa z punktu widzenia rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Jest także, szczególnie dla młodych osób pierwszym krokiem do rozwoju zawodowego.	Działanie 2.1.1. W zakresie interwencji dodać punkty: – wzmocnienie roli wolontariatu jako narzędzia zdobywania kompetencji kluczowych i kwalifikacji – tworzenie warunków rozwoju edukacji nieformalnej	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
246.	Regionalna Izba Gospodarcza Pomorza	59	Doradztwo zawodowe nie w dotychczasowej formie urzędów ale w wersji on-line oparte o wykorzystanie AI do analizy ofert rynku pracy, tworzenia na ich bazie pożądanych kompetencji (CV) i morfologii bezrobotnych. Dane te będą stanowiły podstawę do wprowadzania zmian w programach edukacyjnych celem lepszego ich dostosowania do zmieniających się potrzeb rynku	Działanie 2.1.1 - Zakres interwencji. Dopisać punkt: wykorzystanie sztucznej inteligencji AI do tworzenia profesjonalnego doradztwa zawodowego w wersji on-line	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
247.	Urząd Miejski we Władysławowie	59	Szacuje się, że inwestycja w MFW na Morzu Bałtyckim wygeneruje ok 60 mld wartości dodanej do PKB i stworzy ok 70 tyś miejsc pracy w całej Polsce. Jest to inwestycja, która poza samą budową wymagać będzie stałego serwisowania przez ok 25 – 30 lat , a co za tym idzie wymagać będzie specjalistycznej kadry pracowniczej. Rozważając nową perspektywę finansową powinno się uwzględnić działania, na które będzie duże zapotrzebowanie rynku.	Działanie 2.1.1 Adaptacyjny system rozwoju zawodowego Pomorzan. Zakres interwencji zarówno dla rozwoju zawodowego jak i dla szkolnictwa powinien uwzględniać największą inwestycję realizowaną na pomorzu tj. Budowę Morskich Farm Wiatrowych na Bałtyku, która będzie realizowana po roku 2024. Zarówno budowa jak i specjalistyczny serwis przez kolejne 25 – 30 lat będzie wymagał specjalistów w tej dziedzinie.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
248.	Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot	59	Szacuje się, że inwestycja w MFW na Morzu Bałtyckim wygeneruje ok 60 mld wartości dodanej do PKB i stworzy ok 70 tyś miejsc pracy w całej Polsce. Jest to inwestycja, która poza samą budową wymagać będzie stałego serwisowania przez ok 25 – 30 lat , a co za tym idzie wymagać będzie specjalistycznej kadry pracowniczej. Rozważając nową perspektywę finansową powinno się uwzględnić działania, na które będzie duże zapotrzebowanie rynku.	Działanie 2.1.1 Adaptacyjny system rozwoju zawodowego Pomorzan. Zakres interwencji zarówno dla rozwoju zawodowego jak i dla szkolnictwa powinien uwzględniać największą inwestycję realizowaną na pomorzu tj. Budowę Morskich Farm Wiatrowych na Bałtyku, która będzie realizowana po roku 2024. Zarówno budowa jak i specjalistyczny serwis przez kolejne 25 – 30 lat będzie wymagał specjalistów w tej dziedzinie.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
249.	Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot	59	Brak	Działanie 2.1.1 Adaptacyjny system rozwoju zawodowego Pomorza. Propozycja dodania działań: wsparcie subsydiowania zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami i promowanie wykorzystania ich potencjału w kręgu przedsiębiorców Pomorza promowanie dobrych praktyk w zatrudnieniu osób zagrożonych wykluczeniem mających miejsce w kraju oraz poza jego granicami, do powielenia w Pomorskim, a także promowanie wymiany wiedzy pomiędzy pracodawcami rozwój pomorskiego funduszu talentów o wsparcie osób ze szczególnymi potrzebami budowa rozpoznawalnej marki przemysłu spotkań biznesowych w tym w oparciu o społeczną odpowiedzialność biznesu; działania wspierające rozwój JST jako atrakcyjnego pracodawcy poprzez m.in. cyfryzację, szkolenia, rozwój kompetencji miękkich, szkolenia, wdrażanie standardów obsługi;	Uwaga częściowo uwzględniona / Uwaga niezasadna	Proponowany zapis częściowo (w zakresie osób ze szczególnymi potrzebami oraz kompetencji administracji publicznej) znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi. Natomiast część uwag (subsydiowanie zatrudnienia) zostanie rozpatrzonych na etapie tworzenia ostatecznego kształtu RPS w zakresie w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego i wrażliwości społecznej.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
250.	Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot	59	Takie osoby, szczególnie w wieku dojrzałym rzadko korzystają z usług centrów kształcenia ustawicznego. Ich stan zdrowia, poziom edukacji, zdolności, predyspozycje, leki i psychika często uniemożliwiają podjęcie systematycznej nauki nowego zawodu lub nauki zawodu o większym stopniu skomplikowania. To często jest przyczyną ich marginalizacji. Ciągłe zbyt mało osób korzysta z usług poradnictwa zawodowego, ponieważ nie widzi w tym sensu. Dlatego istotne jest pokazywanie korzyści wynikających z korzystania z doradztwa zawodowego.	Działanie 2.1.1 Adaptacyjny system rozwoju zawodowego Pomorza Propozycja dodania działań: Wspieranie procesów przekwalifikowywania zawodowego osób w wieku 50+, OzN i osób ze szczególnymi potrzebami. Promowanie usług poradnictwa zawodowego Inicjowanie i wspieranie współpracy lokalnych podmiotów aktywizacji zawodowej, pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis częściowo (w zakresie osób ze szczególnymi potrzebami) znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi. Natomiast pozostała część już znajduje się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
251.	Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot	59		Działanie 2.1.1 Adaptacyjny system rozwoju zawodowego Pomorza Propozycja dodania działań: rozwój doradztwa zawodowego w kierunku doradztwa dla osób ze szczególnymi potrzebami poprawa dostępności do pośrednictwa pracy dla imigrantów np. w postaci bezpośredniego łączenia z pracodawcami (bazy zatrudnienia, portale matchmakingowe we współpracy z WUP oraz ARP) poprawa dostępu do publicznego poradnictwa zawodowego, ze szczególnym uwzględnieniem imigrantów oraz OzN wspieranie zatrudnienia osób wymagających wsparcia asystenta pracy oraz zmiana postaw oceny potencjału zawodowego tych osób upowszechnianie kształcenia w kierunku zawodów pomocowych: m.in. asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością, asystenta, opiekuna seniora, jako odpowiedź na nowe wyzwania demograficzne i starzenie się społeczeństwa;	Uwaga częściowo uwzględniona / Uwaga niezasadna	Proponowany zapis częściowo (w zakresie osób ze szczególnymi potrzebami) znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi. Część proponowanych zapisów już znajduje się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi. Natomiast część zapisów zostanie rozpatrzonych na etapie ostatecznego kształtu RPS w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego i wrażliwości społecznej oraz RPS w zakresie edukacji i kapitału społecznego.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
252.	Rumia Invest Park Sp. z o.o.	60	Wyzwania związane z wdrażaniem kompetencji nowoczesnej gospodarki, m.in. w obszarze rozwoju nowej gałęzi przemysłu wokół morskich farm wiatrowych będą wymagać nie tylko rozwijania istniejących podmiotów, ale także powstawania nowych podmiotów jak np. Pomorskiego Centrum Kompetencji Morskiej Energetyki Wiatrowej w Rumii, które jest wpisane w deklaracji powołania Pomorskiej Platformy Rozwoju Morskiej Energetyki Wiatrowej na Bałtyku.	Korekta Zakresu interwencji w Działaniu 2.1.2 wspieranie rozwoju kształcenia ustawicznego dostosowanego do potrzeb nowoczesnej gospodarki regionu (w szczególności w zakresie ISP oraz branż kluczowych dla gospodarki), w tym m.in. współpraca na rzecz wspieranie powstawania i rozwoju centrów kompetencji wzmacniających wdrażanie zielonych technologii, cyfryzacji, automatyzacji, sztucznej inteligencji, GOZ, technologii offshore czy przemysł 4.0,	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
253.	Regionalna Izba Gospodarcza Pomorza	60	Wyzwania związane z wdrażaniem kompetencji nowoczesnej gospodarki, m.in. w obszarze rozwoju nowej gałęzi przemysłu wokół morskich farm wiatrowych będą wymagać nie tylko rozwijania istniejących podmiotów, ale także powstawania nowych podmiotów jak np. Pomorskiego Centrum Kompetencji Morskiej Energetyki Wiatrowej w Rumi, które jest wpisane w deklaracji powołania Pomorskiej Platformy Rozwoju Morskiej Energetyki Wiatrowej na Bałtyku	wspieranie rozwoju kształcenia ustawicznego dostosowanego do potrzeb nowoczesnej gospodarki regionu (w szczególności w zakresie ISP oraz branż kluczowych dla gospodarki), w tym m.in. współpraca na rzecz wspieranie powstawania i rozwoju centrów kompetencji wzmacniających wdrażanie zielonych technologii, cyfryzacji, automatyzacji, przemysł 4.0 sztucznej inteligencji, - przemysł 5.0, technologii offshore czy GOZ	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
254.	Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot	60	Wyzwania związane z wdrażaniem kompetencji nowoczesnej gospodarki, m.in. w obszarze rozwoju nowej gałęzi przemysłu wokół morskich farm wiatrowych będą wymagać nie tylko rozwijania istniejących podmiotów, ale także powstawania nowych podmiotów jak np. Pomorskiego Centrum Kompetencji Morskiej Energetyki Wiatrowej w Rumii, które jest wpisane w deklaracji powołania Pomorskiej Platformy Rozwoju Morskiej Energetyki Wiatrowej na Bałtyku	wspieranie rozwoju kształcenia ustawicznego dostosowanego do potrzeb nowoczesnej gospodarki regionu (w szczególności w zakresie ISP oraz branż kluczowych dla gospodarki), w tym m.in. współpraca na rzecz wspieranie powstawania i rozwoju centrów kompetencji wzmacniających wdrażanie zielonych technologii, cyfryzacji, automatyzacji, przemysł 4.0 sztucznej inteligencji, - przemysł 5.0, technologii offshore czy GOZ	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
255.	Gmina Miasto Ustka	57-60	Brak zapisów dot. przedsiębiorstw społecznych.	Rozwój ekonomii społecznej, promocja przedsiębiorczości społecznej, stosowanie klauzul społecznych: Bardzo ważną rolę na rynku pracy odgrywają m.in. spółdzielnie socjalne, które włączają w rynek pracy osoby z różnymi problemami, dają szansę na zatrudnienie, pomagają utrzymać pracę osobom, które na otwartym rynku nie są w stanie pracować stale.	Uwaga częściowo uwzględniona	Niektóre elementy proponowanego zapisu zostaną uwzględnione w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
256.	Pomorska Izba Rzemieśnicza Małych i Średnich Przedsiębiorstw	60	Działanie 2.1.2. Wysokie kwalifikacje mieszkańców Pomorza / Zakres interwencji – dodać odpowiednio wyłuszczone	- wspieranie rozwoju kształcenia zawodowego (zwłaszcza w systemie dualnym) oraz ustawicznego dostosowanego do potrzeb nowoczesnej gospodarki regionu (w szczególności w zakresie ISP oraz branż kluczowych dla gospodarki), w tym m. in. współpraca na rzecz rozwoju centrów kompetencji wzmacniających wdrażanie zielonych technologii, cyfryzacji, automatyzacji, sztucznej inteligencji, GOZ, czy przemysł 4.0, – wspieranie działań na rzecz zachowania i odtwarzania ginących zawodów oraz ich sukcesji, rozwój współpracy pomiędzy instytucjami działającymi w obszarze kształcenia ustawicznego oraz kształcenia zawodowego, zwłaszcza w rzemiośle, ze szczególnym uwzględnieniem dorobku i inicjatyw pomorskich rzemieślników	Uwaga niezasadna	Uwagi zostaną rozpatrzone na etapie ostatecznego kształtu RPS w zakresie edukacji i kapitału społecznego.
257.	Pomorska Sieć Leader	60	Realizacja przedmiotowego zadania wymaga dopasowania interwencji do specyficznych potrzeb danego subregionu – potrzeby te są różne w różnych częściach naszego województwa. Stąd istnieje potrzeba wypracowania oddolnego na poziomie lokalnym idei realizacji tego typu projektów.	Kryteria strategiczne (specyficzne). Proponujemy dodanie kryterium: „Projekt wypracowany oddolnie na poziomie lokalnym i dopasowanych do specyfiki lokalnych potrzeb”.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
258.	Pomorska Sieć Leader	60	Zakres interwencji w ramach działania jest predysponowany do realizacji przez NGO, w tym LGD/LGR, które mają doświadczenie z realizacji tego typu projektów a jednocześnie znają specyfikę lokalną oraz potrzeby poszczególnych subregionów (szczególnie w tematyce zachowania i odtwarzania ginących zawodów).	Kryteria strategiczne (specyficzne). Dodanie kryterium „Projekty realizowane przez NGO, w tym LGD/LGR”.	Uwaga częściowo uwzględniona	Niektóre elementy proponowanego zapisu znajdują się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
259.	Urząd Miasta Rumia	60	Wyzwania związane z wdrażaniem kompetencji nowoczesnej gospodarki, m.in. w obszarze rozwoju nowej gałęzi przemysłu wokół morskich farm wiatrowych będą wymagać nie tylko rozwijania istniejących podmiotów, ale także powstawania nowych podmiotów jak np. Pomorskiego Centrum Kompetencji Morskiej Energetyki Wiatrowej w Rumii, które jest wpisane w deklaracji powołania Pomorskiej Platformy Rozwoju Morskiej Energetyki Wiatrowej na Bałtyku.	- wspieranie rozwoju kształcenia ustawicznego dostosowanego do potrzeb nowoczesnej gospodarki regionu (w szczególności w zakresie ISP oraz branż kluczowych dla gospodarki), w tym m.in. współpraca na rzecz wspieranie powstawania i rozwoju centrów kompetencji wzmacniających wdrażanie zielonych technologii, cyfryzacji, automatyzacji, sztucznej inteligencji, GOZ, technologii offshore czy przemysł 4.0,	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
260.	Urząd Miasta Rumia	61	Wyzwania związane z wdrażaniem kompetencji nowoczesnej gospodarki, m.in. w obszarze rozwoju nowej gałęzi przemysłu wokół morskich farm wiatrowych będą wymagać nie tylko rozwijania istniejących podmiotów, ale także powstawania nowych jak np. Pomorskiego Centrum Kompetencji Morskiej Energetyki Wiatrowej w Rumii, które jest wpisane w deklaracji powołania Pomorskiej Platformy Rozwoju Morskiej Energetyki Wiatrowej na Bałtyku (sygnatariuszem deklaracji postulującej realizację Centrum Kompetencji, jest m.in. Województwo Pomorskie).	Działania 2.1.2 - Przedsięwzięcia strategiczne Uwzględnienie przedsięwzięcia strategicznego pn. „Pomorskie Centrum Kompetencji Morskiej Energetyki Wiatrowej”	Uwaga nieuwzględniona	W RPS znajdują się jedynie przedsięwzięcia strategiczne o charakterze regionalnym Samorządu Województwa Pomorskiego i jego jednostek.
261.	Stowarzyszenie Polska 2050 w Warszawie	61	Proponowany zapis uzależnia prowadzone szkolenia od potrzeb pracodawców.	Propozycja modyfikacji wskaźnika: Liczba wspólnych projektów instytucji działających w obszarze kształcenia ustawicznego i pracodawców.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
262.	Osoba prywatna	61	W oczekiwaniach opisane jest wsparcie w zatrudnianiu seniorów, osób niepełnosprawnych. Nie jest zrozumiałe pomijanie w tym zakresie kobiet.	Priorytet 2.2 Atrakcyjny pracodawca. Zakres tematyczny. Uzupełnienie : promowanie przyjaznej kultury pracy ,która zapewni pracownikom możliwie duży wpływ na działalność przedsiębiorstw i podkreślenie wspierania tworzenia zespołów zróżnicowanych pod kątem płci, wspieranie polityki równego awansu dla kobiet i mężczyzn do poziomu zarządczego w firmach.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi - opis Celu Szczegółowego.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
263.	Osoba prywatna	61	W oczekiwaniach opisane jest wsparcie w zatrudnianiu seniorów, osób niepełnosprawnych. Nie jest zrozumiale pomijanie w tym zakresie kobiet.	Priorytet 2.2 Atrakcyjny pracodawca. Zakres tematyczny. Podkreślenie wspierania tworzenia zespołów zróżnicowanych pod kątem płci, wspieranie polityki równego awansu dla kobiet i mężczyzn do poziomu zarządczego w firmach.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi - opis Celu Szczegółowego.
264.	Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot	61	W oczekiwaniach opisane jest wsparcie w zatrudnianiu seniorów, osób niepełnosprawnych. Nie jest zrozumiale pomijanie w tym zakresie kobiet.	Priorytet 2.2 Atrakcyjny pracodawca. Zakres tematyczny. Podkreślenie wspierania tworzenia zespołów zróżnicowanych pod kątem płci, wspieranie polityki równego awansu dla kobiet i mężczyzn do poziomu zarządczego w firmach.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi - opis Celu Szczegółowego.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
265.	Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot			Priorytet 2.2 Atrakcyjny pracodawca. Propozycja dodania działań: rozwój kompetencji pracodawców w obszarze pracy z osobami ze szczególnymi potrzebami włączenie zadań z zakresu wspierania przedsiębiorczości społecznej; upowszechnienie nowych form innowacji społecznych, tworzenia odpowiedzialnych społecznie miejsc pracy promowanie różnorodnych form zatrudnienia, profesjonalizacji, a także tworzenia miejsc pracy w obszarach związanych z opieką wytnieniową; Wspieranie i promowanie aktywności zawodowej opiekunów rodzinnych osób zależnych, także w nowych formułach organizacji pracy (praca zdalna, praca na pół etatu, part time job itp.) połączone z rozwojem placówek pobytu dziennego dla osób zależnych (łącznik z RPS Zdrowie)	Uwaga częściowo uwzględniona / Uwaga niezasadna	Proponowany zapis częściowo (w zakresie osób ze szczególnymi potrzebami) znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi. Część proponowanych zapisów już znajduje się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi. Natomiast część zapisów (wsparcie asystenta, kształcenie zawodowe) zostanie rozpatrzona na etapie ostatecznego kształtu RPS w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego i wrażliwości społecznej.
266.	Urząd Miasta Malborka	-		Priorytet 2.2 Atrakcyjny pracodawca Należy rozważyć możliwość budowania odporności JST w oparciu o wzmacnianie kapitału ludzkiego. JST pod kątem zarządzania, możliwości rozwoju pozostaje w tyle względem prywatnych pracodawców, a często jest głównym pracodawcą w małych i średnich miastach	Uwaga częściowo uwzględniona	Niektóre elementy proponowanego zapisu znajdują się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
267.	Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot	62	Można wybrać wskaźnik. Ale wskaźnik w obszarze dotyczącym kobiet jest – jeden we wszystkich RPS - czymś co po prostu wypada.	Wskaźniki: – Luka płacowa 5% – Udział kobiet w Radach nadzorczych spółek z udziałem samorządów 45% – Udział kobiet w zarządach spółek prawa handlowego w regionie – 35%	Uwaga częściowo uwzględniona	Proponowane wskaźniki nie są reprezentatywne dla zapisów dot. Priorytetu/Działania – w ograniczonym stopniu odzwierciedlają zapisy dot. planowanych działań i zakładanych efektów. W projekcie RPS uwzględniono wskaźnik pn. „Wskaźnik zatrudnienia kobiet w wieku produkcyjnym”.
268.	Osoba prywatna	62	Można wybrać wskaźnik. Ale wskaźnik w obszarze dotyczącym kobiet jest – jeden we wszystkich RPS - czymś co po prostu wypada.	Wskaźniki: – Luka płacowa 5% – Udział kobiet w Radach nadzorczych spółek z udziałem samorządów 45% – Udział kobiet w zarządach spółek prawa handlowego w regionie – 35%	Uwaga częściowo uwzględniona	Proponowane wskaźniki nie są reprezentatywne dla zapisów dot. Priorytetu/Działania – w ograniczonym stopniu odzwierciedlają zapisy dot. planowanych działań i zakładanych efektów. W projekcie RPS uwzględniono wskaźnik pn. „Wskaźnik zatrudnienia kobiet w wieku produkcyjnym”.
269.	Osoba prywatna	62	Wskaźnik w obszarze dotyczącym kobiet jest – jeden we wszystkich RPS- czymś co po prostu wypada.	Można wybrać wskaźniki: – Luka płacowa 5% – Udział kobiet w Radach nadzorczych spółek z udziałem samorządów 45% – Udział kobiet w zarządach spółek prawa handlowego w regionie – 35%	Uwaga częściowo uwzględniona	Proponowane wskaźniki nie są reprezentatywne dla zapisów dot. Priorytetu/Działania – w ograniczonym stopniu odzwierciedlają zapisy dot. planowanych działań i zakładanych efektów. W projekcie RPS uwzględniono wskaźnik pn. „Wskaźnik zatrudnienia kobiet w wieku produkcyjnym”.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
270.	Urząd Miejski w Gdańsku	63	Propozycja rozszerzenia zapisu o usługi.	upowszechnienie nowych, internetowych form eksportu produktów i sprzedaży usług , w tym bazujących na wirtualnej i rozszerzonej rzeczywistości –wzrost kanałów on-line,	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
271.	Urząd Miejski w Gdańsku	63	-	Działanie 2.2.1 W zakresie interwencji dodać punkty: – aktywizacja zawodowa osób biernych zawodowo – W zakresie kryteriów strategicznych stosowanych jako preferencja: kryterium potrzeb grup wymagających szczególnego wsparcia	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
272.	Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot	64	Wskazane działanie ma wspomagać powrót kobiet po urodzeniu dziecka do aktywności zawodowej.	Działanie 2.2.2 Region przyjazny do pracy. Dodanie zapisu: Zapewnienie opieki nad dziećmi w celu umożliwienia kobietom powrotu na rynek pracy.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
273.	Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot	64	Brak	Działanie 2.2.2 Region przyjazny do pracy. Propozycja dodania punktów: Przeciwdziałanie dyskryminacji kobiet na rynku pracy Wspieranie procesów powrotu kobiet na rynek pracy po urodzeniu dziecka i okresie opieki nad nim Promowanie i umacnianie postaw tolerancji wobec cudzoziemców mieszkających i pracujących w regionie Wspieranie działań na rzecz wydłużenia okresu aktywności zawodowej pracowników, w tym efektywne wykorzystanie wiedzy i kompetencji osób w wieku przedemerytalnym/emerytalnym Przeciwdziałanie emigracji ekonomicznej, zwłaszcza pracowników o wysokich kwalifikacjach Upowszechnianie informacji o lokalnych punktach obsługi w zakresie pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego i innych form wsparcia osób szukających pracy (bez względu na wiek, płeć, narodowość)	Uwaga częściowo uwzględniona / Uwaga niezasadna	Część proponowanych zapisów już znajduje się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi. Natomiast część zapisów (promowanie i umacnianie postaw tolerancji wobec cudzoziemców mieszkających i pracujących w regionie) zostanie rozpatrzona na etapie ostatecznego kształtu RPS w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego i wrażliwości społecznej.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
274.	Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot	64	Wyłączenie z aktywności zawodowej wynika często nie tylko z konieczności zajmowania się małymi dziećmi, ale także niepełnosprawnymi członkami rodzin.	Działanie 2.2.2 Region przyjazny do pracy, Zakres interwencji: promowanie mechanizmów ułatwiających powrót na rynek pracy oraz łączenie obowiązków zawodowych z prywatnymi, m.in. w zakresie zapewnienia opieki nad osobami zależnymi, w tym wspieranie powstawania i rozwój istniejących miejsc zorganizowanej opieki nad dziećmi do lat 3, osobami z niepełnosprawnością	Uwaga częściowo uwzględniona / Uwaga niezasadna	Część proponowanych zapisów już znajduje się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi. Natomiast część zapisów (wspieranie powstawania i rozwój istniejących miejsc zorganizowanej opieki nad osobami z niepełnosprawnością) zostanie rozpatrzona na etapie tworzenia ostatecznego kształtu RPS w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego i wrażliwości społecznej.
275.	Urząd Miejski we Władysławowie	64	Dla prawidłowej realizacji celu należy stworzyć warunki umożliwiające powstawanie miejsc opieki nad osobami zależnymi – dzieci do 3 lat.	Działanie 2.2.2. Region przyjazny do pracy. Promowanie mechanizmów ułatwiających powrót na rynek pracy oraz łączenie obowiązków zawodowych z prywatnymi, m.in. w zakresie zapewnienia opieki nad osobami zależnymi, w tym wspieranie powstawania (budowa, adaptacja, modernizacja) i rozwój istniejących miejsc zorganizowanej opieki nad dziećmi do lat 3,	Uwaga do rozważenia na dalszym etapie prac	Uwaga zostanie rozpatrzona na etapie tworzenia programu regionalnego na lata 2021-2027. Jej ewentualne uwzględnienie zależy będzie od ostatecznego kształtu programów polityki spójności na lata 2021-2027 oraz dokumentów je operacjonalizujących.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
276.	Urząd Miejski w Gdańsku	64	-	Działanie 2.2.2 - Zakres interwencji: Propozycja dodania punktów: – wspieranie mechanizmów włączenia na rynek pracy biernych zawodowo, ze szczególnym uwzględnieniem osób o specjalnych potrzebach – wspieranie mechanizmów utrzymania na rynku pracy osób o specjalnych potrzebach, w tym osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych	Uwaga częściowo uwzględniona / Uwaga niezasadna	Część proponowanych zapisów już znajduje się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi. Natomiast część zapisów (wspieranie mechanizmów utrzymania na rynku pracy osób o specjalnych potrzebach, w tym osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych) zostanie rozpatrzona na etapie tworzenia ostatecznego kształtu RPS w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego i wrażliwości społecznej.
277.	Urząd Miejski w Gdańsku	64	-	Działanie 2.2.2 - Zakres interwencji: Propozycja rozbudowy o: propozycje: bony kulturalne, bilety komunikacji finansowane z UE i rozliczane z przewoźnikiem, dopłaty do czynszu administracyjnego (koszty stałe, ogrzewanie, itp.)	Uwaga do rozważenia na dalszym etapie prac	Uwaga zostanie rozpatrzona na etapie tworzenia programu regionalnego na lata 2021-2027. Jej ewentualne uwzględnienie zależeć będzie od ostatecznego kształtu programów polityki spójności na lata 2021-2027 oraz dokumentów je operacjonalizujących.
278.	Urząd Miejski w Gdańsku	64	-	Wskaźniki produktu. propozycje: bony kulturalne, bilety komunikacji finansowane z UE i rozliczane z przewoźnikiem, dopłaty do czynszu administracyjnego (koszty stałe, ogrzewanie, itp.)	Uwaga nieuwzględniona	Proponowane wskaźniki nie są reprezentatywne dla zapisów dot. Priorytetu/Działania – w ograniczonym stopniu odzwierciedlają zapisy dot. planowanych działań i zakładanych efektów.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
279.	Bractwo Przygody Almanak Stowarzyszenie Kultury Fizycznej Rada Imigrantów i Imigrantek przy Prezydencie Miasta Gdańska Stowarzyszenie dla osób z Chorobą Parkinsona i Chorobami Zwyrodnieniowymi Mózgu Park On		Od kilku lat nowe mieszkańcy Gdańska - imigranci - stanowią sobą dość liczną część regionalnej wspólnoty. Podniesienie poziomu ich wiedzy o historii i kulturze Pomorza w sposób naturalny będzie kształciło pozytywny wizerunek miejsca ich nowego zamieszkania, wzmacniało więzi społeczne.	dodać zdanie: Integracja imigrantów w społeczeństwo oraz podniesienie poziomu ich wiedzy o historii i kulturze Pomorza.	Uwaga niezasadna	Uwaga zostanie rozpatrzona na etapie tworzenia ostatecznego kształtu RPS w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego i wrażliwości społecznej.
280.	Rada Uczelni Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego	65	Niewątpliwie ogromna część wiedzy eksperckiej we wskazanych zakresach jest ulokowana w uczelniach dlatego też warto w tym działaniu przewidzieć szeroką współpracę z uczelniami	Działanie 2.3.1 Kompendium wiedzy o gospodarce i rynku pracy Pomorza - Zakres: Rozwijanie regionalnego systemu monitorowania gospodarki, rynku pracy i turystyki we współpracy z pomorskimi uczelniami z wykorzystaniem technologii cyfrowych, w tym wsparcie organizacji i funkcjonowania ogólnodostępnej platformy gromadzącej i prezentującej dane i analizy	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
281.	Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot	65		Działanie 2.3.1 Kompendium wiedzy o gospodarce i rynku pracy Pomorza. Propozycja dodania punktu do Zakresu: Tworzenie i rozwijanie lokalnych portali informacyjnych o gospodarce i rynku pracy	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
282.	Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot	65	Pomorskie Obserwatorium Gospodarcze: włączenie zagadnień z zakresu monitorowania inkluzji, innowacji społecznej w obszarze przedsiębiorczości oraz przedsiębiorczości społecznej do zadań Pomorskiego Obserwatorium Gospodarczego		Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
283.	Regionalna Izba Gospodarcza Pomorza	65	Brak	Działanie 2.3.1.Rozwijanie regionalnego systemu monitorowania i rejestrowania zdarzeń w gospodarce, rynku pracy, edukacji i turystyce z wykorzystaniem technologii cyfrowych, w tym wsparcie organizacji i funkcjonowania ogólnodostępnej platformy gromadzącej i prezentującej dane i analizy: – ciągłe rejestrowanie, prezentowanie, diagnozowanie i analizowanie operacji, zjawisk i trendów w gospodarce, z uwzględnieniem specyfiki subregionalnej, – optymalizacja podejmowanych decyzji z obszaru gospodarki, opieki medycznej, edukacji, turystyki – identyfikacja branż kluczowych oraz kompetencji istotnych dla rozwoju regionu, – tworzenie scenariuszy rozwojowych dla pomorskiej gospodarki na potrzeby trafnego ukierunkowania polityki społeczno-gospodarczej regionu.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
284.	Urząd Miejski w Gdańsku	65	Liczba odsłon portalu - Wydaje się to mało wymierny wskaźnik, może liczba os. objętych newsletterem??		Uwaga nieuwzględniona	Wskaźnik pn. „Liczba odsłon portalu uruchomionego w ramach Pomorskiego Obserwatorium Gospodarczego” w większym stopniu odzwierciedla zapisy Priorytetu/Działania.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
285.	Stowarzyszenie Polska 2050 w Warszawie	65	Zaproponowany wskaźnik wymusi większą aktywność twórców POG	Propozycja modyfikacji nazwy wskaźnika z: „Liczba odsłon portalu uruchomionego w ramach Pomorskiego Obserwatorium Gospodarczego” na : „Liczba profili pracodawców i użytkowników w Ramach Pomorskiego Obserwatorium Gospodarczego”	Uwaga nieuwzględniona	W obecnym kształcie zapisów nie przewiduje się zakładania indywidualnych profili na portalu Pomorskiego Obserwatorium Gospodarczego.
286.	Stowarzyszenie Polska 2050 w Warszawie	66	Zaproponowany wskaźnik wymusi większą aktywność twórców POG	Propozycja modyfikacji nazwy wskaźnika z: „Uruchomienie Pomorskiego Obserwatorium Gospodarczego” na: „Liczba analiz i publikacji w ramach Pomorskiego Obserwatorium Gospodarczego na temat rynku pracy oraz trendów w tym obszarze”.	Uwaga nieuwzględniona	Wskaźnik pn. „Uruchomienie Pomorskiego Obserwatorium Gospodarczego” w większym stopniu odzwierciedla zapisy Działania. Celem Działania nie jest tworzenie jak największej liczby dokumentów lecz jakość przeprowadzanych badań i analiz.
Cel szczegółowy 3 Inspirująca oferta turystyczna i czasu wolnego						

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
287.	Stowarzyszenie Północnokaszubska LGR	67	Styl	Turystyka jest czynnikiem rozwoju i przemian strukturalnych gospodarki lokalnej. Jest dziedziną wielosektorową. Z jednej strony, Wykorzystując zasoby przyrodnicze i kulturowe, branża turystyczna tworzy atrakcyjną i wyróżniającą się ofertę adekwatną do potrzeb współczesnego odbiorcy. Rozwijając Ten szybko rozwijający się sektor gospodarki przyczynia się do zwiększenia zatrudnienia i podwyższenia poziomu życia w regionie. Jednocześnie Z drugiej strony, właściwe zarządzanie sektorem turystycznym oraz planowe inwestycje ograniczają negatywny wpływ turystyki na środowisko przyrodnicze i kulturowe.	Uwaga nieuwzględniona	Uwaga jest niejasna.
288.	Stowarzyszenie Północnokaszubska LGR	67	Nie ma argumentów przemawiających za tym iż inwestycje w zakresie „szlaków konnych” są kluczowe dla oferty turystycznej Pomorza, to niszowa forma sportu i rekreacji, nie odpowiadająca potrzebom rynku.	Kluczowe są inwestycje udostępniające przestrzeń o walorach przyrodniczych, w zakresie infrastruktury rowerowej oraz wodnej, a także szlaków konnych.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
289.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	67	Nie jest spójne i czytelne tworzenie dwóch zadań (Pomorskie Trasy Rowerowe – etap 2 oraz Subregionalna Trasa Rowerowa – Euro Velo 20) – nie funkcjonuje takie określenie subregionalna – wszystko to mieści się w pomorskich trasach rowerowych i taki produkt powinien być promowany, trasa nr 20 też mieści się w pomorskich trasach rowerowych – przykład promocji tras przez województwo zachodniopomorskie	Stworzenie jednego zadania strategicznego: Pomorskie Trasy Rowerowe z zakresem 4 korytarzy rowerowych	Uwaga nieuwzględniona	Trasy rowerowe są realizowane w innym modelu niż proponowany obejmującym Pomorskie Trasy Rowerowe – etap 2 będące kontynuacją przedsięwzięcia pod nazwą Pomorskie Trasy Rowerowe o znaczeniu międzynarodowym R-10 i WTR (R-9).

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
290.	Urząd Miejski w Gdańsku	67	Cel 3 powinien uwzględniać i systematyzować w powiązaniu z RPS Edukacja i kapitał społeczny kwestie inwestycji w sektorze kultury. Do potrzeb o wymiarze regionalnym należą, m.in.: – budowa siedziby głównej Muzeum Gdańska, zmiany sieci filii bibliotecznych WMBP, – zadania z zakresu modernizacji budynków zabytkowych na cele prowadzenia działalności kulturalnej: budynek Poczty Polskiej, Miejski Teatr Miniatura, Sierociniec na Osieku, Zespół Przedbramia, Dwór Ernstall, Pod Zrębem 9 - jako miejsce kreatywnego spotkania kultury i biznesu i uzupełnienie rewitalizacji placu Wałowego – rozbudowa instytucji kultury w kompetencjach UMWP, które prowadzą działalność na terenie Gdańska – tu za przykład mogą posłużyć Teatr Wybrzeże, Muzeum Archeologiczne czy Opera Bałtycka w Gdańsku. W tym ostatnim przypadku w mojej opinii warto myśleć szerzej – forum muzyki na kształt NFM czy wrocławskiego Forum Muzyki. W ramach projektu zgłoszonego do KPO znalazła się również Budowa całorocznego krytego lodowiska w dzielnicy Ujeścisko w Gdańsku.	-	Uwaga niezasadna	Uwaga zostanie rozpatrzona na etapie tworzenia ostatecznego kształtu RPS w zakresie edukacji i kapitału społecznego.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
291.	Urząd Miejski w Gdańsku	67	RPS Edukacja i Kapitał Społeczny posiada Priorytet 2.1. Społeczne funkcje kultury, w RPS Gospodarczym powinien znaleźć analogicznie podkreślać kwestie kultury. Pominięto kwestie związane z przyciąganiem talentów w dziedzinie kultury. Nie są oni utożsamiani bezpośrednio z hasłem pracownicy, a bardziej z rolą twórców podnoszących potencjał regionu w zakresie oferty czasu wolnego, jakości życia, przyciągania turystów czy inwestorów. Przemysły kreatywne, design, moda w istotny sposób wpływają na innowacyjność. Cel wymaga rozbudowania o zagadnienia rozwoju obszaru kultury i promocji oferty kulturalnej, w tym z uwzględnieniem zmian technologicznych – postawienie na e-kulturę i zwiększenia jej dostępności w Internecie.	Brak oddania w RPS wpływu kultury na aspekt gospodarczy, w tym przemysły kreatywne, talenty w kulturze.	Uwaga częściowo uwzględniona / Uwaga niezasadna	Proponowany zapis dot. przemysłów kreatywnych znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi. Jeśli chodzi o pozostałe uwagi, zostaną one rozpatrzone na etapie tworzenia ostatecznego kształtu RPS w zakresie edukacji i kapitału społecznego.
292.	Urząd Miejski w Gdańsku	67	Uzupełnienie.	Ten szybko rozwijający się sektor gospodarki przyczynia się do zwiększenia zatrudnienia i podwyższenia poziomu życia w regionie oraz wpływa na wizerunek regionu.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
293.	Urząd Miejski w Gdańsku	67	Zgodnie z zapisami diagnozy Pomorskie wyróżniają atrakcyjne turystycznie zasoby dziedzictwa kulturowego: przede wszystkim Gdańsk z historycznym układem urbanistycznym i licznymi zabytkami oraz muzeami Zabytki są istotnym elementem oferty turystycznej regionu w zawiązku z czym powinny zostać uwzględnione w RPS	Uwzględnienie ochrony zabytków i dziedzictwa naturalnego w celu szczegółowym nr 3	Uwaga niezasadna	Uwaga zostanie rozpatrzona na etapie tworzenia ostatecznego kształtu RPS w zakresie edukacji i kapitału społecznego.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
294.	Urząd Miejski w Gdańsku	67	Odnowa substancji zabytkowej jest ważna dla rozwoju turystyki w regionie i powinna zostać uwzględniona w RPS	Uwzględnienie działań infrastrukturalnych w celu szczegółowym 3 RPS	Uwaga niezasadna	Uwaga zostanie rozpatrzona na etapie tworzenia ostatecznego kształtu RPS w zakresie edukacji i kapitału społecznego.
295.	Urząd Miejski w Gdańsku	67	Propozycja przeformułowania użytego sformułowania.	Należy wśród nich wymienić dbałość o kondycję fizyczną i zdrowie, poszukiwanie wyjątkowych i mało znanych miejsc przyrodniczych, odwiedzanie miejsc historycznych czy kreowanie całorocznej oferty dedykowanej różnym grupom odbiorców.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
296.	Urząd Miejski w Gdańsku	67	Propozycja rozszerzenia zapisu o szeroko rozumianą infrastrukturę.	Jej atrakcyjność jest oparta na wysokiej jakości oraz najnowszych rozwiązaniach technologicznych, infrastrukturalnych , architektonicznych, zagospodarowania przestrzeni publicznych i rozwiązaniach przemysłu HoReCa.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
297.	Urząd Miejski w Gdańsku	67	Uzupełnienie.	dzięki platformie i dedykowanym aplikacjom	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
298.	Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot		Ad. Cel szczegółowy 3. Zapis: W zakresie budowy i rozwoju markowej oferty turystycznej planuje się realizację niezbędnych inwestycji (Priorytet 3.1.1) będących kontynuacją dotychczasowych oraz nowe uzupełniające. Kluczowe są inwestycje w zakresie infrastruktury rowerowej oraz wodnej, w zakresie marin żeglarskich czy przystani kajakowych. Istotną rolę będą pełnić działania w zakresie infrastruktury odpowiadającej potrzebom rynku, takiej jak mała architektura, zagospodarowanie i oznakowanie szlaków, oznakowanie atrakcji turystycznych itp.	Opis celu przy realizacji kluczowych inwestycji nie uwzględnia zawartych w diagnozie cennych walorów przyrodniczych i inwestycji związanych z ich zagospodarowaniem i udostępnieniem. Dodatkowo tej grupy inwestycji nie widać wprost zakresie interwencji 3.1.1 oraz 3.1.2.	Uwaga częściowo uwzględniona	Omawiane wątki są już ujęte w treści dokumentu w działaniu 3.1.1 Systemowe wsparcie infrastruktury. Działania dotyczące turystyki aktywnej dotyczą m.in. terenów atrakcyjnych przyrodniczo, co wpłynie na ich udostępnienie dla turystów (trasy rowerowe, szlaki wodne, turystyka konna). W działaniu 3.1.1 Systemowe wsparcie infrastruktury przewidziano też wsparcie dla projektów tematycznych bazujących na produktowych wyróżnikach turystycznych oraz wsparcie inwestycyjne umożliwiające ukierunkowanie ruchu turystycznego.

299.	Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot		Cel szczegółowy 3 Pomorskie liderem zrównoważonej turystyki. Kampanie, akcje, innowacyjne projekty itp. na poziomie Miasta, Trójmiasta i Regionu. Budowanie relacji z potencjalnymi turystami z Trójmiasta i regionu. Oferta konkretnych, kompleksowych produktów typu city break oraz wykorzystujących wybitne walory i infrastrukturę turystyczną regionu. Mini podróże zagospodarowujące lokalną solidarność mieszkańców Pomorskiego oraz zainteresowanie turystów z sąsiadujących województw. Popularyzacja uczestnictwa w turystyce dzieci, młodzieży oraz seniorów. Edukacja w zakresie walorów turystycznych, oferty turystycznej, produktów turystycznych Miasta, Trójmiasta i Pomorza. Docieranie z wiedzą na temat regionu i jego turystycznego potencjału w trakcie m.in. zajęć: szkolnych, Uniwersytetu III Wieku. Promocja regionu zagospodarowująca solidarność i lojalność mieszkańców, ambasadorów województwa pomorskiego. Oferta turystyczna dla aktywnych cały rok, tj. biegaczy, rowerzystów, kajakarzy, osoby: „morsujące”, żeglujące, spacerujące m.in. z kijami nordic walking itd. Uwzględniając postępujące zmiany klimatyczne (ocieplenie klimatu) przygotowanie produktów z wykorzystaniem	Uwaga częściowo uwzględniona / Uwaga niezasadna	Omawiane wątki są już ujęte w treści dokumentu w działaniu 3.1.1 Systemowe wsparcie infrastruktury oraz 3.2.2 Informacja i promocja oferty. Działania z zakresu promocji, kampanii i projektów marketingowych oraz współpracy z branżą na poziomie regionu prowadzi PROT. SWP nie tworzy bezpośrednio oferty. Działania z zakresu budowy infrastruktury mają inspirować inne podmioty do przygotowywania konkretnych ofert. Zaplanowane PS Pomorska Platforma Wsparcia Ruchu Turystycznego ma być kolejnym narzędziem ułatwiającym tworzenie oferty i docieranie z nią do odbiorców. Uwagi dotyczące działań z obszaru kultury zostaną rozpatrzone na etapie tworzenia ostatecznego kształtu RPS w zakresie edukacji i kapitału społecznego.
------	---	--	--	---	---

			potencjału turystyki aktywnej i specjalistycznych wydarzeń sportowych przez cały rok, a przede wszystkim poza sezonem wysokim, kiedy Pomorze wykorzystuje walory wypoczynkowe. Osiągnięcie specjalizacji Trójmiasta w ofercie turystyki kulturalnej, atrakcyjnej cały rok. Instytucje kultury i ich wybitne projekty doceniane są przez mieszkańców regionu, a wydarzenia cykliczne np. Festiwal Polskich Filmów Fabularnych czy Open`er Festiwal mają swoich stałych uczestników w kraju i za granicą. Oferta „Blesiure” odpowiadająca aktualnym trendom. Kreatywne produkty turystyczne łączące możliwość pracy zdalnej z aktywnością rekreacyjną, uczestnictwem w kulturze, odwiedzaniem miejsc dziedzictwa kulturowego itd. Tego typu produkt może być elastyczny, przez co dostosowany do obecnych nieprzewidywalnych a utrzymujących się czasów pandemii. Szkolenia dla pracowników przemysłu czasu wolnego przygotowujących, a następnie polecających i sprzedających ofertę turystyczną turystom ze szczególnymi potrzebami. Inwestowanie w kadry turystyczne regionu poprzez m.in. szkolenia, warsztaty, wizyty studyjne.		
--	--	--	--	--	--

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
				Konkurowanie jakością na rynku krajowych i międzynarodowych usług turystycznych. Rewolucja w przemyśle spotkań, uwzględnienie nowych wyzwań tzn. spadku zainteresowań dużymi wydarzeniami na rzecz wydarzeń kameralnych o charakterze hybrydowym. Konieczny stały kontakt z Pomorskimi Ambasadorami Kongresów Polskich (projekt POT i SKKP).		

300.	Bractwo Przygody Almanak Stowarzyszenie Kultury Fizycznej Rada Imigrantów i Imigrantek przy Prezydencie Miasta Gdańska Stowarzyszenie dla osób z Chorobą Parkinsona i Chorobami Zwyrodnieniowy mi Mózgu Park On	Od 67	O roli Organizacji Pozarządowych powiedziano wiele m.in. podczas spotkania w dniu 03.03.2021. W tym temacie chyba wszyscy się zgadzamy i nie trzeba tego już tłumaczyć (co mnie osobiście bardzo pozytywnie zaskoczyło). Problem jednak w tym, że wiele NGO, zwłaszcza tych niewielkich (znam to z autopsji sprzed kilkunastu lat) podejmując próby współpracy z Urzędem Marszałkowskim nie ma świadomości wzajemnego zrozumienia ze strony UM. Podejmując próby współpracy w pierwszej kolejności zapoznajemy się z dokumentami obowiązującymi w przedmiotowej współpracy. Jeśli literalnie nie ma tam nas wymienionych to po prostu odnosimy wrażenie, że dla UM nie jesteśmy partnerem do rozmów. Ważne jest zatem, aby wpisać NGO, na twardo i literalnie jako partnerów (wszystkie NGO a nie tylko wybrane, duże czy sieciowe organizacje) oraz potencjalnych beneficjentów działań UM. Drugi aspekt to odejście od fokusowego postrzegania turysty jako osoby przyjezdnej, spędzającej co najmniej jeden nocleg. Turystyka, a zwłaszcza turystyka mieszkańców naszego regionu, to w 90% turystyka jednodniowa: wycieczki piesze, imprezy na orientację, spływy kajakowe, rajdy rowerowe i wiele innych dyscyplin. Jest to turystyka w obrębie naszego regionu zatem wspierająca PKB woj. pomorskiego. Może są to mniejsze środki	Uwzględnienie Organizacji Pozarządowych (literalne a nie tylko interpretacyjne) wśród partnerów RPS oraz wśród potencjalnych beneficjentów środków: proponowany zapis: Kryteria strategiczne: partnerstwo publiczno-społeczne (chyba że ktoś lepiej to nazwie) proponowany zapis (w przyszłych dokumentach określających grupy beneficjentów): Organizacje Pozarządowe III sektora. Rozszerzenie zakresu działań na turystykę lokalną, rodzinną i miejscową - dedykowaną nie tylko dla osób przyjezdnych, ale również dla mieszkańców naszego województwa. proponowany zapis: Wskaźnik kontekstowy: "Udział turystów poza letnim sezonem turystycznym (październik-kwiecień".	Uwaga częściowo uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi w kryteriach specyficznych CS 3. Turysta definiowany jest jako osoba, która m.in. nocuje w danym miejscu przez co najmniej jedną noc. Osoba nienocująca określana jest jako odwiedzający jednodniowy. Dane dot. odwiedzających jednodniowych, szczególnie tych zamieszkujących województwo, są trudne do pozyskania. Działania zaplanowane w RPS (wsparcie infrastruktury, poprawa jakości, kompleksowości i dostępności oferty, działania promocyjne) są kierowane zarówno do turystów, jak i mieszkańców województwa.
------	---	----------	--	--	------------------------------	--

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
			niż te, które zostawiają turyści zagraniczni, ale w masie społeczeństwa korzystającego z turystyki jednodniowej zaryzykuje stwierdzenie, że wpływ obu źródeł na PKB województwa jest zbliżony, zwłaszcza, że turystyka lokalna czy jednodniowa (jakkolwiek ją nazywać) jest turystyką również, a może przede wszystkim pozasezonową (październik-kwiecień). W ten sposób pośrednio wpisuje się we wskaźniki kontekstowe celu szczegółowego nr3, choć ten de facto znowu (w moim odczuciu błędnie) dotyczyć ma jedynie turystów korzystających z noclegów. Proponuje zatem zmianę tego wskaźnika na ogólny "Udział turystów poza letnim sezonem turystycznym (październik-kwiecień" lub o dopisanie takiego wskaźnika i uwzględnienie w nim turystyki lokalnej mieszkańców naszego regionu.			
301.	Gmina Kosakowo	68	Zaproponowane Oczekiwania do władz centralnych w Priorytecie 3.1 Markowa oferta turystyczna i czasu wolnego uważamy za z wszech miar zasadne i pomocne w realizacji RPS, w szczególności przedsięwzięć i przyszłych projektów	Brak	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
302.	Regionalna Izba Gospodarcza Pomorza	68	Priorytet 3.1 Markowa oferta turystyczna i czasu wolnego. Digitalizacja i ucyfrowienie będzie podstawą udostępniania oferty turystycznej dla mieszkańców i turystów	W ramach Priorytetu podjęte zostaną działania mające na celu poprawę stanu infrastruktury turystycznej, a także zwiększenie jej dostępności między innymi dzięki jej digitalizacji i ucyfrowieniu oraz jakości dla mieszkańców, turystów i inwestorów	Uwaga częściowo uwzględniona	Omawiane wątki są już ujęte w treści dokumentu w PS Pomorska Platforma Wsparcia Ruchu Turystycznego.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
303.	Stowarzyszenie Północnokaszubska LGR	68	Wniosek o dopisanie lokalnej	Priorytet 3.1Markowa oferta turystyczna i czasu wolnego. Systemowe wsparcie tej infrastruktury pozwoli na podniesienie jakości markowej oferty oraz zachowanie regionalnej, LOKALNEJ różnorodności kulturowej i przyrodniczej, a tym samym wzrost atrakcyjności turystycznej.	Uwaga częściowo uwzględniona	Promocja województwa na poziomie regionu uwzględnia też lokalne różnorodności. Zapis dot. „regionalnej różnorodności” rozumiany jest jako suma „lokalnych różnorodności”, które składają się na wizerunek subregionów i tym samym regionu.
304.	Stowarzyszenie Północnokaszubska LGR	69-71	Brak owskaźnikowania dot. min przedsięwzięć strategicznych	Wskaźniki rezultatu i produktu:Brak spójności wskaźników i zakresu interwencji	Uwaga częściowo uwzględniona	W RPS uwzględniono wskaźniki dot. PS rowerowych i wodnych.
305.	Gmina Miasto Ustka	70	W polskich miejscowościach nadmorskich brakuje przedmiotowej infrastruktury. Tymczasowe obiekty widowiskowo-rekreacyjne mogą być umieszczane w atrakcyjnych lokalizacjach (np. plaża) co pozwoli na zwiększenie atrakcyjności odbioru widowiska oraz w efekcie popularyzację danego miejsca.	3.1.1 Systemowe wsparcie infrastruktury: Propozycja dodania zapisów: Wsparcie powstawania sezonowych obiektów widowiskowych i rekreacyjnych służących obsłudze ruchu turystycznego np. trybuny plażowe, tymczasowe obiekty sportowe, wodne place zabaw etc.	Uwaga częściowo uwzględniona	Omawiane wątki są już ujęte w treści dokumentu w działaniu 3.1.1 Systemowe wsparcie infrastruktury.
306.	Gmina Kosakowo	70	Uzupełnienie Zakresu interwencji dla działania 3.1.1 Systemowe wsparcie infrastruktury o wsparcie inwestycyjne Pomorskich jest komplementarne ze znajdującymi się na stronach od 91 do 109 Przedsięwzięć priorytetowych, w szczególności przedsięwzięć nr 11-14 oraz wnioskowanego przez Gminę Kosakowo przedsięwzięcia mającego na celu budowę ekomariny oraz związanego z nią szlaku wodnego z wykorzystaniem kanałów i rowów melioracyjnych oraz towarzyszącej infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej	Uzupełnienie Zakresu interwencji dla działania 3.1.1 Systemowe wsparcie infrastruktury: – wsparcie inwestycyjne dla rozwoju turystyki wodnej, w tym przystani żeglarskich śródlądowych i nad morzem, w oparciu o wykorzystanie potencjału małych portów i przystani morskich, – wsparcie inwestycyjne Pomorskich szlaków wodnych – wsparcie inwestycyjne Pomorskich Szlaków Konnych,	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
307.	Międzynarodowe Targi Gdańskie S.A.	70	Dodanie punktu- przy obecnym trendzie rozwoju tej formy spędzania wolnego czasu należy objąć wsparciem również powstawanie i rozwój pól namiotowo-kamperowych. Warto rozważyć dodanie przedsięwzięcia strategicznego: Pomorska sieć pól namiotowo-kamperowych	Działanie 3.1.1 Systemowe wsparcie infrastruktury - Zakres interwencji: wsparcie powstawania przestrzeni i infrastruktury dla rozwoju turystyki caravanigowej	Uwaga częściowo uwzględniona	Omawiane wątki są już ujęte w treści dokumentu w działaniu 3.1.1 Systemowe wsparcie infrastruktury oraz 3.1.2 Poprawa jakości, kompleksowości i dostępności oferty.
308.	Regionalna Izba Gospodarcza Pomorza	70	Taki rejestr pozwoli na sprawne zarządzanie infrastrukturą i jej eksploatacją. Rejestr ten będzie stanowił element Pomorskiej Platformy Wsparcia Ruchu Turystycznego oraz Pomorskiego Obserwatorium Gospodarczego	Działanie 3.1.1 - Zakres interwencji: Dopisać: stworzenie centralnego rejestru infrastruktury turystycznej bazującego na nowych inteligentnych technologiach wspierającej zarządzanie tą infrastrukturą.	Uwaga częściowo uwzględniona	Omawiane wątki są już ujęte w treści dokumentu w PS Pomorska Platforma Wsparcia Ruchu Turystycznego.
309.	Urząd Miejski we Władysławowie	70	Opis celu przy realizacji kluczowych inwestycji nie uwzględnia zawartych w diagnozie cennych walorów przyrodniczych i inwestycji związanych z ich zagospodarowaniem i udostępnieniem. Dodatkowo tej grupy inwestycji nie widać wprost zakresie interwencji 3.1.1 oraz 3.1.2	Działanie 3.1.1 Systemowe wsparcie infrastruktury. W zakresie budowy i rozwoju markowej oferty turystycznej planuje się realizację niezbędnych inwestycji (Priorytet 3.1.1) będących kontynuacją dotychczasowych oraz nowe uzupełniające. Kluczowe są inwestycje w zakresie infrastruktury rowerowej oraz wodnej, w zakresie marin żeglarskich czy przystani kajakowych.	Uwaga częściowo uwzględniona	Omawiane wątki są już ujęte w treści dokumentu w działaniu 3.1.1 Systemowe wsparcie infrastruktury. Działania dotyczące turystyki aktywnej dotyczą m.in. terenów atrakcyjnych przyrodniczo, co wpłynie na ich udostępnienie dla turystów (trasy rowerowe, szlaki wodne, turystyka konna). W działaniu 3.1.1 Systemowe wsparcie infrastruktury przewidziano też wsparcie dla projektów tematycznych bazujących na produktowych wyróżnikach turystycznych oraz wsparcie inwestycyjne umożliwiające ukierunkowanie ruchu turystycznego.

310.	Urząd Miejski we Władysławowie	70	W gminach poza trasami rowerowymi występuje potencjał zagospodarowania tras pieszych z nastawieniem na cenne walory przyrodniczo krajobrazowe. Wszelkiego rodzaju uaktywnienie szlaków pieszych w miejscach cennych przyrodniczo wpisuje się w strategię Województwa oraz diagnozę niewystarczającego ich wykorzystania w budowaniu potencjału dla rozwoju turystyki. Nie należy się ograniczać jedynie do tras rowerowych. Wsparcie w zakresie turystyki wodnej winno również obejmować mniejsze rodzaje rozwijających się działalności gospodarczych takich jak ośrodki żeglarskie czy kajaki.	Zakres interwencji 3.1.1 Systemowe wsparcie infrastruktury należy uzupełnić Atrakcyjne, funkcjonalne i niosące pozytywny efekt środowiskowy zagospodarowanie regionalnych, ponadregionalnych i międzynarodowych tras i szlaków turystycznych oraz ogólnodostępnych przestrzeni miast i terenów pozamiejskich o potencjale turystycznym, w tym: – wsparcie inwestycyjne rozwoju tras Euro Velo 9/Wiślanej Trasy Rowerowej, Euro Velo 10/13; – budowa Subregionalnej Trasy Rowerowej (planowana Euro Velo 20) – wsparcie inwestycyjne i rozwój tras rowerowych i pieszych dedykowanych sprofilowanym grupom odbiorców; – tworzenie i rozwój lokalnych połączeń rowerowych i pieszych udostępniających atrakcje turystyczne i kulturowe, wspierających trasy rowerowe o znaczeniu co najmniej regionalnym, przy zachowaniu standardów i wysokiej jakości tras; – wsparcie inwestycyjne dla rozwoju turystyki wodnej, w tym przystani kajakowych, żeglarskich śródlądowych i nad morzem, w oparciu o wykorzystanie potencjału małych portów i przystani morskich oraz przystani żeglarskich i kajakowych;	Uwaga częściowo uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi. Zapisy dot. tras pieszych nie pasują do zaproponowanych działań (np. tworzenie połączeń pieszych), RPS przewiduje w działaniu 3.1.1 wsparcie inwestycyjne umożliwiające ukierunkowanie ruchu turystycznego (naprawa nawierzchni szlaków, wymiana infrastruktury turystycznej, budowa i modernizacja oznakowania informacji turystycznej).
------	--------------------------------------	----	---	--	------------------------------	--

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
311.	Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot		W gminach poza trasami rowerowymi występuje potencjał zagospodarowania tras pieszych z nastawieniem na cenne walory przyrodniczo krajobrazowe. Wszelkiego rodzaju uaktywnienie szlaków pieszych w miejscach cennych przyrodniczo wpisuje się w strategię Województwa oraz diagnozę niewystarczającego ich wykorzystania w budowaniu potencjału dla rozwoju turystyki. Nie należy się ograniczać jedynie do tras rowerowych.	Zakres interwencji 3.1.1: Systemowe wsparcie infrastruktury należy uzupełnić Atrakcyjne, funkcjonalne i niosące pozytywny efekt środowiskowy zagospodarowanie regionalnych, ponadregionalnych i międzynarodowych tras i szlaków turystycznych oraz ogólnodostępnych przestrzeni miast i terenów pozamiejskich o potencjale turystycznym, w tym: wsparcie inwestycyjne rozwoju tras Euro Velo 9/Wiślanej Trasy Rowerowej, Euro Velo 10/13; -budowa Subregionalnej Trasy Rowerowej (planowana Euro Velo 20) wsparcie inwestycyjne i rozwój tras rowerowych i pieszych dedykowanych sprofilowanym grupom odbiorców; tworzenie i rozwój lokalnych połączeń rowerowych i pieszych udostępniających atrakcje turystyczne i kulturowe, wspierających trasy rowerowe o znaczeniu co najmniej regionalnym, przy zachowaniu standardów i wysokiej jakości tras;	Uwaga częściowo uwzględniona	Zapisy dot. tras pieszych nie pasują do zaproponowanych działań (np. tworzenie połączeń pieszych), RPS przewiduje w działaniu 3.1.1 wsparcie inwestycyjne umożliwiające ukierunkowanie ruchu turystycznego (naprawa nawierzchni szlaków, wymiana infrastruktury turystycznej, budowa i modernizacja oznakowania informacji turystycznej).

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
312.	Urząd Miejski we Władysławowie	70	Gmina planuje rozwój turystyki wodnej oprócz również o dostęp do Zatoki Puckiej, jak również rozwinąć szlaki turystyki pieszej, szczególnie eksponując wartości przyrodnicze na terenach chronionych (otulina rezerwatu Słone Łąki, Dojście do plaży w Rezerwacie Dolina Chłapowska, szlaki piesze wzdłuż wybrzeża w Nadmorskim Parku Krajobrazowym)	Działanie 3.1.1 - Zakres interwencji: wsparcie inwestycyjne dla rozwoju turystyki wodnej, w tym przystani żeglarskich śródlądowych i nad morzem oraz nad Zatoką , w oparciu o wykorzystanie potencjału małych portów i przystani morskich. Dodanie nowego tiretu: wsparcie przy wyznaczaniu i budowie nowych szlaków komunikacyjnych oraz edukacyjnych na terenach przyrodniczych	Uwaga częściowo uwzględniona / Uwaga niezasadna	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi. Działanie 3.1.1 Systemowe wsparcie infrastruktury przewiduje w swoim zakresie m.in. wsparcie inwestycyjne umożliwiające ukierunkowanie ruchu turystycznego. Pozostałe uwagi zostaną rozpatrzone na etapie ostatecznego kształtu RPS w zakresie mobilności i komunikacji oraz RPS w zakresie edukacji i kapitału społecznego.
313.	Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot	70	Zagospodarowanie turystyczne ogólnodostępnych przestrzeni miast stanowi jedno z ważniejszych zadań służących ożywieniu życia gospodarczego i turystycznego, a także rozwojowi rynku pracy. Istotne jest również zapewnienie dostępności w kontekście osób z niepełnosprawnościami (dostęp do obiektu kultu religijnego oraz obszaru zabytkowego).	Działanie 3.1.1 – Zakres interwencji: Atrakcyjne, funkcjonalne i niosące pozytywny efekt środowiskowy zagospodarowanie regionalnych, ponadregionalnych i międzynarodowych tras i szlaków turystycznych oraz ogólnodostępnych przestrzeni miast i terenów pozamiejskich o potencjale turystycznym, w tym: (...) wsparcie dla projektów tematycznych bazujących na produktowych wyróżnikach turystycznych (np. uzdrowiska, szlaki kulturowe, w tym kulinarne oraz gastronomia, a także specyficzne dla danego obszaru [np. wieże widokowe, kolejki linowe]](...)	Uwaga częściowo uwzględniona	Omawiane wątki są już ujęte w treści dokumentu w działaniu 3.1.1 Systemowe wsparcie infrastruktury w zapisie.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
314.	Urząd Miejski we Władysławowie	70	Jeżeli dostępność do infrastruktury ma być zwiększana to nie można wykluczyć jej budowy bądź rozbudowy.	W ramach Priorytetu podjęte zostaną działania mające na celu budowę, rozbudowę oraz poprawę stanu infrastruktury turystycznej, a także zwiększenie jej dostępności i jakości dla mieszkańców, turystów i inwestorów.	Uwaga częściowo uwzględniona	Omawiane wątki są już ujęte w treści RPS. Zapis „poprawę stanu infrastruktury turystycznej” zawarty w RPS jest szerszy i obejmuje także budowę i rozbudowę.
315.	Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot	70	Sytuacja kobiet jest oczywista, znana i permanentnie pomijana w rozwiązaniach na poziomie regionu. Wskaźnikiem rezultatu może być ilość % kobiet w zarządach najwyższy w Polsce/przyjęcie polityk wspierających określone mechanizmy wsparcia kobiet np. w 30% gmin regionu.	Działanie 3.1.1 – Zakres interwencji: Wsparcie inwestycyjne miejskich markowych produktów turystycznych	Uwaga częściowo uwzględniona	Omawiane wątki są już ujęte w treści dokumentu w działaniu 3.1.1 Systemowe wsparcie infrastruktury.
316.	Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot	70		Działanie 3.1.1 – propozycja dodania w Zakresie interwencji. Atrakcyjne, funkcjonalne i niosące pozytywny efekt środowiskowy zagospodarowanie regionalnych, ponadregionalnych i międzynarodowych tras i szlaków turystycznych oraz ogólnodostępnych przestrzeni miast i terenów pozamiejskich o potencjale turystycznym, w tym: „ Wsparcie połączenia istniejącej miejskiej infrastruktury rowerowej w Prusczu Gdańskim ze szlakami: a.) Pomorskie Trasy Rowerowe – etap 2, b.) Subregionalna Trasa Rowerowa – Euro Velo 20”.	Uwaga częściowo uwzględniona	Omawiane wątki są już ujęte w treści dokumentu w działaniu 3.1.1 Systemowe wsparcie infrastruktury. W RPS jest mowa o lokalnych połączeniach rowerowych z trasami wyższej rangi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
317.	Regionalna Izba Przedsiębiorców NORDA	70	Analiza obecnie istniejących tras i planowana kontynuacja rozbudowy Euro Velo 10/13 – Etap 2- bezpośrednio od pasa nadmorskiego poczynając od Łeby w kierunku wschodnim wskazuje na ryzyko pominięcia szeregu atrakcji i potencjału terenów oddalonych o 10-20 km od pasa nadmorskiego. Brak wystarczającej liczby i gęstości tras o przebiegu południkowym. Analogia przed 12 lat z autostradami A2 i A4 i walka Pomorza o budowę A1 i obecna jej ogromna rola w ruchu turystycznym (tu samochodowym).	tworzenie i rozwój zintegrowanie rozbudowywanej Euro Velo 10/13 od pasa nadmorskiego w kierunku południowym poprzez węzły i łączniki na trasie Euro Velo 10/13 z już istniejącym i planowanym rozwojem lokalnych połączeń rowerowych udostępniających atrakcje turystyczne i kulturowe, wspierających trasy rowerowe o znaczeniu co najmniej regionalnym	Uwaga częściowo uwzględniona	Omawiane wątki są już ujęte w treści dokumentu w działaniu 3.1.1 Systemowe wsparcie infrastruktury. W RPS jest mowa o lokalnych połączeniach rowerowych z trasami wyższej rangi.
318.	Urząd Miasta Malborka	70	Prośba o rozważenie wprowadzenia zapisu umożliwiającego modernizację oferty spędzania czasu wolnego i dostosowanie jej do współczesnych oczekiwań	Brak	Uwaga częściowo uwzględniona	Omawiane wątki są już ujęte w treści dokumentu w działaniu 3.1.1 Systemowe wsparcie infrastruktury.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
319.	Urząd Miejski w Gdańsku	70	Do potrzeb o wymiarze regionalnym należą, m.in.: – budowa siedziby głównej Muzeum Gdańska, zmiany sieci filii bibliotecznych WMBP, – zadania z zakresu modernizacji budynków zabytkowych na cele prowadzenia działalności kulturalnej: budynek Poczty Polskiej, Miejski Teatr Miniatura, Sierociniec na Osieku, Zespół Przedbramia, Dwór Ernstall, Pod Zrębem 9 - jako miejsce kreatywnego spotkania kultury i biznesu i uzupełnienie rewitalizacji placu Wałowego – rozbudowa instytucji kultury w kompetencjach UMWP, które prowadzą działalność na terenie Gdańska – tu za przykład mogą posłużyć Teatr Wybrzeże, Muzeum Archeologiczne czy Opera Bałtycka w Gdańsku. W tym ostatnim przypadku w mojej opinii warto myśleć szerzej – forum muzyki na kształt NFM czy wrocławskiego Forum Muzyki. W ramach projektu zgłoszonego do KPO znalazła się również Budowa całorocznego krytego lodowiska w dzielnicy Ujeścisko w Gdańsku.	Działanie 3.1.1 Systemowe wsparcie infrastruktury. Propozycja ujęcia przedsięwzięć strategicznych związanych z inwestycjami o wymiarze regionalnym.	Uwaga niezasadna	Uwaga zostanie rozpatrzona na etapie tworzenia ostatecznego kształtu RPS w zakresie edukacji i kapitału społecznego.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
320.	Urząd Miejski w Gdańsku	70	Elementy infrastruktury powinny zostać objęte wsparciem, aby możliwe było tworzenie przestrzeni atrakcyjnych i przyjaznych, które zachęcać będą do spędzania czasu na świeżym powietrzu, co w obecnych czasach jest szczególnie pożądane.	Działanie 3.1.1 Systemowe wsparcie infrastruktury. Wsparcie powstawania bądź modernizacji miejsc do rekreacji i wypoczynku, nowych terenów zieleni, atrakcyjnych przestrzeni publicznych.	Uwaga częściowo uwzględniona	Omawiane wątki zostały już ujęte w treści dokumentu w działaniu 3.1.1 Systemowe wsparcie infrastruktury.
321.	Urząd Miejski w Gdańsku	70	Elementy infrastruktury powinny zostać objęte wsparciem, aby możliwe było tworzenie przestrzeni atrakcyjnych i przyjaznych, które zachęcać będą do spędzania czasu na świeżym powietrzu, co w obecnych czasach jest szczególnie pożądane.	Działanie 3.1.1 Systemowe wsparcie infrastruktury. Tworzenie atrakcyjnych przestrzeni publicznych na styku woda-ląd, poprawianie jakości bulwarów nadwodnych, waterfrontów.	Uwaga częściowo uwzględniona	Omawiane wątki zostały już ujęte w treści dokumentu w działaniu 3.1.1 Systemowe wsparcie infrastruktury.
322.	Urząd Miejski w Gdańsku	70	Elementy infrastruktury powinny zostać objęte wsparciem, aby możliwe było tworzenie przestrzeni atrakcyjnych i przyjaznych, które zachęcać będą do spędzania czasu na świeżym powietrzu, co w obecnych czasach jest szczególnie pożądane.	Działanie 3.1.1 Systemowe wsparcie infrastruktury. Wsparcie renowacji zabytków – jako znaczących elementów składających się na markę regionu.	Uwaga niezasadna	Uwaga zostanie rozpatrzona na etapie tworzenia ostatecznego kształtu RPS w zakresie edukacji i kapitału społecznego.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
323.	Gmina Miasta Sopotu	70	Zapis umożliwi zagospodarowanie terenów pozamiejskich o potencjale turystycznym uwzględniając ich dostępność, również dla osób z niepełnosprawnościami	Działanie 3.1.1 Systemowe wsparcie infrastruktury - Zakres interwencji: Atrakcyjne, funkcjonalne i niosące pozytywny efekt środowiskowy zagospodarowanie regionalnych, ponadregionalnych i międzynarodowych tras i szlaków turystycznych oraz ogólnodostępnych przestrzeni miast i terenów pozamiejskich o potencjale turystycznym, w tym: (pozostałe punkty bez zmian) wsparcie inwestycyjne umożliwiające ukierunkowanie ruchu turystycznego (naprawa nawierzchni szlaków, wymiana infrastruktury turystycznej, budowa i modernizacja oznakowania informacji turystycznej, budowa/modernizacja ogólnodostępnej infrastruktury turystycznej, w tym infrastruktury „bez barier”),(kolejny punkt bez zmian)	Uwaga częściowo uwzględniona	RPS w działaniu 3.1.1 zawiera kryterium preferencyjne: Kryterium potrzeb grup wymagających szczególnego wsparcia.
324.	Gmina Miasta Sopotu	70	Rozszerzenie zakresu o infrastrukturę bezpośrednio przylegającą do przystani żeglarskich i wykreślenie dotyczące zapisów odnoszących się tylko do małych portów i przystani, ograniczające zakres działania	Działanie 3.1.1 - Zakres interwencji: Ppkt. 5: wsparcie inwestycyjne dla rozwoju turystyki wodnej, w tym przystani żeglarskich śródlądowych i nad morzem i/lub infrastruktury towarzyszącej (np. molo, pomosty, przylegające place) w oparciu o wykorzystanie potencjału małych portów i przystani morskich,	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
325.	Urząd Miejski w Gdańsku	70	-	W zakresie interwencji dodać: wsparcie modernizacji infrastruktury wypoczynku dzieci i młodzieży	Uwaga częściowo uwzględniona	Wątki ujęte w treści dokumentu w działaniu 3.1.1 Systemowe wsparcie infrastruktury.
326.	Gmina Kościerzyna, LG Morenka, Powiat Chojnicki	70	Analizując informacje zamieszczone na stronie Departamentu Turystyki Urzędu Marszałkowskiego oczywiście popieramy wszystkie przedsięwzięcia związane z rozwojem tras rowerowych na terenie województwa pomorskiego. Niemniej jednak planowany przebieg Subregionalnej Trasy Rowerowej często przebiega przez terenu pomiędzy mniejszymi czy większymi miejscowościami, a więc omija istniejące atrakcje turystyczne czy chociażby kluczowe dla podróżujących miejsca, w których można zaopatrzyć się produkty spożywcze lub skorzystać istniejących obiektów gastronomicznych czy noclegowych. Co powoduje, że	Działanie 3.1.1 - Zakres interwencji: budowa Subregionalnej Trasy Rowerowej (planowana Euro Velo 20) wraz z połączenia z lokalnymi trasami rowerowymi	Uwaga częściowo uwzględniona	Wątki ujęte w treści dokumentu w działaniu 3.1.1 Systemowe wsparcie infrastruktury.
327.	Gmina Kościerzyna, LG Morenka, Powiat Chojnicki	70		Działanie 3.1.1 - Zakres interwencji: tworzenie i rozwój lokalnych połączeń rowerowych udostępniających atrakcje turystyczne i kulturowe, wspierających trasy rowerowe o znaczeniu co najmniej regionalnym, przy zachowaniu standardów i wysokiej jakości tras, z szczególnym uwzględnieniem odcinków, których realizacja przyczyni się do budowy kluczowych na poziomie regionalnym produktów turystycznych	Uwaga częściowo uwzględniona	Wątki ujęte w treści dokumentu w działaniu 3.1.1 Systemowe wsparcie infrastruktury.

328.	Gmina Kościerzyna, LG Morenka, Powiat Chojnicki	71	Subregionalna Trasa Rowerowa jest produktem głównie dla wyspecjalizowanych i dobrze przygotowanych rowerzystów. A jak doskonale wiemy głównymi użytkownikami tras rowerowych są turyści, którzy swoje „wycieczki” rowerowe ograniczają do kilkunastu-kilkudziesięciu kilometrów dziennie. Naszym zdaniem trasa ta będzie o wiele bardziej wartościowym produktem, jeżeli uznamy ją jako uzupełnienie istniejącej i projektowanej infrastruktury rowerowej w poszczególnych częściach województwa. Jednym z produktów turystycznych jakie Stowarzyszenie Wdzydzko-Charzykowska Lokalna Grupa Rybacka „Mòrénka” wspólnie z lokalnymi samorządami promuje jest połączenie rowerowe południowej części województwa (Chojnice, Kaszubska Marszruta) z Trójmiastem przez Wdzydzki Parka Krajobrazowy. Aktualnie istnieje dobrze rozwinięta sieć szlaków rowerowych na terenie powiatu chojnickiego (Kaszubska Marszruta), która dzięki kolejnym inwestycjom w ścieżki rowerowe łączy się z miejscowością Wiele (gm. Karsin). Dalszy przebieg trasy rowerowej wielokrotnie był już prezentowany przez LGR „Mòrénka” oraz lokalnej JST przedstawicielom Departamentu Turystyki. Realizacja inwestycji w kolejne kilkadziesiąt kilometrów tras rowerowych, przyczyni się do połączenia istniejących sieci ścieżek	Działanie 3.1.1 Ukierunkowanie terytorialne – obszary strategicznej interwencji: Stosowane jako preferencja: – Obszary o wysokim potencjale turystyczno-rekreacyjnym środowiska przyrodniczego i kulturowego. – Obszary znajdujące się w korytarzach transportowych. – Preferencje dla strefy obszarów jezior, pasa nadbrzeżnego i obszaru Dłty Wisły. – Preferencje dla inwestycji, których realizacja przyczyni się do scalania lokalnych sieci tras rowerowych tworząc produkty turystyczne o znaczeniu co najmniej regionalnym	Uwaga częściowo uwzględniona	Wątki ujęte w treści dokumentu w działaniu 3.1.1 Systemowe wsparcie infrastruktury.
------	---	----	---	---	------------------------------	---

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
			rowerowych na terenie powiatu chojnickiego i kościerskie, a także przybliży potencjalnym turystom te tereny chociażby, ze względu na fakt, że miasto Kościerzyna jest w zasięgu Pomorskiej Kolei Metropolitarnej. Kolejnymi etapami inwestycji rowerowych mogą być połączenia rowerowe łączące się bezpośrednio obszar kościerski i chojnicki z Trójmiastem.			
329.	Gdańska Rada Organizacji Pozarządowych	71	Również organizacje pozarządowe prowadzą działania w tym zakresie, brak zaproponowanego kryterium wyłącza je ze wspólnych działań. Wskazano partnerstwo publiczno-prywatne, której może być zawarte z podmiotem gospodarczym, a pominięto partnerstwo społeczne, które z samej swojej istoty nastawione jest na cele społecznie użyteczne.	Działanie 3.1.1 Systemowe wsparcie infrastruktury. Kryteria strategiczne Stosowane jako preferencja: Partnerstwo publiczno-społeczne	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
330.	Pomorska Sieć Leader	71	Kryteria strategiczne (specyficzne) Realizacja przedmiotowego zadania wymaga dopasowania interwencji do specyficznych potrzeb danego subregionu – potrzeby te są różne w różnych częściach naszego województwa. Stąd istnieje potrzeba wypracowania oddolnego na poziomie lokalnym idei realizacji tego typu projektów.	Proponujemy dodanie kryterium: „Projekt wypracowany oddolnie na poziomie lokalnym i dopasowanych do specyfiki lokalnych potrzeb”.	Uwaga do rozważenia na dalszym etapie prac	Uwaga zostanie rozpatrzona na etapie tworzenia programu regionalnego na lata 2021-2027. Jej ewentualne uwzględnienie zależeć będzie od ostatecznego kształtu programów polityki spójności na lata 2021-2027 oraz dokumentów je operacjonalizujących.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
331.	Stowarzyszenie Północnokaszubska LGR	71		Kryteria strategiczne: Stosowane jako preferencja lub Ukierunkowanie terytorialne – obszary strategicznej interwencji Przedsięwzięcia wypracowane oddolnie w ramach współpracy 3 sektorów przez LGD/LGR	Uwaga do rozważenia na dalszym etapie prac	Uwaga zostanie rozpatrzona na etapie tworzenia programu regionalnego na lata 2021-2027. Jej ewentualne uwzględnienie zależeć będzie od ostatecznego kształtu programów polityki spójności na lata 2021-2027 oraz dokumentów je operacjonalizujących.
332.	Stowarzyszenie Północnokaszubska LGR	71	Cześć wskazanych zakresów to projekty które cechuje oddolność - dopasowanie interwencji do potrzeb mieszkańców, to także zakresy działań – w naszej opinii stanowiące coś więcej niż zbiór projektów – to raczej element strategii lokalnej, spójnej wizji, uzgodnionej na obszarze całości działań.	Działanie 3.1.1 Ukierunkowanie terytorialne – RLKS (Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność) – w ramach działania zakłada się wdrażania części przewidzianych zakresów interwencji poprzez przedmiotowy instrument, oparty o wdrażanie lokalnych strategii rozwoju opracowanych przez trójsektorowe partnerstwa – lokalne grupy działania. Zakres działania wdrażanych za pomocą RLKS zostanie określony na późniejszy etapie wdrażania RPS, równolegle z opracowanymi oddolnie lokalnymi strategiami rozwoju	Uwaga do rozważenia na dalszym etapie prac	Uwaga zostanie rozpatrzona na etapie tworzenia programu regionalnego na lata 2021-2027. Jej ewentualne uwzględnienie zależeć będzie od ostatecznego kształtu programów polityki spójności na lata 2021-2027 oraz dokumentów je operacjonalizujących.
333.	Stowarzyszenie Północnokaszubska LGR	71	Usunąć Pomorskie Szlaki Konne. To nie jest zadanie priorytetowe w kontekście założeń dot. m.in zwiększenia dostępności infrastruktury... jakości dla mieszkańców, turystów i inwestorów, To jednak niszowy sektor, który nie wymaga angażowania środków publicznych.	Przedsięwzięcia strategiczne: Pomorskie Szlaki Konne	Uwaga nieuwzględniona	JST wyrażają zainteresowanie projektem, jest to szansa dla mniej turystycznie rozwiniętych części województwa (Kociewie, Powiśle, Żuławy, Kaszuby Północne). PS ma udostępniać tereny atrakcyjne przyrodniczo.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
334.	Urząd Miejski we Władysławowie	71	Jeżeli pojawi się wsparcie dla wyznaczania i budowy szlaków pieszych to warto monitorować ich przyrost	Działanie 3.1.1 Wskaźniki produktu Nowy wskaźnik: Długość oznakowanych szlaków pieszych o charakterze edukacyjnym na terenach przyrodniczych (km)	Uwaga nieuwzględniona	Wskaźniki dot. infrastruktury turystyki rowerowej, kajakowej i żeglarskiej w odpowiednim stopniu odzwierciedlają zapisy Działania. Wybrane wskaźniki gwarantują ich skuteczną i rzetelną mierzalność, nie ma narzędzi do monitorowania zaproponowanego wskaźnika.
335.	Gmina Miasta Sopotu	71	Obecnie wskaźniki produktu obejmują wyłącznie turystykę rowerową i wodną, czyli jedynie wycinek oferty turystycznej i czasu wolnego, co nie sprzyja monitorowaniu rozwoju tej gałęzi gospodarki i służącej jej infrastruktury.	Działanie 3.1.1 Wskaźniki produktu: Liczba nowych i/lub zmodernizowanych obiektów służących turystyce aktywnej i zdrowotnej (z wyłączeniem obiektów związanych z rozwojem tras rowerowych oraz turystyki wodnej)	Uwaga nieuwzględniona	Wskaźniki dot. infrastruktury turystyki rowerowej, kajakowej i żeglarskiej w odpowiednim stopniu odzwierciedlają zapisy Działania. Wybrane wskaźniki gwarantują ich skuteczną i rzetelną mierzalność, nie ma narzędzi do monitorowania zaproponowanego wskaźnika.
336.	Gmina Miasta Sopotu	71	Zapis umożliwi zagospodarowanie terenów pozamiejskich o potencjale turystycznym uwzględniając ich dostępność, również dla osób z niepełnosprawnościami	Działanie 3.1.1 Systemowe wsparcie infrastruktury. Wskaźniki produktu: Liczba obiektów ogólnodostępnej infrastruktury turystycznej	Uwaga nieuwzględniona	Wskaźniki dot. infrastruktury turystyki rowerowej, kajakowej i żeglarskiej w odpowiednim stopniu odzwierciedlają zapisy Działania. Wybrane wskaźniki gwarantują ich skuteczną i rzetelną mierzalność, nie ma narzędzi do monitorowania zaproponowanego wskaźnika.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
337.	Gdańska Rada Organizacji Pozarządowych	72	Jest to ważny kierunek kształtowania kolejnego pokolenia. Jeśli młody człowiek przeżyje tutaj ciekawą przygodę wróci ze swoją rodziną jako dorosły turysta. Przykład wypromowania Bieszczad przez Operację ZHP Bieszczady 40, Fromborka, Jury Krakowski-Częstochowskiej	Działanie 3.1.2 Poprawa jakości, kompleksowości i dostępności oferty. Zakres interwencji – dodanie punktu: rozwój oferty turystycznej, której odbiorcami są dzieci i młodzież	Uwaga częściowo uwzględniona	Wątki ujęte w treści dokumentu w działaniu 3.1.2 Poprawa jakości, kompleksowości i dostępności oferty.
338.	Gmina Stężyca	72	Konieczność stworzenia kompleksowej oferty szlaku żeglarskiego Kółka Raduńskiego	Zakres interwencji działania 3.1.2 zagospodarowania szlaków kajakowych i przystani, budowa mostów zwodzonych oraz pogłębienie odcinków rzeki pomiędzy jeziorami	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
339.	Regionalna Izba Gospodarcza Pomorza	72	Technologie VR itp. Stały się już ogólnodostępne i tanie. Będą stanowić nową atrakcyjniejszą formę prezentacji społeczeństwu historii i dziedzictwa.	Działanie 3.1.2 - Zakres Interwencji: Uzupełnienie istniejących obiektów o charakterze historycznym prezentujących dziedzictwo historyczne o rozwiązania VR i rozszerzonej rzeczywistości.	Uwaga niezasadna	Uwaga zostanie rozpatrzona na etapie tworzenia ostatecznego kształtu RPS w zakresie edukacji i kapitału społecznego.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
340.	Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot	72	Brak	Działanie 3.1.2 „Budowa wioski Wikingów o w obrębie Międzynarodowego Bałtyckiego Parku Kulturowego Faktoria w Pruszczu Gdańskim – w sąsiedztwie rzeki Raduni i części Rekonstrukcji Osady Handlowej z okresu wpływów rzymskich”. „Wsparcie budowy odkrytego basenu kąpielowego w obrębie miejsca zwyczajowo wykorzystywanego do kąpieli na zakolu rzeki Raduni przy ulicy Fryderyka Chopina 34”. „Rozbiórka mostków zlokalizowanych przy ulicy Adama Mickiewicza i ulicy Ignacego Łukasiewicza oraz budowa nowych mostków na Potoku Rotmanka, rzece i Kanale Raduni”. „Rozbudowa i integracja istniejącej części szlaku Bursztynowego i połączenie go z istniejącą infrastrukturą Pomorskich Szlaków Turystycznych”.	Uwaga niezasadna	W RPS nie definiuje się konkretnych projektów.
341.	Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot	72	Pominięto Zalew Wiślany, który nie jest morzem ani jeziorem. Zalew Wiślany zaliczany jest do śródlądowych wód morskich podobnie jak Delta Wisły.	Dodanie w Zakresie interwencji Działania 3.1.2, wiersz 8.: rozbudowa marin żeglarskich na otwartym morzu oraz budowy i rozbudowy marin żeglarskich nad Zatoką	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
342.	Gmina Kosakowo	72	Działanie 3.1.2 Poprawa jakości, kompleksowości i dostępności oferty w Zakres interwencji proszę o uzupełnienie zapisu, gdyż zapis pomija mariny nad Zatoką, co jest niezbędne do całościowego dla komplementarności z pkt. 3.2.1	Dodanie w Zakresie interwencji Działania 3.1.2: rozbudowa marin żeglarskich na otwartym morzu oraz budowy i rozbudowy marin żeglarskich nad Zatoką,	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
343.	Urząd Miejski we Władystawowie	72	Gmina planuje rozwój turystyki wodnej oprzeć również o dostęp do Zatoki Puckiej Pozostawienie w nawiasie jedynie nording walking sugeruje jakoby byłby to katalog zamknięty, stąd sugestia aby albo dodać skrót „m.in.” albo usunąć cały nawias wraz z jego zawartością	Działanie 3.1.2 - Zakres interwencji: – rozbudowy marin żeglarskich na otwartym morzu oraz od strony Zatoki – wytyczania i zagospodarowania szlaków pieszych (m.in. nordic walking)	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi. Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi w działaniu 3.1.2 Poprawa jakości, kompleksowości i dostępności oferty
344.	Urząd Miejski w Gdańsku	72	W mieście Gdańsk sukcesywnie realizowana jest koncepcja zagospodarowania strefy buforowej lasów Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego. Celem opracowania jest ochrona lasów TPK poprzez: zagospodarowanie wejść do lasów TPK, stworzenie nowych miejsc rekreacji i wypoczynku na styku terenów zurbanizowanych z lasem TPK oraz skanalizowanie ruchu pieszego w lasach TPK. Podobnie wartościowe programy (chroniące przyrodę i zapewniające rekreację mieszkańcom) mają szansę i powinny pojawić się również w innych gminach.	Działanie 3.1.2. Poprawa jakości, kompleksowości i dostępności oferty. Prócz wymienionych po średniku działań, widzimy konieczność umieszczenia dodatkowego zapisu w brzmieniu: „ zagospodarowanie rekreacyjne stref wejściowych do lasów ”	Uwaga niezasadna	Uwaga zostanie rozpatrzona na etapie tworzenia ostatecznego kształtu RPS w zakresie bezpieczeństwa środowiskowego i energetycznego.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
345.	Gmina Miasta Sopotu	72	Rozbudowa i modernizacja zlokalizowanych w przestrzeni miejskiej obiektów związanych z turystyką aktywną oraz prozdrowotną i uzdrowiskową funkcją miejscowości, przy uwzględnieniu na ich realizację miejsc mniej uczęszczanych, będzie stanowić wsparcie dla sterowania ruchem turystycznym zarówno w kontekście jego natężenia w poszczególnych częściach miasta, jak i atrakcyjności poza ścisłym sezonem, a jednocześnie służyć mieszkańcom współtworząc kompleksową ofertę czasu wolnego i prozdrowotną.	Działanie 3.1.2/ Poprawa jakości, kompleksowość i dostępność oferty - wsparcie inwestycyjne turystyki prozdrowotnej i uzdrowiskowej (budowa i modernizacja infrastruktury uzdrowiskowej i rekreacyjnej ze szczególnym uwzględnieniem elementów ogólnodostępnych) - zwiększenie dostępu do atrakcji turystycznych dla osób niepełnosprawnych - budowa całorocznych atrakcji turystycznych dla dzieci - budowa, rozbudowa i modernizacja obiektów wielofunkcyjnych oraz sportowo - widowiskowych	Uwaga częściowo uwzględniona	Wątki ujęte w treści dokumentu w działaniu 3.1.1 Systemowe wsparcie infrastruktury. RPS w działaniu 3.1.2 zawiera kryterium preferencyjne: Kryterium potrzeb grup wymagających szczególnego wsparcia.
346.	Stowarzyszenie Północnokaszubska LGR	72	Przeformułowania wymaga tytuł działania oraz nazwa wskaźnika/	Działanie 3.1.2 Poprawa jakości, kompleksowości i dostępności oferty Tworzenie kompleksowych produktów turystycznych w oparciu o dedykowaną infrastrukturę oraz Podnoszenie jakości usług i infrastruktury (w tym tych „bez barier”) dla turystów a także mieszkańców – czyli zakres określony dla działania został owskaźnikowany następująco: Liczba opracowanych dokumentów z wytycznymi i rekomendacjami podnoszącymi jakość i dostępność turystyki	Uwaga nieuwzględniona	W ramach uwagi nie sformułowano konkretnej propozycji zapisu. Propozycja nie znajdzie się w treści dokumentu.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
347.	Gmina Kosakowo	72	Uzupełnienie przedsięwzięcia strategicznego wnioskowanego w niniejszych uwagach, dot. wnioskowanego przez Gminę Kosakowo przedsięwzięcia mającego na celu budowę ekomariny oraz związanego z nią szlaku wodnego z wykorzystaniem kanałów i rowów melioracyjnych oraz towarzyszącej infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej. Oczywiście dopuszczamy zmianę nazwy tego przedsięwzięcia na np. zagospodarowanie obszaru ekologiczno-turystyczno-żeglarskiego	Dodanie przedsięwzięcia strategicznego w Działaniu 3.1.2 Poprawa jakości, kompleksowości i dostępności oferty: Budowa Ekomariny w Mostach - zagospodarowanie obszaru ekologiczno-turystyczno-żeglarskiego	Uwaga częściowo uwzględniona	Zakres tej propozycji przedsięwzięcia jest ujęty w zapisach w RPS w działaniu 3.1.1 Systemowe wsparcie infrastruktury. Przedsięwzięcia Strategiczne mają charakter regionalny, a nie punktowy, dotyczący konkretnego beneficjenta.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
348.	Gdańska Rada Organizacji Pozarządowych	73	Dzisiejsza młodzież, to za kilka lat odbiorca usług turystycznych w województwie, pominięcie tego aspektu powoduje, że w przyszłości trzeba będzie zainwestować więcej, aby przyciągnąć dorosłego turystę. Organizacje pozarządowe są organizatorami wypoczynku dla dzieci i młodzieży. Pominięcie ich przy współpracy to pominięcie dużego obszaru rynku usług turystycznych	Priorytet 3.2 Zintegrowany system marketingu turystycznego. Zakres tematyczny: W ramach Priorytetu podjęte zostaną działania dotyczące wypracowania i wdrożenia zasad współpracy mających na celu rozwój usług turystycznych. Turystyczna marka województwa pomorskiego promowana będzie przy wykorzystaniu nowoczesnych narzędzi, w tym informatycznych, i dostępu do informacji dla turystów i mieszkańców. Zintegrowane, szeroko dystrybuowane oferty turystyczno-kulturalne, młodzieżowej , zdrowotne (w tym uzdrowiskowe, medyczne, SPA & wellness) oraz rekreacyjne i gastronomiczne zwiększają zainteresowanie województwem, jednocześnie podkreślając potencjał atrakcyjności turystycznej subregionów. Budowa sieci współpracy, wymiany informacji i monitoringu rynku usług turystycznych między samorządami, organizacjami, w tym NGO i PES instytucjami i innymi partnerami pomoże w osiągnięciu „efektu WOW” (Wspólna Oferta i Współpraca) oraz zharmonizowaniu działań w zakresie zarządzania ruchem turystycznym.	Uwaga częściowo uwzględniona	Oferta młodzieżowa wpisuje się w oferty turystyczno-kulturalne, które zgodnie z zapisami RPS mają być dostosowane do potrzeb różnych grup odbiorców. Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi w zakresie tematycznym Priorytetu 3.2 Zintegrowany system marketingu turystycznego.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
349.	Urząd Miejski w Gdańsku	73	Brak wskaźników może sugerować pominięcie działań wpływających na poprawę jakości obsługi klienta	Działanie 3.1.2 Poprawa jakości, kompleksowości i dostępności oferty. Zmiana wskaźnika uwzględniającego działania miękkie w zakresie - jakości obsługi turystów, zgodnie ze zmieniającymi się potrzebami konsumentów	Uwaga nieuwzględniona	Wskaźnik zawarty w RPS odpowiada zakresowi działania.
350.	Urząd Miejski w Gdańsku	74	Międzynarodowe sieci współpracy w dziedzinie turystyki, kultury. M. Gdańsk jest członkiem Hanzy oraz Stowarzyszenia EuRoB.	Dodać: Szlak Hanzy oraz Europejski Szlak Gotyku Ceglanego (EuRoB).	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi w obszarach współpracy międzyregionalnej i międzynarodowej priorytetu 3.2 Zintegrowany system marketingu turystycznego.
351.	Gmina Miasto Ustka	74	„Latem morze, zimą góry” to stereotyp ciągle funkcjonujący w świadomości społecznej. Miejscowości nadmorskie takie jak. Ustka, Darłowo czy Łeba w ostatnich latach zdecydowanie podniosły poziom usług turystycznych, które pozwalają na atrakcyjne spędzenie wolnego czasu w sezonie niskim i średnim (zarówno w przedmiotowych miejscowościach jak i ich okolicy). Zważywszy na ten fakt istotne jest aby przeznaczyć odpowiednie środki na promocję pasa nadmorskiego w okresie pozasezonowym (listopad- maj).	3.2 Zintegrowany system marketingu turystycznego, Obszar współpracy międzyregionalnej i międzynarodowej. Propozycja dodania zapisów: Ponadregionalny pas nadmorskich miejscowości turystycznych (np. Łeba, Ustka, Darłowo) Współpraca z województwem zachodniopomorskim, z Regionalnymi Organizacjami Turystycznymi (Zachodniopomorską i Pomorską) oraz z samorządami w celu promocji turystycznej oferty w sezonach średnim i niskim.	Uwaga częściowo uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi we współpracy międzynarodowej w zakresie turystyki. Wątki ujęte w treści dokumentu w obszarach współpracy międzyregionalnej i międzynarodowej priorytetu 3.2 Zintegrowany system marketingu turystycznego w ramach działania Wizerunek i marka turystyczna Regionu Morza Bałtyckiego.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
352.	Gdańska Rada Organizacji Pozarządowych	75	Dzisiejsza młodzież, to za kilka lat odbiorca usług turystycznych w województwie, pominięcie tego aspektu powoduje, że w przyszłości trzeba będzie zainwestować więcej, aby przyciągnąć dorosłego turystę. Organizacje pozarządowe są organizatorami wypoczynku dla dzieci i młodzieży. Pominięcie ich przy współpracy to pominięcie dużego obszaru rynku usług turystycznych	Współpraca międzynarodowa w zakresie turystyki: Działania w zakresie gastronomii, turystyki aktywnej, turystyki dzieci i młodzieży , działania z zakresu planowania i realizacji tras konnych i postojowych miejsc karawaningowych, oznakowania i promowania szlaków pieszych (nordic walking)	Uwaga częściowo uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi we współpracy międzynarodowej w zakresie turystyki.
353.	Urząd Miejski we Władysławowie	75	Pozostawienie w nawiasie jedynie nording walking sugeruje jakoby byłby to katalog zamknięty, stąd sugestia aby albo dodać skrót „m.in.” albo usunąć cały nawias wraz z jego zawartością	Priorytet 3.2 Zintegrowany system marketingu turystycznego – obszar współpracy międzyregionalnej i międzynarodowej...i promowania szlaków pieszych (m.in. nordic walking)	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
354.	Gmina Miasta Sopotu	75	Turystyka zdrowotna została ujęta w zakresie tematycznym (w tym uzdrowiskowa, medyczna, SPA& wellness), w związku z tym należy również ująć ją w konkretnym obszarze współpracy. Ważne jest uwzględnienie promocji pomorskich atutów poprzez dołączenie do działających już międzynarodowych organizacji promujących konkretne oferty i walory miejsc (np. dołączenie do europejskich kurortów, promujących się w ramach European Historic Thermal Towns Association).	Priorytet 3.2 w tabeli: Współpraca międzynarodowa w zakresie turystyki: Działania w zakresie gastronomii, turystyki aktywnej oraz zdrowotnej , działania z zakresu planowania i realizacji tras konnych i postojowych miejsc karawaningowych, oznakowania i promowania szlaków pieszych (nordic walking) Działania w zakresie nawiązania współpracy i wspólnej promocji w ramach istniejących międzynarodowych organizacji i stowarzyszeń zrzeszających miasta uzdrowiskowe i kurorty	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
355.	Regionalna Izba Gospodarcza Pomorza	76	Badanie to będzie wykorzystywało wiele dostępnych źródeł danych pozyskiwanie ich będzie miało formę automatyczna. W przypadku braku pewnych danych będzie stosowana ekstrapolacja. Stworzenie Pomorskiej Platformy Wsparcia Ruchu Turystycznego zapoczątkuję budowę zintegrowanego, interaktywnego systemu oferty turystycznej na bazie którego tworzone będą sieciowe produkty turystyczne.	Działanie 3.2.1 - Zakres Interwencji: permanentne rejestrowanie i badanie ruchu turystycznego z zastosowaniem nowych metod i technologii. Pomorska Platforma Wsparcia Ruchu Turystycznego poprzez integrację i standaryzację oferty turystycznej będzie umożliwiała zbudowanie systemu interaktywnej rezerwacji i płatności.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi. Wątki ujęte są w treści dokumentu w PS Pomorskie Obserwatorium Gospodarcze oraz PS Platforma Wsparcia Ruchu Turystycznego.
356.	Stowarzyszenie Północnokaszubska LGR	77	Przeformułowania wymaga nazwa wskaźnika	Działanie 3.2.1 Standardy współpracy. Wskaźnik powinien wskazywać na efekt jakim jest stworzenie standardu a określa techniczną czynność jaka do tego prowadzi - Liczba grup roboczych biorących udział w wypracowaniu i wdrożeniu standardów współpracy,	Uwaga nieuwzględniona	Wskaźnik zawarty w RPS odpowiada zakresowi działania.
357.	Gdańska Rada Organizacji Pozarządowych	77	Dzisiejsza młodzież, to za kilka lat odbiorca usług turystycznych w województwie, pominięcie tego aspektu powoduje, że w przyszłości trzeba będzie zainwestować więcej, aby przyciągnąć dorosłego turystę. Organizacje pozarządowe są organizatorami wypoczynku dla dzieci i młodzieży. Pominięcie ich przy współpracy to pominięcie dużego obszaru rynku usług turystycznych	Działanie 3.2.2 Informacja i promocja oferty – dodanie punktu w Zakresie interwencji: Dedykowane projekty marketingowe do młodzieży i rodzin	Uwaga częściowo uwzględniona	Wątki ujęte w treści dokumentu w działaniu 3.2.2 Informacja i promocja oferty.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
358.	Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot	77	Brak	Działanie 3.2.2 Informacja i promocja oferty, propozycja dodania zapisów: Rozwój infrastruktury skierowanej do instytucji kultury oraz udział kultury w rozwoju produktu turystycznego regionu; Rozwój turystyki osób ze szczególnymi potrzebami; Promowanie i wspieranie działań realizujących zapisy działaniami Ustawy z 19.07.2019 o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebom” oraz zgodnych z zasadami projektowania uniwersalnego; Rozwój oferty turystycznej adaptacyjnej w stosunku do zmian klimatu; Wspieranie całorocznego rozwoju turystyki, w tym w okresie zimowym	Uwaga częściowo uwzględniona / Uwaga niezasadna	Zapisy dot. dostępności zostały uwzględnione w kryteriach działań 3.1.1 Systemowe wsparcie infrastruktury i 3.1.2 Zintegrowany system marketingu turystycznego. Zapisy dot. pozytywnego efektu środowiskowego zostały uwzględnione w zobowiązaniu SWP: Atrakcyjne, funkcjonalne i niosące pozytywny efekt środowiskowy zagospodarowanie regionalnych, ponadregionalnych i międzynarodowych tras i szlaków turystycznych oraz w kryterium pozytywnego efektu środowiskowego w działaniach. Zapisy dot. „zrównoważonej turystyki” zostaną wzmocnione w RPS. Pozostałe uwagi zostaną rozpatrzone na etapie tworzenia ostatecznego kształtu RPS w zakresie edukacji i kapitału społecznego (działania z zakresu kultury i infrastruktury kultury).
359.	Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot	77	Brak	Działanie 3.2.2 Informacja i promocja oferty, komentarz: Uwzględnienie kwestii turystyki zdrowotnej pozwalającej na rozwój regionu i mniejszych miejscowości turystycznych także w sezonie jesienno-zimowym	Uwaga częściowo uwzględniona	Wątki ujęte w treści dokumentu w działaniu 3.2.2 Informacja i promocja oferty

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
360.	Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot	77	Brak	Działanie 3.2.2 Informacja i promocja oferty, propozycja dodania zapisu (?): Integracja Lokalnych Organizacji Turystycznych, sieciowanie.	Uwaga uwzględniona	Wątki ujęte w treści dokumentu w działaniu 3.2.1 Standardy współpracy.
361.	Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot	77	Brak	Działanie 3.2.2 Informacja i promocja oferty „Ujęcie Faktorii Handlowej oraz Szlaku Bursztynowego w projekcie oznakowania i uzupełnienia oznakowania, dróg, szlaków i obiektów (atrakcji) oraz oznakowania wizerunkowego na wjazdach i szlakach turystycznych województwa, w szczególności na pylonach”.	Uwaga częściowo uwzględniona	Wątki ujęte w treści dokumentu w działaniu 3.2.2 Informacja i promocja oferty. W działaniu nie są wymieniane z nazwy konkretne atrakcje.
362.	Gmina Miasto Ustka	77	– Karta turysty obejmująca swym zakresem mniejszy obszar jest narzędziem bardziej efektywnym dla lokalnej branży turystycznej niż karty regionalne. – W obecnej sytuacji epidemicznej miejscowości uzdrowiskowe straciły część wpływów z tytułu opłaty uzdrowiskowej. Oferta branży uzdrowiskowej po lockdownie potrzebuje marketingu by ponownie zainteresować odbiorców. Dedykowane projekty marketingowe w przedmiotowym zakresie pozwolą na odbudowę branży i rozwój infrastruktury uzdrowiskowej.	3.2.2. Informacja i promocja oferty. Propozycja dodania zapisów: – wsparcie dedykowanych projektów Karty Turysty miejscowości lub subregionu jako obszaru współpracy samorządu i branży turystycznej – dedykowane projekty marketingowe wspierające branżę uzdrowiskową oraz propagujące pobór opłaty uzdrowiskowej	Uwaga częściowo uwzględniona	Wątki ujęte w treści dokumentu w działaniu 3.2.2 Informacja i promocja oferty oraz w PS Pomorska Platforma Wsparcia Ruchu Turystycznego.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
363.	Gmina Kościerzyna	77	Planując działania w zakresie informacji i promocji oferty naszym zdaniem bardziej efektywne i jakościowe będą projekty, które koncentrować będą się na ofercie poszczególnych regionów lub produktów turystycznych jako działania uzupełniające wojewódzkie działania w zakresie promocji. Realizując działania na poziomie regionalnym i lokalnym możliwe jest włączenie do współpracy większej liczby podmiotów, które są bezpośrednio zainteresowane tych działań. Realizacja działań obejmujących zasięgiem całe województwo może mieć charakter zbyt ogólny łącząc w sobie jednocześnie obszary odległe logistycznie oraz prezentujące różne elementy oferty turystycznej.	Działanie 3.2.2 - Zakres interwencji: dedykowane projekty marketingowe będące odpowiedzią na bieżące potrzeby branży i regionów oraz horyzontalne cele samorządu regionu;	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
364.	Regionalna Izba Przedsiębiorców NORDA	77	Uzupełnienie zakresu interwencji	Działanie 3.2.2 Informacja i promocja oferty – Zakres interwencji: przygotowanie propozycji zintegrowanych form spędzenia czasu przez turystów zarówno lokalnych jak i przyjezdnych łączących różne formy aktywnego wypoczynku z różnymi atrakcjami kulturowo-krajoznawczymi czy historycznymi : np. gotowa propozycja pakietu: „Trasa rowerowa Euro Velo 10/13 w powiązaniu z odwiedzinami Szlaku Dworów i Pałaców Północnych Kaszub”	Uwaga częściowo uwzględniona	Wątki ujęte w treści dokumentu w działaniu 3.2.2 Informacja i promocja oferty oraz w PS Pomorska Platforma Wsparcia Ruchu Turystycznego.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
365.	Pomorska Sieć Leader	78	Kryteria strategiczne (specyficzne): Realizacja przedmiotowego zadania wymaga dopasowania interwencji do specyficznych potrzeb danego subregionu – potrzeby te są różne w różnych częściach naszego województwa. Stąd istnieje potrzeba wypracowania oddolnego na poziomie lokalnym idei realizacji tego typu projektów.	Proponujemy dodanie kryterium: „Projekt wypracowany oddolnie na poziomie lokalnym i dopasowanych do specyfiki lokalnych potrzeb”.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi w kryteriach specyficznych CS 3.
366.	Pomorska Sieć Leader	78	Kryteria strategiczne (specyficzne): Zakres interwencji w ramach działania jest predysponowany do realizacji przez NGO, w tym LGD/LGR, które mają doświadczenie z realizacji tego typu projektów a jednocześnie znają specyfikę lokalną oraz potrzeby poszczególnych subregionów w zakresie promocji oferty turystycznej.	Dodanie kryterium „Projekty realizowane przez NGO, w tym LGD/LGR”.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi w kryteriach specyficznych CS 3.
367.	Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot	77-78	Brak	3.2.2 Informacja i promocja oferty oraz 3.2.3 Przemysł spotkań: Zgłoszenie chęci udziału Gminy Miejskiej Pruszcz Gdański przy rozwoju współpracy turystycznej oraz targów czasu wolnego	Uwaga częściowo uwzględniona	Działania przygotowywane są w formule partnerskiej, SWP otwarty jest na współpracę z branżą turystyczną, JST, organizacjami pozarządowymi oraz innymi partnerami co wynika z zapisów dokumentu.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
368.	Międzynarodowe Targi Gdańskie S.A.	79	Uwzględnienie spotkań w formule hybrydowej i online. Dodanie aspektu zwiększania kompleksowości i poszerzania potencjału infrastruktury do organizacji wydarzeń o różnym charakterze. To istotne z punktu widzenia spełniania wymagań klientów dążących do poszukiwania miejsc do organizacji inicjatyw i wydarzeń w każdej, nawet bardzo innowacyjnej formule. W naszej ocenie na Pomorzu istnieje deficyt takich miejsc.	Działanie 3.2.3 Przemysł spotkań - Zakres interwencji: wsparcie rozwoju przemysłu spotkań i wydarzeń, wraz z turystyką biznesową (organizacji wizerunkowych kongresów, targów, seminariów w formie tradycyjnej i online), współpraca w zakresie promocji regionu w oparciu o turystykę biznesową; wsparcie organizacji wydarzeń (również w wersji hybrydowej i on-line) o charakterze krajowym oraz międzynarodowym, budującym atrakcyjną markę regionu w tym turystyczną, wsparcie działań zmierzających do poszerzania lokalnej oferty i poprawy kompleksowości miejsc dla organizacji wydarzeń o różnym charakterze – od biznesowych, przez kulturalne, sportowe i rozrywkowe; wypracowanie standardów współpracy z podmiotami pracującymi w turystyce biznesowej (Profesjonalni Organizatorzy Konferencji i Kongresów, Poland Convention Bureau)	Uwaga częściowo uwzględniona	Proponowane wątki znajdują się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi. Istniejący zapis wyczerpuje uwagę.

369.	Międzynarodowe Targi Gdańskie S.A.	Istotnym elementem rozwoju przemysłu spotkań jest posiadanie na terenie województwa pomorskiego kompleksowej infrastruktury, która umożliwi realizację wielu funkcji dla m.in. wymagającej branży telewizyjnej, rozrywkowej, kulturalnej czy sportowej (rozwój branży i rozgrywek e-sportowych). Hala może także stać się obiektem konkurencyjnym, wypełniając niszę w Trójmieście w zakresie przestrzeni dla koncertów o średniej liczbie odbiorców, ca. 2000-4000 osób, które nie posiadają dzisiaj dedykowanego obiektu. Nowa infrastruktura z odpowiednią akustyką i wyposażeniem w sprzęt nagłaśniający umożliwi: – organizację w jednym czasie kilku imprez o różnym charakterze. – wykorzystanie odpowiednio wyposażonej infrastruktury na potrzeby szeroko rozumianej produkcji filmowej (fabuła, filmy reklamowe, produkcje telewizyjne) – wykorzystanie hali na potrzeby rozgrywek e-sportowych różnego poziomu. Z raportów PayPal i SuperData oraz danych firmy Electronic Sports League (ESL) wynika, że wartość tego rynku w 2016 r. wynosiła w Polsce 40 mln zł, a w 2018 już ponad 52 mln zł. Krajowy rynek rośnie w tempie ok. 30 proc. rocznie. Natomiast globalne przychody w tym sektorze szacowane są przez firmę badawczą Newzoo na blisko 700 mln dol. rocznie. E-sport to nie tylko sami gracze, ale również bardzo liczna widownia.	Działanie 3.2.3 Przemysł spotkań - Przedsięwzięcie strategiczne: Wielofunkcyjne Centrum Eventowe w kompleksie AmberExpo w Gdańsku Letnicy	Uwaga częściowo uwzględniona	Proponowane wątki znajdują się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi. Istniejący zapis wyczerpuje uwagę.
------	------------------------------------	---	--	------------------------------	---

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
			Unikalnych widzów w Polsce (według raportu PayPal) – w było w 2016 roku ponad pół miliona, a szacunek na 2018 rok przewidywał, że liczba ta wzrośnie do ok. 850 tys. widzów. Inwestycja wpisuje się w działania rewitalizacyjne realizowane w dzielnicy Letnica w Gdańsku.			
370.	Stowarzyszenie Północnokaszubska LGR	79	Przemysł spotkań (konferencje, targi) jest czynnikiem rozwoju turystyki, pod warunkiem dostępności wysokiej jakości usług hotelowych – dotyczy to działanie zatem głównie trójmiasta, szczególnie Gdańska. Turystyka biznesowa i przemysł spotkań wymaga silnego zaplecza konferencyjnego, którego na Pomorzu nie posiadamy. Okres po pandemiczny, który przed nami może stanowić przeszkodę w rozwoju przemysłu spotkań.	Rezygnacja z działania na rzecz np. stworzenia przestrzeni promocji wysokiej jakości produktów regionalnych, lokalnych: np. Targ Rybny w Gdańsku – jako nawiązanie do przeszło 700 letniej tradycji, promocji morskości obszaru Pomorza,	Uwaga częściowo uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
Kryteria horyzontalne						
371.	Osoba prywatna	80	Brak	Uzupełnić kryteria strategiczne o : skuteczne zapobieganie dyskryminacji na rynku pracy.	Uwaga uwzględniona	Wątki ujęte w treści dokumentu w opisie kryterium horyzontalnego tj. dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami (nr 9)

372.	Stowarzyszenie Polska 2050 w Warszawie	80	Proponowany zapis uwzględnia potrzebę likwidacji barier komunikacyjnych, które oddzielają na terenie województwa bezrobotnych potencjalnych pracowników od szukających pracowników pracodawców.	Modyfikacja zapisu z: „skupiają się na przedsięwzięciach bazujących na systematycznym monitorowaniu sytuacji na rynku pracy i potrzeb przedsiębiorców (w tym PES), wspierających tworzenie wysokiej jakości trwałych miejsc pracy, cechujących się wysokim poziomem wymaganych kompetencji, w szczególności w branżach kluczowych dla gospodarki. Kryteria wynikają z zasady rynku pracy odpowiadającego na potrzeby gospodarki oraz wzrostu zatrudnienia” na: „skupiają się na przedsięwzięciach bazujących na: systematycznym monitorowaniu sytuacji na rynku pracy i potrzeb przedsiębiorców (w tym PES), wspieraniu tworzenia wysokiej jakości trwałych miejsc pracy, cechujących się wysokim poziomem wymaganych kompetencji, w szczególności w branżach kluczowych dla gospodarki, działaniach prowadzących do wzrostu zatrudnienia, szczególnie na obszarach narażonych na bezrobocie wskutek słabo rozwiniętej sieć komunikacji publicznej na terenie województwa pomorskiego i zapobiegających wykluczeniu komunikacyjnemu pracowników zamieszkujących powiaty o wyższych wskaźnikach bezrobocia. Kryteria wynikają z zasady rynku pracy odpowiadającego na potrzeby gospodarki oraz wzrostu zatrudnienia.”	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu w kryterium horyzontalnym zgodności z potrzebami rynku pracy.
------	--	----	---	--	--------------------	---

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
373.	Stowarzyszenie Polska 2050 w Warszawie	81	Proponowany zapis uwzględnia wymagający ciągle bardzo dużych nakładów inwestycyjnych problem wykluczenia komunikacyjnego	Propozycja uzupełnienia zapisu: „Kryterium dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami oznacza, że (...), w tym likwidację barier komunikacyjnych i wykluczenia komunikacyjnego.	Uwaga niezasadna	Uwagi zostaną rozpatrzone na etapie tworzenia ostatecznego kształtu RPS w zakresie mobilności i komunikacji.
374.	Stowarzyszenie Polska 2050 w Warszawie	81	Proponowany zapis wskazuje znaczenie ekologicznych środków transportu dla pozytywnego oddziaływania przestrzennego	Propozycja uzupełnienia zapisu: „Kryterium pozytywnego oddziaływania przestrzennego (...) cenne przyrodniczo i krajobrazowo z uwzględnieniem wykorzystania jak najbardziej ekologicznych środków komunikacji (kolej, drogi rowerowe, spójna sieć połączeń oraz parkingi P + R). Kryterium wynika z zasady racjonalnego gospodarowania przestrzenią.	Uwaga niezasadna	Uwagi zostaną rozpatrzone na etapie tworzenia ostatecznego kształtu RPS w zakresie mobilności i komunikacji.
Realizacja zobowiązań SWP						
375.	Agencja Rozwoju Pomorza S.A.	81	Propozycja powiązana z propozycją dodania nowego przedsięwzięcia strategicznego w Działaniu 1.1.1. - ze względu na wskazywane zobowiązanie SWP do stworzenia kompleksowej oferty inwestycji B+R i ich komercjalizacja w przedsiębiorstwach zasadne jest zaplanowanie spójnych działań w tym obszarze w formie przedsięwzięcia strategicznego.	Dopisanie do tabeli w zakresie sposobu realizacji zobowiązania dotyczącego priorytetu 1.1 nowego przedsięwzięcia strategicznego : poprzez zakres interwencji wskazany w Działaniu 1.1.1 oraz 1.1.2, a także poprzez przedsięwzięcia strategiczne: – Smart Green Progress – animacja rozwoju obszarów Inteligentnych Specjalizacji Pomorza oraz klastrów w kierunku gospodarki neutralnej klimatycznie – Inwestycje B+R Pomorskich Przedsiębiorców „Od pomysłu do realizacji”	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
SYSTEM REALIZACJI						
376.	Agencja Rozwoju Pomorza S.A.	85	Zgłoszona uwaga wynika z propozycji dodania nowego przedsięwzięcia strategicznego w Działaniu 1.1.1 Potencjał B+R przedsiębiorstw pn. Inwestycje B+R Pomorskich Przedsiębiorców „Od pomysłu do realizacji”	W zdaniu poniżej oraz tabeli w priorytecie 1.1 odpowiednio zwiększyć liczbę przedsięwzięć strategicznych do 2 W ramach RPS zidentyfikowano 16 przedsięwzięć strategicznych o szacunkowej łącznej wartości zł. Około zł/% tej kwoty finansowana będzie ze środków własnych Samorządu Województwa	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
377.	Urząd Miejski w Gdańsku		Proponowane uzupełnienie do rozważenia, np. pod kątem ustawy metropolitalnej.	Ramy finansowe: środki samorządowe – obejmujące wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego z województwa, spółek komunalnych oraz innych podmiotów i instytucji szczebla regionalnego i ponadlokalnego	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
ZAŁĄCZNIK 1 CHARAKTERYSTYKA ZOBOWIĄZAŃ SWP						
378.	Gdańska Rada Organizacji Pozarządowych	89	Zwiększy to rozpoznawalność i oferty i przyczyni się do jej lepszego dostosowania do obiorców	Zobowiązanie z SRWP 2030 Stworzenie kompleksowej, całorocznej oferty turystycznej i czasu wolnego wraz z systemowym wsparciem rozwoju infrastruktury w oparciu o wyróżniki regionalne oraz aktualne kierunki rozwoju turystyki Główne etapy, dodanie: Zróżnicowanie oferty ze względu na cechy specyficzne grup do których oferta jest adresowana, np. dzieci i młodzież, rodziny, seniorzy	Uwaga częściowo uwzględniona	Wątki ujęte w treści dokumentu w opisie zobowiązania SRWP 2030: Stworzenie kompleksowej, całorocznej oferty turystycznej i czasu wolnego wraz z systemowym wsparciem rozwoju infrastruktury w oparciu o wyróżniki regionalne oraz aktualne kierunki rozwoju turystyki.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
379.	Gdańska Rada Organizacji Pozarządowych	90	Organizacje pozarządowe są ważnym organizatorem turystyki dla dzieci i młodzieży, prowadzą ośrodki całoroczne	Stworzenie kompleksowej, całorocznej oferty turystycznej i czasu wolnego wraz z systemowym wsparciem rozwoju infrastruktury w oparciu o wyróżniki regionalne oraz aktualne kierunki rozwoju turystyki. Kluczowi partnerzy: Organizacje pozarządowe	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
Załącznik 2 charakterystyka Przedsięwzięć Strategicznych						
380.	Urząd Miejski w Gdańsku	91	Wypracowanie mechanizmów monitoring stanu rozwoju pomorskiego ekosystemu start-upowego pozwoli na dopasowanie działań do potrzeb startupów oraz na porównanie konkurencyjności pomorskiego ekosystemu z resztą kraju.	Smart GREEN Progress. Zakres: Działania zmierzające do stworzenia kompleksowej i skoordynowanej oferty wsparcia rozwoju start-upów. Dodać: na podstawie monitoringu stanu rozwoju pomorskiego ekosystemu start-upowego.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi w punkcie IV. System realizacji, Załącznik 2. Charakterystyka przedsięwzięć strategicznych Smart GREEN Progress (zakres).

381.	Agencja Rozwoju Pomorza S.A.	91	Ze względu na wskazywane zobowiązanie SWP do stworzenia kompleksowej oferty inwestycji B+R i ich komercjalizacja w przedsiębiorstwach zasadne jest ze względu na wieloaspektowość zobowiązania skoordynowanie i zaplanowanie spójnych działań w tym obszarze w formie przedsięwzięcia strategicznego.	Propozycja nowego przedsięwzięcia strategicznego: Tytuł: Inwestycje B+R Pomorskich Przedsiębiorców „Od pomysłu do realizacji”. Jednostka odpowiedzialna za realizację: ARP S.A. Termin realizacji: 2021-2030. Zakres: 1. Poprawa warunków infrastrukturalnych zaplecza badawczo-rozwojowego służącego działalności innowacyjnej przedsiębiorstw. 2. Wspieranie finansowania w bardzo wczesnej fazie rozwoju innowacji. 3. Realizacja badań przemysłowych i prac rozwojowych. 4. Ochrona własności intelektualnej (patenty, wzory). 5. Wdrożenie wyników prac B+R lub nabywanie nowoczesnych technologii z rynku. 6. Realizacja działań z zakresu B+R przez publiczne jednostki naukowe, uczelnie wyższe, zleczanych przez przedsiębiorców (usługi innowacyjne). 7. Wspieranie transferu oraz komercjalizacji wiedzy i technologii poprzez szkolenia. 8. Rozwój rynku technologii obejmujący obrót patentami, licencjami, know-how poprzez usługi doradcze lub pomoc prawną. 9. Preselekcja pomysłów i konsultacje w zakresie wyboru adekwatnych form wsparcia.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
------	------------------------------	----	---	---	--------------------	---

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
				10. Audyty pomagające określić przedsiębiorcom potrzeby z zakresu rozwoju rynku technologii Kluczowi partnerzy: IOB, Uczelnie wyższe. Orientacyjna wartość całkowita przedsięwzięcia (w zł): 310 mln zł. Główne źródła i formy finansowania: 1. Środki UE 2021-2027 (granty i instrumenty finansowe) 2. Środki własne przedsiębiorców		

382.	Agencja Rozwoju Pomorza S.A.	91	-	Propozycja nowego przedsięwzięcia strategicznego: Tytuł: „Pomorski System Usług Informacyjnych i Doradczych”. Jednostka odpowiedzialna za realizację lub koordynację: Agencja Rozwoju Pomorza SA. Termin realizacji: 2021-2030. Zakres: 1. Stworzenie regionalnej sieci punktów informacyjnych świadczących kompleksowe usługi informacyjne dla MSP w formule one-stop-shop a; 2. Kontynuacja i rozwijanie narzędzi i rozwiązań stworzonych w ramach projektu „SPEKTRUM. Pomorski System Usług Doradczych” 3. Badanie pomorskich firm (co dwa lata), którego wyniki będą niezbędnym narzędziem do stworzenia i prowadzenia efektywnej sieci wsparcia informacyjno-specjalistycznego dla MSP. 4. Pomoc pomorskim MSP w diagnozowaniu potrzeb doradczych; 5. Przyznawanie grantów na zakup specjalistycznych usług doradczych wspierających rozwój pomorskich MSP Kluczowi partnerzy: 1. Pomorskie JST 2. Pomorskie IOB 3. Pomorskie MSP Orientacyjna wartość całkowita przedsięwzięcia (w zł): 70 mln zł Główne źródła i formy finansowania:	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
------	------------------------------	----	---	---	--------------------	---

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
				Środki UE 2021-2027 Środki własne przedsiębiorców Formy finansowania: Granty Instrumenty finansowe		

383.	Rumia Invest Park Sp. z o.o., Urząd Miasta Rumia	91	Wyzwania związane z wdrażaniem kompetencji nowoczesnej gospodarki, m.in. w obszarze rozwoju nowej gałęzi przemysłu wokół morskich farm wiatrowych będą wymagać nie tylko rozwijania istniejących podmiotów, ale także powstawania nowych podmiotów jak np. Pomorskiego Centrum Kompetencji Morskiej Energetyki Wiatrowej w Rumii, które jest wpisane w deklaracji powołania Pomorskiej Platformy Rozwoju Morskiej Energetyki Wiatrowej na Bałtyku (sygnatariuszem deklaracji postulującej realizację Centrum Kompetencji, jest m.in. Województwo Pomorskie).	Propozycja nowego przedsięwzięcia strategicznego: Tytuł: Pomorskie Centrum Kompetencji Morskiej Energetyki Wiatrowej Jednostka odpowiedzialna za realizację lub koordynację: Pomorska Platforma Rozwoju Morskiej Energetyki Wiatrowej na Bałtyku (inicjator) Koordynator: Gmina Miejska Rumia / Rumia Invest Park Sp. z o.o. Termin realizacji: 2022 - 2026 Zakres: PCK MEW będzie miało na celu kreowanie, integrację i wzmocnienie zasobów rynku pracy niezbędnych do realizacji inwestycji w sektorze morskiej energetyki wiatrowej na Bałtyku przyczyniając się do zwiększenia korzyści dla rynku pracy i podmiotów gospodarczych uczestniczących w łańcuchu dostaw (tzw. local content). Centrum będzie działało w obszarze szkoleń tradycyjnych ale także znacznie rozwinie sektor szkoleń z obszaru wirtualnej rzeczywistości (Virtual Reality) wzmacniając rozwój cyfryzacji i przemysłu 4.0 w województwie pomorskim. Główne etapy: 1) Przygotowanie dokumentacji budowlanej i wykonawczej wraz z uzyskaniem niezbędnych pozwoleń administracyjnych 2) Budowa i wyposażenie budynku o funkcjach: biurowej, szkoleniowej, konferencyjnej	Uwaga nieuwzględniona	W RPS znajdują się jedynie przedsięwzięcia strategiczne o charakterze regionalnym Samorządu Województwa Pomorskiego i jego jednostek.
------	---	----	---	---	-----------------------	---

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
				3) Budowa i wyposażenie sal do szkoleń tradycyjnych i VR 4) Budowa i wyposażenie laboratoriów badawczych rozwijających szkolenia z zakresu Virtual Reality Kluczowi partnerzy: 1. Samorząd Województwa Pomorskiego, 2. firmy działające w obszarze szkoleń offshore i oil&gas, 3. Polskie Towarzystwo Morskiej Energetyki Wiatrowej, 4. Pracodawcy Pomorza, 5. Zarząd Morskiego Portu Gdynia S.A., 6. inwestorzy morskich elektrowni wiatrowych Orientacyjna wartość całkowita przedsięwzięcia (w zł): 30 mln zł Główne źródła i formy finansowania: 1) Środki UE 2021 – 2027 2) Środki własne Rumia Invest Park Sp. z o.o. 3) Środki z innych źródeł		

384.	Agencja Rozwoju Pomorza S.A.	92	Rozszerzenie zakresu przedsięwzięcia strategicznego Invest in Pomerania 2030	Promocja i obsługa inwestora 1. Promocja gospodarcza regionu i budowa gospodarczej marki województwa w zakresie pozyskiwania inwestycji, obsługa zapytań inwestorów i projektów inwestycyjnych, wsparcie rozwoju sektorów priorytetowych, wskazanych w zaktualizowanej strategii pozyskiwania inwestycji 2. Prowadzenie regionalnego banku danych, ewaluacja i aktualizacja strategii, badania nad sektorami priorytetowymi, rozwój zaplecza analitycznego, identyfikacja i monitorowanie branż kluczowych oraz kompetencji istotnych dla rozwoju regionu 3. Wsparcie na szkolenia skierowane na podnoszenie standardu obsługi inwestora Tereny inwestycyjne 4. Wsparcie bazy terenów inwestycyjnych, granty dla przedsiębiorców z sektora MŚP na realizację inwestycji w infrastrukturę przemysłową i logistyczną, wsparcie na tworzenie parków przemysłowych oraz data centers, wsparcie dla JST na przygotowanie MPZP (w zakresie stref przemysłowych i logistycznych), uruchomienie funduszu inwestycyjnego, nakierowanego na przygotowanie i komercjalizację terenów inwestycyjnych 5. Wsparcie na przygotowanie SUiKZP oraz MPZP w zakresie infrastruktury dla	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
------	------------------------------	----	--	---	--------------------	---

			energetyki odnawialnej, wsparcie na budowę infrastruktury na potrzeby nowych instalacji OZE (rozbudowa sieci przesyłowych, stacji transformatorowych) 6. Wsparcie na realizację projektów budowy i rozbudowy infrastruktury produkcyjnej i logistycznej (w tym zakup nowych linii produkcyjnych, technologii, certyfikatów, itp.) na potrzeby sektora OZE Pomorskie dla talentów 7. Rozwój bazy talentów dla regionu, kontynuacja kampanii Live more. Pomerania, promocja województwa pod kątem relokacji, prowadzenie bazy kandydatów, program bonu relokacyjnego, program szkoleń na rzecz podnoszenia kompetencji i kwalifikacji skierowany na sektory priorytetowe oraz OZE, przyciąganie na Pomorze przedstawicieli zawodów deficytowych oraz osób utalentowanych, a także zawodów mogących się stać kołem zamachowym pomorskiej gospodarki, powiązanie pozyskiwania talentów z polityką imigracyjną województwa 8. Wprowadzanie cyfrowych rozwiązań (m.in. aplikacji mobilnych) wspierających przyciąganie, zakorzenianie, i rozwijanie talentów w regionie 9. Promocja oferty pomorskiego szkolnictwa wyższego (Live more. Pomerania, kompleksowa oferta,		
--	--	--	---	--	--

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
				stypendia marszałka województwa pomorskiego, doktoraty wdrożeniowe, fundusz stypendialny) 10. Przygotowanie kadr pod kątem kompetencyjnym do zapewnienia standardu obsługi talentom bez względu na krąg kulturowy pochodzenia 11. Rozszerzenie standardu obsługi talentów w zakresie usług adaptacyjnych 12. Rozwój kultury integracji i inkluzywności, poprzez podnoszenie kompetencji i świadczenie usług na tym samym poziomie, bez względu na kulturę pochodzenia, promocja różnorodności kulturowej, gospodarczej, społecznej. Orientacyjna wartość całkowita przedsięwzięcia (w zł): 195 275 mln zł Formy finansowania: 1. Granty 2. Instrumenty finansowe		
385.	Agencja Rozwoju Pomorza S.A.	93	Rozszerzenie zakresu przedsięwzięcia strategicznego Pomorski Broker Eksportowy 2030 - Udział znanych marek w międzynarodowych targach lub misjach gospodarczych zwiększyłoby znacznie atrakcyjność stoiska/delegacji regionu. Zwykle w wydarzeniach biorą udział tylko MSP. Duże firmy mogłyby wziąć udział w Brokerze korzystając z form zwrotnych wsparcia (np. pożyczek)	Dodanie działania umożliwiającego udział w międzynarodowych wydarzeniach gospodarczych dużych przedsiębiorstw z regionu	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
386.	Agencja Rozwoju Pomorza S.A.	93	Rozszerzenie zakresu przedsięwzięcia strategicznego Pomorski Broker Eksportowy 2030 - Polskie MSP często są zbyt małe, aby konkurować na rynkach zagranicznych. Wspólne wyjazdy MSP na misje/targi pomagają nie tylko w promocji indywidualnej oferty firm, lecz również stanowią okazję do nawiązywania współpracy. Odpowiednio przygotowane i kontynuowane działania animacyjne, mogłyby pomóc w znalezieniu obszarów do współpracy np. wspólne startowanie w przetargach.	Dodanie działania „Animacja firm z kluczowych branż w kierunku wspólnych działań na rynkach zagranicznych”	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
387.	Agencja Rozwoju Pomorza S.A.	93	Rozszerzenie zakresu przedsięwzięcia strategicznego Pomorski Broker Eksportowy 2030 - Instytucje otoczenia biznesu, które na co dzień współpracują z MSP posiadając odpowiednią wiedzę i kompetencje w zakresie umiędzynarodowienia firm, mogłyby dodatkowo wesprzeć system wsparcia eksportu w regionie (np. Akademia Eksportera)	Dodanie działania „Wsparcie kompetencji regionalnych IOB w zakresie umiędzynarodowienia MSP”	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
388.	Agencja Rozwoju Pomorza S.A.	93	Rozszerzenie zakresu przedsięwzięcia strategicznego Pomorski Broker Eksportowy 2030 - Działanie przewidziane zostało w zakresie interwencji w pkt. Działanie 1.3.2 Wsparcie eksportu (str. 52) a nie uwzględnione w odpowiadającym mu przedsięwzięciu strategicznym	Dodanie działania „Wsparcie dla koordynatorów, w tym pomorskich IOB organizujących wydarzenia stymulujące współpracę eksportową dla firm”	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
389.	Agencja Rozwoju Pomorza S.A.	93	Rozszerzenie zakresu przedsięwzięcia strategicznego Pomorski Broker Eksportowy 2030 - Aktualizacja, działania opisujące formę wsparcia dla firm i IOB	Dodanie działań: - Granty dla pomorskich IOB – mikroprojekty dla instytucji otoczenia biznesu działających na rzecz internacjonalizacji przedsiębiorstw ukierunkowane na organizację wydarzeń wspierających pomorskich eksporterów. - Granty dla MŚP – dofinansowanie udziału w międzynarodowych wydarzeniach gospodarczych umożliwiających rozwój eksportu	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
390.	Agencja Rozwoju Pomorza S.A.	93	Zmiana terminu realizacji przedsięwzięcia strategicznego Pomorski Broker Eksportowy 2030 oraz uszczegółowienie w zakresie form finansowania	Termin realizacji: 2023-2030 2021-2030 Źródła finansowania: - Środki UE 2021-2027 - Środki własne przedsiębiorców Formy finansowania: Granty Instrumenty finansowe	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
391.	Międzynarodowe Targi Gdańskie S.A.	93	Pomorski Broker Eksportowy 2030. Doprecyzowanie punktu celem wypuklenia wspierania nowego trendu jakim są aktywności hybrydowe i online (eliminacja kosztów wyjazdów, profesjonalizacja targów online).	Pomorski Broker Eksportowy 2030 – Zakres: Wsparcie aktywności eksportowej przedsiębiorstw na rynkach zagranicznych (wyjazdy zagraniczne, wydarzenia hybrydowe i wydarzenia online), ze szczególnym uwzględnieniem firm B+R.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
392.	Międzynarodowe Targi Gdańskie S.A.	93	Pomorski Broker Eksportowy 2030: Dodanie punktu. Uwzględnienie konieczności przyjazdu wystawców krajowych oraz zagranicznych kupujących na wydarzenia stacjonarne/hybrydowe o charakterze eksportowym organizowane na Pomorzu.	Pomorski Broker Eksportowy 2030 – Zakres: Wsparcie działań ukierunkowanych na zwiększenie skali obecności zagranicznych kupujących oraz polskich wystawców w misjach gospodarczych, imprezach targowych i wystawienniczych o charakterze proeksportowym w formule stacjonarnej/hybrydowej na Pomorzu.	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
393.	Międzynarodowe Targi Gdańskie S.A.	93	Pomorski Broker Eksportowy 2030: Dodanie kluczowego partnera	Pomorski Broker Eksportowy 2030 – Kluczowi partnerzy: JST IOB MTG	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

394.	Międzynarodowe Targi Gdańskie S.A.		Dodanie nowego PS	Dodanie nowego PS: Tytuł: Wielofunkcyjne Centrum Eventowe w kompleksie AmberExpo w Gdańsku Letnicy. Jednostka odpowiedzialna za realizację lub koordynację: MTG Termin realizacji: 2023-2030 Zakres: 1. Budowa nowej przestrzeni wielofunkcyjnej, która pozwoli na organizację: – dużych imprez i widowisk rozrywkowych, – produkcji filmowych i reklamowych, – wydarzeń kulturalnych, kongresowych i sportowych (także rozgrywki e-sportowe), – imprez targowo-wystawienniczych, – wydarzeń o charakterze eventów korporacyjnych- aktualnie niemożliwych do realizacji ze względu na niedostępność infrastruktury lub kolizję terminów. 2. Stworzenie większych możliwości organizacji krajowych i międzynarodowych wydarzeń z zakresu najszybciej rozwijających się w województwie pomorskim branż przemysłu i usług, których eksport w regionie stale rośnie. 3. Nowa infrastruktura z odpowiednią akustyką i wyposażeniem w sprzęt nagłaśniający umożliwi organizację w jednym czasie kilku imprez o różnym charakterze.	Uwaga częściowo uwzględniona	Zakres tej propozycji przedsięwzięcia jest ujęty w zapisach w RPS w działaniach 3.1.1 Systemowe wsparcie infrastruktury, 3.2.3 Przemysł spotkań. Przedsięwzięcia Strategiczne mają charakter regionalny, a nie punktowy, dotyczą konkretnego beneficjenta.
------	------------------------------------	--	-------------------	--	------------------------------	--

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
				4. Organizacja nowych przedsięwzięć dzięki nowej infrastrukturze wraz z programem networkingu B2B hosted buyers (zapraszanie grup zakupowych z wielu krajów świata oraz indywidualnych kupców i dystrybutorów) wzmocni popularyzację produktów eksportowych regionu zagranicą, które nadal są słabo rozpoznawalne na rynkach zagranicznych. Kluczowi partnerzy: 1. JST (SWP, Gmina Miasta Gdańska) 2. Arena Gdańsk 3. Organizacje biznesowe Orientacyjna wartość całkowita przedsięwzięcia (w zł): 50 mln zł Główne źródła i formy finansowania: 1. Środki UE 2021-2027 2. Środki własne 3. Środki z innych źródeł		
395.	Urząd Miejski w Gdańsku	94	W Zakresie jest mowa o: „Pomorze jako miejsce spotkań, promocja potencjału turystyki biznesowej i kongresowej.”, w związku z tym PROT/GOT powinni zostać ujęci jako Kluczowi Partnerzy.	Pomorskie marki Kluczowi partnerzy: 8. Pomorska Regionalna Organizacja Turystyczna/ Gdańska Organizacja Turystyczna	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
396.	Gdańska Rada Organizacji Pozarządowych	98	Brak	Pomorski Broker Zawodowy Kluczowi partnerzy Organizacje pozarządowe	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
397.	Gdańska Rada Organizacji Pozarządowych	99	Obecny zapis ogranicza współpracę jedynie do stowarzyszeń, pojęcia organizacja pozarządowa jest pojęciem szerszym	Pomorskie Trasy Rowerowe – etap 2 Kluczowi partnerzy: – JST – Nadleśnictwa, RDLP – Parki Krajobrazowe, Narodowe; – Wody Polskie – Urząd Morski – LOT, LGR, LGD i inne organizacje pozarządowe	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
398.	Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot	99	Rozszerzony zakres przedsięwzięcia strategicznego skutkować będzie możliwością lepszej synergii i maksymalizacji jego wpływu na turystyczny sektor gospodarki regionu.	Pomorskie Trasy Rowerowe – etap 2 Uzupełnienie „Zakresu” o zapis: 7. W szczególnie uzasadnionych przypadkach – modernizacja / rozbudowa zbiorczych szlaków rowerowych o znaczeniu regionalnym, stanowiących dojazd do R9, R10/13 z destynacji o istotnym znaczeniu (np. północne połączenie R10 z aglomeracją trójmiejską, Trójmiejskim Parkiem Krajobrazowym, Pradolina Zagórskiej Strugi i Pojezierzem Kaszubskim – Kaszubska Trasa Rowerowa Kosakowo - Szemud).	Uwaga uwzględniona	Zapisy działania 3.1.1 oraz Przedsięwzięcia Strategicznego dają możliwość realizacji działań zawartych w propozycji.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
399.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”	99-100	Realizacja Pomorskich Tras Rowerowych przez JST nie sprawdziła się (brak kompetencji, przedłużanie realizacji, brak konsultacji, słabe standardy, nietrafione przebiegi itp.) dlatego należy wziąć przykład z województwa zachodniopomorskiego	Jedno zadanie strategiczne Pomorskie Trasy Rowerowe z pulą 387 mln , z realizacją nie przez JST a przez ZDW lub ZDP	Uwaga nieuwzględniona	Realizacja PTR przez JST się sprawdziła, przedsięwzięcie jest obecnie zrealizowane w 65 %, a przedłużenia realizacji nie wynikały z niekompetencji beneficjentów lecz z przyczyn niezależnych, w szczególności niekorzystnej sytuacji na rynku budowlanym i pandemii. Ponadto proponowane przez JST przebiegi były konsultowane lokalnie. Województwo pomorskie posiada standardy infrastruktury rowerowej poddane szerokim konsultacjom i w planowanych projektach rowerowych będą one zastosowane. Wpisanie do RPS nie daje pewności na realizację poszczególnych przedsięwzięć czy zadań.
400.	Regionalna Izba Przedsiębiorców NORDA	100	wsparcie i pobudzenie lokalnej gospodarki oraz powstanie nowych miejsc pracy na terenie nieco oddalonym od pasa nadmorskiego . Uniknięcie sytuacji, że fragment terenów Kaszub Północnych strategicznie „ugrzęźnie gdzieś pomiędzy” – angielski zwrot „stuck in the middle” na określenie firm ze strategią skazaną na porażkę bo będą „gdzieś pomiędzy”	8. Pomorskie Trasy Rowerowe – etap 2 modernizacja istniejących tras rowerowych i ciągów transportowych obejmujących międzynarodowe trasy rowerowe Euro Velo 10/13 oraz Euro Velo /WTR (wzdłuż morza Bałtyckiego wraz z zaplanowaniem węzłów do tras obecnych i nowych w relacji południkowej (północ-południe))	Uwaga uwzględniona	Zapisy działania 3.1.1 oraz Przedsięwzięcia Strategicznego dają możliwość realizacji działań zawartych w propozycji.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
401.	Urząd Miasta Rumia	100	Rozszerzony zakres przedsięwzięcia strategicznego skutkować będzie możliwością lepszej synergii i maksymalizacji jego wpływu na turystyczny sektor gospodarki regionu.	8. Pomorskie Trasy Rowerowe – etap 2 Uzupełnienie „Zakresu” o zapis: 7. W szczególnie uzasadnionych przypadkach – modernizacja / rozbudowa zbiorczych szlaków rowerowych o znaczeniu regionalnym, stanowiących dojazd do R9, R10/13 z destynacji o istotnym znaczeniu (np. północne połączenie R10 z aglomeracją trójmiejską, Trójmiejskim Parkiem Krajobrazowym, Pradolina Zagórskiej Strugi i Pojezierzem Kaszubskim – Kaszubska Trasa Rowerowa Kosakowo - Szemud).	Uwaga uwzględniona	Zapisy działania 3.1.1 oraz Przedsięwzięcia Strategicznego dają możliwość realizacji działań zawartych w propozycji.
402.	Gmina Kościerzyna	101	Uzasadnienie jak przy uwagach do odpowiedniego działania	9 . Subregionalna Trasa Rowerowa – Euro Velo 20 Zakres: Przedsięwzięcie zakłada budowę nowej międzynarodowej trasy rowerowej Euro Velo 20 , która przebiega przez centralną część województwa pomorskiego, łącząc następujące miejscowości: Miastko, Bytów, Kościerzyna, Skarszewy, Tczew, Nowy Staw, Malbork, Dzierżgoń. Wraz z odcinkami łączącymi trasę z istniejącymi trasami o znaczeniu co najmniej regionalnym. Charakterystyczną cechą tej trasy jest przebieg po nieczynnych liniach dawnej kolei. W szczególności obejmuje poniższy zakres:	Uwaga uwzględniona	Zapisy działania 3.1.1 oraz Przedsięwzięcia Strategicznego dają możliwość realizacji działań zawartych w propozycji.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
403.	Gmina Kościerzyna, LG Morenka, Powiat Chojnicki	101	Uzasadnienie jak przy uwagach LG Morenka do Działania 3.1.1	9 . Subregionalna Trasa Rowerowa – Euro Velo 20. Zakres: Przedsięwzięcie zakłada budowę nowej międzynarodowej trasy rowerowej Euro Velo 20 , która przebiega przez centralną część województwa pomorskiego, łącząc następujące miejscowości: Miastko, Bytów, Kościerzyna, Skarszewy, Tczew, Nowy Staw, Malbork, Dzierżgoń. Wraz z odcinkami łączącymi trasę z istniejącymi trasami o znaczeniu co najmniej regionalnym. Charakterystyczną cechą tej trasy jest przebieg po nieczynnych liniach dawnej kolei. W szczególności obejmuje poniższy zakres:	Uwaga uwzględniona	Zapisy działania 3.1.1 oraz Przedsięwzięcia Strategicznego dają możliwość realizacji działań zawartych w propozycji

404.	Miasto i Gmina Sztum	Taka propozycja zapisu ma mocne merytoryczne uzasadnienie. Podniesiona zostanie atrakcyjność turystyczna Trasy Rowerowej Euro Velo 20, ponieważ w Malborku i w Sztumie znajdują się zamki gotyckie należące do Muzeum Zamkowego w Malborku. Zamki te położone są na Międzynarodowym Szlaku Zamków Gotyckich. Zamek w Sztumie jest od niedawna udostępniony dla turystów i znajdują się w nim różne wystawy, np. poświęcone czasom walki o polskość przed II wojną światową i plebiscytowi w 1920 roku. Muzeum wprowadziło wspólny bilet do obydwóch zamków, tj. kupując bilet w Malborku można też w pakiecie zwiedzić zamek w Sztumie. Zamek w Sztumie, jako jedyny zamek gotycki wybudowany na planie pięciokąta, był letnią rezydencją Wielkiego Mistrza Zakonu Krzyżackiego. W samym Sztumie na 1,5 kilometrowym Bulwarze Zamkowym udostępnionym dla turystyki rowerowej, znajduje się 13 tablic informujących o zamkach na Międzynarodowym Szlaku Zamków Gotyckich. Warto podkreślić, że Bulwar Zamkowy położony nad Jeziorem Sztumskim, jest częścią urokliwej pod względem przyrodniczym i krajobrazowym 5 kilometrowej trasy rowerowej wokół tego jeziora, z plażą publiczną o bardzo wysokim standardzie (ratownicy, prysznice, gastronomia), wypożyczalnią sprzętu wodnego oraz miejscami widokowymi. Przy Bulwarze Zamkowym, w staromiejskiej	Przedsięwzięcie zakłada budowę nowej międzynarodowej trasy rowerowej Euro Velo 20, która przebiega przez centralną część województwa pomorskiego, łącząc następujące miejscowości: Miastko, Bytów, Kościerzyna, Skarszewy, Tczew, Nowy Staw, Malbork, Dzierżgoń oraz trasy łącznikowej Subregionalnej Trasy Rowerowej Malbork-Sztum-Biała Góra.	Uwaga uwzględniona	Zapisy działania 3.1.1 oraz Przedsięwzięcia Strategicznego dają możliwość realizacji działań zawartych w propozycji
------	----------------------	---	---	---------------------------	--

		fosie gmina wybudowała w ubiegłym roku bardzo ładną i funkcjonalną tężnię solankową. Jednocześnie proponuję przedłużenie trasy łącznikowej Subregionalnej Trasy Rowerowej Malbork- Sztum do Białej Góry. W miejscowości Biała Góra znajduje się Zespół Śluz z XIX wieku na rozwidleniu Wisły i Nogatu, marina na Szlaku Pętli Żuławskiej o wysokim standardzie (wypożyczalnia sprzętu wodnego), punkt widokowy na dolinę Wisły. Byłaby to bardzo atrakcyjna łącznikowa droga rowerowa łącząca dwie trasy: Subregionalną Trasę Rowerową oraz Wiślaną Trasę Rowerową. Malbork i Sztum posiadają już program funkcjonalno - użytkowy drogi rowerowej między miastami, a Zarząd Dróg Wojewódzkich dokumentację drogi rowerowej Sztum - Biała Góra wzdłuż kompleksu leśnego. Propozycja zapisu jest też zgodna z treścią pisma Pani Dyrektor Marty Chełkowskiej z dn. 2.12.2020r. w którym zaproponowano możliwość przeprowadzenia trasy łącznikowej w Standardzie Subregionalnej Trasy Rowerowej. Ta główna droga rowerowa łącząca dwa miasta, dwa zamki gotyckie, dwie trasy rowerowe (Subregionalna Trasa Rowerowa i Wiśłana Trasa Rowerowa) byłaby bardzo silnym impulsem rozwoju turystyki i wzmocnieniem oferty czasu wolnego w MOF Malbork- Sztum			
--	--	---	--	--	--

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
405.	Gdańska Rada Organizacji Pozarządowych	101	Obecny zapis ogranicza współpracę jedynie do stowarzyszeń, pojęcia organizacja pozarządowa jest pojęciem szerszym	Subregionalna Trasa Rowerowa – Euro Velo 20. Kluczowi partnerzy: – JST – Nadleśnictwa, RDLP – Parki Krajobrazowe, Narodowe – Wody Polskie – Urząd Morski – LOT, LGR, LGD i inne organizacje pozarządowe	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
406.	Gdańska Rada Organizacji Pozarządowych	103	We wszystkich RPS używane jest pojęcie organizacje pozarządowe, to jest jedyne miejsce gdzie autor posłużył się określeniem organizacje społeczne	Pomorskie Szlaki Wodne Kluczowi partnerzy – JST – Parki Narodowe – Parki Krajobrazowe – Lasy Państwowe – PGW Wody Polskie – Urząd Morski w Gdyni – Przedsiębiorcy – operatorzy elektrowni wodnych, gospodarstw rybackich – operatorzy turystyczni – LOT, LGD, LGR, – organizacje pozarządowe	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
407.	Gmina Kosakowo	104	Niezbędne uzupełnienie PS Kurs na Bałtyk Ad. 11 i Ad. 12 Niezbędne elementy w zakresie rozbudowy istniejących obiektów	PS Kurs na Bałtyk 11 - Budowa obiektów małej architektury i zaplecza technicznego, w tym magazynów dla sprzętu pływającego. 12 - Oznakowanie szlaków i akwenów wodnych	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
408.	Gmina Kosakowo	104	Uzupełnienie punktu 2 PS Kurs na Bałtyk o słowo „i przystani”, gdyż zagadnienie dotyczy nie tylko portów ale również przystani. W szczególności pogłębienie lub korekta torów wodnych	PS Kurs na Bałtyk 2. Poprawa dostępności do portów i przystani morskich/żeglarskich (przebudowę niskich mostów, linii energetycznych, torów wodnych itp.).	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
409.	Gmina Kosakowo	103 , 104 , 105 , 106 , 109	W kluczowi partnerzy proszę o uzupełnienie. Dla każdego tytułu przedsięwzięcia strategicznego partnerzy w pkt. 1 jest JST ma być JST i ich jednostki organizacyjne. Szczególnie istotne jest to np. w wypadku kąpielisk (s.105), które są prowadzone przez jednostki organizacyjne JST., stąd celowym jest dopuszczenie ich jako wnioskodawców i przede wszystkim kluczowych partnerów. Wnioskowana zmiana jest komplementarna z zapisami niniejszego RPS na str.90 pkt. 1 „jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne” w zakresie wyzwania SRWP 3230, które jest z tego w ramach przedmiotowych przedsięwzięć strategicznych realizowane	JST i ich jednostki organizacyjne	Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

410.	Gmina Kosakowo	106	W nawiązaniu do konsultacji RPS w zakresie gospodarki, rynku pracy, oferty turystycznej i czasu wolnego zwracam o utworzenie przedsięwzięcia nowego przedsięwzięcia strategicznego dla zamierzenia: Budowa Ekomariny w Mostach. Wnioskowane przedsięwzięcie jest multidyscyplinarne, wychodząc poza ramy turystyki wodnej. Ponadto łączy sektory publiczny, społeczny oraz biznesowy. Tak złożone przedsięwzięcie wymaga rozważenia partnerstwa tematycznego jak również realizacji w całości lub w części z zaangażowaniem wielu partnerów np. jako przedsięwzięcie PPP. Zatem chociaż jego część - w zakresie budowy śródlądowych szlaków wodnych i rozbudowy infrastruktury nadmorskich - koresponduje z istniejącymi w projekcie RPS programami strategicznymi Pomorskie Szlaki Wodne oraz Kurs na Bałtyk, jednak posiada też elementy szerzej rozumianego rozwoju turystyki, co naszym zdaniem uzasadnia powołanie nowego przedsięwzięcia strategicznego w ww. RPS. Pozwoli na kompleksowe i wielosektorowe ujęcie tego zamierzenia oraz przyczyni się w przyszłości do ułatwienia starań w pozyskiwaniu środków zewnętrznych na realizację tego przedsięwzięcia. Proponowane przedsięwzięcie mieści się m.in. Priorytecie 3.1 – Markowa oferta turystyki i czasu wolnego wraz z	Wprowadzenie nowego przedsięwzięcia strategicznego: EKOMARINA w Mostach Gminy Kosakowo - zagospodarowanie obszaru ekologiczno-turystyczno-żeglarskiego Nazwa: Budowa Ekomariny w Mostach, Gm. Kosakowo - zagospodarowanie obszaru ekologiczno-turystyczno-żeglarskiego Zakres: Cz. I - szlak i infrastruktura wodna (ujęto w karcie do Diagnozy obszarów wodnych) Cz. II - pozostała infrastruktura turystyczna i ekologiczna Etapy realizacji: 0. Prace planistyczne, koncepcyjne oraz projektowo-kosztorysowe Cz. 1 obejmuje: – budowę mariny u ujścia kanału b5 do zatoki puckiej – budowę sieci szlaków wodnych poprzez pogłębienie istniejących kanałów i rowów melioracyjnych na cele turystyki wodnej – budowę infrastruktury żeglarskiej do obsługi akwenu (bosmana, nabrzeża cumownicze, warsztaty/hangary itp. Cz. 2 obejmuje: – Wykonanie infrastruktury komunikacyjnej, – bazy noclegowo turystycznej, innych atrakcji turystycznych W ten etap mogą być włączeni	Uwaga częściowo uwzględniona	Zakres tej propozycji przedsięwzięcia jest ujęty w zapisach w RPS w działaniach 3.1.1 Systemowe wsparcie infrastruktury. Przedsięwzięcia Strategiczne mają charakter regionalny, a nie punktowy, dotyczą konkretnego beneficjenta.
------	----------------	-----	---	---	------------------------------	--

			systemowym wsparciem rozwoju infrastruktury	przedsiębiorcy i organizacje. Planowany zakres prac inwestycyjnych: – Wykonanie kanału głównego prowadzącego od Zatoki do Ekomariny – Poszerzenie i pogłębienie istniejących rowów i kanałów – Wykonanie wrót przeciwsztormowych – Budowa bosmanatu – Budowa basenów i pomostów do cumowania łódek – Budowa parkingu i dróg dojazdowych – Tor podejściowy na Zatoce – Budowa budynków administracyjnych – Budowa budynków hangarowo – warsztatowych – Budowa placu centralnego – Budowa ogólnodostępnej zieleni publicznej, – Budowa publicznej infrastruktury technicznej (drogi, chodniki, ścieżki rowerowe, oświetlenie, sieci, uzbrojenie terenu) – Inna infrastruktura turystyczna i okołoturystyczna, w tym usługowa Podział na branże obrazujący rozpiętość zamierzenia inwestycyjnego: – komunikacja wodna, – komunikacja piesza, – komunikacja rowerowa, – komunikacja rowerowa i rolkowa, – szlak konny,		
--	--	--	--	--	--	--

			– komunikacja kołowa, parkingi, – zabudowa publiczna, usługowa itp., tereny zielone i ciekі wodne, punkty obserwacji ptaków, przewidywane efekty: Powstanie spójnego zagospodarowania terenów nadmorskich i śródlądowych na cele turystyki, w szczególności turystyki żeglarskiej i sportów wodnych oraz usług powiązanych Przedsięwzięcie przyczyni się do ożywienia gospodarczego Gminy oraz aktywizacji jej mieszkańców i przedsiębiorców Zaawansowanie przygotowania zadania: Od paru lat prowadzone są prace planistyczne, koncepcyjne oraz stosowne uzgodnienia. Posiadamy Koncepcja wejścia do EKOMARINY od strony morza, koncepcja zabezpieczenia przeciwpowodziowego, studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, wizualizacja EKOMARINY, Analiza jakościowa kosztów i korzyści projektu Ekomarina w gm. Kosakowo. Uwarunkowania: – teren położony w obszarze NATURA 2000 I NPK, – brak zgody organów uzgadniających: RDOŚ,		
--	--	--	--	--	--

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
				– teren w większości prywatny (wykup gruntów). Okres realizacji: 2022-2027		

411.	Regionalna Izba Gospodarcza Pomorza		Wyzwania związane z wdrażaniem kompetencji nowoczesnej gospodarki, m.in. w obszarze rozwoju nowej gałęzi przemysłu wokół morskich farm wiatrowych będą wymagać nie tylko rozwijania istniejących podmiotów, ale także powstawania nowych podmiotów jak np. Pomorskiego Centrum Kompetencji Morskiej Energetyki Wiatrowej w Rumii, które jest wpisane w deklaracji powołania Pomorskiej Platformy Rozwoju Morskiej Energetyki Wiatrowej na Bałtyku (sygnatariuszem deklaracji postulującej realizację Centrum Kompetencji, jest m.in. Województwo Pomorskie).	Nowe „przedsięwzięcie strategiczne”: Tytuł: Pomorskie Centrum Kompetencji Morskiej Energetyki Wiatrowej Jednostka odpowiedzialna za realizację lub koordynację: Pomorska Platforma Rozwoju Morskiej Energetyki Wiatrowej na Bałtyku (inicjator) Koordynator: Gmina Miejska Rumia / Rumia Invest Park Sp. z o.o. Termin realizacji: 2022 - 2026 Zakres: PCK MEW będzie miało na celu kreowanie, integrację i wzmocnienie zasobów rynku pracy niezbędnych do realizacji inwestycji w sektorze morskiej energetyki wiatrowej na Bałtyku przyczyniając się do zwiększenia korzyści dla rynku pracy i podmiotów gospodarczych uczestniczących w łańcuchu dostaw (tzw. local content). Centrum będzie działało w obszarze szkoleń tradycyjnych ale także znacznie rozwinie sektor szkoleń z obszaru wirtualnej rzeczywistości (Virtual Reality) wzmacniając rozwój cyfryzacji i przemysłu 4.0 w województwie pomorskim. Główne etapy: – Przygotowanie dokumentacji budowlanej i wykonawczej wraz z uzyskaniem niezbędnych pozwoleń administracyjnych – Budowa i wyposażenie budynku o funkcjach: biurowej, szkoleniowej, konferencyjnej	Uwaga nieuwzględniona	W RPS znajdują się jedynie przedsięwzięcia strategiczne o charakterze regionalnym Samorządu Województwa Pomorskiego i jego jednostek.
------	-------------------------------------	--	---	---	-----------------------	---

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
				– Budowa i wyposażenie sal do szkoleń tradycyjnych i VR – Budowa i wyposażenie laboratoriów badawczych rozwijających szkolenia z zakresu Virtual Reality Kluczowi partnerzy: – Samorząd Województwa Pomorskiego, – firmy działające w obszarze szkoleń offshore i oil&gas, – Polskie Towarzystwo Morskiej Energetyki Wiatrowej, – Pracodawcy Pomorza, – Regionalna Izba Gospodarcza Pomorza – Zarząd Morskiego Portu Gdynia S.A., – inwestorzy morskich elektrowni wiatrowych Orientacyjna wartość całkowita przedsięwzięcia (w zł): 30 mln zł Główne źródła i formy finansowania: – Środki UE 2021 – 2027 – Środki własne Rumia Invest Park Sp. z o.o. – Środki z innych źródeł		

412.	Gmina Miasta Sopotu		Nowe Przedsięwzięcie Strategiczne	Tytuł: Pomorska Strefa Uzdrowiskowa Jednostka odpowiedzialna za realizację lub koordynację: Koordynacja – UM WP. Wykonanie – gminy nadmorskie województwa pomorskiego. Termin realizacji: 2021 – 2027 Zakres: Projekt polega na uatrakcyjnieniu i wsparciu inwestycyjnym ogólnodostępnych nadmorskich przestrzeni województwa pomorskiego o naturalnych walorach krajobrazowych i potencjale prozdrowotnym lub uzdrowiskowym (Ustka, Sopot, Krynica Morska, Puck miejscowości Półwyspu Helskiego) poprzez polepszenie dostępności plaż z wprowadzeniem wybranych elementów infrastruktury i rewaloryzację sąsiadujących z nimi, atrakcyjnych turystyczne terenów zielonych (parki, skwery itp.) wraz z wprowadzeniem infrastruktury rekreacyjno-uzdrowiskowej oraz małej architektury, w celu rozwinięcia całorocznej turystyki aktywnej oraz zdrowotnej, podniesienia jej jakości oraz ukierunkowania ruchu turystycznego. W ramach projektu przewiduje się polepszenie dostępności plaż i kąpielisk z wprowadzeniem wybranych elementów infrastruktury (oznakowanie, natryski, przebieralnie, stanowiska dla ratowników), a na przylegających do nich terenach	Uwaga nieuwzględniona	Zakres tej propozycji przedsięwzięcia jest ujęty w zapisach w RPS w działaniach 3.1.1 Systemowe wsparcie infrastruktury. W RPS znajdują się jedynie przedsięwzięcia strategiczne o charakterze regionalnym Samorządu Województwa Pomorskiego i jego jednostek. Przedsięwzięcia Strategiczne mają charakter szeroki, a nie dotyczący konkretnego beneficjenta.
------	---------------------	--	-----------------------------------	---	-----------------------	--

				zielonych budowę infrastruktury służącej rekreacji (trasy piesze, siłownie na wolnym powietrzu, place zabaw, edukacyjne ścieżki tematyczne, a w przypadku miejscowości uzdrowiskowych – również tężnie, grzybki, baseny solankowe) oraz wypoczynkowi (pijalnie wód, pawilony rekreacyjne, obiekty małej infrastruktury identyfikującej miejsce, jego atrakcyjność, charakter), umożliwiając mieszkańcom i turystom korzystanie z naturalnych walorów krajobrazowych i nadmorskiego klimatu Pomorza. Realizacja projektu służyć będzie wzmocnieniu aktywnej turystyki zdrowotnej wykorzystującej walory przyrodnicze i nadmorskie gmin położonych wzdłuż wybrzeża oraz zrównoważenie ruchu turystycznego poprzez przekierowanie jego części na tereny obecnie cieszące się mniejszą popularnością, ze względu na uboższą infrastrukturę. Jednocześnie, dzięki realizacji projektu, mieszkańcy regionu zyskają wolny dostęp do infrastruktury prozdrowotnej. Działanie takie służyć będzie jednocześnie poszerzeniu całorocznej oferty turystycznej skierowanej do różnych grup docelowych i zmniejszać niepożądane skutki zbytniego nasilenia i skupienia ruchu turystycznego w miejscach o		
--	--	--	--	---	--	--

			największej obecnie atrakcyjności. Projekt ma charakter ponadregionalny i stanowi modelowy przykład podejścia do zrównoważonego planowania i rozwoju infrastruktury spędzania czasu wolnego, służącej jednocześnie aktywizacji mieszkańców regionu, profilaktyce zdrowotnej oraz rozwojowi turystyki aktywnej i zdrowotnej w województwie pomorskim, zgodnie z zakładanym wsparciem dla projektów tematycznych bazujących na produktowych wyróżnikach turystycznych. Zakres realizacji projektu obejmuje: 1. stworzenie szczegółowej koncepcji i dokumentacji technicznej; 2. polepszenie dostępności plaż i kąpielisk z wprowadzeniem wybranych elementów infrastruktury; 3. budowę nowoczesnej infrastruktury czasu wolnego służącej aktywnemu wypoczynkowi i profilaktyce zdrowotnej na świeżym powietrzu, wspierającej stworzenie spójnej i atrakcyjnej jakościowo oferty bazującej na wyróżniku turystycznym, jakim jest turystyka aktywna i prozdrowotna realizowana w oparciu o naturalne warunki klimatyczne i krajobrazowe Pomorza); 4. rewaloryzację i modernizację zieleni wraz z budową małej		
--	--	--	--	--	--

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
				infrastruktury identyfikującej miejsce, jego atrakcyjność oraz charakter; Kluczowi partnerzy: 1. Spółki Samorządowe; 2. Pomorskie JST; 3. Partnerzy biznesowi; 4. Organizacje pozarządowe; 5. Instytucje badawcze; Orientacyjna wartość całkowita przedsięwzięcia (w zł): brak danych Główne źródła i formy finansowania: 1. Środki UE 2021-2027 2. Środki własne JST 3. Środki prywatne		

413.	Gmina Miasta Sopotu		Nowe Przedsięwzięcie Strategiczne	Tytuł: Pomorska Infrastruktura Czasu Wolnego. Jednostka odpowiedzialna za realizację lub koordynację: Koordynacja – Gmina Miasta Sopotu. Wykonanie – Spółki Samorządowe, JST, Miejska Instytucja Kultury. Termin realizacji: 2021 – 2027 Zakres: Projekt zakłada atrakcyjne i funkcjonalne zagospodarowanie obiektów sportowo-widowiskowych o znaczeniu ponadregionalnym (Ergo Arena, Hipodrom, Opera Leśna) i terenów wokół nich. Planowane jest stworzenie modelowego przykładu podejścia do zrównoważonego planowania i rozwoju infrastruktury spędzania czasu wolnego (sport, kultura, edukacja). Planowanym efektem jest wzrost aktywności mieszkańców regionu i rozwojowi turystyki w województwie pomorskim. Zakres realizacji projektu obejmuje: 1. Stworzenie szczegółowej koncepcji i dokumentacji technicznej niezbędnej do powstania nowej infrastruktury spędzania czasu wolnego; 2. Budowę nowoczesnej infrastruktury czasu wolnego na terenie obiektów (w tym m.in. „muzea miejsc”, przestrzenie wystawiennicze, ścieżki edukacyjne, place zabaw etc); 3. Utworzenie terenów rekreacyjnych przeznaczonych do aktywnego spędzania czasu wolnego na świeżym powietrzu dla dopasowanych	Uwaga częściowo uwzględniona	Zakres tej propozycji przedsięwzięcia jest ujęty w zapisach w RPS w działaniach 3.1.1 Systemowe wsparcie infrastruktury. Przedsięwzięcia Strategiczne mają charakter regionalny, a nie punktowy, dotyczą konkretnego beneficjenta.
------	---------------------	--	-----------------------------------	---	------------------------------	---

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
				do potrzeb wszystkich grup wiekowych oraz osób z niepełnosprawnościami wraz z budową infrastruktury gastronomicznej oraz usługowej związanej z prowadzoną działalnością na terenie obiektów sportowo – widowiskowych w regionie; 4. Budowę nowych i rozbudowę istniejących obiektów o funkcje edukacyjno – rozrywkowo – sportowe; 5. Budowę infrastruktury noclegowej z zapleczem (usługi biurowe, fitness, zdrowotne), uwzględniające nowoczesne trendy polegające m.in. na współdzieleniu biur czy miejsca zamieszkania (coliving, coworking) wokół obiektów sportowo – widowiskowych w województwie pomorskim. Kluczowi partnerzy: 1. Spółki Samorządowe; 2. Pomorskie JST; 3. Partnerzy biznesowi; 4. Organizacje pozarządowe; 5. Instytucje badawcze; 6. Uczelnie wyższe. Orientacyjna wartość całkowita przedsięwzięcia (w zł): 95.000.000,00 Główne źródła i formy finansowania: 1. Środki UE 2021-2027 2. Środki własne JST 3. Środki prywatne		

414.	Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot	Nowe Przedsięwzięcie Strategiczne Wyzwania związane z wdrażaniem kompetencji nowoczesnej gospodarki, m.in. w obszarze rozwoju nowej gałęzi przemysłu wokół morskich farm wiatrowych będą wymagać nie tylko rozwijania istniejących podmiotów, ale także powstawania nowych podmiotów jak np. Pomorskiego Centrum Kompetencji Morskiej Energetyki Wiatrowej w Rumii, które jest wpisane w deklaracji powołania Pomorskiej Platformy Rozwoju Morskiej Energetyki Wiatrowej na Bałtyku (sygnatariuszem deklaracji postulującej realizację Centrum Kompetencji, jest m.in. Województwo Pomorskie).	Tytuł: Pomorskie Centrum Kompetencji Morskiej Energetyki Wiatrowej Jednostka odpowiedzialna za realizację lub koordynację: Pomorska Platforma Rozwoju Morskiej Energetyki Wiatrowej na Bałtyku (inicjator) Koordynator: Gmina Miejska Rumia / Rumia Invest Park Sp. z o.o. Termin realizacji: 2022 - 2026 Zakres: PCK MEW będzie miało na celu kreowanie, integrację i wzmocnienie zasobów rynku pracy niezbędnych do realizacji inwestycji w sektorze morskiej energetyki wiatrowej na Bałtyku przyczyniając się do zwiększenia korzyści dla rynku pracy i podmiotów gospodarczych uczestniczących w łańcuchu dostaw (tzw. local content). Centrum będzie działało w obszarze szkoleń tradycyjnych ale także znacznie rozwinie sektor szkoleń z obszaru wirtualnej rzeczywistości (Virtual Reality) wzmacniając rozwój cyfryzacji i przemysłu 4.0 w województwie pomorskim. Główne etapy: 1) Przygotowanie dokumentacji budowlanej i wykonawczej wraz z uzyskaniem niezbędnych pozwoleń administracyjnych 2) Budowa i wyposażenie budynku o funkcjach: biurowej, szkoleniowej, konferencyjnej 3) Budowa i wyposażenie sal do szkoleń tradycyjnych i VR	Uwaga nieuwzględniona	W RPS znajdują się jedynie przedsięwzięcia strategiczne o charakterze regionalnym Samorządu Województwa Pomorskiego i jego jednostek.
------	---	--	--	-----------------------	---

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
				4) Budowa i wyposażenie laboratoriów badawczych rozwijających szkolenia z zakresu Virtual Reality Kluczowi partnerzy: 1. Samorząd Województwa Pomorskiego, 2. firmy działające w obszarze szkoleń offshore i oil&gas, 3. Polskie Towarzystwo Morskiej Energetyki Wiatrowej, 4. Pracodawcy Pomorza, 5. Zarząd Morskiego Portu Gdynia S.A., 6. inwestorzy morskich elektrowni wiatrowych Orientacyjna wartość całkowita przedsięwzięcia (w zł): 30 mln zł Główne źródła i formy finansowania: 1) Środki UE 2021 – 2027 2) Środki własne Rumia Invest Park Sp. z o.o. 3) Środki z innych źródeł		
Załącznik 3 Inteligentne Specjalizacje Pomorza						
Inne uwagi						

415.	Powiat Kwidziński	Województwo Pomorskie stoi u progu znacznych wyzwań do których należy zaliczyć m.in. starzenie się społeczeństwa i kryzys gospodarczy, ale jak pokazują ostatnie miesiące także istotne zagrożenie epidemiczne, które w znacznym stopniu wpływa na nasze codzienne życie. W obliczu powyższych wyzwań (nie wszystkich oczywiście – ale dotyczących obszarów tematycznych) RPS powinien przede wszystkim stawiać na ich rozwiązanie, mając na uwadze ograniczone środki finansowe, które należy jak najlepiej zainwestować na rzecz mieszkańców naszego województwa. Pandemia spowodowała, iż przedsiębiorstwa jeszcze szybciej niż dotychczas będą musiały sobie poradzić ze zdolnością do szybkiej adaptacji i transformacji w tak niepewnych warunkach działania. Wprowadzone ograniczenia i obostrzenia wpływają znacznie na spadek aktywności gospodarczej. To ogromne wyzwanie od którego będzie zależała pozycja województwa pomorskiego na tle kraju, ale i gospodarki europejskiej i światowej. Światowe trendy w coraz większym stopniu wpływają na sytuację lokalnych gospodarek. Jako powiat w obszarze gospodarczym zwracamy uwagę na fakt, iż sektor ten wzmacniany jest przez instytucje otoczenia biznesu, które wspierają przedsiębiorców i kształtują kierunku działalności gospodarczej. Konieczna jest jednak silna promocja systemu wspierającego biznes i upowszechnienie informacji o jego działalności. Temat zawsze ważny, szczególnie w obecnym czasie. Najwięcej mamy mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, dla których istotne jest tworzenie otoczenia sprzyjającego rozwijaniu ich działalności. O ich sile w przyszłości będzie decydowała nie tylko kondycja wewnętrzna, ale również czynniki natury infrastrukturalnej, instytucjonalnej, wizerunkowej, jak i dostępności wykwalifikowanych pracowników. Wyzwaniem nadal jest działalność innowacyjna i badawczo-rozwojowa mniejszych firm, które nie są w stanie samodzielnie nadążyć za tempem zmian w gospodarce, jak również często nie posiadają wystarczających zasobów, w tym materialnych, finansowych, ludzkich by samodzielnie konkurować na globalnym rynku, w którym coraz ważniejszą rolę odgrywa innowacja i nowoczesne technologie. Brakuje terenów inwestycyjnych, przygotowanych pod kątem prowadzenia działalności gospodarczej, w szczególności terenów powyżej 20 ha. Jednym z najistotniejszych problemów jest brak obwodnicy Kwidzyna. Samorządowcy powiatu kwidzińskiego niejednokrotnie wyrazili zdecydowane poparcie dla tej bardzo istotnej inwestycji, która jest jednym z najważniejszych obecnie dla powiatu	Uwaga częściowo uwzględniona	Proponowane wątki znajdują się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi.
------	----------------------	--	---------------------------------	--

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
			przedsięwzięć o charakterze ponadlokalnym. To nasze priorytetowe oczekiwanie wobec władz centralnych. Znaczącą sprawą jest budowanie kapitału społecznego poprzez aktywizację mieszkańców oraz przyczynianie się do powstawania nowych miejsc pracy na obszarach wiejskich, a także polepszenie zarządzania lokalnymi zasobami i ich waloryzacja, wskutek pośredniego włączenia lokalnych grup działania w system zarządzania danym obszarem. Na terenie powiatu brakuje przedsiębiorstw, których zakres działalności wpisuje się w Inteligentne Specjalizacje Pomorza. Na rynku pracy następuje zmiana pokoleniowa – wchodzi nań dużo młodych, dobrze wykształconych osób prezentujących inną kulturę i podejście do pracy oraz odmienne oczekiwania. Niemniej należy zauważyć, iż obok tych osób jest sporo takich które nie mają podstaw do wykonywania różnego rodzaju prac, nie tylko specjalistycznych, ale także podstawowych. Zauważane są deficyty pracowników, w szczególności w branżach takich jak: budownictwo, przemysł drzewny, ITC, elektronika. Należy także wyraźnie podkreślić, iż dzisiejsza pandemia to czas zupełnie niecodzienny dla wszystkich mieszkańców, w tym także i dla województwa pomorskiego. Jako mieszkańcy mierzymy się ze strachem i niepewnością o zdrowie, o miejsca pracy, o przyszłość, a także ze stratą bliskich. Kryzys związany z tym zagrożeniem ma natychmiastowy i wielokierunkowy wymiar, a dotychczasowe doświadczenia i prognozy wskazują jak trudno jest i będzie planować działania rozwojowe na każdym poziomie oraz w poszczególnych obszarach życia społeczno-gospodarczego. RPS powinien zwrócić uwagę na skutki społeczno-gospodarcze zagrożeń epidemicznych na czas jego realizacji oraz planować realne działania.			
416.	Pomorskie Stowarzyszenie „Nasze Środowisko”		Mając na uwadze zrównoważony rozwój gospodarczy zachodniej części województwa pomorskiego wskazujemy zagadnienia, które powinny znaleźć się w strategii w zakresie gospodarki: – przebudowa dróg dojazdowych do nowego przebiegu S6 w tym weryfikacja dróg wojewódzkich – stworzenie dokumentacji nowego korytarza dla propozycji dróg ekspresowych S22, S25 – uzbrajanie terenów inwestycyjnych		Uwaga częściowo uwzględniona / Uwaga niezasadna	Omawiane wątki dot. pkt 3 są już ujęte w projekcie RPS. Jeśli chodzi o uwagi dot. pkt 1 i 2 - zostaną one rozpatrzone na etapie tworzenia ostatecznego kształtu RPS w zakresie mobilności i komunikacji.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
417.	Uniwersytet Morski w Gdyni		Realizacja ambitnych celów związanych z rozwojem turystyki i oferty czasu wolnego wymaga właściwej selekcji i wykorzystania wskaźników i mierników. Należy też rozważyć opracowanie dodatkowych mierników np. takich które pomogą dokonać pomiaru dochodów z turystyki oraz ruchu podróży (kategoria szersza niż turyści). W tym celu należy uruchomić oraz wznowić badania rynku turystycznego. Badania te były kiedyś prowadzone. Warto do nich wrócić i ewentualnie udoskonalić. Trzeba pamiętać, że dane GUS są niepełne („nie widzą” małych firm). Z kolei badania gmin opierają się na zróżnicowanych, czasem nie do końca poprawnych metodach. Moje wątpliwości budzą też badania szkoły VISTULA. Warto przyrzeć się metodzie w kontekście jej wymiaru regionalnego. Podsumowując należy zainicjować, usystematyzować oraz skoordynować badania szeroko rozumianego sektora turystycznego.		Uwaga uwzględniona	Wątki ujęte w treści dokumentu w Przedsięwzięciu Strategicznym Pomorskie Obserwatorium Gospodarcze.
418.	Uniwersytet Morski w Gdyni		Niedosyt budzi wyeksponowanie problematyki rozwoju zrównoważonego w kontekście turystyki (np. turystyka zrównoważona, destynacja zrównoważona). Rozwój turystyki w regionie powinien nawiązywać do kluczowych dokumentów (np. Agenda 2030, SUERMB itp.) Zrównoważony rozwój turystyki ma kilka wymiarów w tym wymiar kulturowy. W działaniach marketingowych warto ująć kwestie „nagród i wyróżnień” jako ważnych motywatorów podaży i popytowych. Przykładem może być dążenie do uzyskania nagrody EDEN, nagrody BSTC, znaku dziedzictwa kulturowego, Europejskiej Stolicy Kultury, Europejskich Dni Dziedzictwa itp. Ponadto w rozwoju ekoturystyki warto promować znaki jakościowe typu Blue Flag, Blue Marina		Uwaga uwzględniona	Wątki ujęte w treści dokumentu w działaniach 3.1.1 Systemowe wsparcie infrastruktury, 3.1.2 Poprawa jakości, kompleksowości i dostępności oferty, 3.2.1 Standardy współpracy. Zapisy dot. „zrównoważonej turystyki” zostaną wzmocnione w RPS. Wątki ujęte w treści dokumentu w działaniu 3.2.2 Informacja i promocja oferty.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
419.	Gmina Kosakowo		Uwaga natury ogólnej: potrzeba infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej, w tym nadmorskiej. Jak rozumiem z założenia konstrukcji RPS jest ona po części wpisywana w elementy konkretnych szlaków/przedsięwzięć tj. na terenie kąpielisk, marin, traktów konnych, szlaków rowerowych itp. Prosimy o jej uwzględnienie dla obszarów wiejskich i nadmorskich. Aby otwierały drogę do dofinansowania z RPO, oraz funduszy rolnych i rybackich jak w poprzedniej perspektywie. Z analizy projektów dokumentów, w tym Planu Strategicznego dla Polityki Rolnej, obawiamy się iż mała infrastruktura miejscowości wiejskich, znana w poprzednich perspektywach jako Odnowa wsi może się nie znaleźć w planie i w liniach demarkacyjnych jest odesłanie do regionalnych programów operacyjnych, gdzie również trudno ją odnaleźć. W priorytetyzacji RPS jest mowa o dofinansowaniu dla infrastruktury miejskiej w oparciu o plany rewitalizacji, Częściowo jest o tym mowa w 3.1Markowa oferta turystyczna i czasu wolnego oraz 3.3.1 Systemowe wsparcie infrastruktury. Prosimy o takie poprowadzenie logiki zapisów w przedmiotowym RPS lub w pozostałych. RPS aby pozwoliły na inwestycje przez jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjnej w zakresie .infrastruktury edukacyjnej, sportowej oraz turystyczno-rekreacyjnej również w formie punktowych przedsięwzięć, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów wiejskich i nadmorskich. Rozwiązanie to jest szczególnie uzasadnione w sytuacji tak zmiennej epidemiologicznie oraz gospodarczo jak obecna.		Uwaga częściowo uwzględniona	Wątki ujęte w treści dokumentu w działaniu 3.1.1 Systemowe wsparcie infrastruktury.
420.	Akademia Pomorska w Słupsku		W przypadku propozycji działań wymagających partnerstwa uczelni wyższych, wnosimy o zapis umożliwiający tworzenie takich partnerstw w ramach całego województwa (tj. nieprowadzanie zapisów ograniczających partnerstwa do subregionów, bowiem w subregionie słupskim Akademia Pomorska jest jedyną uczelnią wyższą).		Uwaga częściowo uwzględniona	Wątki ujęte w treści dokumentu w działaniu 1.3.3 Konkurencyjne uczelnie.
421.	Międzynarodowe Targi Gdańskie S.A.		W zakresie gospodarki można przyjąć większy nacisk na wdrażanie przez pomorskich przedsiębiorców zielonych technologii. Zachęcić ich do wprowadzania ekologicznych innowacji w firmach na terenie woj. Pomorskiego. W Trójmieście i okolicach notuje się np. wzrost w tworzeniu się firm świadczących usługi instalacji ogniw fotowoltaicznych czy też innych odnawialnych źródeł energii.		Uwaga uwzględniona	Wątki ujęte w treści dokumentu w Priorytecie Innowacyjna gospodarka oraz Adaptacyjność przedsiębiorstw.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
422.	Międzynarodowe Targi Gdańskie S.A.		Należy podjąć temat interpretacji definicji tzw. dużego przedsiębiorstwa w kontekście przedsiębiorstw, w którego układzie właścicielskim znajduje się JST. Obecna interpretacja uniemożliwia pozyskiwanie finansowania na działania spółkom kwalifikującym się z uwagi na skalę działania (obroty i wielkość zatrudnienia) do MŚP, a które jednocześnie w układzie właścicielskim bezpośrednio lub pośrednio posiadają udział JST w określonej skali procentowej.		Uwaga nieuwzględniona	Uwaga dotyczy kwestii legislacyjnych na poziomie krajowym.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
423.	Urząd Miejski w Gdańsku		Propozycje do części dot. oferty turystycznej i czasu wolnego: – turystyka miejska, duże miasta przyciągają ruch turystyczny. Dodatkowo mieszkańcy są bardzo świadomi wpływu turystyki na rozwój ich miasta (dzielnicy)/miejscowości/wsi. Mieszkańcy również korzystają z oferty turystycznej/rekreacyjnej, bardzo często są swego rodzaju „przewodnikami” w swoim miejscu zamieszkania. – Bleisure „business & leisure” popularny trend podróży łączenie wyjazdu służbowego z wypoczynkiem – start-upy dla turystyki, tworzą rozwiązania, które mają wpływ na sektor turystyki m.in. aplikacje dla turystów np. narzędzia rezerwacji noclegów; zarządzanie obiektami/atrakcjami turystycznymi, mobilność itp. Branża turystyczna potrzebuje nowych efektywnych rozwiązań, szczególnie w sytuacji obecnego kryzysu na skutek pandemii COVID-19. – brakuje wspólnej oferty turystycznej dla Trójmiasta - każde miasto ma swoją organizację turystyczną i własną promocję - odpowiednio Gdańsk (Gdańska Organizacja Turystyczna), Gdynia (Gdyńska Rada Turystyczna), Sopot (Sopocka Organizacja Turystyczna). Powinna być w jakimś zakresie współpraca np. Karta Turysty Trójmiejskiego; – turysta przyjeżdżający do Trójmiasta powinien mieć możliwość skorzystania z różnych pakietów ofert- współpraca z mniejszymi firmami (z możliwością wynajęcia busów), które pomogą zorganizować ciekawy pobyt kilkudniowy np. 1szy dzień zwiedzanie Trójmiasta, 2gi dzień wycieczka rowerowa np. wzdłuż Półwyspu Helskiego, 3ci dzień zwiedzanie Zamku w Malborku itp. Powinno być przygotowanych wiele opcji dla turystów do wyboru wg preferencji i dopasowania do różnych grup turystów- spowodowałoby to wydłużenie pobytów z 1-2 dni do np. 1 tygodnia. – wspomniano w dokumencie o potrzebie rozwoju srebrnej turystyki skierowanej do seniorów. Dla osób starszych trzeba przygotować dedykowaną ofertę turystyczną, bo chociaż podróżują coraz chętniej, ale mają też określone oczekiwania. Trzeba wziąć pod uwagę np. pewne ograniczenia ruchowe części starszych osób. Podczas wyjazdów seniorzy potrzebują też szczególnej uwagi, żeby czuli się spokojnie i komfortowo. Rozwinięcie tego typu turystyki to sposób na wydłużenie sezonu w regionie.		Uwaga częściowo uwzględniona	Wątki ujęte w treści dokumentu w działaniach 3.1.2 Poprawa jakości, kompleksowości i dostępności oferty, 3.2.1 Standardy współpracy 3.2.2 Informacja i promocja oferty oraz PS Pomorska Platforma Wsparcia Ruchu Turystycznego.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
424.	Urząd Miejski w Gdańsku		W obliczu obecnej sytuacji pandemicznej, która znacznie wpływa na sposób konsumpcji turystyki przez klientów, słusznym kierunkiem jest rozwój produktu: turystyka aktywna. Wymienione w dokumencie działania (takie, jak rozwój infrastruktury rowerowej, szlaków konnych czy żeglugi wodnej) są jak najbardziej uzasadnione i słuszne. Niemniej, w ocenie m.in. GOTu elementem godnym uwagi jest „turystyka zrównoważona”. To produkt turystyczny, który szczególnie w okresie post-pandemicznym nabierze znaczenia. Obecnie wszelkie analizy trendów dot. odbudowy branży turystycznej na świecie jasno wskazują, że jedną z kluczowych dróg wyjścia z kryzysu tego sektora jest oparcie się na zasadach zrównoważonego rozwoju (tu konkretnie: planowany rozwój, postawienie na jakość, a nie ilość, promocja produktów i podmiotów lokalnych – co łączy perspektywę mieszkańca z turystą i buduje nowe możliwości zarobkowe dla lokalnej społeczności). Takie organizacje jak Światowa Organizacja Turystyki oraz The World Economic Forum promują wizję odbudowy sektora turystycznego po pandemii właśnie w oparciu o zrównoważoną turystykę. Podsumowując, mówiąc o RPS na kolejne lata, warto uwzględnić podejście „zrównoważonej turystyki”.		Uwaga częściowo uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi. Wątki ujęte w treści dokumentu w działaniu 3.2.2 Informacja i promocja oferty.
425.	Urząd Miejski w Gdańsku		Turystyka – materiał podkreśla konieczność zapewnienia turystyki całorocznej, ale brakuje w nim jakichkolwiek propozycji działań z zakresu turystyki zimowej; w dobie zmian związanych m.in. z COVID-19 region powinien się nastawić na turystykę weekendową. W Celu 3 w niedostatecznym zakresie wybrzmiewa także potrzeba rozwoju turystyki lokalnej, rodzinnej, miejscowej - dedykowanej nie tylko osobom przyjezdnym, ale również mieszkańcom naszego województwa		Uwaga częściowo uwzględniona	Działania zaplanowane w RPS (wsparcie infrastruktury, poprawa jakości, kompleksowości i dostępności oferty, działania promocyjne) są kierowane zarówno do turystów, jak i mieszkańców województwa. SWP otwarty jest na współpracę z branżą turystyczną, JST, organizacjami pozarządowymi oraz innymi partnerami co wynika z zapisów dokumentu.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
426.	Urząd Miejski w Gdańsku		W zakresie oferty turystycznej i czasu wolnego w ogóle nie wybrzmiał aspekt związany z rozwojem i promocją sportu powszechnego oraz rozwoju infrastruktury w tym zakresie. Należy mieć na względzie, że sport uprawiany nie wyczynowo jest ważnym elementem zdrowego stylu życia, może pełnić funkcję integracji i włączenia społecznego, służy budowaniu kapitału społecznego. W związku z powyższym zasadnym jest włączenie w treść RPS zakresu działań na rzecz rozwoju sportu powszechnego.		Uwaga częściowo uwzględniona	Wątki ujęte w treści dokumentu w działaniu 3.1.1 Systemowe wsparcie infrastruktury.
427.	Urząd Miejski w Gdańsku		Dokument nie porusza kwestii związanych z pandemią COVID-19. Promocja gospodarcza regionu (działanie 1.3.4) uwzględnia udział w targach i wystawach, które ze względu na sytuację mogą się nie odbyć. Warto byłoby uwzględnić rozwiązania on-line we wszystkich proponowanych działaniach.		Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
428.	Urząd Miejski w Gdańsku		Identyfikuje się potrzebę nawiązania ścisłej współpracy pomiędzy pracodawcami, a placówkami oświatowymi nie tylko w celu B+R, lecz w celu poszerzania kwalifikacji zawodowych uczniów/studentów i nabywania przez nich doświadczenia praktycznego.		Uwaga częściowo uwzględniona	Proponowany zapis częściowo znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi. Natomiast zapisy dot. edukacji zawodowej, ze względu na ich zbyt szczegółowy charakter, zostaną rozpatrzone na etapie tworzenia regionalnych programów strategicznych (RPS). Ich ewentualne uwzględnienie zależeć będzie od ostatecznego kształtu RPS w zakresie w zakresie w zakresie edukacji i kapitału społecznego.
429.	Urząd Miejski w Gdańsku		W celu przyciągania/zatrzymywania talentów z zagranicy, sugeruje się stworzenie pakietu socjalnego w postaci dopłat do mieszkania itp. Dodatkowe wsparcie przyspieszy proces aklimatyzacji w kraju i w drodze do samodzielności.		Uwaga częściowo uwzględniona	Proponowane wątki znajdują się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi. Formy wsparcia związane z relokacją zostały uwzględnione w opisie PS Pomorskie dla talentów.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
430.	Urząd Miejski w Gdańsku		Sugeruje się zwrócenie uwagi na kwestię ginących zawodów oraz takich, których nie jest w stanie zastąpić komputer np. związane z rzemiosłem.		Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
431.	Urząd Miejski w Gdańsku		Warto nadmienić o przygotowywanym, obecnie w fazie koncepcyjnej, programie „Studiuj, żyj i pracuj w Gdańsku” – jako kompleksowym, wielopłaszczyznowym wsparciu szerokiego środowiska akademickiego, obejmującego m.in. Gdański Program Stypendialny oraz Gdańskie Nagrody Naukowe.		Uwaga nieuwzględniona	Uwaga o charakterze informacyjnym.
432.	Urząd Miejski w Gdańsku		Warto podzielić materiał na zachęty / programy / priorytety kierowane do pracowników i pracodawców; i tak: I. W zakresie pracowników – by utrzymać ich w województwie oraz tworzyć warunki sprzyjające migracji do woj. pomorskiego należy zapewnić: - warunki mieszkaniowe „na każdą kieszeń” (wynajem); - odpowiednią ilość żłobków i przedszkoli; - odpowiednią ilość zakładów opieki zdrowotnej; - dalszy rozwój infrastruktury związanej ze spędzaniem czasu wolnego; II. W zakresie pracodawców: - działania w zakresie praktycznego transferu technologii do biznesu (współpraca szkoły – uczelnie – biznes); - rozwój sprzyjających warunków dla ośrodków R&D, co dodatkowo będzie kołem zamachowym dla nowych kompetencji w regionie; - doradztwo prawne i podatkowe dla firm z sektora MSP; - rzeczywista cyfryzacja urzędów; - upraszczanie procedur administracyjnych; - wprowadzanie zasady „jednego okienka”; jednego opiekuna w urzędach (account manager); - wprowadzenia na szerszą skalę w urzędach obsługi w języku angielskim;		Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
433.	Urząd Miejski w Gdańsku		Konieczne byłoby powołanie tzw. „Hub’u HR”, o kompetencjach szerszych niż „zwykłe” biura pośrednictwa pracy, tj. doradztwa pracy, badania zdolności i kompetencji pracowniczych przy udziale psychologów i coachów, doskonalenia, zmiany kwalifikacji, big data związane z poszukiwanymi przez pracodawców kompetencjami na rynku pracy; Hub kierowany do pracowników każdego szczebla, nie tylko w obszarze taniej siły roboczej, ale także wykwalifikowanych pracowników;		Uwaga częściowo uwzględniona	Propozycje zawarte w uwadze zostaną uwzględnione na dalszym etapie prac – realizacji PS Broker Zawodowy.
434.	Urząd Miejski w Gdańsku		Rozwój gospodarczy regionu poprzez rozwój infrastruktury transportowej we współpracy ze szczeblem centralnym plus odpowiedni lobbing: I. Drogi ekspresowe w ramach korytarzy transeuropejskich; II. Rozwój szlaków wodnych śródlądowych w zakresie transportu; III. Budowa terminali w celu przewozu pojazdów ciężarowych transportem szynowym, budowa infrastruktury intermodalnej;		Uwaga niezasadna	Uwagi zostaną rozpatrzone na etapie tworzenia ostatecznego kształtu RPS w zakresie mobilności i komunikacji.
435.	Urząd Miejski w Gdańsku		Uwagi wymaga większa koordynacja działań na linii JST (powiatowe) – Urząd Marszałkowski oraz odpowiednie szkolenia dla urzędników;		Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.
436.	Urząd Miejski w Gdańsku		Zbyt oszczędne potraktowanie tematu cyberbezpieczeństwa. Potrzeba wygospodarowania środków i stworzenia programów edukacyjnych (wszędzie tam, gdzie pojawia się wsparcie w zakresie cyfryzacji).		Uwaga niezasadna	Uwagi zostaną rozpatrzone na etapie tworzenia ostatecznego kształtu RPS w zakresie edukacji i kapitału społecznego oraz RPS w zakresie mobilności i komunikacji.
437.	Urząd Miejski w Gdańsku		W związku z rozwojem cyfryzacji gospodarki, technologii chmurowej i związanej z „big data” należałoby zwrócić większą uwagę na potrzebę ściągania do regionu właściwej technologii m.in. obiektów typu wielkoskalowych teleinformatycznych centrów danych i serwerowni (data center).		Uwaga niezasadna	Uwagi zostaną rozpatrzone na etapie tworzenia ostatecznego kształtu RPS w zakresie mobilności i komunikacji.
438.	Urząd Miejski w Gdańsku		W dokumencie brak zakresów interwencji wpisujących się w tematykę ochrony i poprawy dostępności zabytków.		Uwaga niezasadna	Uwagi dotyczące kultury i infrastruktury zostaną rozpatrzone na etapie tworzenia ostatecznego kształtu RPS w zakresie edukacji i kapitału społecznego.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
439.	Urząd Miejski w Gdańsku		Brak działań dotyczących poprawy oferty kulturalnej i turystycznej kierowanej skierowanej bezpośrednio do instytucji kultury i jednostek JST.		Uwaga częściowo uwzględniona / Uwaga niezasadna	Wątki ujęte w treści dokumentu w działaniu 3.2.1 Standardy współpracy. Uwagi dotyczące kultury i infrastruktury zostaną rozpatrzone na etapie tworzenia ostatecznego kształtu RPS w zakresie edukacji i kapitału społecznego.
440.	Gmina Miasta Sopotu		1. Warta zauważenia i wzmocnienia jest działalność gospodarcza funkcjonujących na terenie województwa pomorskiego organizacji pozarządowych kontekście wdrożenia u nich bardziej efektywnych metod zarządzania, rozwoju kadry oraz lepszego usprzętowania. Organizacje te mają/mogą mieć znaczący wpływ na ofertę związaną z turystyką i organizacją czasu wolnego oraz na całą sferę usług, stanowiąc uzupełnienie oferty MŚP oraz miejskiej. Stąd wniosek o rozważenie poszerzenia zapisów Priorytetu 1.1 Innowacyjna gospodarka poprzez modyfikację zapisu na s. 39: „Poprawa pozycji konkurencyjnej gospodarki regionu nastąpi poprzez wzmocnienie innowacyjności oraz adaptacyjności pomorskich przedsiębiorstw oraz organizacji pozarządowych prowadzących działalność gospodarczą” i konsekwentne wprowadzenie odnośnych zapisów w tabelach Działów 1.1.1 oraz 1.1.2.		Uwaga częściowo uwzględniona	Niektóre elementy proponowanego zapisu zostaną uwzględnione w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
441.	Gmina Miasta Sopotu		Branża czasu wolnego odczuła bardzo mocno ograniczenia związane z pandemią. Jej funkcjonowanie zostało w przeważającej części ograniczone. W związku z powyższym celowym wydaje się uwzględnienie w opracowywanym projekcie przedmiotowego RPSa zapisów i dodanie nowego przedsięwzięcia strategicznego „Pomorska Infrastruktura Czasu Wolnego”, którego celem byłaby rozbudowa i przebudowa pomorskich obiektów czasu wolnego (Ergo Arena, Arena Gdańsk, itp.) w sposób umożliwiający tym obiektom dywersyfikację działalności i uniezależniający te obiekty od zjawisk takich jak pandemia.		Uwaga uwzględniona / Uwaga niezasadna	Zakres tej propozycji przedsięwzięcia jest ujęty w zapisach w RPS w działaniach 3.1.1 Systemowe wsparcie infrastruktury. Przedsięwzięcia Strategiczne mają charakter regionalny, a nie punktowy, dotyczą konkretnego beneficjenta. Uwagi dotyczące kultury i infrastruktury zostaną rozpatrzone na etapie tworzenia ostatecznego kształtu RPS w zakresie edukacji i kapitału społecznego.
442.	Gmina Miasta Sopotu		Zwracam się również prośbą o uwzględnienie w ramach RPS nowego projektu strategicznego pn. Pomorska Strefa Uzdrowiskowa”. Okres pandemii, którego doświadczamy od dłuższego czasu, pokazuje jaki potencjał dla turystyki zdrowotnej oraz oferty czasu wolnego ciągle „drzemie” w nadmorskim pasie województwa pomorskiego. Mieszkańcy i turyści w naturalny i spontaniczny sposób szukają jak najzdrowszego sposobu na spędzanie wolnego czasu, ciesząc się wszystkimi walorami przyrodniczo-klimatycznymi, które zapewnia im pas nadmorski z pięknymi plażami i zieloną przestrzenią parków i promenad nadmorskich. Projekt „Pomorska Strefa Uzdrowiskowa” Projekt polega na uatrakcyjnieniu i wsparciu inwestycyjnym ogólnodostępnych nadmorskich przestrzeni województwa pomorskiego o wyjątkowych naturalnych walorach krajobrazowych i potencjale prozdrowotnym lub uzdrowiskowym (m.in.Ustka, Sopot, Krynica Morska, Puck miejscowości Półwyspu Helskiego) . Realizacja projektu służyć będzie wzmocnieniu aktywnej turystyki zdrowotnej i oferty czasu wolnego, będzie jednocześnie poszerzeniem całorocznej oferty, budującej odporność zdrowotną turystów i mieszkańców regionu . Integralnym elementem projektu są działania promujące Pomorską Strefę Uzdrowiskową”		Uwaga częściowo uwzględniona / Uwaga niezasadna	Zakres tej propozycji przedsięwzięcia jest ujęty w zapisach w RPS w działaniach 3.1.1 Systemowe wsparcie infrastruktury. Przedsięwzięcia Strategiczne mają charakter szeroki, a nie dotyczą konkretnego beneficjenta. Dodatkowo, uwagi dotyczące kultury i infrastruktury zostaną rozpatrzone na etapie tworzenia ostatecznego kształtu RPS w zakresie edukacji i kapitału społecznego.

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
443.	Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot		Uwaga ogólna do wyzwań kluczowych - wykorzystanie w rozwoju na rynku pracy osób nieaktywnych zawodowo z takich grup jak osoby z niepełnosprawnościami, imigranci, osoby ze szczególnymi potrzebami. Ujęcie zagadnienia inkluzywnej gospodarki oraz inkluzywnego rynku pracy, wykorzystującego potencjał różnorodności społecznej na rynku do rozwoju konkurencyjności w gospodarce. W tekście RPS znalazła się ustawa metropolitalna, wnioskujemy jednak o włączenie OMGGS jako partnera w działaniach strategicznych zapisanych w RPS. RPS ma pewne założenia dotyczące zawodów przyszłości, które nie są spójne z RPS edukacja i kapitał społeczny.		Uwaga częściowo uwzględniona	Proponowane wątki znajdują się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi (osoby ze szczególnymi potrzebami są uwzględnione). Brakuje wskazania, w jakim zakresie treść dokumentu jest niespójna z RPS w zakresie edukacji i kapitału społecznego odnośnie zawodów przyszłości.

444.	Stowarzyszenie Polska 2050 w Warszawie	1. Strona 11, rozdział „Sytuacja gospodarcza województwa pomorskiego”, podrozdział „Gospodarka morską”, punkt opisujący powodu słabej pozycji konkurencyjnej pomorskich portów w zakresie obsługi ładunków tranzytowych. Oprócz wymienionych powodów należy dodać: „Niedostosowanie systemu pracy państwowych służb kontrolnych do 24-godzinnego cyklu pracy portów. Służby takie jak m.in. Wojewódzki Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych czy Państwowa Inspekcja Sanitarna pracują 7 do 8 godzin dziennie i nie pracują w weekendy. Spowalnia to proces logistyczny i podwyższa jego koszty. Konkurencyjne z pomorskimi portami i rynek środkowoeuropejski porty z południa Europy – np. Koper w Słowenii, zapewniają 24 godzinną pracę tych służb 7 dni w tygodniu”. 2. Strona 13, rozdział „Sytuacja gospodarcza województwa pomorskiego”, podrozdział „Gospodarka morską” – należy dodać punkt dotyczący zagrożenia dla województwa pomorskiego i jego gospodarki ze strony podwyższenia się poziomu mórz. Propozycja: „Zgodnie z wynikami badań naukowców Princeton University Pomorze jest regionem poważnie zagrożonym podnoszeniem się poziomu mórz. Zalane mogą zostać m.in. tereny Żuław, oraz niżej położone tereny Gdańska, na których zlokalizowane są kluczowe nie tylko dla regionu, ale dla kraju przedsiębiorstwa gospodarki morskiej oraz znaczna część infrastruktury turystycznej Pomorza. W związku z rosnącym poziomem mórz w Polsce zagrożonych będzie maksymalnie 270 tysięcy osób (Wzrost poziomu mórz: interaktywna mapa pokazuje, które rejony może zalać woda, Nauka w Polsce, dostęp 14 lutego 2021, Wzrost poziomu mórz: interaktywna mapa pokazuje, które rejony może zalać woda Nauka w Polsce.) Już obecnie problem zalewania niżej położonych terenów przez spiętrzenie wód morskich podczas sztormów jest problemem na terenach depresyjnych Żuław.” 3. Strona 34, rozdział „Analiza SWOT”, punkt „Słabe strony”. Należy dodać punkty: „Brak prac koncepcyjnych dotyczących zabezpieczenia terenów nadmorskich przed przewidywanym w kolejnych dziesięcioleciach wzrostem poziomu morza.”, „Niedostosowanie cyklu pracy państwowych służb nadzoru i kontroli do ciągłego cyklu pracy przedsiębiorstw gospodarki morskiej”. 4. Strona 36, rozdział „Analiza SWOT”, punkt „Zagrożenia”. Należy dodać punkt: Zagrożenie skażeniem środowiska morskiego poprzez uwolnienie się substancji chemicznych zatopionych w Bałtyku”. 5. Strona 40, rozdział „Cel szczegółowy 1. Wysoka pozycja konkurencyjna”, tabela: Priorytet 1.1 Innowacyjna gospodarka, wiersz: „Obszary współpracy międzyregionalnej i międzynarodowej”, kolumna: „Planowane działania” – dodać:	Uwaga częściowo uwzględniona	Proponowane wątki znajdują się w projekcie RPS w brzmieniu oddającym sens uwagi. Uwagi dotyczące bezpieczeństwa środowiskowego zostaną rozpatrzone na etapie tworzenia ostatecznego kształtu RPS w zakresie bezpieczeństwa środowiskowego i energetycznego.
------	--	--	------------------------------	---

		„aktywne tworzenie i współtworzenie międzynarodowych zespołów badawczych i podmiotów gospodarczych specjalizujących się w zagadnieniach z zakresu neutralizacji i recyklingu substancji chemicznych zagrażających środowisku morskemu oraz w zapobieganiu i przeciwdziałaniu skutkom podnoszenia się poziomu mórz”. 5. Strona 41, rozdział „Cel szczegółowy 1. Wysoka pozycja konkurencyjna”, tabela: „Wskaźniki rezultatu” <table><tr><td>Liczba zespołów badawczych i spółek specjalizujących się w zagadnieniach bezpieczeństwa chemicznego mórz oraz w zapobieganiu i przeciwdziałaniu skutkom podnoszenia się poziomu mórz</td><td>0</td><td>2</td><td>Uczelnie, JST</td></tr></table>	Liczba zespołów badawczych i spółek specjalizujących się w zagadnieniach bezpieczeństwa chemicznego mórz oraz w zapobieganiu i przeciwdziałaniu skutkom podnoszenia się poziomu mórz	0	2	Uczelnie, JST		
Liczba zespołów badawczych i spółek specjalizujących się w zagadnieniach bezpieczeństwa chemicznego mórz oraz w zapobieganiu i przeciwdziałaniu skutkom podnoszenia się poziomu mórz	0	2	Uczelnie, JST					
		7. Strona 42, rozdział „Cel szczegółowy 1. Wysoka pozycja konkurencyjna”, tabela: Działanie 1.1.1 Potencjał B+R przedsiębiorstw, wiersz „kryteria strategiczne”, pole „Horyzontalne:” – dodać punkt: „4. Kryterium zapewnienia bezpieczeństwa środowiskowego terenów nadmorskich”. 8. Strona 44, rozdział „Cel szczegółowy 1. Wysoka pozycja konkurencyjna”, tabela: „Działanie 1.1.3 Rozwój inteligentnych specjalizacji oraz klastrów”, wiersz „zakres interwencji” – dodać punkt: „wsparcie działań podmiotów wpisujących się w obszary związane z ochroną środowiska morskiego przed negatywnym oddziaływaniem zatopionych substancji chemicznych, przeciwdziałaniem podwyższania się poziomu mórz i zabezpieczeniem terenów nadmorskich przed skutkami podwyższania się poziomu mórz.” 9. Strona 44, rozdział „Cel szczegółowy 1. Wysoka pozycja konkurencyjna”, tabela: „Działanie 1.1.3 Rozwój inteligentnych specjalizacji oraz klastrów”, wiersz: „kryteria strategiczne”, pole „Horyzontalne:” – dodać punkt: „4. Kryterium zapewnienia bezpieczeństwa środowiskowego terenów nadmorskich”. 10. Strona 48, rozdział „Cel szczegółowy 1. Wysoka pozycja konkurencyjna”, tabela: „Działanie 1.2.2 Pomorski system usług specjalistycznych dla MŚP”, wiersz „zakres interwencji” – dodać punkt „weryfikacja procedur biurokratycznych wprowadzonych na poziomie samorządu i zniesienie zbędnych procedur utrzymywanych tylko z uwagi na biurową tradycję, a nie mających już uzasadnienia w związku z rozwojem baz danych i elektronicznego zarządzania dokumentami”.						

		11. Strona 51, rozdział „Cel szczegółowy 1. Wysoka pozycja konkurencyjna”, tabela: „Działanie 1.3.1 Kompleksowa oferta wsparcia inwestorów”, wiersz „zakres interwencji” – dodać punkty: - „weryfikacja procedur biurokratycznych wprowadzonych na poziomie samorządu i zniesienie zbędnych procedur utrzymywanych tylko z uwagi na biurową tradycję, a nie mających już uzasadnienia w związku z rozwojem baz danych i elektronicznego zarządzania dokumentami”. - „działania lobbingowe skłaniające władze centralne do zwiększenia nakładów na państwowe służby kontroli granicznej w celu zapewnienia przez nie obsługi przedsiębiorców realizujących transport za pośrednictwem portów morskich, podobnie jak na granicach lądowych 24 godziny, 7 dni w tygodniu”. 12. Strona 52, rozdział „Cel szczegółowy 1. Wysoka pozycja konkurencyjna”, tabela: „Działanie 1.3.2 Wsparcie eksportu”, wiersz „zakres interwencji” – dodać punkty: - „weryfikacja procedur biurokratycznych wprowadzonych na poziomie samorządu i zniesienie zbędnych procedur utrzymywanych tylko z uwagi na biurową tradycję, a nie mających już uzasadnienia w związku z rozwojem baz danych i elektronicznego zarządzania dokumentami”. - „działania lobbingowe skłaniające władze centralne do zwiększenia nakładów na państwowe służby kontroli granicznej w celu zapewnienia przez nie obsługi przedsiębiorców realizujących transport za pośrednictwem portów morskich, podobnie jak na granicach lądowych 24 godziny, 7 dni w tygodniu”. 13. Strona 61, rozdział “Działanie: 2.1.2 Wysokie kwalifikacje mieszkańców Pomorza”, Tabela: “Wskaźniki produktu” - dodać wiersz: <table><tr><td>Programy mające na celu kształcenie uczniów / studentów pod określone potrzeby pracodawców.</td><td>0</td><td colspan="2">Zostanie uzupełniona na późniejszym etapie</td></tr></table> 14. Strona 64, rozdział: “Działanie 2.2.2 Region przyjazny do pracy”, tabela “Wskaźnik produktu” - dodać wiersz: <table><tr><td>Liczba klubików dziecięcych powstałych przy zakładach pracy i miejsc opieki nad osobami</td><td>0</td><td>Zostanie uzupełniono na na</td><td>Do uzupełnienia na późniejszym etapie</td></tr></table>	Programy mające na celu kształcenie uczniów / studentów pod określone potrzeby pracodawców.	0	Zostanie uzupełniona na późniejszym etapie		Liczba klubików dziecięcych powstałych przy zakładach pracy i miejsc opieki nad osobami	0	Zostanie uzupełniono na na	Do uzupełnienia na późniejszym etapie		
Programy mające na celu kształcenie uczniów / studentów pod określone potrzeby pracodawców.	0	Zostanie uzupełniona na późniejszym etapie										
Liczba klubików dziecięcych powstałych przy zakładach pracy i miejsc opieki nad osobami	0	Zostanie uzupełniono na na	Do uzupełnienia na późniejszym etapie									

			zależnymi.		późniejszy m etapie		
			15. Strona 65, uwaga ogólna do rozdziału Priorytet 2.3. Regionalny system monitorowania gospodarki i przypisane do tego działania przedsięwzięcie strategiczne Pomorskie Obserwatorium Gospodarcze, jak można się dowiedzieć na stronie Agencji Rozwoju Pomorza (Agencja Rozwoju Pomorza S.A. arp.gda.pl), działało do tej pory okazjonalnie, tworząc co kilka lat analizy, które były celem samym w sobie, a nie narzędziem do kształtowania polityki gospodarczej regionu. Ponadto były tworzone przez jeden zespół naukowy bez jasnych kryteriów wybrania akurat tego zespołu. Postulujemy, żeby POG działało systematycznie w ramach np. departamentu Urzędu Marszałkowskiego stale współpracującego z wszystkimi pomorskimi uczelniami, związkami przedsiębiorców i było częścią Pomorskiego System Monitoringu i Ewaluacji (funkcjonowanie pomorskiego systemu monitoringu i ewaluacji.pdf (stat.gov.pl)). 16. Strona 67, rozdział “Cel szczegółowy 3. Inspirująca oferta turystyczna i czasu wolnego”, w opisie początkowym należy dodać akapit: “Z uwagi na strategiczne znaczenie turystyki dla Pomorza niezbędne jest też podjęcie działań, które zabezpieczą tę branżę, przed konsekwencjami katastrofy środowiskowej. Wśród jej zidentyfikowanych potencjalnych źródeł szczególną uwagę należy zwrócić na środki chemiczne zatopione w Morzu Bałtyckim oraz prognozowane przez naukowców podnoszenie się poziomu mórz i oceanów. Brak działań zapobiegających i przeciwdziałających obydwu zagrożeniom może doprowadzić do katastrofy ekologicznej, która uniemożliwi realizację wielu celów rozwojowych, nie tylko Pomorza. Z tego względu działania na rzecz usunięcia zagrożenia chemicznego i przygotowanie infrastruktury brzegowej do podwyższania się poziomu morza powinno być priorytetowe”. 17. Strona 68, rozdział „Cel szczegółowy 3. Inspirująca oferta turystyczna i czasu wolnego”, tabela „Priorytet 3.1 Markowa oferta turystyczna i czasu wolnego”, wiersz: „Oczekiwania wobec władz centralnych”, dodać rubryki:				
			Podjęcie inicjatyw mających na celu ochronę środowiska morskiego przed negatywnym oddziaływaniem zatopionych substancji chemicznych	Współpraca z władzami centralnymi w celu dokładnej identyfikacji zagrożeń wynikających z zatopienia w Morzu Bałtyckim substancji chemicznych, aktywne działania w kierunku tworzenia			

				zespołów badawczych i przedsięwzięć biznesowych mających usuwać, neutralizować lub poddawać recyklingowi wspomniane substancje.		
			Podjęcie inicjatyw mających na celu przeciwdziałanie podwyższania się poziomu mórz i zabezpieczenie terenów nadmorskich przed skutkami podwyższania się poziomu mórz	Współpraca z władzami centralnymi w celu tworzenia zespołów badawczych i przedsięwzięć biznesowych mających przeciwdziałać podwyższaniu się poziomu mórz i zabezpieczać tereny nadmorskie przed skutkami podwyższania się poziomu mórz.		
			18. Strona 69, rozdział „Cel szczegółowy 3. Inspirująca oferta turystyczna i czasu wolnego”, tabela „Priorytet 3.1 Markowa oferta turystyczna i czasu wolnego”, wiersz: Obszary współpracy międzyregionalnej i międzynarodowej” – dodać rubryki			
			Międzynarodowa inicjatywa na rzecz bezpieczeństwa środowiskowego mórz i terenów nadmorskich	Lobbowanie na rzecz podjęcia przez władze centralne działań w ramach organizacji międzynarodowych, np. Rady Państw Morza Bałtyckiego, CBSS (Council of the Baltic Sea States) w celu wspólnych działań z zakresu bezpieczeństwa środowiskowego mórz i terenów nadmorskich. Podjęcie współpracy z samorządami, które mają w tym zakresie większe doświadczenia niż samorządy Pomorza – np. Wenecja, Londyn czy Portsmouth, które w ramach Inicjatywy Odporności Przybrzeżnej stworzyło „Ocenę podatności na zmiany klimatu i plan adaptacji” Skoordynowanie działań Związku Miast Bałtyckich, na działania związane z zagrożeniami związanymi z podnoszeniem się poziomu mórz i zagrożeniem chemicznym.		
			19. Strona 69, rozdział „Cel szczegółowy 3. Inspirująca oferta turystyczna i czasu wolnego”, tabela „Wskaźniki rezultatu” – dodać wiersz:			

			Projekty realizowane i przeznaczone do realizacji mające na celu ochronę środowiska morskiego przed negatywnym oddziaływaniem zatopionych substancji chemicznych, przeciwdziałanie podwyższania się poziomu mórz i zabezpieczenie terenów nadmorskich przed skutkami podwyższania się poziomu mórz	0	3	Uczelnie, JST, Ministerstwo Infrastruktury, Ministerstwo Klimatu i Środowiska			
			20. Strona 70, rozdział „Cel szczegółowy 3. Inspirująca oferta turystyczna i czasu wolnego”, tabela: Działanie 3.1.1 Systemowe wsparcie infrastruktury, wiersz: „Zakres interwencji” – dodać punkty: a. wsparcie inwestycyjne projektów zabezpieczających tereny przybrzeżne przed zalewaniem wodami morskimi b. wsparcie inwestycyjne projektów neutralizujących zagrożenie ze strony zatopionych substancji chemicznych c. wsparcie dla projektów naukowych i biznesowych z zakresu bezpieczeństwa środowiska morskiego i terenów przybrzeżnych d. nawiązanie międzynarodowych kontaktów i umów z zakresu bezpieczeństwa środowiska morskiego i terenów przybrzeżnych e. wsparcie budowy parkingów P+R w pobliżu strategicznych węzłów komunikacyjnych miast województwa pomorskiego f. działania na rzecz zwiększenia częstotliwości tramwajów wodnych łączących miejscowości położonych w obszarze Zatoki Gdańskiej, g. działania na rzecz poprawy dostępności przewozu rowerów w komunikacji autobusowej i kolejowej, h. działania na rzecz poprawy połączeń komunikacyjnych między obszarem metropolitalnym a obszarami wykluczonymi na wschodzie, południu i zachodzie województwa. 21. Strona 71, rozdział „Cel szczegółowy 3. Inspirująca oferta turystyczna i czasu wolnego”, tabela: “Działanie 3.1.1 Systemowe wsparcie infrastruktury”, wiersz:						

		„kryteria strategiczne”, pole „Horyzontalne:” – dodać punkt: „6. Kryterium zapewnienia bezpieczeństwa środowiskowego terenów nadmorskich”. 22. Strona 71, rozdział „Cel szczegółowy 3. Inspirująca oferta turystyczna i czasu wolnego”, tabela: “Działanie 3.1.1 Systemowe wsparcie infrastruktury”, wiersz: “Przedsięwzięcia strategiczne” – dodać punkt: „8. Międzynarodowa inicjatywa na rzecz bezpieczeństwa środowiskowego mórz i terenów nadmorskich” 23. Strona 71, rozdział „Cel szczegółowy 3. Inspirująca oferta turystyczna i czasu wolnego”, tabela: “Wskaźniki produktu” - dodać wiersz: <table><tr><td>Liczba podjętych działań zabezpieczających tereny przybrzeżne przed zalaniem i katastrofą ekologiczną związaną z zatopionymi środkami chemicznymi</td><td>0</td><td>10</td><td>UMWP</td></tr></table> 24. Strona 81 - rozdział “Kryteria horyzontalne” - dodać punkt 11. “Kryterium zapewnienia bezpieczeństwa środowiskowego terenów nadmorskich oznacza, że w ramach realizacji programu będą wspierane działania naukowe, biznesowe, samorządowe i rządowe wspierające zapobieganie, minimalizowanie i przeciwdziałanie zagrożeniom związanym z możliwością zanieczyszczenia środowiska morskiego przez zatopione w Morzu Bałtyckim materiały chemiczne i zniszczenia infrastruktury lądowej w związku z przewidywanym podnoszeniem się poziomu mórz i oceanów. 25. Strona 81 - rozdział “Realizacja zobowiązań SWP” - dodać do tabeli wiersz: <table><tr><td>– Stworzenie platformy współpracy instytucji uczestniczących w pozyskiwaniu i obsłudze pracowników z zagranicy na regionalny rynek pracy.</td><td>brak</td><td>brak</td></tr></table>	Liczba podjętych działań zabezpieczających tereny przybrzeżne przed zalaniem i katastrofą ekologiczną związaną z zatopionymi środkami chemicznymi	0	10	UMWP	– Stworzenie platformy współpracy instytucji uczestniczących w pozyskiwaniu i obsłudze pracowników z zagranicy na regionalny rynek pracy.	brak	brak		
Liczba podjętych działań zabezpieczających tereny przybrzeżne przed zalaniem i katastrofą ekologiczną związaną z zatopionymi środkami chemicznymi	0	10	UMWP								
– Stworzenie platformy współpracy instytucji uczestniczących w pozyskiwaniu i obsłudze pracowników z zagranicy na regionalny rynek pracy.	brak	brak									

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
			Opis przyczyn zaproponowanych zmian Powyższe zmiany wynikają z chęci wprowadzenia do strategii kilku zagadnień związanych z rozwojem województwa pomorskiego, które były nieobecne w projekcie strategii, a według nas mają strategiczne znaczenie dla rozwoju regionu. Pierwsza kwestia to zagrożenie katastrofą środowiskową, która jeżeli się zmaterializuje spowoduje, że wszelkie pozostałe projekty przestaną mieć znaczenie. Źródłem pierwszej katastrofy, która może nastąpić już w najbliższym dziesięcioleciu są zatopione w Morzu Bałtyckim substancje chemiczne, które jeżeli się uwolnią do środowiska zniszczą potencjał turystyczny terenów nadmorskich. Źródłem drugiej katastrofy – bardziej odległej w czasie, ale też bardziej niebezpiecznej dla gospodarki regionu, jest prognozowane przez naukowców podnoszenie się poziomu mórz i oceanów. Z analiz wynika, że zagrożona zalaniem jest m.in. metropolia trójmiejska i tereny największych przedsiębiorstw gospodarki morskiej. Postulujemy, żeby już teraz prowadzić wszechstronne działania ograniczające, przeciwdziałające i zabezpieczające przed skutkami tych katastrof. Kolejnym źródłem naszych uwag jest potrzeba dostosowania pracy służb państwowych do pracy przedsiębiorstw gospodarki morskiej. Proponujemy działania zwiększające dostępność tych służb dla przedsiębiorców i ograniczające zbędną biurokrację. Zwracamy też uwagę na bariery komunikacyjne na terenie województwa pomorskiego, które oddzielają powiaty o wysokim bezrobociu od powiatów w których brakuje pracowników. Ponadto mamy szereg uwag, które w naszej ocenie poprawiają jakość zaproponowanych w strategii rozwiązań. Zwracamy w nich uwagę m.in. na niejasne, subiektywne lub nietrafione wskaźniki oceny działań, zapisy dyskryminujące i podkreślamy znaczenie komunikacji publicznej, działań prośrodowiskowych i antywykluczeniowych.			

Lp.	Osoba / Podmiot	Str.	Uwaga/Uzasadnienie propozycji modyfikacji/Komentarz	Propozycja modyfikacji	Rozstrzygnięcie uwagi	Uzasadnienie
445.	Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot		I. Kluczowe wyzwania rozwojowe; Dodanie zapisu : Wsparcie rozwoju srebrnej gospodarki. Uzasadnienie: W XXI w. niewątpliwie żyjemy dłużej, a rozwój medycyny pozwala cieszyć się dobrym zdrowiem do późnej starości. Seniorzy stają się coraz bardziej aktywni, realizują swoje pasje, bez obaw korzystają z nowinek technicznych. Odpowiedzią na ich potrzeby może być rynek usług dla seniorów, który dodatkowo może stać się prawdziwą szansą dla przedsiębiorczości.		Uwaga uwzględniona	Proponowany zapis znajdzie się w projekcie RPS we wskazanym brzmieniu lub w brzmieniu oddającym sens uwagi.